

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

37663

16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

[Faint, illegible handwritten text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.]

101
102
103
104
105
106
107
108
109
110
111
112
113
114
115
116
117
118
119
120
121
122
123
124
125
126
127
128
129
130
131
132
133
134
135
136
137
138
139
140
141
142
143
144
145
146
147
148
149
150

37663

Ի դէմ, և միւսը տեւալ մի բնութիւն
 Ըն մարդացել առնց փոփոխման և
 առանց այլայլուէ. անտերմն յուսի
 և անողկան ծնունդ. ուղ ոչ է սկիզբի
 ի ծուէ նր՝ և ոչ վախճան մարդկու
 նր՝ զի յս քմ երէկ և այսօր՝ նոյն և
 յաւիտեան: Հաւածք զտրն մեր յս
 քմ շրջել ՚ի վր երկրի: Յետ լ ամաց
 եկեալ ՚ի մկրտութի: Հայր ՚ի վերուստ
 վկայել՝ դատ Որդի իմ սիրելի. և հո
 գին սք աղաւնակերպ իջել ՚ի վր նր:
 Փորձեալ ՚ի ստնցի՝ և յաղթել նմա:
 Բարոզեալ մարդկան զերկու թի:
 Ը շխատեալ մարմնով, վաստակել
 քաղցեալ և ծարաւեալ: Յետոյ
 եկեալ կամաւ ՚ի չարչարանս. խաջել
 և մեռեալ մարմնով. և կենդանի
 անձու բն: Մարմինն եղեալ ՚ի գե
 րեզմանի՝ միաւորեալ անձութիւն:
 և հոգւոջն իջեալ ՚ի դժոխս՝ անբա
 ժանելի անձութիւն: Բարոզեալ հոգ
 ւոջն աւերել զդժոխս՝ և ազատել զ
 հոգիսն: Յետ երկոյ աւուրց յայր
 ՚ի մեռելոց և երեւեալ աշակերտ

Տաւ առանք զտէրն մեզ յն քն նովին
մարմնովն համբարձեալ յերկինս և
նստեալ բնդաջմէ հօր: Այլ և զս
լոցէ նովին մարմնովն և փառօք հօր
նշառեալ զհենդանիս և զմեռեալս:
Ար և յարու թի ամ մարդկան:

Տաւ առանք և զճառուցու մն գործոց
արդարացն կեանք յաւիտեանիս. և մե
ղաւորացն տանջանք յաւիտեանիս:

Ս զԳ-ն: 6

Սեղայ ամենամբ Արարողու էն
հօր և որդւոց և հոգւոցն սբյ:
Մեղուցեալ եմ այ: Խոստովանելս
առաջի այ՛ և որբու հւոյ անձնին
և առաջի քո հայր սբ՛ զամ մեզս զոր
գործեալ եմ: Եւ անգի՛ մեղայ խորհր
դով՛ բանի՛ և գործով՛ կամայ և ա
կամայ, գիտութի և անգիտութի՛
մեղայ այ: Մեղայ հոգւոյս և զորութի
սորա, մտօքս և շաղժ մասի սբ, մարմ
նովս և զգայութի սբ: Մեղայ զորութի
հոգւոյս, խորամանկութի, անզգա
միսի, յանդգնութի և երկչտութի,
Ճյութի և ժշտութի, զեղխութի և
ան

անկրաւուք • չարահաւանութիւն • յո-
 ահատութիւն եւ թերամտութիւն մեղայտից •
 Մեղայ չար խորհրդով մտացս • նեն-
 գութիւն • ատելութիւն • խեղճիւն • մտխաւոք •
 յաչաղանք • թուութիւն • պտուղակիւն
 խորհրդով • արուակիւն • իգակիւն • ան-
 ասնակիւն • գրատակիւն • գաղսնակիւն •
 Ի գիշերի եւ փտունջեան երազակիւն
 գիծութիւն եւ անբնական գորշ աղտե-
 ղութիւն մե՛ : Մեղայ ցնկութիւն մարմնոյս •
 հեշտութիւն • պղերգութիւն • յօ անչմտե-
 բնոյ շարժութիւն մարմնոյս եւ զազրա-
 դործութիւն Ի սկսպէս արատս • հեշտա-
 լրութիւն լեւեացս • արատութիւն աչացս •
 ցանկութիւն սրտիս • իգութիւն լուսնացս •
 պաղ շտութիւն բերանոյս • անժուժիա-
 լութիւն • շունայտութիւն • եւ արբեցութիւն մե՛ :
 Մեղայ չարաբանութիւն լեզուիս • սր-
 տախօտութիւն • սուտ երգմամբ • երգմա-
 զանցութիւն • հակառակութիւն • միժարա-
 նութիւն • բանասիրութիւն • շողմոզութիւն •
 քսութիւն • դատարկարանութիւն • եւ ծաղա-
 զրախօտութիւն • հերձախօտութիւն • եւ սե-
 ծարանութիւն • տրանջիւղ • տո՛ գոհա-

բամբաստելով՝ և հայհոյելով մեզ՝
 Մեզայ գողութիւնք ձեռացս՝ ագահե-
 լով, զրկելով, հարկանելով, սպանա-
 նելով, և ընդ գարշս անելով մե՛ս։
 Մեզայ ամ յօդունածովք շինուա-
 յս՝ և ամ անդամօք մարմնոյս, եօթ-
 եակ զգայարանօքս՝ և վեցեկի շարժ-
 մամբս. վերամբարձ ռոնահարութիւնք,
 և վայրաքարշ մեղկութիւնք. յաջ և յահեկ-
 խոտորելով՝ առաջնոցն մեղանչելով՝
 և վերջնոցն շար նշաւակ գողով մե՛ս։
 Ը Եւ մեզայ եօթնիցս յանցանօք
 մահացու մեղօք. հպարտութիւնք և մա-
 սամբք նորին։ Եւսխանձու և մա՛ս։
 Բարկութիւնք և մա՛ս։ Ծուրլութիւնք և մա՛ս։
 Լ՛գահութիւնք և մա՛ս։ Արկրամոլութիւնք
 և մա՛ս։ Բողջախոհութիւնք և մա՛ս։
 Ը Եւ մեզայ ամ պատուիրանացն ան-
 յանձնառնելացն և հրաժարելեացն.
 զի ոչ զյանձնառականն կատարեցի
 և ոչ ՚ի հրաժարելեացն հեռացայ։
 Սօրէնս առ ՚ի և յօրինացն հեղգա-
 ցայ. ՚ի կարգս բրիստունէ ուէ հրաւի-
 ճայ՝ և գործովս անարժան գտայ։

գիտեալով՝ ՚ի չարիս կամաւ կորացայ .
 և ՚ի բարեաց գործոց ինձէն հեռա-
 ցայ , վայ ինձ . վայ ինձ . վայ ինձ :
 Օ հրն ասեմ , կամ զսրն խոտվանիմ .
 զի անթիւ էն յնոյնք իմ . անասելի
 անօրէնութի իմ . աններելի են ցաւք
 իմ . և անբժշկելի են վէրք իմ . մե՛ :
 Հայր մբ՝ զքեզ ունիմ միջնորդ հաշ-
 տութե՛ և բարեխօս ար միածին որ
 դին այ . զի իշխանութի որ տուեալ է
 քեզ՝ արձակեացես զիս ՚ի կապից մե-
 ղաց իմոց , աղաչեմ զքեզ :

Արշակունիք

Ազորմեսցի՛ քեզ մարդասէրն ամ .
 և թողուի շնորհեսցէ ամ յանցա-
 նաց քոց . խոստովանեցելոցդ և մո-
 ռացելոցդ : Ալ ես կարգաւս քահա-
 նայական իշխանութե , և հրամանաւն
 ամային՝ թէ զոր արձակիցէք յերկ-
 լի , եղեցի արձակեալ յերկինս :
 Այլ ինքանիւն արձակեմ զքեզ յամ
 մանակցուէ մեղաց քոց . ՚ի խորհր-
 դոց՝ ՚ի բանից և ՚ի գործոց . յանու-
 հօր և Աղւոյ և հոգւոյն մբյ :

Երես թու Տան
 աղօթքով աղօթքով

Եւ զարձէլ տամ զքեզ ՚ի խորհուրդս
մբ եկեղեցւոյ զի զոր ինչ գործիցեա
բարիս եղիցի քեզ ՚ի բարեգործուի
ե ՚ի փառս հանդերձեալ կենացն օ
Վնն:

Գրապ ժամապեղէաց ըստ արեւելեան սահա
նացն սխռեացոյ եւ ստուրբեանց աղօթից:

Օր խորրեաց օք զարգացեալն յախօք զբե
կիցի ՚ի նեժ բաբունոյն փրկորի ի շառնիցն օ:

Եւ իստարեաց աջոյն: Սբ գառի որ
աւար իացն լինի այս է:

Տբ եթէ զբժուեն: Օքէն գո
հանամքն: Օրհնել ար մեր եւ փրբ

կից յս քնն: Սանտեալ շուխն: Սանտ
նի աղօթքն: զկնի արեւու խայից եւ

Սաղարաց Սաղմոսիւք եւ օրհնութն
եւ այլն որ լինի: Սեժ յուսցի ի աղքն

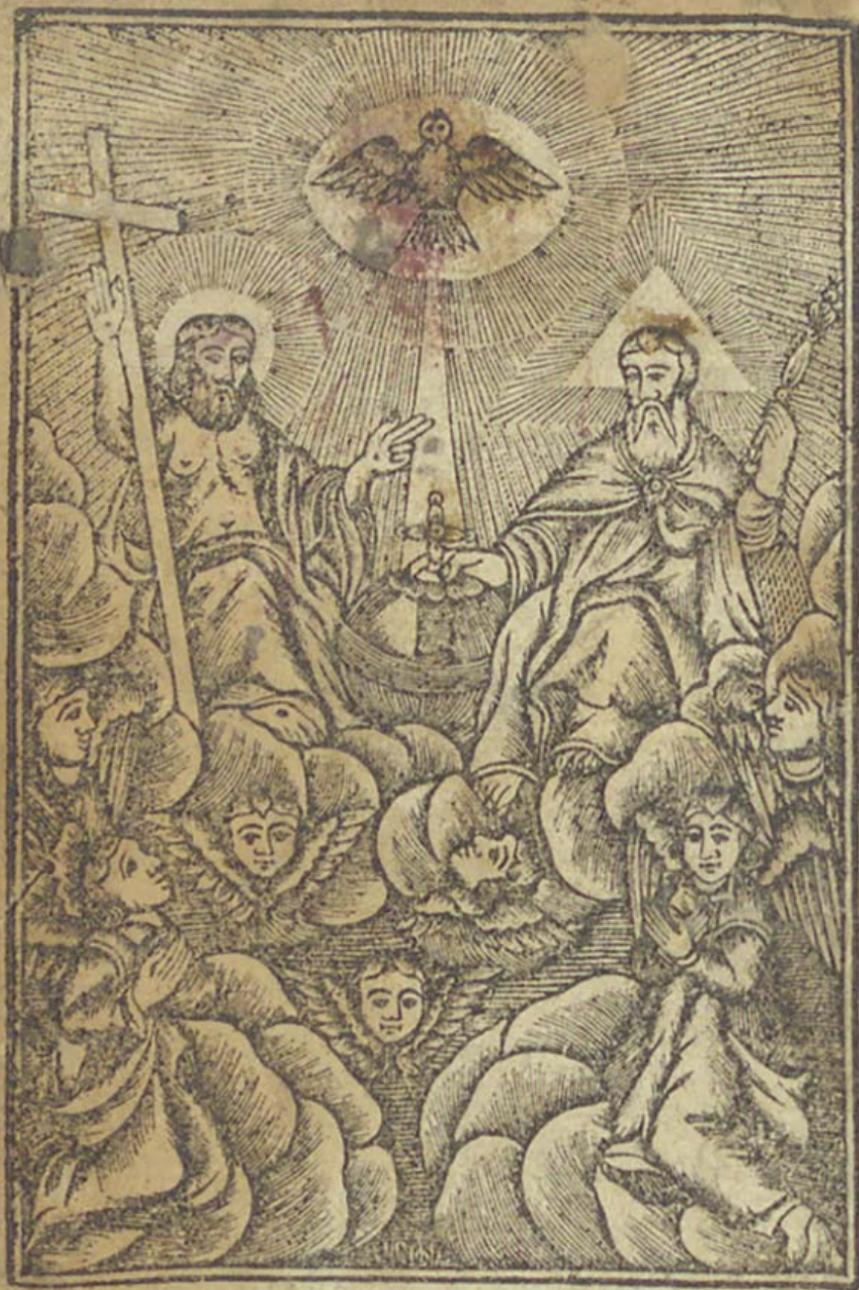
այլ եւ սղորմի փառքն: Սբ անժի աղն
Մրձակման աղն: Թէ պահոց եւ Թէ

սւտեաց: Մրեապալի սբ ես արն եւ
արձակմանն: Տաշու առաջնորդէյն:

Տայր գթութեցն: Մնկեալն: Տաշու
համաձքն: Միւր ձայնիցն: Տամ

բարձին: Յոյս կենացն: Սաղաղակա
նի Մորհատաւ բարեացն: 10

Իսկ կողման դասուն՝ սկսուածքն
 օրհնուէ՝ և հարցին և իւր անդին:
 Տ՛ր յերկնից և իւր փռնցն: Ա՛բ ես ար
 գինի մանկանցն: Ա՛րեւոզալի անդն:
 Օ՛ւսուսուսուսուսուս: Ճաշու խաղ
 զուր: Փարատեա: Բն որդի այ:
 Դամամուտ: և Շարկան՝ ձայնին է:
 Աիրակէից ձշու եսային և աւտրնն՝
 ձայնին է: Աւարեալն՝ կողմանն:
 Իսկ լուր աւուր գիրք՝ կողմանն է:
 Աւտրնն՝ ձայնին: Արեկոյի Խոնար
 Եցոն՝ ձայնին: Ապրեցոն, հայր գը
 թածն, Տ՛ր բարեբալն, Վն որդին
 կողմանն: հայր մերն՝ ձայնին:
 Աւատով խատովանիս՝ աղօթքն՝
 փեղ տուն է՝ լու ին՝ ժամուցն: Իսկ
 ար մեր և փր: Տ՛ր անձ մերն՝ ի կարգէ
 դուրս է, ժամիւրին է, և պատուաւոր
 հիւրին: Ա՛յս է արեւելեան տան սահ
 մանն ժամակարգութե՝ ի փառս այ:
 Երթամ թուականն հայոց Գարս
 լինի՝ բուն ձայնքն անձ թ՛ձ զ՛ձ զ՛ձ յ՛ձ
 կողման դասուն լինին՝ ուր ար աւա
 զանն է, և յորժամ զուխտ լինի՝ ձայ
 խոյն լինին:

Գերամարտւո՛ր ներգործու թիւն օ
 Թնքե՛ակ սք՛ Կրորդու թիւն օ
 Հայր և որդի՛ և սուրբ Հո ցի օ
 երեք անձինք՛ և մի բնու թիւն օ

արգաւորակի հասարակաց Լճոյն
այստօրանէն յընդէպսոյն Որ կարարի
'ի հէ գիշերի 'ի շնո հօր օյն

Տ ԵՐԱՆ ԻՄ ԵՐԳԵԱՅԷ՛ ՂՈՐՏ
ՆՈՒԹԻՒՆՆԱ ՔՈ՛՛

ԻՄ ԲԱՆԱՍ, ԲԵՐԱՆ ԻՄ ԵՐԳԵԱՅԷ՛ ՂՈՐՏ
ՆՈՒԹԻՒՆՆԱ ՔՈ՛՛
ՍԵ՛՛՛ ԵԹԷ ՂԶՐԹՈՒՆՆԱ ԻՄ ԲԱՆԱՍ,
ԲԵՐԱՆ ԻՄ ԵՐԳԵԱՅԷ՛ ՂՈՐՏՆՈՒԽ ՔՈ՛՛
ՍԵ՛՛՛ ԶԱՄԱԳՈՅ Ե ՄԻՊԱՆՆԱԿԻՆ ԱՆ,
ԲԱԹԱՆԵԼԻ ԾԲ ԵՐՐՈՐԴՈՒԽՆ՝ ԶԱՅՐ Ե
ՈՐԴԻ Ե ԶՈՐԻ ԾԲ: Լ. յԹՄ Ե'':

զի բազում եղեն նե
 ղեքիմ . և բազումք յա
 ղեան ՚ի վերայ իմ :
 Բազումք ասէին զանձնե
 իմէ . թէ չէք վրկուի տր առ ան իւր :
 Եւ զու տր օգնին իմ ես , փառք
 իմ և բարձրացուցիչ գլխոյ իմոյ :
 Զայնիւ իմով ես առ տր կարդացի ,
 և լուա ինձ ՚ի լեռնէ տր իւրոն :
 Ես ննջեցի և ՚ի քուն եղի . զար
 թեայ և տր ընդունող իմ է :
 Այ երկեայց ես ՚ի բիւրանոյ զօրաց
 նոյ . ոյք շարձանակի պատեալ պա
 շարեայ պահէին զես :
 Եւր տր և վրկեալ զես ան իմ . զի
 զու հարեր զանն , ոյք էն ընդիս
 թշնամուք ՚ի սարսապարտուց . և զա
 տամուս մեզու արաց վշտեցեալ :
 Տեառնդ է վրկուի . ՚ի վր ժողք լը
 դեան քս օրհնութի քո :
 Տր ան վրկուէ իմոյ , ՚ի սուռէ կար

Ո՞րքաւ է զմեզս քո ըմբռնէ զամ հե
ւանդու թիս քո:

Ո՞րքի է յապահանու է զկեանս քո.
պասկէ զքեզ ողորմու է և զթու է:

Ո՞րքու է ի բարու է զցանկու է քո. նի
բողեացի ոմ արծունայ մանկու է քո:

Մանէ ողորմու էս ար, և ի պաւուս
ամ զրկէ լոց:

Սոցոյց ար զճանապարհս իւր մոխէ,
սի, և որդւացն իսէ լի զկամս իւր:

Գթամ ողորմամ է ար, երկայնա
միտ և բազու մողորմ:

Ո՞րք իսպառ բարկանայ մեզ տէր, և
ոչ յաւխտեան պահէ սխտ:

Ո՞րք ըստ մեզաց մերոց արար մեզ ար,
և ոչ ըստ անօրէնութեան մերում

հատոյց մեզ:

Մ. յ. ոմ բարձր են երկինք յերկրէ,
այնպէս զօրացոյց տէր զողորմութի

իւր ի վե՞ երկիւղածաց իւրոց:

Ո՞րքաւ հեռի են արեւելք յարեւել
տից, այնչափ հեռի արար ի մեզ
զանօրէնութիս մեր:

Ո՞րք զթայ հայր ի վե՞ որդւաց իւրոց:

3763

այնպէս գլխացիւոր յերկիւղածսիւր :
Օ ի նա գիտաց զստեղծուածս մեր ,
և յիշեաց թէ հող եմք :

Մարդոյ ուր խտայ եւ աւուրք իւր
ուր ծաղիկ վայրի այնպէս ծաղիկի :
Եւ չէ ՚ի նմա հողմ , և ոչ է և ոչ և
երևի տեղի նր :

Բայց ողորմութիւն ան մայ յաւի
տեանս յաւիտենից ՚ի վր երկիւղա
ծաց իւրոց , և արդարութիւն նորա
յորդւոյ մինչև յորդիս :

Այք պահեն զուխտս նորա , յիշեն
զոյատուիրանս նր և առնեն զնա :
Տր յերկինս պատրաստեաց զաթոռ
իւր . արքայուի նր ամցուեն տիրէ :

Օրհնեցէք զմր ամ հրեշտակք նր
հղորք զօրութիւն . ոյք առնէք զքան
նր ՚ի լսել ձայնի պատգամաց նր :

Օրհնեցէք զմր ամ զօրութիւնք նր ,
պաշտօնեայք և արթողք կամաց նր :

Օրհնեցէք զմր ամ գարծք նորա .
զի ընդ ամ տեղիսէ արութի նր .
օրհնեա՛ անձն իմ զմր :

Տր ըւր աղօթից իմոց . ունկնդիւր
լսեն

խնդրուածաց իմոց ճշմարտութե քով
| Ըր ինձ արդարութե քով . և մի մը
տաներ ՚ի դատաստան ընդ ծառայի
քուս . զի ոչ արդարանայ առաջի ք
ամ կենդանի : Հարածեաց թշնամի
զանձն իմ . խոնարհ արար յերկիր
զկեանս իմ . և նստոյց զիս ՚ի խաւարի
ոպ մեռեալ յաւիտելից :

Չանձրացաւ յիս հոգի իմ . և սիրտ
իմ խռովեցաւ յիս :

Յիշեցի զաւուրսն զառաջինս խոր
հեցայ յամ գործս քո . յարարածս
ձեռաց քոց խորհեցայ , և համբարձի
առ քեզ զձեռս իմ :

Եւ ձն իմ ոպ երկիր ծարաւիէ առ
քեզ . վաղվաղակի ըր ինձ ար . զի
նուաղեցաւ յինձն հոգի իմ :

Մի դարձուցաներ զերեսս քո յինձն .
նմանիցիմ այնոցիկ , ոյք ի ջանէն ՚ի
գուր : | սելի արա ինձ առաւ օտու
զողորմու թիւնս քո . զի ես ՚ի քեզ
ար յուսացայ :

Յոյց ինձ ճանաչի՛ յոր և գնացից .
զի առ քեզ ար համբարձի զանձն իմ :

Մրկեա՛ զիս ՚ի Թշնալեաց խնոց արօ
զի գգեզ ապաւէն ինձ ալարի:

Քւս՛ ինձ առնել զկամս քո զի դու
ես անձ իմ: Տողի քո բարի՛ սուաջ
նորդեացի ինձ ՚ի յերկիր եւ զիդ:

Սասն անուան քո տը՛ կեցուցես
զիս արդարութե քով հանցես ՚ի նե
զուծէ զանձն իմ:

Սղորմութե քով սատկեա անձ զԹշնա
միան իմ և կոր՛ զամ նեղիչս անձին
խնոց զի ես ծառայ քո եմ:

Մանք Տօր և Մրդւոյ և Տողւոյն
սրբոց: Մյժմ և Միշտ և յաւի
տեանքս յաւիտենից: Մեհն:

Եր4 Տեասն Նեոսիսի հայոց Սաբա
շիտի Մայել ՚ի Սալաման գիւրոց:

ՅԷստեք ՚ի գիշերի զան
նուն քո ահի:

Սրբիս ցե՛ն սիրաք մեր
դբան բարի և լեզուք մեր պատեա
ցե՛ն զգործս Երկնաւոր Թագաւոր
բիդ:

Մէջ զիշտի յունցեալ խոս
անանսոցն ըր ըր քեզ տէր:

Օ սրբո՛ր ծածկումս ցոն ըր քեզ տէր / զան
հիծելու քո՛ն մէջ նոր էրո՛ւ սանկտս:

Մ զիշտի համբարձոցն ըր ըր ձե
նքո մէ: սրբոն ըր ան քեզ տէր:

Մ ձայն զոն ըրե՛ա անկեայն հո
գիք օրհնեցէք զտէր:

Օ սրբո՛ր ժամաք իմ զարթիք . լե
էս զարթեայց անանսոցն .

անկեայնս:

Օ սրբո՛ր ընդ որեւէ թուս մա
կուէք վե՛ր նրն սիօնի . անէ:

Օ սրբո՛ր սրբիք լուսոյ ի թիւ
նաւթիւն հօրն լուսոյ . անէ:

Օ սրբո՛ր վրոպեալք արեւիք . լե
ան ըր զամբս վրոպայնն . ան:

Օ սրբո՛ր նոր ժողովո՛ւ ըրք . նոր
էրոս անեալ նսրագողնն . ան:

Օ սրբո՛ր հարսուիք հոգւոյ սոյանս
Կայք

Եւ լք գաւրոյ ճբ փեւային . աւ
 Օ արթիք վառեալք լուսով ըստ
 հաստունն ճբ կուսանանցն . աւ
 Օ արթիք պատրաստեցէք հաղ լապ
 տերաց զըլեմ արտասուս . ալէ :
 Օ արթիք և մի նընջէք նըման
 յիմար կուսից նիրհէք . ալէ :
 Օ արթիք երկիր պագցոնք և ար
 տասուօք զայս անասցոնք . ալէ :
 Օ արթիք ընդէր նընջէս . տէր
 մի մերժէր ըզմեզ հուպան :
 Ըրէ տէր օգնեալ մեզ . տացոնք
 անուն նըդ քում ըզփանս :
 Ըյժմ և յաւեա հօր և որդւոյ
 և սուրբ հոգւոյն ամէն :
 Օ արթոնցեալքս 'ի զբաղմանէ .
 գիշերային հանգըստեանէ :
 Ե նորհեացէ մեզ մարդանէր ճբ .
 մի թարոն թիւն և 'ի ախփանս
 Ե կեղեցւոյ :

Օ

Օ

Լ՛՛՛՛՛՛՛ ՆԻ՛՛՛՛ Ե՛՛ զո՞ղո՛ւթեանք կանցնուք
'ի յանոթոս

Ե՛՛ կեանք խնայանէ՛ցնուք ըզ
յանցանս

Ե՛՛՛՛ զընացնուք 'ի բրիտոսէ՛ զքս
ուսէ՛ Ե՛՛ ըզմե՛ծ զո՞ղոթմո՛ւնի

Լ՛՛՛՛՛՛՛ Նբա՛ծանէ՛ թ՛՛ Ե՛՛ ը՛՛ Տանա՛գոյ՛ եր
րորդո՛ւթե՛զ Տանա՛ ձայնեանք ընդ
ըզօրս երկընից յանա՛ս մա՛
տոնցանէ՛մք

Փանըք քե՛զ: Ո՛ր յանարու՛նէ՛ստ
յաթո՛ւ Բարձրացեալ Տանգչիս՝
աբ աբ՛՛ Տըզօ՛ր Ե՛՛ սքանչելագործ:

Փանըք քե՛զ: Ո՛ր յանէից գոյա
ցուցեր զա՛մ արարածս՝ սո՛ւրբ
աբ՛՛ ա՛նձա՛ս Տօր անէ՛ղ որդի՛:

Փանըք քե՛զ: Ո՛ր տէ՛ւջուք՛ խնա
մես զա՛մ արարածս՝ սո՛ւրբ աբ՛՛ ը՛՛
բըղլսո՛ւն Ե՛՛ մե՛ անըսպան աղբեր:

Տէ՛ր: Եւզովբերդապետ եկեղէց

ցւոյ՝ ՚ի՛ քէն՝ հա՛յցեն՝ ան՝ լով՝ հո՛ւն՝
բարի՛ ողո՛րմեա՛ն բանաւոր հօսի՛ս
Լ՛մեն. աղէ՛ լուխայ. աղէ՛ լուխայ. աղէ՛
Լ՛մեն. աղէ՛ լուխայ. աղէ՛ լուխայ. աղէ՛

Քարոլ

Օ արթուցեալքս ամբն ՚ի հան
գաստենէ քնոյ . զոր շնորհեաց
մեզ մարդասերն ան՝ ՚ի մխիթա
րուի և ՚ի սիսիանս տկրուէ մերում.
Լըւեկեալքս միաբան հոգեւոր եր
գով ՚ի փոքանուի և ՚ի պատիւ ամե
նամբ անուան ան մերոյ և փրկչին
յի քի: Լ՛հիւ և դողուք կացցուք
յաղօթս առաջի նր. և գ. հայարուք
զմանէ ՚ի գիշերային ժամուս յայս,
միկ վս իբաւանց և արդարուէ նր.
Որ ընտրեաց զմեզ ողորմութեամբն
ելրով . և շնորհեաց մեզ բերել ըզ
նմանութի երկնային հրեշտակաւն
փառար անիջս ան ան անցուն և մեզ
ի նիլ: Լըւ մեք այսուհետև սրբե
լով զանձինս մի ք ՚ի խղճէ և ՚ի շար
գոր

գործոց: Համբարձցողք զձեռս մեր
ի սրբուի՛ առանց բարկուէ և երկ
մտուէ: Հաւատով խնդրեցողք ի
նմանէ զբաւուի և զթողուի յանցանց
մերոց: Ի յոսովան լինելով զգաղտ
նիս սրտից մերոց ծածկագիտին այ: Ե
Այ՛ զի ընդունելով զպաշտանս մեր
աղօթիւք և բարեխօսուք թամ մբց:
Շնորհեցէ՛ մեզ մարդասէրն ան
կեալ առաքինուք և անարատ վա
րուք ըստ կամաց նր յայսմ ճիս:
Եւ արժանաւոր լինելով յաւիտե
նական և երկնային խորանացն:

Օ սրխոստացաւ սիրելեաց իւրոց
ճշմարիտն ան յս քս տր մեր կեցո՛
և ողորմեա՛: Ա՛հ յո՛ Տէ՛ր:

Օ մնացունա՛ ծգիշերիս խաղաղութ
անցուցանել՛ հաւատով ի անէ՛
խնդրեցողք: Շնորհեա՛ Տէ՛ր:

Օ հրեշտա՛ կ խաղաղութ և պահպան
անձանց մերոց ՚ի անէ՛ խնդ՛:

Օ քաւուի՛ և զթողուի յանցանաց
մերոց ՚ի անէ՛ խնդ՛:

Օ սբ խաչին մե՛ծ և կարգ գորուի՛ն

յօզնուի անձանց մերոց ՚ի անէ՛ս
Լըւ ևս միաբանս վն ճշմարիտ և սր
հաւատոյս մերոյ զե՛ր աղաչեացուք՝
Տէ՛ր սրբեա՛ս

Օ անձինս մեր և զմիմե անս ան ան
ամենակալին յանձն արասցուք՝
Բե՛ւ շէր յանչն եղից՝

Ողորմեաց մեզ տր ան մեր՝ չ մեծի
ողորմութե քուս. ասացուք անքն
միաբանութե անքս

Տէ՛ր սրբեա՛ս օքր ողորմեա՛ս օքր ողորմեա՛ս
Լըւ ոքիքր ողորմեա՛ս ըոք պապանի առքն
՚Ի մեր անիջ և ՚ի քոս քերտեանս՝ երես
քեր ողորմեա՛ս Լըւ ՚եր քոսից սք՝ ծ քեր
ողորմեա՛ս Լըւ յառաքապոս՝ ճ քր ոչ՝

*****

Մայնոյ քն Մերտեօի հայոց Սաբաղիոսի
Ուրբերտոյ անչին զլացեալոյ և բողոս իրա
անչիւրոյ քի՛ն՝ իոստոլանաբարս

Ջ շարհ ան. առ իսնայեցեալք.
ախտակից լերուքս Բանամ
Ըզըթուես քարբառիմ լեզուաւս.

բողոքեմ զանձնէս . ար ողորմեա՛ ար
ողորմեա՛ ար ողորմեա՛ :

Ղառ եղէ մեղաց . գրտող կորու,
տեան . գուբ ինձ փորեցի : Ղաւե
ցի զանձն իմ . գաւաճանեցի . դա
րան գործեցի . տէր ողոր՛ :

Լըբբեմն էի լոյս . և այժմ եմ խա
ւար . և ըստուէր մահաւ : Օ ինորդ
պատմեցից . զթիւ մեղաց իմոց . զի
բազում են յոյժ . տէր ողոր՛ :

Լըկիկք և երկիր . եկայք ողբա
ցէք . եղկելի զանձն իմ : Մարե
ցի ըզ չարն . ընկալայ կամաւ . ըզ
հոյլս մեղաց . տէր ող՛ :

Թաւթաւիժ . տրղմով . թաւալիժ՛ի
մեղս . թօթափիլ չկարեմ : Սանա
ախտիւ լըցեալ . ժահահատ եղէ .
ժամանակս բազումս . տէր ող՛ :

Մբաց մեկնեցայ . ի սբ խորհրդաց .
ի բարեաց գործոց : Լաւ վարկաւ
անձն իմ . ըւսոյն հեռանալ . լինիլ
ընդ խաւար . տէր ող՛ :

Խորհուրդը չարին . խաբէն ըզ հո
գիս . խորասոյզ առնեն : Աստիկեն

անգնոր • ծիծարհին գլորամբս •
ճանաչ զիս առնեն • տէր սղն :

Պամաւ կորացայ • կարկառեալս ան
ձամբ • կանգնիլ ոչ կարեմս • զարմե
ղաց կիզող • հըդեհեաց որ միս •
հոգեոր բարիս • տէր սղ :

Չարկեցայ մեղօք • ձարկցին տե
սօղբ • ձանձրացաւ հոգիս : Արեւի
դառնու թեան • լքողեալ ի սիրտ իմ •
Չամպար իմ շիջաւ • տէր սղ :

Ճաշակմամբ մեղաց • ձարկցին գնահ
նիս աղքատացս : Արեւեալ եմ
հոգեւոր • մոլորեալ մտօքս • միայն
կամ մարմնս • տէր սղ :

Յարողայթ մահու • յորստիկն ան
կայ • յարթեցայ յախտից : Արեւից
թշնամուցն • նրշաւակ եղէ • նոր
միշտ խոցուսիմ • տէր սղ :

Երբ զպատեալ զինե • շուրբ բա
զումբ եղեն • շարակին արեւմբս •
Արեւից չարին • առնի մեաւ մեղս
որացաւ զանձն իմ • տէր սղ :

Չարացար վշտօք • չարչարի անձն
իմ • շուրիմ դարարու մե • Պարտա

պան գրտայ օ պարտուց յանցանաց օ
 պարեալս ՚ն մեղսց օ տր ող օ
 Ս յանամ զ յանալ ջերսնիմ գար
 ձեալ օ ջեռնում հրով մեղաց օ
 Ա արբի կոչ ցայ օ ասկայ անունա
 ճիմ օ ասկական վարուքս օ տր ող օ
 Արով դանկուէ օ աստիկ բարկուք օ
 սիրտ իմ խոյեալէ օ Ա երբ յանցա
 նայ օ վը շունայ հոգիս վարանեալ
 շը ջիմ տր ող օ
 Տերցն ինձ չարք օ տաւազ օ հա
 նին օ տրական գրկուչն օ վարու
 նայ բարայ օ բախական ճայնին
 բոսնն ոչ լուայ տր ող օ
 Ջանկու թի չարեաց օ ցանկալի դի
 մօք օ ցաւեցոյց զաչս իմ օ իւրա
 քանչիւրց օ իւսմամբ խուռն ախ
 ալց օ իւծեալ է հոգիս օ տր ող օ
 Ճ ու թացիք անն իմ օ փախչիլ է չա
 բեաց օ փոփազիլ բարեց օ ի եղ մը շո
 մերձ ծամիր օ քուն մա հոս է կեալ
 զընծոյ զատուոր օ տր ող օ
 Ա Բ ՚ Գ ամենի բարեխօսութն
 յիշեալ տր և ողորմեալ

Նոյնոյ գէտն Ներսէսի Հայոց Առեւ-
 շինութիւն Նրք աշխատանքի դէմ օր Նրքոյ
 դոմէնն առեւ իրարանց իրոյ դիմ Նրքոյ
 գլխին առանցիակի :

Առաջ առ լուսոյ . արեգակն ար
 դար . առ իս լոյս ծագեալ
 Բրդլուումն ի հօրէ . բըշ
 խեւն ի հոգւոյս . բանքեզ ի հաճոյս :
 Ղանձղ ողորմուե . գանձիդ ծած
 կելոյ . գըրասոյ զիս արա : Ղառւնն ու
 զորմուե . դաւանողիս բայ . դասեցո
 վերնաց : Նրքեակ միւս թի . եղելոց
 խնամող . և ինձ ողորմեալ : Սարթիր
 տէր յօգնել . զարթո ըզ թըմբեալս .
 զո՛ւարթեաց նրմանիլ : Նրք Հայ
 անըսկիզբն . հակից Նրքի . է միշտ
 նաւրբ հոգի : Բնկալ զիս գըթած .
 բնկալ ողորմած . բնկալ մարդատէր :
 Թագաւոր փառաց . թողու թեց աը
 ճող . թող ինձ ըզ յանցանս : Ժողո
 վոջ բարեաց . Ժողովեալ և զիս . թո
 ղովս անդրանկաց : Իքէն տէր հայ
 ցեմ . ի մարդասիրեդ . ինձ բըթըշ
 կու թիւն : Երկեանք մեա ելոյս .

լոյս խաւարելոյս . լուծանող ցաւոյս
Խորհրդոց գիտող . խաւարիս շնոր
հեան . խորհուրդ լուսաւորս ԾԸ
նաւնդ հօր ծոցոյ . ծածկելոյս սունե
րաւ . ծագեան զ'լոյս փառաց : Աւնա
բար փրկիչ կեցն ըզմեւեալս . կանգ
նեան զգրլորեալս : Հաստեան հաւա
տով . հաստատեան յուսով . հիմնեցն
սիրով : Հայնիւն աղաչեմ . ձեռօքս
պաշտօնիս : ձիւ բարեաց շնորհեանս
Պանբարամբ լուսոյ . շեկավար ձար
տար . զօղեալս անբայն : Դանգոյթ
փառաց . ձանապարհ ինձ ցոյց . ձե
պեւէ լեյերկինս : Սիւսիւրդ հօր .
մեյծ զիս յառագասա : մարութ հար
աննեացդ : Երթամ գաւա փառօք .
յասագին աւաւրն . յիշեան զիս քմ :
Սորոգող հնուեց . նորագեան ե զիս .
նորագ զարդարեան : Ե նորհատու
բարեաց . շնորհեան զքաւաւի . շնոր
հեան զլծողութի : Աւրախացն տեր
ողւոյս փրկիւթի . ոյր վեւեմ ի
սուգ : Զար մըշակողին . չար սեր
մանց նորին . չարացն զգրտուղ : Պար
գեւիչ

գեղի բարեաց • պարգևեա՛ իմոց •
պարտեացս թողաւի: Ս ուր շնոր
հեա՛ աչացս • ջերմ՝ հեղու-լ արտօսք •
ջնջել ըզյանցանս: Աւտինըդ քաղ
ցու • աամ՝ հոգւոյս արբո՛ • աահ ցոյց
ինձ լուսոյ: Ահր անուէն յա • սիրով
քով ճրմէա՛ • սիրտ իմ՝ քարեղէն: 4715
Ա արն գըթուէ • վա ողորմութե
վերստին կեցո՛: Տեհչալոցդ տեւ
լեամբ • տուր ինձ յագեհալ • Տէր
Յո Պո: Բարուէդ երկնաւոր •
րոտեա՛ զաչկրտս • բամից երկնայնոց:
Յօղ արեան քո տէր • ցողեա՛ ՚ի հո
գիս • ցրնծացէ անձն իմ:
Լիւծեալըս մեղօք • Լիւծեալ աղա
ջեմ • Լիւսել յի՛ բարիս:
Փ որկիչ բողորից • փութա՛ զիս փրկ
կել • փորձութեց մեղաց: Բաւիչ
յանցանաց • քաւեա՛ զօրհնաբանս •
քեզ երգել ըզ փառս:
Աբլ՝ ճածնի բարեխօսութեամբն
միշեա՛ տո՛ • Լ ողորմեա՛

Քէն դոհնամք ար ան մեր
 որ շնորհեցեր մեզ հանգիստ
 քնոյ խաղաղութեամբ :
 Եւ զարթուցել ժամանեցուցեր ըզ
 մեզ կանխել յերկրորդագութիւն ա
 հաւոր և փառաւորեալ անունոյդ
 քում Թբյ :

Տուր մեզ ան՝ ր՝ աղաչեմք զքեզ յըզ
 մնացունած գիշերիս խաղաղութեամբ
 անցուցանել :

Եւ զամ ժամանակս կենաց պանդխ
 տուէ մերոյ՝ երկիւղեւոր քով ամբացո՛
 ւ պահեա՛ս : Արպէս զի հգուշութի
 ւ անարատ վարուք կրօնաւորեալք
 յայսմ Ծիս՝ ժամանեցուք յանքոյթ
 և ՚ի խաղաղ նաւահանգիստ՝ յաւի
 տենական ՚ի կեանսդ :

Ե նորհօք և մարդասիրութեամբ ան
 մերոյ և փբ. րն յի քնի :

Րնդ որում քեզ հօր և հոգւոյդ Թբյ
 վայելէ փառք՝ իշխանութիւն և
 պատիւ, այ՛ :

Խաղաղութիւն Լեւեցոց

Լ. Երկրորդագետոց

Վայեաց տէր բարերար ողորմութեամբ
քով յերկրպագուս և ՚ի փառաբա-
նիչս անուանող քում սբջ:

Տէր զօրութեանց՝ խաղաղաց՝ զան-
ձինս մեր յամենայն սատանայական
խռովութեանց և յաշխարհական զբ-
սանաց:

Օ հրեշտակ խաղաղութե քո առա-
քեա՛ առ մեզ . որ եկեալ պահեսցի
զմեզ անխռովս ՚ի սուճէ և ՚ի գիշերի .
յարթնութեան և ՚ի հանգստեան
մերում:

Որպէս զի՛ բարեպաշտութեամբ և
արժանաւորապէս քեզ անդ ծառայ
ելով ՚ի կեանս յայտոսիկ՝ ժամանե-
ցուք յաւիտեանական երկնից արքա-
յութեան քո . զոր պատրաստեցեր ՚ի
սկզբանէ Յի սբջ քոց:

Եւ ընդ նոսին գոհանալով փառաւո-
րեսցուք զհայր և զՍբզի և զսբ
հոգի . այժմ և միշտ և յաւ՛:

Օրհնէլ Տէր մեր Անուան Բերն
տաս ամէն:

ԱՅԼՈՒԽԱՅ ԱՅԼՈՒԽԱՅ:

Ապ ասի սաղմոս ըստ յայնիս . և զինի սաղ
մոսիս ասի ըստ յայնիս Կանոնա 4-րդի:

Անհոնա 4-րդի Կարգաւ ըստ ուր յայնիս:

մտեա՛ն տր զայնոսիկ . ոյք դա
տէն զիս . ալէ ԿՆՈՒԽԱՅ:

Մարտիր ք այնոսիկ . ոյք
մարտրնչին ընդիս . ալէ ԿՆՈՒԽԱՅ:

Ա՛ռ զզէն և զաւարտ քո . և ալի
յօզնէլ ինձ . հան զուռ քո ընդ
դէմ հալածչաց իմոց . արգել զնս .
և սոսս դու ցանձն իմ . թէ փրկու
թիւն քո ես եմ:

Ա՛մաչէսցեն և յամօթ լիցին ոյք
իմդրէին զանձն իմ . դարձցին յե
տա և ամաչէսցեն . ոյք խորհիւն
ինձ շար:

Աղիցին նոքա ոնց փոշի առաջի հող
մոյ

մոյ . և հրեշտակ ան նեղեացէ զնոսս
Եղիցին ճանապարհք նոցա ՚ի խաւար
և ՚ի գայթակղութի , և հրեշտակ ան
հաշածեացէ զնոսս :

՚Ի նանիր թագուցին ինձ որոգայթ
յապականուէ իւրեանց , և ՚ի նանիր
նախատեցին զանձն իմ :

Տ՞ր յերկինս է ողորմութի քո . ճշմար
տութի քո մինչև յամպս :

Այլ լուխա՞մք անէ ի յոլիայ :

Ըջդարութի քո ոմ լերինք ան . իրաւ
ունք քո ոմ խորք բազումք . զմարդիկ
և զանասունս կեցուցանես դու ան :

Ոմ զի բազում արարեր ողորմութի
քո ան . այլ որդիք մարդկան ՚ի հո
վանի թեոց քոյ յուսացին :

Ըրբեացին նոքա ՚ի պարարտութի
տան քո . և զուղիս փափկութե քոյ
տացես ըմպել նոցա :

՚Ի քէն է ան աղբիւր կենաց . և լու
սով երեսաց քոյ տեսանեմք զլոյս
Ճառեա՞ զողորմութիս քո՝ ոյք ճանա
չեն զքեզ , զարդարութիս քո՝ ոյք ու
ղիղ են սրտիւք :

Մի եկեացեն ՚ի վերայ մեր ստք ամ
բարտաւանից . և ձեռք մեղաւորաց
մի դողացուցեն զմեզ :

Ընդ անկջին ամբեան՝ ոյք գործեն
զանօրէնուի . մերժեացին և այլ մի
կարացեն հաստատիլ :

Փայք հօր և Աղւոյ և հոգւոյն
սրբոյ : Այժմ և միշտ և յաւիտենս
յաւիտենից , ամէն . անէլուիս ՚ի
անէլուիս :

Ասաց անդգամն ՚ի սրբոյ իւ
րում թէ ոչ գոյ անտրւած .
անէլուիս :

Ապականեցան և պղծեցան յանօրէ
նուէ իւրենց . և ոչ որ է որ առնէ ըզ
բարցրուի . անէլուիս :

Տի յերկնից նայեցաւ յամ որդիս
մարդկան , տեսանէլ թէ իցէ որ ի
մաստուն՝ . որ խնդրլցէ զսօծ :

Ամենեքեան խտորեցան ՚ի միասին ,
և անպիտանացան :

Ոչ որ է որ առնէ զբարի , և չէ՛ որ
մինչև ՚ի մի : Արպէս ոչ ծանկցեն
ամբն , ոյք գործեն զանօրէնուի :

Ոյք ուտէին զժողովուրդ իմ ուն
կերակուր հացի . և առ անձ ոչ կար
գային:

Օր ոչ գոյր էց փոխանակ . և
ոչ երկեան յաստուածոյ . անէմ
լուխայ անմէմ ^{անմէմ} լուխայ:

Չգեաց զձեռն իւր ՚ի հաստուցա
նել նոցա . և նոքա պղծեցին զօ
րէնս նորա:

Բաժանեցան ՚ի սրտնուէ երեսաց
նր . և եհաւ ՚ի սիրտս էց:

Սակուղէին բանք էց քան զձէթ .
և ինքեանք ուն սլաք:

Բնկեա՛ ՚ի ար զհոգս քո՛ և նա կե
րակրէ զքեզ . և ոչ տայ յաւիտեան
սասանութի արդարոյ:

Ղառ ան ի ջուսցեա զնոպա ՚ի գուբս
ապակահու թեան . արք արիւնահեղք
և նենգաւորք՝ մի՛ հասարակեցեն
զաւուրս իւրեանց . այլ ես ՚ի քեզ
տէր յուսացայ:

Վանք հօր և Որդւոյ և հոգ՛
անէմ ^{անմէմ} լուխայ անմէմ ^{անմէմ} լուխ
այ:

Ի. քէզ տէր յուսացայ, միամաչեցից
յաւիտեան. ալէ՛կ լուիայ:
յարդարուէ քու մ'փրկեա՛ն և ապրե-
ցն՝ զիս. ալէ՛կ լուիայ:

Խոնարհեցն՝ առ իս զուսկն քո, և
կեցն՝ զիս:

Ի էր իմ ան ապաւէն՝ և տեղի ա-
մուր կեցուցանել զիս. զի հաստա
տու թի իմ և ապաւէն
իմ դու ես:

Ա՛ն իմ, փրկեաց զիս ՚ի ձեռաց մեղաւո-
րի, ՚ի ձեռաց անօրինի և անիրաւի:

Ղու ես համբերութի իմ ար ար
յոյց իմ ՚ի մանկուէ իմմէ:

Ի. քէզ հաստատեցայ ես յարգան-
դէ. յորովայնէ մօր իմոյ դու ես ա-
պաւէն իմ. և առ ՚ի. քէն է օգնուի
իմ յամ Ժամ:

Ա՛ն իմ քաղաքս նրմա ան թագա-
ւորք երկրի. և ան ազգք ծառայ-
եսցեն նմա. ալէ՛կ լուիայ ալէ՛:

Օ՛ ի փրկեաց զաղքատն ՚ի ձեռաց
հզորի. զաղքատն և զտանանկն, որոյ
ոչ է իւր օգնական:

Մեթոյեացի նա յաղքատն և ՚ի տը
նանկն . և զանձինս տընանկաց կե-
ցուացի . ՚ի վաշխից չարաց փրկեացի
զանձինս նոցա :

Պատուական է անուն նորա անձի
նոցա . կեցցի՝ և տացի նմա յոսկւոյն
արաբացւոց :

Յաղթես կայցեն ան նա յամ ժամ .
և զօրհանապազ օրհնեացեն զնա :
Եղիցի հաստատու թի ընդ ամ եր,
կիր , և ՚ի վերայ գլխոց լերանց :

Բարձրացի քան զլեբանան պտուղ
նորա , և ծաղկեացի ՚ի քաղաքի ան
որպէս խոտ երկրի :

Եղիցի անուն տեառն օրհնեալ յա-
ւիտեան : զի յառաջ քան զարե է
անուն նորա :

Ի նա օրհնեացին ամ ազոք երկրի .
և ամ ազինք երանիցեն նմա :

Օրհնեալ ար ամ իսրի՛ որ առնէ
զսքանչելիս միայն . և օրհնել է անուն
ար փառայ նր յաւիտեան . լցցի փա-
ռօք նր ամ երկիր . եղիցի եղիցի :

Փառք հօր և՛ , ալէի՛ լուխայ՛ արս
Լիլոսմի՛ Եւխայ՛ :

Օ) անորմու թիւնքո քո տէր յաւի
 տեան ծրհնեցից . անէլ^ա լուխայ
 ազգէ յազգ պատմեցից ըզ ճշմարտու
 թիւնս քո՝ բերանով իմով .

անէլ^ա լուխայ :

Լսացեր՝ թէ Ծս ողորմուք շինեսցի .
 յերկինս պտրտու եղեցի ճշմարտու
 թիւնս քո :

Եղի ուխտ ընտրեւց իմոց . երդուա
 դաւ թի ծառայի իմոյ :

Յաւիտն հաստապտեցից զզաւակ քո .
 և շինեցից ազգէ յազգ զաթոռ քո :
 Խոստովան եղեցին երկինք սքանչե
 լեաց քոց տր , և ճշմարտութիւնս քո
 յեկեղեցիս սրբոց :

Այլ է յամսոս որ հաւասարի քեզ .
 կամ ով նմանելցի ան յորդիս այ :

Պարձուցեր զօգնութի՛ն սրոյ նր .
 և ոչ ընկալար զնա՛ն ՚ի պատերազմի .
 անէլ^ա լուխայ , անէլ^ա լուխայ :

Լնարգեցեր զսրբութի՛ն նորա . և զա
 թոռ նր յերկիր կործանեցեր :

Նուազ արարեր զաւուրս ժամանա
 կաց նր . և հեղեր զնովաւ զամեթ :

Արեւել յերբ դարձուցանես զե-
րեսս քո խաչառ . բորբոքեացի ոսկ
հաւր բարկուի քո :

Իսկ արդ՝ յիշեա՛ւ և տես, թէ ո՞վ է իմ
հանգիստ . մի թէ՛ ՚ի զո՞ւր ինչ ստեղ
ծեր զամ՝ որդիս մարդկան :

Ո՞վ է մարդ որ կեցցէ՛ և ոչ տեսցէ
զմահ , կամ փրկեացէ զանձն իւր ՚ի
ձեռաց դժոխաց :

Ո՞ւր են ողորմութիւք քո առաջինք
տէր , զոր երդումար դաւթի ճշմար
տութեամբ քով :

Յիշեա՛ զնախատինս ծառայի քո , զոր
ընկալայ ՚ի ծոց իմ՝ յազգաց բազմաց :

Օ՞ր նախատեցին թշնամիք քո ար .
նախատեցին փոխանակ օծելոյ քո :

Օրհնեալ ար ամ յաւիտենս յաւի
տենից . եղևցի եղևցի :

Փառք հօր և՛ : ալէլուիայ՝ ա՛լէ :

ԳՁ

Երո՛տովան եղերուք տեսա՛ն զե՛
քա՛ղցր է . ա՛լէլուիա՛ն ա՛լէ
յաւիտեանէ ողորմութիւնք :

ա՛լէլուիայ :

Ո՞ր խօսեացի զգորու թիւնս ան . լսելի
արասցէ զամ' օրհնութիս նր' :

Երանի՛ սյք պահեն զիրաւունս . և
առնեն զարդարութի յամ' ժամ :

Յիշեա՛ զմեզ տէր Ը հաճոյս ժողովքը
դեանքս . և սյց արս' մեզ 'ի վրիպու
թեանքում :

Տեսցո՛ւք մեք զքաղցրութիւն ընտ
բելոց քոց . ուրախ եղիցուք մեք
յուրախութի ազգիքս . և գովեսցուք
մեք 'ի թառանգութե՛նքում :

Մեղաք մեք ընդ հարսն մեր , անօ
րինեցաք և յանցեաք :

Մատնեաց զնս 'ի ձեռս հեթանոց .
տիրեցին նց ատելիք իւրեանց , և
թշնամիք իւրեանց նեղեցին զնս . և
խոնարհ եղեն 'ի ներքոյ ձեռաց նցի :

ա՛լ լեւուիսս^ս Գ՛մ Ե՛մ Ե՛մ Ե՛մ . ա՛լ է :

Բազում անգամ վրիկեաց զնոսս ,
և նոքա գառնացուցին զնս 'ի խոր
հուրդս իւրեանց . և կորացան յանօ
րինութե՛ն իւրեանց

Հայեցաւ ար 'ի նեղութիս նց , 'ի լսել
ձայնի աղօթից նց :

Յիշեաց զուխտ իւր՝ և զղձացաւ Ը

բարում ողորմուէ իւրում, և ետ զիս
'ի գթութիս առաջի ամ գերջաց նոյ:
Փրկեալ զմեզ տէր ամ մեր, և ժողո
վեալ զմեզ 'ի հեթանոսաց:

Խոստովան եղևուք անունն բում
մբայ, և պարծեցուք յորհմունիս քո:
Օրհնել ար ամ իսկ լի, յաւ խտանս
յաւ խտենից: Կա ասասցէ ամ ժողո
վուրդն, եղևի եղևի:

Փառք հօր և': ալէ լու խայ, ալէ:

Լ բարիչ իրաւանց և արդարու
թե, ալէ լու խայ: մի մատներ
զիս 'ի ձեռս նեղաց իմոց:
ալէ լու խայ:

Բնկալ զճառայս քո 'ի բարի, զի մի
ամբարտաւանք զզուեցեն զիս:

Սպասեցին աչք իմ փրկուէ բում
ար, և բանից արդարուէ քո:

Լ րա լ ծնի բում ար լ ողորմուէ
բում, զարդարուիս քո ուսո ինձ:

Ճառայ քո եմ ես, իմաստուն արա
զիս, և ծանեաց զվկայուիս քո:

Ճամ է պաշտել զար, խախանեցին
զօրնս քո:

Մեք ձեռնդ խնդրո՞ւմս իմ առաջիք
քո արքայ ըստ բանի քու՛մ իմանա
տուն արա՛ զի՛ս՝ ալէ՛ լու՛խայ,
ալէ՛ :

Մտցէ՛ն սղօթք իմ առաջիք քո արքայ
և բանի՛ն քով փրկե՛ա՛ն զիս :
Բողո՛սեցէ՛ն շրթու՛նք իմ զօրհնու՛խ
քո : յորժամ ուսուցէ՛ս ինձ զարքայ
դարութիւնս քո :

Ես նեցի լեզու իմ զբանս քո . զի ան
պատու իրանք քո արդարութե՛ն :

Երգի՛ ձեռն քո՛ ՚ի կեցուցանել զիս .
զի՛ զպատու իրանս քո ընարեցի :

Յանկացայ փրկութե՛ք քու՛մ արքայ .
և օրէ՛նք քո խօսք իմ էին :

Աեցցէ՛ սնձն իմ , օրհնեցէ՛ զքեզ :
և իրաւունք քո օշնեցէ՛ն ինձ :

Մոլորեցայ ես ո՞նչ զոչխար կորու
սեալ . խնդրե՛ա՛ն զճառայս քո , զի ըզ
պատու իրանս քո ես ո՛չ մոռացայ :
Փառք հօր և՛ : ալէ՛ լու՛խայ ալէ՛ :

Օրհնե՛ա՛ն սնձն իմ ըզ արքայ . օրհ
նեցէ՛ն ըզ արքայ ՚ի կեանս իմ .
ալէ՛ լու՛խայ :

աաղմոս ասացից ան իմոյ՝ մինչև եմ
եռ . անչեմ լն շիայ :

Մի յուսայք միշխանս՝ յորդիս մարդ
կան . զի ոչ գոյ փրկու թի՛ ՚ի նս :

Ելցէ հոգի ՚ի նոցանէ՝ և դարձցին ան
դրէն ՚ի հող . և յայնմ աւուր կորցէն
ամ խորհուրդք նց :

Երանի ազգի՝ որոյ տէր ամ յախբայ
օգնակնէ նմա . և յոյս են ՚ի արամ է :

Որարք զերկինս և զերկիր , զծով և
զամ որ ՚ի նոսա :

Որպէս զճշմարտութի յաւիտեան .
և առնէ իրաւունս զրկելոց :

Գնվեա երուսաղեմ ըզՏէ՛ր .
անչեմ լն շիայ :

Եւ օրհնեա զամքո՛ սիօն :

Օ ի զօրացոյց զնիգս դրանցքոյ , և
օրհնեաց զորդիսքո՛ ՚ի քեզ :

Ո՛ր եղ զսահմանսքո՛ ՚ի խաղաղու
թիւն . պարարտութեամբ յորենոյ

լոյց զքեզ :

Մաքէ զբան իւր յերկիր . վաղվաղ
ընթանան պատգամքն : Ղանէ զձիւն
ոն զասր , և զմէգ ոն փոշի ցանեաց :

Երկանէ զսառն որպէս պատառ .
առաջի ցրտոյ նր՝ ո՛ կարէ կեալ :

Երաքէ զբան իւր՝ և հալէ զնա .
շնչեացեն հողմք՝ և գնացեն ջուրք :
Քատմէ զբան իւր յանորայ , զարդա
րուի և զերաւունս խորացելի :

Ո՛չ այսպէս արար ամ ազգաց ար .
և զգատաստանս իւր ո՛չ յայտնեաց
նոցա : Փանք հօր և որ՝ :
անէմ^ս : Թմ^ս զլուխոյ ալէ :

Ս իրէցեց ըզ քեզ՝ ար , զօրու
Թիւն իմ . անէմ^ս զլուխոյ . տէր՝
հաստատիչ իմ , ապաւէն իմ՝ և
փրկիչ իմ :
անէմ^ս լամ^ս մը իմ :

Րճ՝ օգնական իմ , և ես յուսամ ՚ի
ապաւէն իմ , եղջիւր փրկուե
լանոյ՝ ընդունելի իմ է :

Օրհնելով կարգացից առ ար , և ՚ի
Թշնամեաց իմոց ապրեցայց :

Երբք եղեն զինև երկուեր մա
հու . և ուղիք անօրէնու Թեան խոս
վեցուցին զես

Ս իշտք դժօխոց պաշարեցին զես . և
Ժա

Ժամանեցին ինձ որոգայթք մահու :
'Վնեղուէ իմում եօ առ ար կարդա
ցի , և առ ան իմ աղաղակեցի :

Օ գեցուցեր ինձ զօրութի 'ի պա
տերազմի , և զյարթուցեալսն 'ի վե իմ
նեքսյ իմ արարե՞ր , ալէ լուծայ
ալէ լում ^մ լայ :

Օ թշնամիս իմ հալածականս արա
րե՞ր , և զատելիս իմ սատակեցեր :

Մղաղակեցին , և ոչ ոք էր՝ որ փրո
կէր զնոսա , կարդացին առ տէր , և
ոչ լուծաւ նոցա :

Մանրեցից զնոսա որպէս փոշի անա
ջի հողմոյ , և որպէս կաւ գրուեհաց
կոխեցից զնոսա :

Փրկեացէ զիս տէր 'ի հակառակութ
Ժողովրդոց , և կացուացէ զիս՝ գրուի
հեթանոսաց :

Ճողովուրդ՝ զոր ոչ գիտէի , ծնեաց
ինձ , և 'ի լուր ականջաց լուծաւ ինձ :

Որդիք օտարաց ստեցին ինձ , որդիք
օտարաց մաշեցան , և կաղացան 'ի
շաւղաց իւրեանց :

Անեղանի է տէր՝ և օրհնեալ է ան

և բարձր եղիցի ան վրկուէ խնոյ:
Լճ է որ խնդրէ զվրէժ իմ. և հնա,
զանդ առնէ զժողովուրդս ընդ ինե:
Փրկիչ իմ ՚ի թշնամեաց խնոյ բարկա
ցողաց. յայնցանէ որք յարուցեալ
են ՚ի վր իմ՝ բարձր արարեր զիս.
և յառնէ անիրաւէ վրկեցեր զիս:
Վսկ խստօքն եղէց քեզ ՚ի հեթմոսս.
և անոճան քում սաղմոս ասացից:
Մէծ արարեր զիրկութի թագաւո
րի նր. առնել ողորմութի ընդ. օծե
լոյ նր դաւթի. և ընդ զաւակի նր
ազգէ մինչև յազգ:

Փառք հօր և՛: աչք լուխայ աչք^մ:

Աստուծոյ Բուն Բարեկէրանի և
Նոր Արարիչի:

( ) Երհնեան անձն իմ զտր. օրհնե
ցից զտր ՚ի կեանս իմ. սաղմոս
ասացից այ խնոյ՝ մինչև եմ ես:

ՄԵ՛ յուսայք յիշխանս՝ յորդիս մարդ
կան. զի ոչ գոյ վրկութի ՚ի նս:

Ելցէ հոգի ՚ի նոցանէ՝ և դարձցի
անդրէն ՚ի հող. և յայնմ աւուր կո

րիցեն ամ խորհւրդք ից։
Երան՝ ազգի որոյ տէր ամ յակո
բայ օգնական է նմա . և յոյս նորա ՚ի
տէր ամ է։

Մարար զԷրկինս և զԷրկիր . զծով
և զամ որ ՚ի նոսա։

Մպատէ զճնարուր յաւիտեան .
և առնէ իրաւունս զսկեւոց։

Տայ հաց քաղցեւոց . և արձակէ ըզ
կապեալս տէր։

Տէր բանայ զաջս կուրաց . և կանգ
նէ՝ շարեալս տր։

Տէր սկիւն զարդարս . տէր պատէ
զպանդուխտս . զորքս և զայրիս ըն
դուննէ տէր . և զճանապարհս ամբա
գըշտաց կորուսանէ։

Սազաւորեսցէ տր յաւիտեան , ամ
բո ս'օն՝ աղբէ մինչև յազգ։

Փ (Սեհեցից՝ ց ըզ քեզ գոհու թք
ի կեանս իմ . սաղմոս ամցից քեզ

Քրիստոս թագաւոր յաղթանկան
նոր երգով օրհնութեանք։

Աղ (Սեհեցէք զտր՝ զիբարիէ սաղմոս .
այ մերում քաղոր եղցի օրհնութի։

Եւնէ՛ գերուսողէ՛մ տէր . և զօր
աւետարսն խորոյէ լի ժողովէ
Բժշկէ՛ զբեկեալ սիրտս , և պատէ
զ՞ամ յէրս նոցա :

ՄԹուէ՛ զբազմ լծիւն աստեղաց .
և զ՞ամեւեան զն՞ յանունանէ՛ կոչէ :

Սեծ է՛ ար մեր , և մեծ է՛ շորուրնր .
խնաստ լէ՛ նր՛ էջ գոյ բաւ :

Մնդուելի զ՛հեզս ար , և խոնարհ աս
նէ զամբարտաւանս մէնչե յերկիր :

Օրհնեցէ՛ք զ՞ամ խոստովանութբ .
սողնս ասացէ՛ք նմա օրհնութբ :

Մզեցոյց զերկինս ամպովք . և պտ
րաստ արար զանձրե իւր յ՛րկեր :

Բուսոյց զխոտ ՚ի լէ ինն . և զգո շալի
՚ի ծառսյու թիւն մարդկան :

Մտայ անտանոց կերակուր . ճագուց
աղոսաւուց՝ ոյք կա դան աս նա :

Ոչ թէ ընդ շորութիւնս ձիոյ կա
մեցաւ տէր , և էջ ընդ իրանս ասն
հսկայի հաճեցաւ :

Մզ՝ հաճեցաւ ար ընդ երկիւ զամս
իւր . և ընդ այնոսիկ՝ ոյք յուսան
յողորմութիւն նորա :

Քանց ցրանցի՞ն քեզ քն գոհմեք
երկիւղածաց անուան քո . զոր յու
սացուցեր ողորմութե քով ՚ի խրհւրդս
կենսաբեր դաշտեանդ քո :

սղ

Գովեա՛ երուսաղէմ՝ ըզ Տէր :
Լա օրհնեա՛ զած քո՛ սիօն :

Օ ՚ի զօրացոյց զնիդս դրանց քոց , և
օրհնեաց զորդիս քո ՚ի քեզ :

Քեզ զասհմանս քո ՚ի խաղաղու
թիւն . պարարտութե ցորենոյ լցոյց
զքեզ :

Մաքէ զբան իւր յերկիր . վաղվաղ
ընթանան պատգամք նորա :

Գնէ զձիւն որպէս զսար , և զմէզ
որպէս փոշի ցանեաց :

Մեկանէ զսառն որպէս պատառս .
առաջի ցրոյ նք ո՛ կարէ կեայ :

Մաքէ զբան իւր՝ և հալէ զնոսա .
շնչեացեն հողք՝ և գնացեն ջուրք :

Պատմէ զբան իւր յակորայ , զարդա
րութ և զերսուռնս խրայելի :

Ո՛չ այսպէս արար ամ ազգաց տէր .
և զդատաստանս իւր ո՛չ յայտնեաց
նոցա :

Օքե՛ղ քս՛ գովէ՛ եկեղեցի փր՛ս-
կեալ քո սբ . ջընճարով տեսանէ՛ ըզ
քե՛ղ ըզ փրկօ՞ղդ եկեալ՝ հայրական
իշխանութե՛ ՚ի պսակե՛ ըզ սբս քո :

Մահոնս 4րդի Մեծի Ուրբախուն :

Իշխանք հարածեցին զես ՚ի նանիր .

անէ՛ թըմ՛ լայ . և ՚ի բանից քոց
երկեալ սիրտ իմ , անէ՛ թըմ՛ լայ :
Ջնճացայ էս ՚ի բանս քո , ուղ այն՝
որ գտանէ՛ սուար բազում :

Օ մեղս ատեցի և անարգեցի , և զօ-
րէնս քո սիրեցի :

Եօթն անգամ յաւուր օրհնեցից ըզ
քեզ , վն իրաւանց և արգարուէ քո :

Խաղաղութի՛ բազում է այնոցիկ՝
ոյք սիրեն զօրէնս քո , և ոչ գոյ ՚ի
նս գայթակղութիւն :

Սպասեցի փրկութեան քում տէր ,
և զպատու՛ իրանս քո սիրեցի :

Պահեաց անձն իմ զվկայութիս քո ,
և սիրեաց զնս յոյժ :

Պահեցից զպատու՛ իրանս և զվկայ

ութիս քո . զի Խմ շանապարհք իմ
առաջի քո էն :

Մերձեցին խնդրուածք իմ առա
ջի քո աշր . ըտքանի քում իմա
տնն սիրա զիս :

Մայեն աղօթք իմ առաջի քո սէր .
և բունիւ քով փրկեա զիս :

Ս զիսեցին շիթու նք իմ զօրհնուիս
քո : յորժամ ուսուցես ինձ զար
դարու թիւնս քո :

Խօսեցի շեղու իմ զբանս քո . զի Խմ
պատու իւանք քո արդարուք էն :

Եզիցի ձեռն քո ի կէտս ցանել զիս
զի զպատու իրանս քո ընտրեցի :

Շանկացայ փրկութե քում աշր .
և օրհնք քո խօրք իմ էին :

Մեցի անձն իմ , զօրհնեցի զբեզ .
և իրաւ ունք քո օգնեցին ինձ :

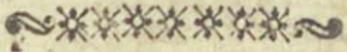
Մոլորեցայ ես ուն զոչխար կորու
սեալ . ինդրեա զճառայս քո . զի լը
պատու իրանս քո ես ոչ մոռացայ :

Մանուկուի իսկու Մեծի շաբաթունս
Ղանտեա տր զայ : Տէս ի թիւն 3

Յեպ ստղծասացն իմանալու գլխոցն և պարզածն
 առեկի ըստ իստիկն և հանգապի առ առ ար-
 բան ընկերացեալ լինի և ըստ իմե խաչի ԿՕՊ
 իցի և այսօր անձառ առի և խաչի ընդ առե
 պարան ընկերացեալ լինի և ընկի "Արքեպիս-
 օպիտոլ" և հեղեղաբար էրգ և պարամահաղարդ
 իսն զարհուրելան և ապա և հոգեաց և
 և հոգի ճեր և ընկի և ըստ իստիկ
 զառնի և Օրհնալիան իմանալ և
 Ապա անանիցի Օրհնալիան
 ըստ պարզուցի անարքի և

Ն
 Վ
 Կ
 Մ
 Ն
 Ն

*****

*****

Եր 4 Տեառն Ներսէսի • Եւայեալ Չասն
Եւեփարանայն աւար մծի Ուրբաւոն :
Ի շխանք ժողովրդոց ժողովեան ՚՛
մրասին վասնն ան և վասն օծելոյ նր :

Յօր անձան լուսոյն ծա
ղու մն ՚ի փրկուէ մեր
կատարումն խոնարհի
՚ի վերնատունն ՚ի ստուերական տօ
նից լըրումն , նախ քան զլնթլիսլն
խորհրդոյ՝ սիածաւ դենջակ արկօղն
լուսոյ՝ • և ջուր առեալ ծառայա
բար՝ զուրս լուանայր զաշակեւ
տացն :

Բանին հօր փառաց լուսոյ՝ պետ
րոս մերձիլ յոտս ոչ ներէր՝ • այնրմ
ձեռաց որոյ են գործք՝ երկնից եր
կինք և երկրաւորք՝ • որով կուրաց
աչքք բացան՝ խուրք և համերք ար
ձակեցան՝ որ վերածեց զինքն ՚ի ծո
վն՝ սաստեց ալեացն և լրուեցին :
Վր լսոյն ընտրեալ հօտին փոքու
սաստէր զխորհուրդն ոչ գիտելոյ՝ •

որով դառնայր և հնազանդ էր՝ զո-
տրս և ըզ գլուխս մաքրել մաղ-
թէր՝ • գլուխոյս ասէ՛ չէ ինչ պիտոյ
լուացու մըն ջրոյ զի լուացեալ է՝ •
ոտիցըդ պէտք են մաքրութե՛ յօդիւ
ի գլուխս սրբութե՛ :

Պատուց իւրոց աշակերտաց՝ զոր
նախ բանիւ վարդապետեաց՝ • այսօր
գործով ըզ ծայրագոյն՝ եցոյց յի-
քեան զխոնարհութի՛ • սպասաւ որեալ
հողեղինաց՝ այն որ անտեսնէ հրեղի-
նաց՝ • տարեալ պաշտօն իւր ծնոյցն
այն որ պաշտին ի սրօքէից :

Եթէ տէրս ասէ էկց՝ և վարդապե-
տրս բոլորից՝ • զաշակերտացդ և զծա-
ռայից՝ զոտրս լուացի ի հնոյ աղտից՝ •
միմեանց և դուք համաբնութե՛ ցու-
ցէք ըզնոյն խոնարհութի՛ • բարձրա-
ցելոյն ի կործանումն և անկելոյ
բնութեանդ կանգնումն :

Սիր մաքրեցէ՛ր յաւազանին՝ մաք-
ուր ձեռօք զտրս նոցին՝ • և ուսու-
ցեր խոնարհութե՛ յաղթօղ լինիլ չար
հրպարտին՝ • և զիմ լուսա զտիղմըն

մեղաց՝ աղաչանօք սրբոց գլխին՝
և ըզգնացս ուղղեա զսոին՝ խոնար
հուժք ելևք յերկինս:

Որիկ: Աւետարանի Ե. 4: 28: 20:
Այն անին՝: Էրջ, և աշակրպին ի-ր:

Առեկորդ սաղմոս 40: Արամի որ
խորհի. Այ փառագի: Ղուտ արա:
Իան անօրէնուէ եղին ի վե՛րայ իմ:
տէր տէր միթո՛ղուր զս:

Ի լեց զօրէ՛նսն մովսէսի՛ զը
խօսեցաւն ի սինայի՛. Էկեր
ըզգառն օրինակին՝ և ըզբաղարջն
ընդ եղեգին՝. ըզ հինն ի նորս փո
խելով՝ զբառուէրն ի լոյս ճշմարտե
լով. փոխան դառին ինքն գոլով
գառն այ նուէրելով:

Քնդ բաղարջն հաց անխրմոր՝
եւ ըզմարմին իւր զերկնաւոր՝. ըզ
կուսածինն անսերմաւոր՝ զանապա
հան և զհոգւոր՝. ընդ օջիտիին ա
րեան ուխտին՝ եւ մեղ զարիւն իւր
ուխտ իրկին՝. և եղեգան դառնա
գուռնին՝ փոխան ըզվարս անձայի ն:

Թե անգաւ որն աւարածոյ՝ զհացքն կե-
նաց ետ քաղցե լոյ՝ և ըզբաժակն ու-
րախարար՝ որք յաղամայ տրրամեցե-
լոյ՝ այս նոր ուխտ է իմոյ արեան՝
փոխան հլնոյ ուխտին արեանց՝ զոր
յեշատակ իմ առնիցեք՝ մինչև եկից
ես մուտանդամս:

Չանդովեալքս ՚ի քէն հայցեմք՝ ընդ
ժողովեալ մետասանին՝ յոր զկենարա
բըդ քո մարմին՝ բաշխեալ ետուր լի
բաժակին՝ շնորհեալ և մեղտեր ընդ
նոսին՝ հաղորդ լինիլ քում սեղա-
նին՝ կենաց հսցիդ յոր վաճառիմք
և բնայելոցդ ում ծարաւ իմք:

Ի՞ յընտրե լոց աշակերտաց՝ յուղաս
մեկնել ՚ի սբ գաւանց՝ զբարձող մե-
ղաց գառնայ՝ մատնէր ՚ի մահ լի արծա-
թոյ՝ ՚ի յընթրիան հոգեոր՝ մերձի
ժրպիւհն և նեղգաւորն՝ ուտել լի լի
վարդայ՝ ըն յաճախէ զխարէսել:

Ի մարն խօսէր՝ աղերսալի՝ խաւարե
լոյն վասն դարձի՝ մի ոմն ՚ի ձէնջ
ասէ եղբարք՝ զիս մատնե լոց է առ ՚ի
մահ՝ պետրոս լուեան զայն զարհու-

Եր' և անն արկեր առ յովհաննէս .
հարցանել թէ ով իցէ՝ դաւաճանող
վարդապետի ն :

Ուրիշ : Աւետարանի՝ Գլխա : մկ : 22 . 1 .
Սուրբ Երեմիայի Բաղ՝ : Վերջ , խօսելն՝ ինա :
Եւրոբոյ սաղմոս 58 : Փրկեա՛ զիս ՚ի՛
՚ի՛ մերժեց՛եր : ՚ի՛ Եւր մի՛ աղօ՛ :
Փրկեա՛ զիս ՚ի՛ թշնամեաց իմոց մա՛
տը՛ւմ , և ՚ի՛ հալածչաց իմոց
ապրեցս՝ զիս :

Եւնամուխ սիրոյն յիւր սիրելեաց՝
ըզ արրամուխին փարատեաց՝ .
Թացեալ պատառ տայ յուր այլի՛
նշնանակել զգողն մատնիչ՝ . զոր ա՛
ռել և մերկացաւ՝ յամային հոգւոյն
ն որհաց՝ . մատնեցաւ նախաչարին՝
ընդ մատնուէ վարդապետի ն :

Չայրաբոյն լուսոյն զըրկեալ՝ խա՛
ւարասէրն արտաքս ելեալ՝ , նորն
յայտնէր լոյս եղեւոցն՝ ըզ գայթակ
զին ՚ի գիշերին՝ . պետրոս խօսէր խրա
խուսելի՛ և կրչտամբիւր հաւախօ
սի՛ . զիւրն յԾէ զփոխին ասէր՝ և

ըզգալու ահ հոգւոյն պատմիք:

Ահա զրոնեան յանկոյս ձորոյ՝ ի վեր
նատունն ել խորհրդոյ . հմուտ պար
տեղ ընդ պարտիզն՝ հնոյժ զարաւ
յաղին դրախտին . մուծցես և զվեց
տը լէ նրմին՝ ուստի հաներ նախ զա
ռաջինն . զի ժառանգել ըզհայրենին
արժանատուք մեք վերբախն:

Հոգայք բզ կրնցն արբանբար
երիւքն եղեալ առանձնաբար . վրո
կել զաշխարհս հոգիս յօժար՝ բայց է
բնուի մարմնոյս տըկար՝ ոչ ոմն ու
ժեղ և զօրաւոր՝ և ոմն անզօր վը
տանդաւոր . այլ մի և նոյժ զոչ միա
ւոր՝ կրէր բղկիրօքն կամաւոր:

Չայնիւ մաղժէր աղօթական՝ վն
խմ առ հոյր իւր հական՝ . ծունդ
դընէր խոնարհական՝ որում կրկնի
ծուեր ամ . եթէ փրկիւ մարդկան
հնար է առանց մահու իմ որ գրէլէ .
բաժակ մահուս յինն անցցէ՝ էջ
իմ կամաւ այլ բոյր ետցէ:

Ո՞ղէլ յերկիւղ քրտանց համան
որոնաձև կայլակ վրժման՝ ՚ի զօրա

նալ հրեշտակ մե բնեալ՝ զօրինական
գիրքն լըցեալ՝ զի կատարեալ էառ
զբնութի անձրն բան ըզմարդկուէ՝
սլորտ եր զերկիւղ և զտրամուր
յն-բուժն կրել տնօ կնութի :

Արիւ : Ը-եթրն Սաբա : Նիլ 14 + 27 :

Ե- առ զնա զն : զերջ և զհա- լալ :

Զորդ սաղմու 78 : Ը մտին հե' :

Ար հոխուեալ : Ը նծայեք առ ան :

Նորա ՚ի ձէ՛ւանէ քուձե՛ մե՛ ծե՛
ցան : մեք ժողովուրդք և խա՛ն
արուի քն :

Ղանագան Թ փառաց էին՝ որ ըսն
բնութիւն մարդկային . տաղ
նսպեցար ՚ի գիրքին՝ աղօթեցեր առ
հայր յերկինս՝ ծագեա՛ ՚ի մեզ զընտը
երկնային և փարատեա՛ զերկիւղ չա
րին . մատուցք հոգւոց մեր և մարմն
յերկիւղ քո սբ բեւեռեսին .

Մերձէլ յուզանս որ մասնելոց՝ հան
դերձ դասուն փախուցւոց . անկան
նրման ստրանկելոցն՝ որք յաւիտէն
էն կանգնելոց՝ . յուզաս նենդան

Տալբուրեղով առիթ մահու նըշան
 առլով . փոխան սիրոյ զնա մատնե լոյ
 չաւ . քնն բարւոյ վրձարե լոյ :
 Պայծամ առ զՍէթ սիրոյն պետրոս
 ըզ ծառային անուն մաղքոս . Էհաս
 սուսեր բախանջն աջոյ՝ որե՛ն լո՛ւա
 սեառքն խւոյ՝ իսկ արքն մեր արա
 դանդոս . յունկրն մերձեալ բրժըկա
 պէս . առողջացոյց անձապէս . զբ
 ՚իջ տե՛ւին կուրացն հանդէս :
 Աոր հօտին փոքու ցրտու՛ն լի քան
 զի զհովիւ՛ն քաջ հարեալ . պետրոս
 միայն ըզճեա ելթեալ՝ ՚ի յաղջիանէ
 վիճին շարժել . նըշանակեալ հաւըն
 ի օսեր՝ առ ՚ի պետրոս արն ակն աղ
 ՚ի . զբանքն յիշեր դառն արժանէր
 ՚ի գլորմանն . դարձեալ կանգնէ՛ր :
 Ե նորճեալ վիճին՝ եկեղեցւոյ՝ զոր
 պահեցեր ՚ի հոսե լոյ՝ և կանգնեցեր
 ՚ի գլորե լոյ՝ վասն սրբօրէն արտա
 ունե լոյ . կանգնեա՛ւ և զի՛ս տէր ընդ
 նրմին՝ ՚ի գլորմանն՝ սայթաքողին .
 տալով աչացս յորդ արտաուս՝ և
 ըւր նման ծովու գը խոյս :

Ո՛ր կամաւ զանկապել լին՝ կապեալ
ըզձեռան արձակողին՝ ՚ի յապարհսրն
տանէ ին՝ կայիափայ և աննային՝ . ծա
ռայն զերէնն այն ապրակէր՝ յորմէ
սրբէն թեւասրօղէր՝ . թուք արձա
կեալ պիղծ բերանով յայն որ կու
լին լոյս ծագեաց թքովն :

Ո՛րիւն : Մարտի 11 : 16 : 31 :

Յանձնաւ առ զն : Ղերշ : և փախեան :

Յիսուս ինչ սաղ 108 : Մօ օրհնուէ :

Մասց ինչ ցար ին : Ստատ լան եղ :

Սօսեցան զինն լեզուաւ նենգաւ

ւարաւ . և բանիւ անտրու թեա՛ն

զիս պաշարեցին :

Սա՛ն կապանաց մարդկան լու

ծիչ՝ որ կապեցար լե կապելոյն .

զիս արձակեան յնքնակապէս՝ մեղաց

կապից դըժօխայնացն՝ որ ընդ մեղօք

սպարտաւ որին կայեր անակող ՚ի յատե

նին . յորժմ՝ վառօք դաս հարեանին՝

մի դատեսցէս զիս ընդ նոսի՛ն :

Պանկառանօք հինն աղամայ՝ որ ձա

ղեցար վասն նորա՛ . ջր ջեան զանօթ

մեզայ լըրբին՝ որով զերեւս իմ ծան-
կեցին՝ ։ որ ներեցեր չար ծառային՝
ածեալ ձեռօք քեզ ապտակին՝ ։ Հմբ
ուժգնակի զդէմս չարին՝ որպէս և
զիս և հար ուժգին ։

Պ աճըն լըւսն յառաւօտին՝ ՚ի յուր
բաժու հընոյ զաակին՝ ։ կայր առ ջի զա
տաւորին՝ ծանցն նստէր ՚ի յատենին՝ ։
՚ի հարցանէլ պիղատոսի՝ արն էջ առ
նէր զպատխանի՝ ։ զի կամխաւսա իբըն
լըյոյ՝ և զէ ևս մարդ որ էջ խօսի ։

Աւակակիսն զինուորացն ար-
կին հանդէրձ պր. սասանայ՝ ։ այնմ
որոյ զդէտան է այր փառց՝ իբրև զօ-
թոց զինքեամբ արկած՝ ։ ՚ի ծուեր ի
ժեալ կատակէին՝ որ ։ ին զամբ
հարկանէին ։ պրսակ ՚ի փոյց բոյորէ-
ին՝ ըզփուշ մեղացրն բարձուրին ։

Մոսկալին սեբօբէից՝ բառնայր ինչ
քեամբ ըզփայտ խաչին՝ ։ մինչ ՚ի սեպի
գողգոթացին՝ յորում եզեալ մարդն
առաջին՝ ։ և տուն ըմպէլ զինի զպր
սեալ՝ և կերկուր ըզեաւ խառնել՝ ։
որով զպրտոյն դաւըն ճաշակ՝ փո-

խեսաց մեզ քաղցր և ախորժակի
Վերնականքըն զարհուրեալ՝ տե
սին ըզ արն մերկացեալ՝ և չըհան
դերձարն բաժանել՝ պատմու ճանին
միճակ արկեալ՝ ըզձեռան և զոտան
ծակեցին՝ ը յայտնապա դաւթեան
ձայնին՝ ք իայտ խաչին բեռուեցին՝
զմատուանն որ գըրեց ՚ի տախտակին՝

Որկիւն : Ասորն Սասնեոս : յՂ : 26 57 :

Իօի հոցա կալեալ : Չերը , ելաց դատնապէս :

Վեցերդ սաղ : 117 : Խոստովան եղե
րուք ան . մինչև ցայն տուենն որ ասէ՝

Բացէք ինձ , կցորդ :

Տարածեալ ձեռք ընդ ձեռաց՝
սաք ընդ սոխյ ընթանալեաց՝
փայտ ք իայտի դառըն պրտոյ՝ կենք
ընդ մահու փոխարկելոյ՝ . ՚ի մեջ եր
կուց անօրինաց՝ կայր մերկացեալ
տուօղն օրինաց՝ զոր ոչ տեսին ազգըն
կուրաց՝ բաց ՚ի միոյն աւազակաց :

Տոպէից արեգական՝ ըզտիւն ա
րար գիշերանման՝ զըստուէրըն քօղ
արկ մերկուէ՝ զի մի տեսցէ ակն ան

արժան՝ ՚ի մէջօրեայն նրսեմացւ՝ յոր
ժամ աղամ մեղօք մեռաւ՝ Եւնն
երրորդն ՚ի լոյս դարձաւ՝ յորժամ
մահուամբ մահն լուծաւ :

Յօղէր արտօսրր ցաւագին՝ մայր քն
որ կայր մերձ առ խաչին՝ յորժամ լը
սէր ըզճարաւին՝ բարբառելոյ իւր
միածնին՝ Ետուն քայցախ խառնեալ
լեղի՝ այնմ որ բըղխեաց դէտ յա
դէնի՝ Եւ ՚ի վեմէն վատակ բարի՝
արբոյց տոհմն դառնացորի :

Ի իւծեալ յերրորդ ժամու օձին՝
զմիտրս նախնւոյ մօրն և ային՝ ՚ի
վեցն ննկեալ մարդն առաջին՝ հաւա
նական բանիւ նորին՝ ՚ի սոյն ժամու
տրն ՚ի խաչին՝ զի քաւեայէ զմեղրս
նոցին՝ Եւ յորժամ ել աղամբն հն՝
եղ զաւագակն ՚ի մէջ դրախտին :

Փարեղն բարբառ ընդ իմ՝ ելի ելի
առ հայր գօշեր՝ զհօգին կամաւ
հօր աւանդէր՝ զհօգիա մարդկան
նոյն ընծայէր՝ Երկիր հիմանբք սա
սանեցաւ՝ և վարսգոյրն լը մէջ հեր
ձաւ՝ վէմք ՚ի յնքեանց պատառե

ցան՝ և գերեզմանք մահու բացան՝
 Բարոյն ի սքանչելեաց՝ ամ մարմ
 նով վասն իմ խաչեայ՝ • մերով բնու
 թեամբքս մեռանի՝ ամ անմահ խոս
 աովանի՝ • կրկնազրատի կողին աղ
 բերբք՝ եկեղեցի իւր հաստատի՝ •
 ջրովն մաքրի՝ զարիւնն ընդէ՝ զորդի
 ընդ հօր վառաւորի՝ :

Արիւն : Լեւորաբան Բոհան : ճԺէ : 18. 2 :
 'Դիսեր յուրա' : Վերջ. հա-իօսեցա- :
 'Երիէ եր4 ԲԺԻ Ա-բեւեհու-ի ցերեկի :

 Վորոզձ ախեզեց որ զգեցու
 ցեր մեզ լոյս փնց՝ • արկար
 ըզ քե ի գինւորաց՝ զքղա
 միզ կարմիր նախածնց՝ • մե րկեա՝ յինէն
 զքուրձ մեղաց ըղարամազոյնն արեմբ
 ներկամ՝ • և ըզգեցի՝ զուրախային
 ըզպատմու ճանն իմ զառաջին :
 Արկնաւոր թաղաւորիդ՝ ի ծոււնր
 լջեալ խաղ առնէին՝ • ծածկեալ ըզ
 դուրսը կուփէին՝ և եղեգամբ հար
 կանէին՝ • և զիմ անկեալ մինչ ի գե
 տին՝ ի հնազանդիլ կամաց չարին •

Տի՛ թողուցուս խաղալ սովին՝ այլ
կանգնեցես զիս վերստին :

Բամեալ բոր՛բոր քո մարմին՝ յետ վը
ճըռոյ դատուրին՝ . սաստիկ էաւ զհար
ոււած գանին՝ վասն գանից նախատեղ
ծին՝ . զիս որ յստից մնուեց զբարեւ
ցաւօք նեղիմ անհրնորին՝ . առողջաց՛
գարձէլ կրկին՝ ոպ շնորհօք աւսոյնին :

Սրբափա՛յլ պճնեալ զարդուեն՝ զոր
զգեցուցեր ահարօնին՝ . փոխան աբ
գակ ՚ի փշոց եղին՝ մըշակք այգւոյն
խրայէլին՝ . Ըզ փու շմեղաց հանցես
յինէն՝ զոր յիս էհար իմ՝ թշնամին՝ .
ե աղջաց՛ զիսայթոււած վերին՝ զիսպիք
մեղացրն ջրնցեպցին :

Ուրիւն : Արքն Սափեհոս : յԹր 27 . 12 :

Իբրև այդ եղև : վերջ և ճայր որդոցն զէ՛ :

Ատուեն լմագե՛լ քեզ ըզլեղին՝ ե ըզ
քացախն ՚ի ծարաւին՝ . արբեր կա
մաւ զի քաղցրասցին՝ ճաշակք պրտ
դոյ դառնագունին՝ . ըզդառնուի
Թուհաւորին՝ զոր ՚ի մատուես հոգւոյս
արկին՝ . հերքեա՛ ՚ի բաց հանգերն . առ

վին՝ և քաղցրասցի սէր քո ՚ի սմին՝
 Ստեղծել ծառոյ մահաբերին՝ այն
 որ բուսաւ ՚ի մէջ դրախտին՝ փոխան
 բարձեր ըզփայտ խաչին՝ ՚ի գողգոթայ
 հաներ տեղին՝ ցեմ առ ՚ի մեղս ան
 կել զողի՝ և ծանրագոյն բարձող բե
 սին՝ բարձ ՚ի յուսից ըստ ոչխարին՝
 հան ՚ի յերկինս յուխտեալ տեղին՝
 Ի յուրբաթո՛ւ ժամ երրորդին՝ բե
 եռեցար ար ՚ի խաչին՝ յուծեր զկա
 պանս նախաստեղծին՝ և կապեցեր
 ըզթշնամին՝ զիս ամբացո՛ ընդ հովա
 նեաւ՝ կենդանարար քո նըշանին՝
 և ՚ի ծագիլն յարեւելից՝ յուսաւ ո
 բե՛ս յուսով նորին՝

Ի յրանեալ աւագակին՝ բացեր ըզ
 դուռն ադին դրախտին՝ ըստ հաւա
 տոյ սրբտի նորին՝ կատարեցեր ըզ
 խընդրելին՝ տուր և ինձ ար ընդ նը
 մին՝ լըսել ըզնոյն պատասխանին՝
 այսօր ընդիս իցես յադին՝ ՚ի հայրե
 նիս քո առաջին՝

Որիկէ : Աւետարան Մարկոս : Ըզը 15 • 2 :
 Ա - Վաղ Վաղաչի : Վերջ • էջեալ էին յէջ
 70 Բար

Վարդապետ զէլի էլին՝ հիմունք
երկրի տատանէին՝ և վարագոյր
հին օրինին՝ վերուստ ՚ի վայր պատա
ռէին՝ արդ ընդ վիմացն որք շարժե
ին՝ շարժեալ զանշարժ սիրտս ՚ի բա
րին՝ և ընդ պատառել վարագուրին
զիմ պատառեալ ըզգիր պարտին՝

Մտն գաղան լոյս քօղ արկեալ խա
ւարնայր միջօրէին՝ և գերեզմանք
բանային՝ մարմինք սրբոցրն յառնէ
ին՝ և ընդ խաւարին լուսաւորացն
մաքրեալ յինէն զգործ խաւարին՝ և
ընդ մեռելոցն որք յառնէին կանգ
նեալ զմեղօք մեռեալ հողիս ։

Նոր սիրոյ պատուիրանին՝ գործով
ըցօղ եղեր բանին՝ արօթելով առ
հայր յերկինս՝ թողուլ ըզմեղս որ
՚ի խաչին՝ ինձ որ հողունս հաւատա
ցեալ՝ երկրպագեմ քեզ միածին՝ ։
Թող ըզլուծումն հրամանին՝ մի
յիշեպին մեղքն առաջին՝ ։

Սարսեցին սանդարամետք ՚ի յաւան
գէլն առ հայր զհողիտ՝ որ ՚ի դժոխս
իջէր ներքին՝ ՚ի բանս մահու և խա

Լարին՝ Կապեալ զիշխանն մահա
ծին՝ հաներ զհոգիան որք ՚ի բանտին՝
և զիս հանցես տէր ընդ նոսին՝ բան
տէ մեղաց ազճամբղնն՝

Որնիւն : Լուսին Դ Կ-իս : մղէ : 22 . 66 :

Լ-իբիւն այգեղն : վերջ : Կեսանէին զայն :

Լ՝ զբերանցն անասկան՝ որ յետ մահու
ն անմահարար՝ . բըղխեալ ՚ի
քէն վրտակ կրկին՝ ՚ի նորոգումբն
կողածնին՝ . բայ ըզբերան իմ յար
բուցումբն քոյ արեան կենարարին՝ .
լընա՛ դարձեալ յաւաղնին թէ ոչ
չնորհօք այլ արտասու՛օք :

Յանմահիդ՝ մեռանելոյ զմեռել հո
գիս կենդանացո՛ն . թաղմամբ ՚ի նոր
գերզմանի՝ զթաղեալս ՚ի մեղքս վե
րածեա՛ն . ՚ի գբի ներքումն իջանե
լով՝ ՚ի գբոյ մեղաց վերաբերեա՛ն .
՚ի ստու՛եր մահու քո բնակելով լու
սաւորեա՛ն և զիս հոգւով :

Անրտ իմ առքեղ՝ աղաղակէ՛ բանդ
որ ք հօր ՚ի սկըգեանէ՛ . որ կամաւոր
վասըն մարդկան՝ կրեցեր մարմնով

զայս ամ՝ ինձ լռեւ լին արն ըզձայն՝
յարքայու թէ ըդ քո կոչման՝ ընդ
ժողովոց անդ անդրանկացն՝ օրհնել
ըզքեզ միշտ յաւիտեան ։

Օ ՚կնի Այօր անձառին ասի սաղմոս իւ
ցորդ օ՝ Աշտնեցաւ աս՝ ։ Գոխ՝ Ի կար
դաւ իմոս ընտրեալս ։

Աւաստ ընկերցեալ ընկի աւեփարան խաչե
լոսի ըստ Յայնիս ։ Եւ զկնի ասի շարահան՝ Ա
րագօղ ։ Իսկ անանք զաւեփարանի շարահանն թ
այն ասեմն ։ Եւ անանք զնարագօղն համայն ասեմն ։
Կանք յո կ ։ Բայց յորժամ զյաւազման շարա
հանն հանգստեան ասեմն՝ զկնի շարահանացն
ասի սաղմոս ըստ Յայնիս ։ Եւ ընկերցեալ ընկի
աւեփարան ըստ Յայնիս ։ Եւ զկնի աւեփարանին
ասի յ Ամենեղէն Գոխ թէ զկնի ամենեղին՝
հոգեաց հանգստեաց ։ Աւանանք ընդ ամ
անեղին երբեմն երբեմն կարգեմ ։ Արարել
Եւ ճարտասիրի զնի արանն ։ Եւ կան յ Այս ասացիեմ
զնի արանն օհանք յո կ ։ Աւաստ արագեաց հան
գստեաց ։ Բայց որդի ան ։ Եւ զայնց
Թեր որ յեր ։

*****
*****
***

Տր մի սրտմտու է քով յանդիմաներ
զես . և մի բարկութի քով խրա
տեր զես :

Ողորմեա ինձ տէր , զի հիւանդ եմ
ես . բժկեա՛ զանձն իմ , զի խռովեցան
ոսկերք իմ : Ընձն իմ յոյժ խռովե
ցաւ , և դու ար՛ միջև յերբ :

Կարճ տէր և միակեա՛ զանձն իմ . կե
ցո՛ զես ար՛ ըստ ողորմութե քում :

Օ ի ոչ ոք է՛ որ ՚ի մահաւ յիշէ ըզ
քեզ . կամ ՚ի դժոխս խոստովան
առնիցի առ քեզ :

Սաստակեցայ ես ՚ի հեծուէ իմում .
լուճացի զամ՛ գիշեր զմահիւնս իմ . և
արամաճք իմովք զանկողինս իմ թացի :

Խռովեցաւ ՚ի սրտմտուէ ակնս իմ . և
մաշեցայ ես ՚ի վրամ՛ թշնամեց իմոց :

Վա՛յ կացէք յինէն ամբեան . ոյք
գործէք զանօրէնութիւն :

Լուճաւ ար՛ ճայնի լալոյ իմոյ . լուճաւ
տէր աղօթից իմոյ , և տէր զխրն
դրրուածս իմ ընկալաւ :

Լմաչեացեն և խռովեացին յոյժ ամ

Թշնամիք իմ . դարձցին յետս և ա
մաչեացեն յոյժ վաղվաղակի՛ և
խռովեացին :

Բարձր առնեմ զքեզ ար, զի ընկա
լար զիս , և ոչ ուրախ արարեր
զԹշնամիսն իմ յիս :

ակ

Տ՛ր անձ իմ կարդացի առ քեզ , և
բժշկեցեր զիս . ար հաներ ՚ի դժո
խոց զանձն իմ . և փրկեցեր զիս յայն
ցանէ , որք իջանեն ՚ի գուբ :

Սաղմոս անցէք ան սբբ նր . և խոստո
վան եղերուք յիշատակի սրբուէ նր :

Սրտմտու թիէ ՚ի բարկուէ նր . և
կեանք են ՚ի կամաց նորա :

Բնդ երեկոյս հանգիցեն լալիք . ա
ւաւօտուց եղիցի ուրախութի :

Ես ասացի ՚ի բարեկենդանութե ի
մում , թի ոչ սասանեցայց յաւիտն :

Տ՛ր ՚ի կամս քո ետուր գեղոյ իմոյ զ
րուի , դարձուցեր զերեսս քո յի ,
նէն՝ և ես եղի խռովեալ :

Առ քեզ ար կարդացի , և առ անձ
իմ աղաղակեցի , զինչ օգուտէ քեզ
յարենի իմմի , թի իջանեմ ես յապա
կանութիւն :

ՄԻ ԹԷ հող խոտտովան առնիցի առ
քեզ, կամ պատմեցի զճշմարտութիս քո:
Ի ունաւ ինձ ար' և ողորմեցաւ . և
տէր եղև ինձ օգնական:

Պարտոյց զաւագ իմ յուրախութի,
էզերձ յինէն զքուրձ, և ինձ զդե-
ցոյց զուրախութիւն:

Ո՞ր սաղմոս արատցեն քեզ փառք իմ,
և այլ մի' ևս զղջացայց . ար ան իմ
յաւխտէն խոտտովան եղէց քեզ:

ԲԸ

ԼԸ յանուն քում կէցո՛ զիս, և ՚ի
գորուէ քում իրա՛ւ արա ինձ:

ԼԹ ընր աղօթից իմոց . ունկնդիր
բանից բերանոյ իմոյ:

Օտարք յարեան ՚ի մթ իմ . և հղօրք
խնդրեցին զանձն իմ, և ոչ համարե-
ցան զքեզ ան առաջի իւրեանց:

ԼՏ հա՛ ան օգնական իմ . և ար ընդու-
նօղ հոգւոյ իմոյ:

Պարտուցանել զչարն ՚ի թշնամիսն
իմ, ճշմարտութեամբ քով սատա-
կէն զնսսա:

ԼԿ կամօք իմովք պատարագս մա-
տուցից քեզ, և խոտտովան եղէց պն-
ուան քում տէր, զի բարի է:

Յամ նեղութիւնս իմմէ փրկեցեր զիս .
և ՚ի թշնամիս իմ ետես ակն իմ :

Եւ ողորմեա՛ մեզ և օրհնեա՛ զմեզ .
երևեցո՛ զերեսս քո ՚ի մեզ՝ և
ողորմեա՛ մեզ :

Ճանաչել յերկրի զճանապարհս քո ,
յազինս ամ զփրկութիս քո :

Խոստովան եղիցին առ քեզ ժողո-
վուրդք ամ , խոստովան եղիցին առ
քեզ ժողովուրդք ամ :

Ուրախ եղիցին և ցնծացեն ազինք .
զի դու դատես զժողովուրդս ուղ-
ղութեամբ և ազգաց երկրի դու ա-
ռաջնորդես :

Խոստովան եղիցին առ քեզ ժողո-
վուրդք ամ . գոհասցին զքէն ժո-
վուրդք ամ :

Երկիր ետ զպտուղ իւր , և օրհնեաց
զմեզ ամ ամ մեր :

Եւ մեր օրհնեսցէ զմեզ , և ՚ի նմանէ
երկիցեն ամ ծագք երկրի :

Կաճեցար ատէր ընդ երկիր քո , և
գարձուցեր զգերուի յակորաց :

Թողեր զանիրաւուի ժողովրդեան
քո , և ծածկեցեր զամ մե զս նց :

Ի սեփոսցեր զամ սրտմտուիս քո, և
դարձար ՚ի բարկուէ սրտմտուէ քո:

Ղարձ առ մեզ ամ փրկիչ մեր, և
դարձն զսրտմտուիս քո ՚ի մէջ:

Այ՛ յաւիտեան բարկանար մեզ տր,
և մի ձգեր զբարկութի քո ազգէ
մինչև յազգ:

Ը՛ծ դու դարձեալ կեցուցես ըզ
մեզ, և ժողովուրդ քո ուրախ ե
ղեցի ՚ի քեզ:

Տո՛յց մեզ տր զողորմութիւնս քո,
և զփրկութիւնս քո տնէր մեզ:

Ի սուրբ զինչ խօսի տր ամ մեր խօ
սեսցի զխաղաղութի ժողովրդեան
իւրոյ առ սբս իւր՝ և առ այնոսիկ,
ոյք դարձեալ են առ նա սրտիւք:

Սահայն՝ մերձէ առ երկիւղածս իւր
փրկութի նր, բնակիլ փառաց նորա
յերկրի մերում:

Ողորմութի և ճշմարտութի պատու
Տեսցին, արդարութի և խաղաղութի
համբուրեսցին:

Ճշմարտութի յերկրէ բուսաւ, ար
դարութի յերկնից երևեցաւ:

Տեր տացէ զբաղցրութի, և երկիր
մեր

մեր տացի զպտուղ իւր . արդարու ի
առաջի նր գնացի . զիցի 'ի ճանա
պարհի զգնացս իւր :

Տր ըւր աղօթից իմոց . աղաղակ
իմ առ քեզ եկեացի . և մի դար
ձուցաներ զերեսս քո յինկն :

Յաւուր նեղուե իմոյ՝ խոնարհեցո՛
առ իս զունկն քո . յորում աւուր կար
գամ առ քեզ վաղվաղակի ըւր ինձ :

Սպառեցան ույ ծուխ աւուրք իմ .
և ոսկերք իմ ույ խալիւ չորացան :

Հարայ ես ույ խոտ՝ և ցամաքեցաւ
սիրտ իմ . մոռացայ ուտել զհաց իմ
'ի ձայնէ հեծութե իմոց :

Այեցաւ ոսկր իմ 'ի մարմին իմ . նր
մանեցայ ես հաւալասան անապատի .
Եղէ ես ույ բույաւերակի . տքնեցայ
և եղէ ես ույ ճնձղուկ միայն 'ի տնիս :

Վախատեցին զիս թշուաք իմ զօրհա
նայ . և գովիչք իմ ինև երդնուին :

Վ մոխիր ույ զհաց կերի . և զըմպե
լին իմ սրտասու՛նք խառնեցի :

Յերեսաց բարկութեան սրամտու
թեան քո . զի դու բարձրացուցեր

և խոնարհեցուցեր զիս :

Ընուրբ իմ ույ հովանի անցին . և
ես ույ խոտ ցամաքեցայ :

Դու ար յաւիտեան կաս , և յիշա-
տակ քո աղգէ մինչև յաղգ :

Դու յարուցեալ գլխացիս 'ի վթ
սիօնի . ժամանակ գլխացոյ նորա
հասեալ է ժամ :

Մերձեցին խնդրունաճք իմ առաջ
ըն քո ար . ըստ բանի քում իմաս
տուն արա զիս :

Մոցեն աղօթք իմ առաջի քո ար .
և բանիւ քով փրկեա զիս :

Բողոքեցեն շթուհք իմ զօրհուր իս
քո , յորժամ ուսուցես ինձ զար
դարութիւնս քո :

Խօսեցի լեզու իմ զբանս քո . զի
ամենայն պատուիրանք քո աղ
դարութեանք են :

Եղիցի ձեռն քո 'ի կեցուցանել զիս .
զի զպատուիրանս քո ընտրեցի :

Տանկացայ փրկութեան քում ար .
և օրէնք քո խօսք իմ էին :

Աեցցէ անձն իմ , օրհնեցէ զքեզ .
և իրաւունք քո օգնեցեն ինձ :

Մորբեցայ ես որով զոչխար կորուսեալ . խնդրեա՛ զճառայս քո , զի ըզպատուիրանս քո ես ոչ մոռացայ :

Տէրուհի առօրջ : Գոհո՛ 6 :

Ի խորոց կարգացի՛ : Գեօ 280 յերեսն

Տէ՛ր ընդ աղօթից խնոց . ունկն գիր խնդրուծաց խնոց ճշմրտութե՛ք քով :

Ի ընդ ինձ արդարութե՛ք քով , և մի՛ մտաներ ՚ի դաման ը՛ ճառայի քում . զի ոչ

արդարանայ առ ձի քո նմ կենդանի :

Հալածեաց թշնամին զանձն իմ . խոնարհ աւր յերկիր զկենս իմ . և նստոյց զիս ՚ի խաւրի ուղմեռել յաւիտենից :

Չանձրացաւ յիս հոգի իմ . և սիրտ իմ խոովեցաւ յիս :

Սիշեցի զաւուրսն զանձինս . խորհեցայ յամ գործս քո . յարարածս ձեռաց քոց խորհեցայ , և համբարձի առ քեզ զձեռս իմ :

Լնձն իմ ուղ երկիր ծարաւի է առ քեզ . վաղվաղակի ընդ ար , զի նուաղեցաւ յինէն հոգի իմ :

Մի՛ դարձուցաներ գերեսս քո յինէն . նմանիցիմ այնացիկ , ոյք իջանէն ՚ի դուր :

Ի սելի՛ արա ինձ առաւօտու զորոր

Օ՛

մուխքոզի ես 'ի քեզ ար յու մյայ :
Յոյց ինձ ճանաչե՛ր յոր և գնացից .
զի առ քեզ ար հանբարձի զանձն իմ :
Փրկեա՛ զիս 'ի թշնամեաց իմոց ար .
զի գքեզ ապաւէն ինձ արարի :
Ասո՛ ինձ առնել զկամս քո զի դու
ես սնձ իմ :

Հողի քո բարի՛ առաջնորդեացէ ինձ
'ի յերկիր ուղիդ :

Սասն անաւան քո տը՛ կեցուցես
զիս . արդարու թէ՛ քով հանցես 'ի
նեղութի՛ զանձն իմ :

Ողորմուք քով սատակեա՛ սնձ զթշնա
միս իմ . և կորո զամ՛ նեղէջս անձին
իմոց . զի ես ծառայք եմ :

*****

Տ) զի Սաղմասա՛ ընկերդեալ շինի տե
պարան ըստ յայնին :

ՄԲ, Արքիմ (Յ) Բի որ Ը Սաքիտոս

13 . 168

այնժամ թողեալ յի զժողո
վաւ քղան , եկն 'ի տուն . մա
տեան առ նա աշակերտքն
նը՛ և ասեն , մեկնեա՛ մեզ զառակ

ԲԳ
ԳԿ

որումանցն ազարակի: Աս պիտիսանի
եա՛ և ասէ ցնս . որ սերմանէ զւերմն
բարի՛ է որդի մարդոյ: Աւ ազարակն
աշխարհս է . սերմն բարի նորա են ,
որք որդիք արքայութեան են . իսկ
որմն որդիք չարին են :

Աւ թշնամին՝ որ փարեաց զայն , սա
տանայ է . և հունձն կատարած աշ
խարհիս է . և հնձողքն հրեշտակք են :

Ոպ ժողովի որմն և ի հուր այրի .
այնպս եղիցի ի կատարած աշխարհիս :

Աւ արեցէ որդի մարդոյ զհրեշտկո
իւր . և ժողովեցեն յարքայութե
նր զամ գայթակղութիս՝ և զայնո
սիկ որք գործեն զանօրէնութիւն :
Աւ արիցեն զնս ի հնոց հրոյ . անդ
եղիցի լալ՝ և կրճէլ ատամանց :

Յայնժամ արդարքն ծագեցին իբ
րև զարեգակն յարքայուէ երկնից .
որ ունիցի ակաջս լսելոյ՝ լուսիցէ :
Վարձեալ նման է արքայութիւն
երկնից գանձի ծածկելոյ յազարակի՝
չոր գտեալ մարդոյ թագոյց՝ և ի
խնդութենէ անտի երթայ վաճա
ռէ

Handwritten marginal notes in Armenian script, including the phrase "Կարգաբար կրկնակարգ" and other illegible text.

առէ զամ ինչ՝ զոր ունի. և գնէ զայ
գարակն զայն: Դարձեալ նման է
արքայուի երկնից առն վաճառակա
նի՝ որ խնդրիցէ մարգարիտս գեղէ
ցիկս: Եւ գտեալ մի պատուական
մարգարիտ՝ երթեալ վաճառեց զամ
զոր ինչ ունէր՝ և գնեաց զայն մար
գարիտ: Դարձեալ նման է արքայ
ուրի երկնից ուսկանի արկելոյ՝ ի
ծով և յամ ազդաց ժողովելոյ:

Որ իբրև լցաւ ՝ հանեալ ՚ի ցամաք
և նստեալ ժողովեցին զքարի բարին
յամանս՝ և զխոտնն ՚ի բաց ընկեցին:
Լ. յնպէս եղիցի ՚ի կատարածի աշ
խարհիս. ելցեն հրեշտակք՝ և մեկ
նեացեն զչարս. ՚ի միջոյ արդարոց:
Եւ արկցեն զնս ՚ի հնոց հրոյ. անդ
եղիցի լալ և կրճէլ ատամանց:

Իսկ ցնոսա յս իմացայք զայս ամ.
տեսն ցնա. այո՛ տր: Եւ նա ասէ
ցնս՝ վս այսորիկ՝ ամ դպիր աշակեր
տեալ արքայուե երկնից՝ նման է առն
տանուտեառն ՝ որ հանէ ՚ի գանձէ
իւրմէ զնոր և զհինն:

Եւ. ասէր՝ այսպէս է արքայու-
 անց . ուն զի այր մի արկանիցէ
 զսերմանիս յերկիր : Եւ ննջիցէ , և
 յառնիցէ զցայտ և զգերեկ , և սեր-
 մանիքն բուսանային և աճիցին . և
 նա ոչ գիտէ : (Թէ երկիրն ինքնին
 բերէ զպտուղն . նախ զխտան՝ և ապա
 զհասկն՝ ապա զցորենն ատոր ՚ի հաս-
 կին : Եւ յորժամ տայցէ զպտուղն ,
 վաղվաղակի առաքի մանգաղ՝ զի
 հասեալ են հունձք :

Եւ ասէր . ում նմանեցուցուք զաբ-
 քայու-Թի այ . կամ որով առակա-
 առակեցուք զնա : Ուն հատն մա-
 նանխոյ՝ որ յորժամ սերմանիցի յերկ-
 րի՝ փորրագոյն է քան զամ սերմա-
 նիս՝ որք են յերկրի : Եւ յորժամ
 սերմանիցի՝ բուսանի . և լինի մեծ
 քան զամ բանջար , և արձակէ սոսա
 մեծամեծս մինչև բաւական լինիլ
 ընդ հովանեաւ նր թռչնոց երկնից
 բնակիլ : Եւ այնպիսի առկոր խօսէր
 Է նա զբանն , ուն կարող լինէին լսել .

ԲԻ
ԳԸ

ԿԳ
ԿԴ
ԿԵ
ԿԶ

Եւ առանց առակի ոչ ինչ խօսէր
ընդ նաւ. բայց առանձինն աշակեր-
տացն իւրոց մեկնէր զամս:

ՅՅ. ՅՅ. ՅՅ. ՅՅ. ՅՅ. ՅՅ. ՅՅ. ՅՅ.

ՄԲ. Ա. Գ. Ե. Զ. Է. Ը. Թ. Կ. Լ. Խ. Ծ. Կ. Թ. Կ. Լ. Խ. Ծ. Կ. Թ. Կ. Լ. Խ. Ծ.

82 0 320

ա/

ԳԿ

Ս' Երկնչիք հաս փոքրիկ . զի
հաճեցաւ հայր ձեր տալ ձեզ
զարքայութիւն: Աւաճառեցիք զինչս
ձեր, և տուք զողորմութիւն. և արարիք
ձեզ քօակա առանց հնանալոյ, գանձ
անպակաս յերկինս . ուր ոչ գող
մերձէնայ . և ոչ ցեց ապականի: Ս' ի
ուր գանձն ձեր է, անդ և սիրտք
ձեր եղկցին: Եղկցին գօտիք ձեր
պրնդեալ . ընդ մէջս . և ճրագունք
լուցեալք: Եւ դուք նրմանողք
մարդկան՝ որք ակն ունիցին տեառն
իւրենց՝ թէ երբ դառնայցէ 'ի հար-
սանեաց . զի յորժամ գայցէ և բաղ
խիցէ, վաղվաղակի բանայցեն նմա:
Երանի իցէ ծառայիցն այնոցիկ՝ զոր
էլեալ տէրն գտցէ արթունս . ա-
մէն ասեմ՝ ձեզ՝ զի գօտի ընդ մէջ

ածցի՛ և բազմեցուցի զնա . և ան
ցեալ պաշտեցի զնա : Եւ եթէ յերկ
բորդ , կամ յերրորդ պահու եկեացի
և գտցի այնպէս , երանելիք են ծա
ռայքն այնորիկ : Բայց զայն գիտան
ջիք . եթէ գիտեր տանուտէրն յո
րում ժամու գող գայ՝ հսկեր , և
չտայր թոյլ՝ ական հատանել ՚ի տան
իւրում : Եւ գուք եղերուք պատ
րաստք՝ զի յորում ժամու ոչ կարծի
ցեք՝ գայ որդի մարդոյ : Եւ ոչ պետ
րոս . ար՝ առ մեզ ասացեր զտուակդ
զայդ՝ թէ առ ամենսեան : Եւ ասէ
տր . ով իցի հաւատարիմ տնտես և
խմաստուն . զոր կացոյց տր իւր ՚ի վր
գերդաստանի իւրոյ՝ տալ ՚ի ժամու
զկերակուրս : Եւ րանի իցի ծառային
այնմիկ՝ զոր եկեալ տէր իւր գտանի
ցի արարեալ այնպէս : Եւ որարե
ասեմ ձեզ՝ զի ՚ի վր ամ ընչից իւրոց
կացուցի զնա : Եւ պաթէ ասիցի ծա
ռայն այն ՚ի սրտի իւրում , յամէ տր
իմ ՚ի գալ . և սկսանիցի հարկանել
զծառայն և զաղախնայս . գետել և

ընկել՝ և արբեցաւ: Եւ կեսցէ տր ծա
 ուային այնարիկ, յաւուր յորում ակն
 ոչ ունիցի. և ՚ի ժամու, յորում ոչ
 գիտիցէ. ընդ մէջ կարեացէ զնա՝ և
 զմասն նր ընդ անհաւատս դիցէ:
 Եւ ծառայ՝ որ գիտիցէ զկամս աս
 իւրոյ, և ոչ պատրաստեացէ ը կամաց
 նորա՝ արբցէ դան բազում: Եւ որ
 ոչն գիտիցէ, և արժանի դանի ինչ
 գործիցէ, արբցէ դան սակաւ. քմի՝
 որում շատ տուաւ, շատ խնդրեացի
 ՚ի նմանէ. և որում բազում աւան
 դեցաւ, առաւել ևս պահանջեացէն
 ՚ի նմանէ:

ՄԲ, Լ՛ճրհո ՅԻ՛ՔԻ որ ըսք Յօգանհուօ

5 • 193

աւձ

պձ

Պատասխանի ետ յձ և ասէ ցնձ •
 Եւ մէն ամէն ասեմ՝ ձեզ, ոչ կարի
 որդի մարդոյ առնել յանձնէ, և
 ոչ ինչ, եթէ ոչ տեսանիցէ զհայրն
 զի առնէ. զի զոր նայն առնէ, զնոյն
 և որդին նին նման գործէ: Ս՛ի
 հայր սիրէ զորդի, և զամ ինչ ցու

ցանկ նմա՝ զոր ինքն առնի . և մեծա
մեծա ևս քան զսոյնս ցուցանի նմա
զգործս . Ը որս դուքդ զսր անայքս
Օ ի որդի հայր յարուցանի զմեռելս .
և կենդանի առնի՝ նոյնպէս և որդի
զորս կամի կենդանի առնի : Եւ ոչ
եթէ հայր դատէ զոր՝ այլ զամ՝ դա
տաստան ետ որդւոյ իւրոյ :

Օ ի ամենեքէն պատուեացեն զոր
դին՝ որպէս պատուեն զհայրն . որ ոչ
պատուէ զորդին , ոչ պատուէ զհայր
զառաքիչն նր : Եւ ամէն ասեմ
ձեզ . զի որ զբանն իմ լսէ՝ և հաւա
տայ այնմ , որ առաքեացն զիս՝ ընդու
նի զկեանսն յաւիտեանականս . և ՚ի
դատաստան ոչ մտանէ , այլ փոխե
ցաւ ՚ի մահո՛ւանէ ՚ի կեանս :

Եւ ամէն ասեմ ձեզ . զի դայ ժա
մանակ՝ և արդէն իսկի . յորժամ մե
ռեալք լուիցեն ձայնի որդւոյն այ .
և որք լուիցենն , կեցցենն : Օ ի որդի
հայր ունի կեանս յանձին իւրում .
նոյնպէս ետ և որդւոյ ունիլ կեանս
յանձին իւրում :

Եւ իշխանութիւն

Ետ նմա դատաստան առնել . և զի
 որդի մարդոյ է : Բնդ այն զի զար
 մանայք՝ զի եկեացէ ժամանակ՝ յու
 բուժմ ամենեքին՝ որք ՚ի գերեզմանս
 կայցեն, լուսնցեն ձայնի նր : Եւ եկես
 ցեն արտաքս . որոց բարիս գործել
 իցէ՝ ՚ի յարուի կենաց . և որոց զչար
 արարեալ ՚ի յարուի դատաստանաց :
 Ո՛չ կարեմ՝ ես յանձէ առնել և ո՛չ
 ինչ . այլ ուր լսեմ, գատեմ, և դատաս
 տան իմ արդարէ՛ . զի ո՛չ խնդրեմ
 զկամս իմ, այլ զկամս այնորիկ՝ որ
 առաքեացն զիս :

Երբի երգ Գրեանի Կերեօս . ասացեալ զաս
 ա՝ ՚ի ԲՅ՝ ննջեցեցոյ :

ԲԿ
 ԳԿ
 ԼԵ

Անեղ աժամանակ՝ Հայր
 անբակիղէն և անքանակ .
 որդւոյ պատճառ ծնրն
 դեամբ անձառ՝ Հոգւոյն բրդխմամբ
 անքրնն արար . աղաչէ՛ մք ըզ քեզ գլ
 Թած երկայնամիտ և ողորմած , ողոր
 մեա՛ քս ստեղծուածոյս՝ յու սով ՚ի
 քեզ ն՝ զեղընոյս :

Բանդ որ ՚ի ծոց հօր միածին՝ և կեր
պարան սկրզբնատրպին . որով երկի
նրք գոյցան՝ աշխարհ լըբի՛ն հաստա
տեցը՝ . հայցեմք ՚ի քէն ար և վրեկիչ
ամենողորմ և կեցուցիչ , ող՛ :

Գներագոյն շնորհաց բաշխող՝ երկնա
ւորաց և երկրայնոց՝ . կենք և կենաց
տու՛նող հոգի՛ . հօր և որդւոյ արարչա
կեց . խընդրեմք ՚ի քէն աղբիւր բարեց
արբուցանօղղ ծարաւեաց՝ . ող՛ :

Գնաւանի մք ընդ որօքէկց՝ զկէն
գանարարդ համայնից՝ . երեք որդ
բեան մի արուի՛ հայր և որդի և ար
հօգի՛ . յոր հանգուցեալս մըկը
տեալ և հաւատով խտմնեալ . ող՛ :

Երբակի թի՛ն կատարեալ յերիս
անձինքս բաժանել . անաբ միաւ
րեալ միով բնուք հաւասարեալ .
յորմէ կապեալք և արձակիմք՝ և վե
րաստին անլոյծ կապիմք՝ . ող՛ :

Պ հակից ըզ հօր զորդի՛ փառաւո
րեմք անլուելի . որ իջեր յարգանդ
կուսին՝ զաղամային աւեր մարմին ,
աղաչնօք անձամնին՝ անպին քու՛մ ծը
նողին՝ . ող՛ :

Երևեցաւ մարմնով յերկրի որ ՚ի
հօրէ անսկիսելի . ընդ հողեղենս
բնակեցար ՚ի հրեղինաց երկրպա
գեալս . պաղատանօք երկնաւորաց
փառաբանչաց քոց հրեշտակաց . ող .
Տաս օրինացն մովսէսի ընծայեցար
՚ի տաճարին . զի ըզբնուիրս մարդ
կային ընծայեցես հօր ՚ի յերկինս .
խրնդրո՛ւածովք սբ ծերուելոյն
քե ՚ի կապից արձակելոյն . ող .

Թափաւ ձրոյ հրեղինաց որ ընդ
մարդկան հողեղինաց . շրջեցար
անօրինաբար կրեցեր ըզկիրս մարդ
կաբար . որ վասն մեր զայս ամ . ՚ի
յանձ առեր խոնարհուք . ող .

Եւրոպեալքս ՚ի հրաժարումն ծա
ռայի քո յաշխարհէ . հայցեմք ՚ի քէն
արտապուէլով Լպաղաախմք զայս ա
սելով . ճանապարհ ընդ քեզ ելեց
հանգուցելոյս լեր ուղեկից . ՚ի յօ
թեանս հօր քո լուսոյ՝ ըզ ննջե
ցեալս մեր հանգո՛ւ .

Պիբրիուէ մերոյ սկզբան՝ մրկը
սեցար ՚ի յորդանան՝ զոր շնորհեցեր

Կոր աւագան՝ ի մաքրուի մեղաց մարդ
 կան՝ հայցմամբ կրթիին կարապետին՝
 մեծին ի ծնունդըս մըկըրտչին՝ ՚ի՛ :
 Ի յուսանոր ձայնիւ յերկից՝ զքեզ
 դաւանեաց հայր հակից՝ աղաւնա
 կերպ հողին ի շէլ՝ առ համագոյդ իւր
 հանդուցիլ՝ ըզմըկըրտեալս նովին հս
 կւով յորդէգրուի հօր հւնով՝ ՚ի՛ :
 Խաւար մեղաց հալածեցաւ լոյս գի
 տուծեք քե ծաղեցաւ՝ խայթոնւած
 օձին բըծըշկեցաւ՝ հիւանդուի մեր
 ողջացաւ՝ կենդանադարրդ մեռելոց
 և լուսատու խաւարելոց՝ ՚ի յօ՛ :
 Դաւագու մն անուն առ ՚ի հօրէ՛ որ
 ընտրեցեր ՚ի յաշխարհէ՛ լուսաւորիչ
 տիեզերաց՝ ըզդասս ընտրել աշակեր
 տաց՝ աղաչանօք առաքելոց՝ փող
 յարուծե մեր եղելոց՝ ՚ի յօ՛ :
 Աեանք ՚ի կենաց լոյս ՚ի լուսոյ՝ որ ը
 տեղծեր շէտ ՚ի հողոյ՝ նորոգեցեր
 դարձեալ կրթիին ծըննդեաբ որ
 բոյ աւագանին՝ զոր կեցուցեր շնոր
 հիւ բոյին ՚ի մահունէն այն առջին ՚ի
 հօգւով լլցեր զմարդն աւագին

զոո կորուսէ խաբամաթ չարին • ըզ
նոյն հոգի բանիւ քոյին հեղեր յոգլ
մեր վերըստին • նովին հոգւով թե
բարի առջնորդեա հոգւոյ սորին • Ի
Չայնեցեր առ դիզարս որով ետուր
մեռելոց յոյս • կենդանութիւն չորեք
օրեսոյն կենդանացան որք յադամայն •
կենաց ճայնիւ վերջին փողոյ կոչեա
ըզսա յայսմ հողոյ • Ի յօ :

Պօղեալ սարսեանց պահակ մահու
Ի կենարար ճայնիւ լըրոյ • արագս
պէս գոյգ ի բանն • ետ ըզմեռեալն
ըստ հրամանին • Ելիանք օղոյս սոյս
սարսեցեն • զհոգի սորա մի արգել
ցեն • Ի յօթե :

անկ
գլ
ըռ

Նանապարհ մոլորելոյ և ճառա
գայթ խաւարելոյ • հրաւիրեցեր
չորգիս լուսոյ Ի յերկնային հարսա
նիս բո • ընդ զոճարճալից արդ ժո
ղոց պիժանացո ըզսա դասուց •
Լի լապտերք մոյծ յառադաստ ընդ
իմաստուն սք կուսանացն :

Մերով բնութիւն զոր ըզգեցար Ի
փայտ խաչին բեւեռեցար • լուծանե

Լով զմեզ 'ի մեղաց' 'ի նախահորրն կա
պանաց' . լիցծ և ըզսա 'ի յանցանաց'
վն քո սբ շարչարանաց' . լե' :

Յետ կամաւոր մահու խաչի' եղար
'ի նոր վերեզմանի' . երեքօրեայ թաղ
մամբ յեկելի' նոր ըստեղծեր զմեզ
կէնդանի' . զեծեալս ընդ քեզ 'ի հող
մահու վերակոչեա՛ ձայնիւ վաղց' . լե' :

'Արատեալ կանանց իւղաբերից' և
ողբային արտասու՛ լից' . իբր ըզմեռել
անյուսալից' ըղկէնդանիդ յախտ
նից' . վասն նոցին սբ արտասու՛աց
մաքրեա՛ ըզսա 'ի յանցանաց' . լե' :

Եւրօթեալ հիւսն նոցին դրժխոց' 'ի
տեսանելն ըզքեզ ներքնոց' . հաներ
զհոգիսն որք 'ի բանտին' կապել զեշ
խանըն մահաճին' . թ հանգուցի՛ և հո
գիս սբց' հանգո՛ զհոգի նեղեցեւոյս
Սբախուք՝ զօրք երկնայինք՝ յեկ
նից յեկելե լզանէին' . յորժամ յա
րեար 'ի մեռելոց' ըյս ծագեցար ա
րարածոց' . սբ յարուք՝ քո կենա
րար՝ յարո՛ ըզսա 'ի կենս անմահ' . լե' :

Սբհանգուլժեա՛ և պահպանացե՛ 'ի
յեբ

յերկիւղէ երկնաւորացն՝ որք զաւե
 տիս տային կանանց՝ թէ մահ լուծաւ
 մահկանացունաց՝ սո՛ որ մահո՛ւ քոյ
 տրեկիկից լիցի կենաց հաղորդիկից, լի
 Վարակցեալ անմարմնականքն՝ առ
 կենսատու թք գերեզմանն՝ տն զաւե
 տիս ազգի մարդկան՝ վասրն կենացն
 յաւէժական՝ դասաւորեալ պարուց
 նոցին՝ ըզննջեցլս յօրըն վերջին՝ լի :
 Վահաւորեալ նըշան խաչին՝ յարե
 ւելից փայլեալ ծագի՝ հաւատցլքն
 ՚ի քեզ բերկրին՝ և ուրցողքն կոծես
 ցին՝ ղերկըրպա՛գո՛ւ Եբյ խաչին՝ պայ
 ծառացն լուսով նորին՝ լի :

Ամհ գործեալ երկնաւորաց՝ գան
 առաջի քո նախընթաց՝ զընտրելու
 քո ժողովելով՝ քեզ ընդ առ լ բերեա
 ամպով՝ ընդ աղաւնեացն օդապա
 ըից՝ խառնեալ ըզսա՛ սուրբ երամից՝
 դասաւորեալ ըզսա՛ վերնոցն՝ երգել
 քեզ փառս ընդ զընարթնոցն :

Սարսափին տարերք երկրի՝ յորժամ
 փառօք գաս հայրենի՝ արեգական
 լոյս խաւարի՝ լուսինն աստեղքն նը
 շա

աճ
 գձ
 յօհ

Եւ զի ըզսա յաւուրն աներեկի լուսաւորեալ լուսով քչին . դա :

Սէրնակա՛ն զօրացըն պէտ՛ փողէ ըզբարբաւ սւետաբեր՛ . արիք մեռելք որք յաղամայ՛ քանզի ահա եկըն փեսայ՛ . ընդ հարսնացեալ մարտըր հոգւոց՛ կարգեալ ըզսա ՚ի թիւ սքց՛ . դ :

Տիրակա՛ն յաթոռ նրստի՛ս յարարածոց երկրորդագլա՛ . արդարուք զաշխարհ դատես՛ վարձս բստ գործոց հատուցանես . յայնժամ շնորհեա՛ն ողորմուք՛ նրնջեցելոյս մեր թողուի . դ :

Բամեալ մարդկան՛ սողգ ժողովին՛ որք յաղամայ ծրնեալք ինին՛ . և հրեղիննայ դասք երկնային՛ համանդամայն վայրաբերին՛ . ՚ի յայնժ ահէ՛ղ հրապարակին՛ յիշ՛ալ ըզսա յօրն ահադին . դ :

Յուցանին՛ գաղտնիք մարդկան՛ իւրս քանչիւք որք գործեցան՛ . բարեաց գործողքըն պրտակին՛ չարեացն ՚ի հուրն անշէ՛լ մատնին՛ . յայնժամ յիշեա՛ն զսօրա զբարին՛ գործըք մեղացըն ջրն ջրն սցին՛ . դ աւա :

Ի իւսին պրսա՛ կք զանուզանեալք՛ և

Լ

պատմութիւնն էր լուսափայլեալ . սբ վր
 կայնցն ՚ի գլուխ եղև ի արդարոցքն
 զարդարել . հաղորդս արա հայցմաբ
 նոցն ըզսա լուսոյ փնց նոցն . դա՛
 վ. առաց ՚ի փանաբս բարձրանան՝ աջա
 կողմանքն վերանան . յորժամ լռեսն
 զերանական՝ ձայն օրհնութե ՚ի քէն
 կըման . նընջեցելոյս մեր լռեսն
 զանձայնն բարբառն քո՝ . դա՛ :
 Վասնիսցք ե ժողովուրդք՝ հայցե մք
 ՚ի քէն տէր բարե գաթ . ընդ նընջե
 յեալս հաւատով ընկու ըզսա նովեն
 յուսով . յերուսաղէն քաղաք վերին՝
 յորում արդարքն ժողովն . փառս
 երդել փշտ ընդ նոսին՝ Արար
 դութեդ երբեակ անձիս :

Մարի չ ե մա՛րդասէ՛րն անս .
 Խոսկա՛ շեքարեգնութ . սբ գովե՛ սդ
 ՚ի սբ՝ բէի՛նց՝ Տէր դատաւոր ար
 դարձե . ընդ սրբո՛ց Մա՛րթե
 լո՛ց . Տէր պրտակեա՛ մեր նընջե
 յեալսն . ողորմա՛ ծ տէրողո՛ ըմեա՛ն

հոգւոցն մեր նընջէ՞ցե՞լոց:

Յորժամ գրեալ լըրն կա՛ տաղի՞ն և
որ յայնմ աւուր մեզ պա՛մանցին՝

մարդարե՛ն ց բանքը՛ն յարդի՛ն և
անարեւոյր՝ և վը՛ճարնն ո՞ղ՛:

Ի՞՞ վերի՛նն երո՞՞ւսաղէ՛մ ը՛մ
ի՛՛ բնակարանըս հրէ՛ շտակաց . ուր

ենո՞՞վք և հե՛ շիա՛նն կան ծերա
ցեալք ա՛շա՛՛նակերպ՝ ի՞՞ դրախ

տի՛նն եղե՛՛մաչա՛նն պայճա
ւացեալ ա՛րժամ մապէս . ո՞ղ՛:

Թա՛գաւո՛՞ր փառա՛՞յ Բա՛մն .
որ ժամանեալ զա՛ն ի՛՛ յերկնից՝ ի՞՞

վերա՛՞յ Թեո՛՞ց հողո՛նց ց քոյ հայ
րենի՛ կերպա՛ ըանօք և առնե՛ Իմ

հրափո՛՞ր ընո՛՞ւթ ըզքնուլ թի՛ւն
որդւո՛՞ց մարդկան . ո՞ղ՛:

Ի՞՞ դնիլ բեմի՛ն բազմի՛՛ փեսա՛նն
և առգա՛ստըն զա՛ ըդարի՛ . գա՛ ըրի

էլեա՛՞ն փողը՛՞ն զսէ՛նն . սուրբք
ամ

ամ անդր հաւարի ն . անդարոց
դասքն բերելի^{հո}ն լիսկ մեղոս
սէբբն թա^մ խանձին . ող :

Յորժամ հընչեւն վտղոյն լինի
ի և ղետական գեր^մն յայտնի .

Ճառագա^մ յթ սրբոյ խաչի^{հո}ն

յարեւելց վառ^մ ք ծագի . հրեշ

տակա^մ ց դուռնոք ծա^մ լալի^{հո}ն

հրեշտակապետք պարո^մ լնակեն . ո :

Լ^ոհեղ խորհո^մւրդ քահա^մնայի^{հո}ն

բանդաատարած կայր ի^մ բեմին , ա

ռաջն^ո սբ սե^մ շանո^միծյն . հմւր

շեջանի խաւ^մ ր մերժի . արքամեալ

հոգի^մ քն ուրա^մ խանան^ո ղի թո

ղու^մ մեղա^մ ց լինի . ող :

Ս^ովսե^մ ս տատուա^մ ծախո^մն , և ա

հարոն ըղե^մ լտային . մարդարե^մ քն

խորա^մ յելի^{հո}ն և քահանայք հի^ոն

օրինին յառաջագո^մ յն մեղ ծանա

ցի^ո ըղգարուտ սուրբ մի^ո

ածնիդ . ՚ի վերջու ՚ի մեզ յա՛ յանե
ցի՛ս^{ԲԲ} և յանպտի՛ն և կերա՛ կրէին . ո՞ղ :
Տը՛ստմահադո՛րդ չարչա՛ ըանօ՛ք
՚ի յանձն առեր ըզմա՛՛՛՛՛՛՛՛՛ խաչին .
և վայտի՛ն և բարձօ՛ղ եղէ՛ս^{ԲԲ} ր վե՛

ադանայ նախա՛՛՛՛՛՛՛՛՛ առեղծին . ո՞ղ :
( ) արհուրեցա՛ն և զօրք . և ընկայի
ի՛ս^{ԲԲ} յորժամ տեսի՛ն և զտրդ ՚ի՛ս^{ԲԲ}
խաչին , արեգակա՛ն և լոյս քօ՛ղ ար
կեա՛ն և և լոյս լուսնի՛ն և նըւա՛ն զե
ցաւ յանեղ փա՛ն ցա՛ն ծ որդւո՛րդ
խա՛ւար և զե՛րնդ տի՛ն եզերս . ո՞ղ :
Ո՛ւրախացա՛ն և ազգըք մա՛րդկա՛ն^{ԲԲ}
յորժամ ըւա՛ն և զքօ՛ յա՛ ըուծիդ
նորափետո՛ւր զարդա՛ն ըեցա՛ն^{ԲԲ}
՚ի՛ յարուե՛ս և ք միա՛՛՛՛՛՛՛՛՛ ծնիդ . ո՞ղ :

Մ՛ղաչանօ՛ք ք սրբո՛յ խաչի՛ս^{ԲԲ} և
և անբարբա՛ւ բարե՛ խօսին . և սրբ
բո՛յ Մ՛տուա՛ն ծածնի՛ս^{ԲԲ} և
Յովհաննա՛ւ կա՛րա՛ պետին . և

սըբբո՞յն Ստեփան՝ ննոսի՞ք՝ և ա-
ռաջի՞ն մարտի՞ ըսին . և սըբբո՞յ
Լուսա՛ւորչի՞քն հայաստանեայց
հայրապետի՞ն , և սըբբո՞յ Լուսա՛ւ
բէլո՞ւք . և համօրէ՛ն Մարտի՞ ըս-
սաց . ողորմա՛մ ճ՛ :

Ե՛ս ասացի՞ ի՞նչ վերանա՛լ յինէն
աւո՛ւրց ի՛մոց . յո՞ ի՞նչ երթայցեմ
ե՛ս անսօր . յանաջին՞ յօթեանի՞ն
զոր ոչ գիտէի՞ . Օգնեա՛ ի՞նչ և ինձ
՛Ին անսօր . յանաջին՞ ճանապարհին
և ՚ի միւստեղամ՞ գալլատեանըդ քո
Օգնեա՛ ի՛մ ի՛նչ :

Ե՛կն է՛հա ՚ի սօր վախճանի՞ ի՛մոց .
լալո՞ ի՛նչն ողբո՛ւն և աշխարհումն .
սի՞ ի՞նչ իմ խոնկեցա՛լ յի և ող-
կէ՛րք իմ ցամաքեցան՞ . Օգ :

՚Ի՛ մասի՞ ի՞նչ ճս իմ զարթո՛ւցին զիս
պահանջօ՞ ի՞նչ զք հողո՞յ ի՛մոց . տա-
նէի՞ ՚ի զիս ՚ի ճնայրհ հեռագոյն զոր
ոչ գիտէի՞ . Օգ :

Եւ այնչա՛րք ԲՊՄԻ Եւ ոչ որ Եր որ ծղնէ՛ր
 ինձ . ապաւինեցա՛րք ԲՊՄԻ Եւ Կրկնու
 թէ իմոյ . որքե՛սայէ՛ ԲՊՄԻ Տոգի Լմ
 յարքսո՛րք ԲՊՄԻ Լթեան քում . օգ :
 Գրեցա՛րք ԲՊՄԻ Ես ՚ի գիր կեեղանու
 թեան . Եւ մեկնեցա՛րք ԲՊՄԻ Երթալ առ
 արարչն Երկնի՛ Եւ Երկրի . օգ :
 Յանըստու՛նէ՛ ԲՊՄԻ Եւ յանեղ լուսոյն
 Տեաացա՛րք . խաբմամբ խաւարային
 ճաշակեցի՛րք ԲՊՄԻ մահառիթ Ըղպր
 տուղն . հողանա՛րք ԲՊՄԻ պատկեր բա
 լելար ստեղծողիդ՝ . օգ :
 Յանջամամա՛րք ԲՊՄԻ հողուոյս ՚ի մարմ
 նոյս . Եւ քակտի՛րք ԲՊՄԻ գեղեցիկ շինու՛նա
 ծոյս . զարհուրի՛րք ԲՊՄԻ սպասուեալեաց
 թաղուոյն . Թէ պահանջէ՛րք ԲՊՄԻ ինչն
 զտաղանդ պատուիրանին . օգ :
 Կուսանի՛րք ԲՊՄԻ մարդայեալ ան Լմ
 Վս . յայնմ աւո՛րք ԲՊՄԻ Երասէ՛ղ առեկն
 զգնա արեա՛րք ԲՊՄԻ քո մի դատանայր
 աեր՝ օգ :

Սոսկանքի բովէ որ վախճանի . և ա
հէ 1^մ շէ որ քո դատանստանին .
յայնմ աւոն բովէր ահէ շատենին
ըզգի նս արեալ բովէն քոյ մի անտես
աններ՝ զի պատիւն բովէր եմ բարե
րար ստեղծողիդ . օգ :

Օ՛հ հաւոն բովէր դատանստանի դատան
ւորիդ տեսի և զարհուրեցայ . զի
անպատրաստ եզիտ զիս 1^մ հրամա
նս . բովէ քոյ թօգր յաւ խտենից . օգ :
1^մ ծածի բովէն անարատ մայր տն և
կոյս սր . բարեխօսեալ բովէ առ որդիդ
քո միանձին . զի վերկեացէ բովէ ըզ
մեզ Իսպանաւալեաց գեհենոյն . և
պալ գեհեացէ բովէ մեզ զերկնից զար
քայնւին . և հանգուացէ բովէ զհո
գիս մեր ընդեկոյն . օգ :

ԳԼ

Հոգւոցն հանգուցիւոց Քն 1^մ
սրա հանգիստ և զբուռի . և մեզ մե
զաւորսցս շնորհեալ ընդողուի յան
ջանաց :

Եւ եւ խաղաղութեան զտէր աղա՛ :

Ս ւ հանգուցեալ հոգւոցն աղա,
Ջեւցուք զիւրիւն մեր Քս՛ զի զնս
Ը արդարան դասեսցէ . և զմեզ կե-
ցուցէ շնորհիւ ողորմութե իւրոյ :
Եւ մենակալ տր ամ մեր կեցո՛ և ող՛ :

Տէր ողորմա՛ երես :

Քս Որդի Եւ յանոխակալ և բա-
րեգութ՛ գթա՛քո արարչական սի-
րով ՚ի հոգիս հանգուցեալ ծա-
ռայից քոց : Յիշեա՛ յաւուր մեծի
գալստեան արքայութեան՝ քոց :

Եւն՛ արժանի ողորմութեան՝ քա-
ւուէ և թողուէ մեղաց :

Պաասաւորեալ պայծառացո՛ ընդ սբս
քո յաջակողման դասուին :

Օ ի դու ես տր և արարիչ ամնուն
գատաւոր կենդանեաց և մեռելոց :

Եւ քեզ վայելի փառք՝ իշխանուի
և պատիւ . այժմ՛ և՛ :

Եւ ապա առի օրհնութիւն ըստ գաղաճի
առաքն . իսմ ՚ի խոյնիս և զկնի ճաղկաւնիս . և
գարուն . և աղօթիս :

Մարկանց Տէրութեան Տօնից ։

Փառք հրաշարիտու ճննդեան քո արք
 զորհնեալ և զխառաւորեալ զհրաշա
 լի և զյարդթող Օնոււնդդ քո սբ օրհ
 նեմք և վառաւորեմք ։ Մարդասէր
 տէր՝ սն սրբաւհայ անարատի Մօր
 քո և կուսի . և վն Եւաջի քո պատ
 ոճանկանի՝ ընկալ զարշաչանս մեր և
 կեցն զմեզ ։

Սոցնայն սասն և անեկից քօնից արքաւանկա
 նայ ըստ պատշաճի աւուրի թիւ յայտնութ ։
 Թի Գալստեան ։ Թի պայծառանկերպոսն ։ Թի
 քեօրեհն Թի Ժապիւն Թի Խաչիւր Թի Թի
 Բաղիան ։ Թի յարոսն ։ Թի Համբարձեան ։ Թի
 Գալստեան հոգւոյն Թի Եւսնի՝ ի քօնս Թի
 Խաչիւն և Էկեղեցոց ։ Թի Եւսնի՝ ի Գալստեան
 հոգւոյն Թի ըլ ճարգասէր Թի սոցն սասն ։

Մարդասէր քր՝ սն սրբոսոց անքօրի
 յօրն և կուսի . և վն Խաչիւն պատուա
 յանի՝ ընկալ զսա՛ն ։ Օրիսխալիս սրբ
 ստեհն առ հոգիսն սն . Թի յօր սոց կամ
 Խաչի սոցն Թի քօնս Էկեղեցոց սասն՝
 Պատու արքոսն քո քեր ։
 և ալ՝ որպէս՝ ի վերոյն ։

Մաղթանի՛ Աեր Կօնից Սբէոց

Բարեխօսուք սրբաուհւոյ Միածնին . և Յովհաննու մկրտչին . և սբյն Ստեփաննոսի նախաշկային . և սբյն Գրիգորի մերոյ լուսաւորչին :
Յիշտկաւ և աղօթիւք սբց (տաչսնուն) որոց այսօր է յիշատակ : Եւ վասն Խաչի քոյ պատուականի՛ տր ընկալ զաղաչանս մեր և կեցո՛ զմեզ :

Մաղթանի՛ Պահայ :

Քս է իմ՝ անձ . և փառաւոր առնեմ զսա . անձ հօր իմոյ՝ և բարձր արարից զսա : Մ'արդասէր տր՛ :

էրն

Տուք փառս տոյ , տուք զօրհնութի մարդասիրին թագաւորին յաւե տեանից , որ փրկէ զժառայս իւր և կեցուցանէ : Մ'արդա՛ :

էրի

Դու ես տր մեր՝ դու ես՝ Քս փրկ կիչ մեր . զքեզ օրհնեն անձիք տր : Մ'արդասէր տր՛ :

գ

Բարձրացաւ եղջիւր իմ յանձ փրկ կիչ իմ՝ հատատեցաւ սիրտ իմ՝ ի տր՝ տէրամբ և հաւատով : Մար՛ :

որբ

Խաղաղուէց տա՛ւօղ Քս , զխաղաղու

էբբ

զու թի և գերկնային ողորմութի քո
պարգևեան յարարածս քո: Մար':

390 Յոյս կենդանութեան, յոյս և ապաւեն
փրկութեան քո ըստ փրկեան զիս և փա
րատեցի՝ զցաւս անձին խնոյ: Մար':

100 Երկնացեան աղօթք մեր ՚ի սառնար սր
քո, խոնարհեցի սենկին քո ՚ի
խնդրուածս մեր: Մար':

112 Ինչ որ մեզ արժեք մեզ, անձային ո
ղորմութեան և գթութեան քով խնայեան յա
րարածս քո: Մար':

Քարոյ Լճառեալ և Լճերն Կահնկացի:

1 Կան ՚ի վերուստ խաղաղութե
և փրկութեան անձանց մերոց, զար':

2 Կան լսելի լինելոյ ան ան ձայնի
աղաչանաց մերոց, զար' աղա':

3 Կան քաւիչ և ներօղ լինելոյ ան
՚ի վրէ մեզաց մերոց, զար':

4 Եթողոյ մեզ զամ յանցանս մեր
զկամայ և զսկամայ, զար':

5 Ե՛րբ զի մի ընդ խորանան զտանկիցիս
յաւուրն պատասխանատուութեան, զ':

6 Ե՛րբ հողուոցն հանգուցելոց՝ որք
ճշմարիտ և ուղիղ հաւատով ՚ի քո
ննջեցին, զար':

Եւ ես՝ միտքանս, զն Էջմարցիսն և արք
հաւատացս մերոց, զորն ա՛ :

Չանձինս մեր՝ և զմիսեանս, անս արք
ամենապարհն յանձն արասցուք :

Ողորմեաց մեզ ար ան մեր ըստ մեզ
ողորմութե քում, ասացուք անսն

միտքանուք : Տը ողորմեա, տեք
ողորմեա, տեք ողորմեա :

Ըրոհ :

Տեր տունձեանս և գոյացուցիչ գի
շերոց, որ արարեր զտիւն ՚ի զբօսանս

բարեգործուե՛ ՚ի վրկութի անձանց
մերոց, և զգիշեր ՚ի հանգիստ քնոց

տկարացեալ բնութեա մերոց : Իսկ
այժմ զարթուցեալ բացեր զգերանս

մեր յօրհնարանուի՛ ահաւոր և վա
ռաւորեալ անունանդ քում սրբոց :

Րնկալ և այժմ զաղաչանս մեր, և
յաջողեա՛ մեզ ուղիղ հաւատով և

առաքինասեր վարուք ՚ի նոյն պաշ
տօն քո կանխել միշտ, և նովին կա

նունիւն՝ անդադար վառաւորել ըզ
հայր և զորդի և զոր հողիւ :

այժմ և միշտ :

Օքեղ, որ յամի գթած և մարդա
 սէր արդեւս՝ աղաչեմք հանապազ,
 զի զօրացուցես զմեզ օրհատօրէ կալ
 ՚ի կարգի կրօնաւորութե մերում:
 Թեթեւացի արժքաղցր լուծ քո՝ զոր
 եղեր ՚ի վերայ մեր, զի կարացուք
 կալ ՚ի պատուիրանի քում, և զհա
 ճոյսն առնել առաջի քո յամ ժամ,
 ՚ի տունէ և ՚ի գիշերէ: Տրէշտակային
 երդակցութե՞ք զքեզ օրհնել՝ զքեզ
 գովել, և քեզ գոհութի և փառս
 մատուցանել ամենազօր արութեզ,
 Այժմ և միշտ և՛:

Աղմոսիւք և օրհնութե՛ք և երգօք հո
 գևօրօք անդադար փառաւորեմք
 զհայր և զորդի և զսբ հոգիդ,
 այժմ և միշտ և՛:

Օրհնեալ յար մեր յս. քս. ամէն:
 Հայր մեր որ յերկինս ես՛:

Բարոյ Արիիս պարմեն, և Տեր ապաւին
 Կանանացի:

Աս ՚ի գիշերէ և ՚ի տունջէան, և յամ
 ժամու խօսիլ մեզ զբան ան, զձր՛:

Ս ւ չանկանէ լոյ մեզ 'ի փորձութի ,
որում 'չ կարեմք հանդուրժել , զ :

Ս ւ անբիծ և անդատապարտ կար
մեզ առս զի ահեղ ատենին քի . զ :

Ս ւ առաջնորդէ լոյ մեզ 'ի նաւահան
գիտան կենաց անվահեճանից , զ :

Ս ւ արժանի լինել լոյ մեզ վերին կոչ
մանն և երկնից արքայուէն , զ :

Ս ւ հողուոյն : Աւ և ս միաբան :
Չ անձինս մեր : Ս զորմեաց մեզ :

Առջին :

'Ի գիշերի և 'ի սուճը ջեան և յամ
ժամու զքեզ աղաչեմք , և 'ի քին
ի՞ գրեմք մարդասէր ար : Ս ուր մեզ
ամ վերիջ մեր . խոնարհեաց' ունին
քո 'ի խնդրուածս մեր . զի մի ունայն
լիցին վաստակք ծառայից քոց . այլ
համարեալ զաշխատուիս մեր 'ի գործ
արդարուէ , և 'ի պտու անպաշտու
թի : Ս նկալ տէր՝ զաղօթս և զերկր
պագու թիս մեր , և հասո՞ մեզ զոգոր
մու թի քո առատապէս . ծածկեալ
զմեզ ընդ հովանեաւ ամենազոր աջոյ
քոյ . զօրացո՞ զմեզ տէր՝ զօրութի քո

Տողւոյդ . պահեա՛ց զՍեղ ուր բիւ . ա-
կան : Այլ արա՛ առ մեզ իշան բարր՝
ի գովեստ և ի փոքանաւ ի անուանի-
քում սբյ : Օ ի՛ ի քո փառս կատարի
ամ արարածոց մշտնջենաւոր փառս
բանութի ի բարձունս հօր և սրբւոյ
և Տողւոյդ սբյ . այժմ և՛ :

Խաղաղութիւն Աստուծոյն :

Սովիւ քաջ հովիւ բարի և յաւի-
տե իսկան : Այլեաց և այց արա բա-
նաւոր հօսի քոյ . զոր ժողովեցեր առ
քեզ գթութեբ քով : Օ ի քո առաջի
կանք տր . և առ ի քէն ողորմու էցի
և գթութեցդ անն ունիկ : Օ անն
նեւեան օրհնեա՛ . զամսեան իմաստ
նացի . զամսեան լուսաւորեա՛ . և
ամնուն պարզեա՛ զերկնից արքայ
ութիդ : Ս ս զի դու ես տր կենաց
և ամ ողորմութեց . և քեզ վայելի
փառք իշխանութի և պատիւ :

Այժմ և միշտ և յաւի՛ :

Պագիւերի և ի տունընջեան և յամ
ժամու անդադար փառաւորեալ
զայր և զմրդի և զսբ հոգիս :

Այժմ և՛ :

Լ :

Քարոյ Սրբախնայի և Լուսնակն էա՝

Ս ք ուղղելոյ զգնացս մեր ՚ի ճա
նապարհս խաղաղուէ , զտէր աղ՝ :

Ս ք ցրելոյ ՚ի մէջ զամ խորհուրդս
չարին , զտէր աղաչեացուք :

Ս ան պարգևելոյ մեզ առողջ խոր
հուրդս՝ և առաքինի վարս , զտէր՝ :

Ս ք պահելոյ զմեզ ընդ հովանեաւ
ամենազօր աջցն խրոյ , զտէր՝ :

Ս ք խորտակելոյ զհակառակորդն
վաղվաղակի չնոսիւք մերովք , զ՝ :

Ս ք հոգւոցն՝ : Եւ ևս միաբան՝ :

Օ անձինս մեր՝ : Աղորմեաց մեզ՝ :

Լ. 204

Տէր երկնի և երկրի՝ արարիչ ամ ա
րարածոց՝ երկելեաց և աներևու
թից : Լ. քեզ կարդամք յամ ժամ .

զի ընդ ամ տեղիս անթու թիքս . և
արքայութի քո ամենեցուն տիրի :

Ե նորհեա մեզ երկիւղիւ ՚ի պաշտօն
քո կանխել հանապազ : Սիրել զքեզ

՚ի բոլոր սրտի՝ և ՚ի բովանդակ մտաց .
և յամ զօրուէ մերմէ պահել զպատ

ա՛հրանս քո : Համբաւանալ առ քեզ

զձեռս մեր ՚ի սրբութի առանց բար
կութե և երկմտուէ . և զասնել ՚ի
քէն զչնորհս և զողորմութի . և զանա
բնաստէր դործոցն յաջողութի :

Մ ք զի դու ես տր կենաց և ան ողոր
մութե . և քեզ վայել են փառք ի լիա
նութի և պատիւ : այժմ և :

Խաղաղութիւն Աննայոն :

Ք ում ամենազօր և յաղթող տրու
թեանդ՝ կրկնի անձուեր յերկրպա
գութի . և փառաւորի յամենեցունց
Թաղաւորութի ք :

Նայեա՛ յերկրպագութիս մեր և ուս
մեզ առնել զարդարութի ճշմարտութե :

Մ ք զի դու ես ան իրազօղութե : որ
բարձեր զթշնամութի ՚ի միջոց և արա
բեր խաղաղութի յերկինս և յերկրի :

Եւ հեռաւորց և մերձաւորաց՝ աւե
տարանեցեր զնոր պարզ և քոյն բա
րեացդ : Արում և զմեզ մեծի շնոր
հացդ արժանաւորս արասցես՝ դասե
լով ընդ ճշմարիտ երկրպագութե ք
անմեր՝ և տր և վերկիջ յս քս : Արեա
որհնեալ ընդ հօր և ընդ սբ

հոգւոյդ : այժմ և :

Մատթ 23 1-11

Յերգս օրհնութե և ՚ի ճայն սող
մոսաց անդադար փառաւորեմք
զհայր և զՍրբի և զԹբ հոգին:
Այժմ և միշտ և՛:

Քարոյ ողորմա և ՚ի ներու
կանոնացն:

Ա ս գտանելոյ մեզ զշնորհս և զո
ղորմութի ՚ի բարեւր անկ մերմէ . զ՛:

Ա ս փրկելոյ զմեզ ՚ի զոպարտութե
մարդկան և յորդայթից ստնի . զ՛:

Ա ս ամ անձանց քրիստոնէից և
տանց հաւատացելոց, օտր՛:

Ա ս որք ՚ի լերինս՝ յայրս՝ և ՚ի փառարս
բնակեալն սբ հարսն մեր . զ՛:

Ա ս որք սողմնսք և օրհնութե կտրեմ
զամ ժամանակս կենաց իւրնց զ՛:

Ա ս հոգւոցն՛: Այն և ս միաբան .
Չանձինս մեր՛: Սղորմեաց մեզ:

Այժմ:

Պահանամք զքէն տէր ամ մեր՛ որ
զարթուցեր զմեզ ՚ի հանգստենէ
քնոյ շնորհիւ ողորմութեան քո:

Չարթն զմտս մեր արդարութե
սա քեզ տր ամ մեր . զի տեսցեն

աչք մեր զերկաւթի քո : Արհեստի
և բնակեցի առ մեզ ամուսնի քո .
և ողորմուի քո՝ հովանի և պահապան
լինի՝ ի վր պաշտօնեից քոց . և զմեզ
զճանջք քո՝ արժանի արա ՚ի առնէ
և ՚ի գիշերի և յամ ժամու միշտ խոր
հել ՚ի սէր պատուհրանաց քոց :
Եւ գոհանալով փառաբերէ զհայր և
զորդի և զմբ հոգիդ , այժմ և :

Խաղաղութիւն Արհեստեան :

Արհեստարար զորու թի և արդիւր
անմահուէ՝ դու ես քս ամ փրկիչ
մեր : Ար շնորհեցեր մեզ ՚ի մեջ գիշե
րի յառնել՝ և խոստովան լինիլ առ
քեզ՝ զմ իրաւանց և արդարուի քո :
Եւ այժմ անչեմք զքեզ ար ամ մեր ,
արս զմեզ արթուես և պատրաստ
ի ժամ առաւօտու ընդ մբս քո :

Եւ ընդ նոսին գոհանալով փառա
բերէ զքեզ ընդ հօր և ընդ հոգ
ւոյդ մբ , այժմ և :

Գոհուի և ճշմարիտ խոստովանու թ
անդարար փառաբերեմք զհայր
և զորդի և զմբ հոգիդ ,

այժմ և :

Թագաւորի Աշխարհաբանի

ՍՊԱՆՈՐ յաւստե աճԻՑ:

ԲԸ

Եւ մեզ աստուած
փրկէջ մեր . և կեցն՝ ըզմեզ

որ յամենայնի կարօղղէ ես :

Եւ մեզ աստուած փրկէջ մեր . յոյս ամ
ճագաց երկրի . և որ ի՞նչ ասի :

ՍԶ

Ապաստաստէ՛ ըզլէրինս զօրու թի՛
իւրով . և ըզգեցեալ է զօրու թի՛ . և
կեցն՝ ըզմեզ որ յամի կարօղղէ ես :

Եւ որ աղաչանաց մերոց տէր մարդա
սէր և գըլթան ի մեզ :

Ար՝ զնս անտէ՛ս ասնէ՛ր . ա՛յլ

Թ

Օգնեա՛ն ի՛նձ մարդա՛ստի:

աղ

Ա՛յ ընկե՛նուր զիս տը՛ր յերեսաց քոց

և զհոգի՛ քո սը՛ր մի՛ հաներ յի՛նչն:

Փ

Ե՛ւ տուր ի՛նձ ցնծու՛ի վրիու՛ե .

և հոգւո՛վ պետու՛ե քո հաստատեա՛ն

զիս: այլ օգնեա՛ն:

Թ

Ա՛յ անտես ա՛ռներ զիս՝ տը՛ր աւար՛

ւա՛ծ վրկիչ իմ . այլ շնորհեա՛ն ի՛նձ

Թողու՛ թիւն բաղմազու՛թ մարդա՛

ստի և բկեցո՛ւ:

աղ

Ե՛րկինք և երկիր՝ գո՛հանան ըզ

քէն տը՛ր . արարա՛ծք ամ՛ քէզ եր

կիրա՛ ազանեն՝ . և հրեշտակք՛ի բար

ձուես աղա՛ղսկի՛ն և ասեն՝ . ողորմեա՛ն

դու ստեղծեր՝ մի՛ կորուսա՞ներ:

Ե՛րկինք երկնոց՝ և ջուրք որ ՚ի վերոյ

քան զերկինս՝ օրհնեցե՛ք զանու՛ն տն՝

Օ ի՛նա ասաց և եղեն . հրամայեաց

և հաստատեցան . և հրեշտակք ՚ի՛:

Փ

Ե՛րկինք և երկիր՝ հանապազ ըզ

քէզ գովեն . Թագաւո՛ր ի՛ստաց

սէրօբէք և քէրօբէք ՚ի խոնարհ ու
նելով ըզդէ՛մս իւրեանց՝ և միա
ձայն բարբառնա աղողակեն և ասեն,
սո՛ւրբ սուրբ . սր՝ տէ՛ր զօրո՛ւ
Թեա՛նց:

Ե՛րկայնամիտ ես տր առ ամսեան .
և գըթա՛ն տր ՚ի վ՛թ մեր . ոսկ և ը
ա՛նազակին փրկէ՛ք՝ և ըկեցո՛ւ:

Ե՛րկայնամիտ՝ բաղում ողորմ և ճըշ
մարիտ՝ . նայեա՛ց առ իս և ողորմեաց
լինձ: Տո՛ւր զօրու՛թի ծառայի քոյ՝
կեցո՛ւ զօրդի աղախնոյ քոյ՝ . և արա
առ իս նը՛շան բարու՛թե՛ . և գըթա՛ն
տր ՚ի վ՛թ մեր՝ . ոսկ և ը ա՛նազա՛ն:

Տր՝ որ գըթացա՛ր յա՛նազակին խա
շակե՛ց լինի՛լ քեզ . և մաքրեցեր զաղ
տեղու՛թ յանցանաց նր՝ յաղբերե՛
կողե՛ քոյ . գըթա՛ն և յիս ՚ի մեղա՛նորս
որ ծարաւ ՚իս եմ ա՛ն քեզ . և փափա
զեմ՝ ՚ի գաւեթըս քո ոսկ ըզ մի ՚ի յե՛զ
ջերու՛նաց ՚ի յաղբե՛րս ջուրց:

Թ

Մարտեան ընդիս թըշնամին . հա
նազանզ զիս կամի՞ կորուսանել . այլ
զո՞ւ ար իմ այցարս՝ մոլորեալ ոչխա
բիս և ը՛ կեցո՞ւ :

այ

Մարտեան ընդիս ՚ի տարապարտուց .
փոխանակ սիրոյ իմոյ մատնէ ին
զիս . այլ է՞ օ յաղօթս կայի՞ս
Հատուցի՞ն ինձ չար փոխանակ բար
ւոյ . առելու թիւն փոխանակ սիրոյ
իմոյ . այլ զո՞ւ ար իմ այց արս՝ մո
լորեալ ոչխարիս և ը՛ կեցո՞ւ :

Վ

Ո՞ր հովիւն էս հօտից բանաւոր
կենդանեաց . ա՞նձը ինձ յոյս կենաց
ապաշխարուէ . և դարձն զմոլորեալս
ի՞ հօտ քո քն՝ և ը՛ կեցո՞ւ :

Թ

Մեղայ և անղաջեմ ըզ՛քեզ . թողու
թիւն շնորհեա՞ մեղաց իմոց . քա
ւի՛ն իմ լէ՛ր քո գըթուլէ՞ր . որ մայնու
էս փրկիչ և ը՛ կեցո՞ւ :

ՈՂ

Մեղայ ար մեղայ . և զանօրէնուիս
իմ էս ի՞նչէ՞ն զիտեմ :

Աղաչեմ և խնդրեմ 'ի քէն Թոյ
ինձ ար. Թոյ ինձ և մի կորուսաներ
զիս ըստ անօրէնո՛ւն իմոյ . քաւիչ
իմ լէր քո գըթուբոյ . որ մի :

Անշայ քեզ ար . մեղայ քեզ ար մե
ղայ . և քան զաւաղ ծովն բազում
են յանցանք իմ . պատրասք աշխար
հիս խաբէցին զիս . և եղէ անօրատու
'ի կենաց յաւոյդ . այլ դու անխա
կալ և անյիշատար փրկիչ . ինչպէս
'ի մեղուցեալ ծառսցս և ը
կէ^մ ցո՛ :

Տէր իմ բազում են անօրէնու
թիք անձին իմոյ . ոչ մի շե
ցի^մ զասէ՛ղ ըզ դատաստաներս քո .
արդ անկեալ ըզ քե՛զ աղաչեմ .
չորհեա՛ ինձ ապաշխարութի՛ւն քո
և ո՞ զո՛րսն :

Անօրէնութիւնք իմ բարձրացան
քան ըզ գլուխ իմ . և ոմ բեռն
ծանր ծանրացան 'ի զերայ իմ :

Փ

ԳԶ

ՍԴ

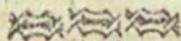
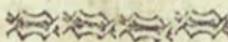
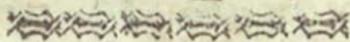
Նեխ

Մեկեցան և փռեցան վերջիմ յե-
րեսաց անգղանու թեան ի մեյ:
նչ յիշեի զասեղ ըզ դատաստա-
նքս քո. արդ անկել ըզքեզ աղաչեմ
չնորհեա՛ ինձ ապաշ՛:

Պաղատանդս մատո՛ւ էցանե՛ մք քեզ
հայր ե՛րկնաւոր. մի անտե՛ս առնե՛ր
զաղա՛ չանա մեր. սյլ անցո՛ զցասու-
մքն քո՛ ի՛ մէնջ. և յիշե՛ա՛ զի պատկեր
ե՛մք բարեբարո՛ւ թեա՛ ան՛ նդ:

Տէր իմ գլխո՛ւ թիւք քո բազում
են յոյժ. առ իս արա զբարեբարո՛ւ
թիւնդս քո՛. ուղ և ը՛ մաքսա՛ւ ողի՛ն
և ի՛նձ ողորմեա՛:

Գլխո՛ւ թիւք քո բազում են տր.
և ըստ իրաւա՛ նց քոյ կեցո՛ զիս:
Բազում են որք հալածեն և նեղեն
զիս. ի վկայուեց քոց ես ոչ խո՛տո՛
րեցայ՛. առ իս արա՛ զբարեբարո՛ւ իրս
քո՛. ուղ և ը՛ մաքսա՛:

Փ

Անտխակաւ և անյիշաչար տէր .
 որ գըթարով ՚ի մեշաւորս շնորհէ ,
 ցէր ապաշխարութի . արդ գըթաւ և
 յիս անը ՚ի մեղուցեալ և յանօրի
 նեալ քո ծանայս . և փոխարկեա
 ըզգործողըս չարեաց ՚ի զըզնու մն
 ապաշխարութե և ը կեցոս :

Թ

Վտաճարի քում սրբուէ . փա
 աւորելով ըզ քեզ . դու ունիս
 իշխանութի ողորմեա մեզ :

Մ

Այլ ես ըստ բազում ողորմութե
 քում մտից ՚ի տուն քո . և երկիրպա
 գից ՚ի տաճար սբ քո երկիր շէ զքո .
 Տբ առաջնորդեա ինձ յարդարութե
 քում փն թըշնամեաց խնոց . և ուղի զ
 արա՝ առաջի իմ ը զճանապարհս քո .
 դու ունիս իշխանութի ողոր :

Վտաճարի քում սրբութե հանա
 պաղ ըզ քեզ գովեմք թագաւոր
 փառաց . որ ունիս իշխանութի կե
 նաց և փրկուէ ողորմեա մեզ :

ԷԶ

Կանչեալ թէ՛ արտասու ա
ւաղան լինի՛ և լուսնայ ըզ
բազը՛ թի՛ մեղաց . սովաւ շնոր
հեա յաւազ քան ըղ վախճան ըղ
քաւաւ թի՛ և ըղ մեծ քո զոզո՛ Ե
մո լ թի՛ւն :

ԴԶ

Ծարաւի՛ն անձն իմ առ քեզ ան
հըզօր և կենդանի . երբ եկից երևե
ցայց երե՛սայց անտու՛ծոյ :

Եղեն ինձ արտասու ք իմ կերակուր
իտու՛ն և ի գիշերի . և այն՝ զի ա
սէին յիս զօրհանապաղ թի՛ ո՛ւր է
անարժանձ քո . սովաւ շնորհեա՛ յա
ւազ քան ըղ վախճան զքաւ՛ :

Փ

Յորժամ գաս փասօք հօր յահագին
աւուրն ՚ի դատե՛լ զէրկիր . և դո
զան օարսս իմա մը երկրածի՛նքս ան
ի յահե՛ քո լմի . ՚ի նախիլ քո յա՛
տու՛նի դատաւո՛ր ահեղ . և յահեաղ
կէլ քո յարա՛րածս՝ յիշեա և զիս

ԸՎ Բազմամեղս . որ ընկալմեայս եմ
յանցանօք բանասրկոյի՛ն խաբմանք
և հայցեմ զաւանգակի՛ն և տր . և զի՛ն
յիշեա՛ . որ միայնդ ե՛ս վր ըկե՛ն :

Օ ի՛ն որ ՚ի նաւի՛ աշխարհի՛ աչե-
կո՛ծեմ մեղք իմ . նաւահանգի՛ստ
ապաշխարուծե՛ շնորհեա՛ ինձ բա՛
զո՛ւմողորմ և ը՛ կե՛ցո՛ :

Սէգո՛ զիս անձ՛ զի՛ հասի՛ն Ը՛ւրբ
յանձն իմ . ընկչայ ես ՚ի խորս ան-
դրնդոց սւր ո՛չ գո՛յ ինձ հանգիստ :
Նաւահանգի՛ստ ապաշխարուե շնոր
հեա՛ ինձ բազումող :

Նաւապետ բարեգուծ առ քեզ ա-
պաւի՛նիմ . տուր ինձ ձեռն ույ եր-
բեմը՛ս պետրոսին ՚ի վր աչեացն . որ
ծրիկի՛մս աչեկո՛ծեալ յանցանօք մե-
ղայ և ը՛ կե՛ցո՛ :

Ղո՛ւ ես ք՛ն աղբիւր կենաց՛ .
Բը՛շխու՛մն ողորմուծե՛ . շնորհեա՛

փրկիչ անձանց մերոց ըզ թողու
Թի՛ւն մեղաց մերց :

Մէջէն է Թր աղբիւր կենաց . և լու
սով երեսաց քոց տեսանեմք ըլլոյս :
Ծագեա՛ն զողորմութիւն քո սրբ ճա
նաչեն ըզ քեզ . զարդարութիւն քո
ողբ ուղիւ ես սրբալիք . շնորհեա՛ն փրկ
կիչ անձանց մերոց ըլ թող :

Մը աղբիւրդ ես ծարաւեանց և հաս
գիտ աշխատելոց . ճանապարհ մոլոր
ութեաց՝ և հովի՛ւ հոգևոր բանա
ւոր հօտի . փափագողացս առ քեզ
քն լեր նա՞ չահանդիսա . և՛ արբ՛ն մեզ
ծարաւեացս ըզբաժակ քո քաղցրուե
յանպան աղբերէդ :

Մտաճարի՛ սրբութեան քում
լուր Թր ճայնի իմում . և աղա՛
չանք իմ ժամանեցե՛ն ի՛ յաղան
ջնս քո՛ տէր :

Մուա ինձ ՚տաճարէ սրբ իւր
մէ

մէ ճայնի աղօթից խնայ • և աղաղակ
խմ առաջի նր, մրացի յսկա՛ն ճգաս նր:
և աղաչանք իմ թամա՛:

Ար լուսատու ես տիեզերաց բոլոր
տոս աստը՛ւա՛մ ճ լուսաւո՛րեա՛ն զեմ
ըզիսաւարային խորճո՛ւրդս և ը՛կե՛:

Օ՛րհեա՛լ ես տը՛ և փառաւորեալ
ե՛քս անբա՛ւ մարդասիրութիւնդ •
դաղաչանքս մեր քե՛զ մատո՛ւցանեմք
նր թուգաւորդ ես յաւիտե՛նից •
ը՛զ նր՛ն ճեցե՛լան մեր արժա՛նի՛ն արա
տը ընդո՛ւնիլ ՚ի կեա՛նս արդ յաւի՛
տե՛նի՛ց:

Լ՛րտասու՛նս ինճ շընո՛րհեա՛ր ՚ի յա
պաշխա՛րութի՛տե՛ր • զի լուսացի՛ց
ը՛զ մեղս ա՛նճին խնայ որպէ՛ս պո՛ռ
նիկն աղա՛ջե՛մ և ը՛կե՛ցո՛:

Աստուկեցայ ես ՚ի հեծուէ խնու՛մ
լուսացի զամ գիշեր ը՛զմա՛հիճս իմ,
և արտասու՛օք իմովք զանկողինս ի՛մ
թա՛ցի: Ը՛զի լուսացից ըզմե՛:

Ար

127

ժ

Թ

աղ

Մը աղբիւրդ ես անապատ^ա կանքը
բխտո^ա իս ստոր^ա ւաճ^ա . զիբրաւ ողբ^ա լ
անձն իմ^ի մեղաց^ա . բըժը՛ շէտ^ա ար
բը՛ շխմա^ա մը արտասու^ա ց և ը

ՍԵՐԻՔԻՆԵ

Օ մոլորեալ ծառայո խը՛ նդըրեա
տը . և մի՞ դա տապարտեր ըզիս ի՛ յա
ւուրն այցելու թե՛ քս մարդասէր
Կեցցե՛ անձն իմ՝ օրհնեացե՛ ըզքեզ .
և իրաւուհիք քո՛ օգնեացե՛ն ինձ :
Մոլորեցայ ես ուր զոչխար կորու
սեալ . խընդրեա՛ զծառայս քո՛ զի
զպատուիրանքս քո ես նչ մտացայ .
և մի՞ դա տապարտեր ըզիս ի՛ յաւուրն
այցելու թե՛ քս մարդասէր :

Մը մոլորեցայ ի՛ հօտե՛ քումնէ՛ հո
գի^ա շ բարե՛ . խը՛ նդրրեա^ա զիս^ա ըզ
մոլորեալս . և արժանա^ա ւորեա^ա խառ
նիչ ի՛ հօտե՛ մ քս^ա բրխտո^ա և
ը՛ կեցո՛

Թագաւորի Մարտիրոս :

Ազաւոր յաւիտեան

Օ ճշորմունի քօտէ՛ր

ա՛րամ ի՛մե՛զ և բարեխօ

սուք սրբոց մարտիրոսաց՝ մի կորու

սաներ ըզմեզ Ն՝ սրբորմունի լեւ

սո՛ւրբ ճշորմեա՛ն մեզ :

Փրկուի՛ արդարոց ի տնէ՛ւ . վերա

կացուէ նց ի Ժամանակըս նեղուէ :

Օգնեցէ նց տը և փրկեցէ զնս .

սարեցուցէ ի մեղաւորաց . և կե

ցուցէ ըզնս , զի յուսացա՛ն ի նա .

և բարեխօսութք սոցա մի կորուս

ներ ըզլմեզ երրորդու՛ն :

Որք բզտանջա՛ն և ըզմա՛ն վասըն

քօ յանձն սոխն . և հեղին զարիւնս

իւրեա՛նց վասն անուանը՛ղ քօւմ

թէ՛յ . բարեխօսութք սոցա մի կորու

սաներ ըզմեզ եր՛ն :

Թ

Բա

ախ

աղ

Ժ

206

Բարեխօսութիւնս զբնոյ մարտիրոս
 ասացն. աղաչեմք զհմարձեռնս զ
 քեզ. Թողութիւն շնորհեալ յան
 ցաւս մերոց. բարեբախտ զ
 բոլորսնս:

207

Մերձեւ տր առ այնորիկ որք մարտի
 են սրտիւք. և ըզխտարհրս հոգւով
 կեցուցանէ:

Բարեխօսութիւնս զԵն արքայաց
 յանկեացն. փրկէ զսն տր. և պահէ
 զսն սուկերքս նոցա. և մի թնոցանէ
 ոչ կորցի: Թողութիւն շնոր
 հեալ յանցանաց մե՛:

208

Ար յարթող դորութիւնս ի հանդէս
 զքեզսն զսն հաւն. աւանդաւս պա
 հէցեք զհաստանազ վրկայս քո
 ինչով. տան զսն զգողութի
 ւնս ի նեղութե մերում. բարե
 փօսութիւնս որքնոց մարտիրոսս
 և ըզխտարհրս:

Բարեխօսութիւնս արեւոյ մարտի
րոսսաց: Պարզեւեա մի մեզ
տր. առնուլ մասն երածիս ընդ
հրաւերեալսն ի կոչումն ազ
քայութեան երկնից:

բձ
—
—

Աքանջելի է անի վրայ արեւոյ
ան իարայելի: Կոստայի զօրութի
հաստատութի. Ժողովրդեան իւրոյ.
օրհնել է ան. առնուլ մասն երածի:
Մարտիրոսք երանելի է և փառաւոր
րեալք. որք բազում տանջանացն
համբերեցիք. դուք ըզլ յարեւել
նայ ըզգեցեալ ունեք. և առք
վասն մեր բարեխօսակցիք:

աշ
—
—

վ
—
—

Պառեւքս աղբիւր. կենաց բըշ
խոնմն ո՞ղորմութի. շնորհեցեր արե
ւոյ մարտիրոսացն յաղծող ըզնա
հատակութի, հարածել ըզխաւարմ
և լուսաւորել զանձիսն մեր:
Վճիփառաւորեալ է ի խորհուրդս
մեր իւրոյ. մեծ և ահաւոր ի վերայ

բկ
—
—

ոշ
—
—

այնոցիկ որք շուրջ են ըզնուլու :
Տր ամ զօրուէց ո՛ն նրմանի քեզ .
հըզօր ես դու ար և ճշմարտութի քո
շուրջ ե ըզ քե . շնորհեցեր որբոյն
(այս տեան) յաղթօղ զնահատակութի
հալածել ըղխաւարն և լու :

Ո՛ր շնորհօք սք հողւոյն յաղթէ՛ք
Թշնամւոյն երանել ք վեկայք քի
վն ձե՛ր տօնողացս՝ հայցեցէք յայ
զթողութիւն ըմե՛ զաց :

Ո՛ր պրսակդ էք պարծանաց ամ ա,
աւքիներաց . նախաշաւիղ և առաջ
նորդ կենացըն յաւխտենից . ո՛վ քր
վր կայք՝ . առ պրսակի՛ջն քրց և
վն մեր բարեխօսեցէք . շնորհելով
ողորմութի՛ն յանպառ աղբերէ՛ն
կենացըն յաւխտենից :

Ո՛ր զ ճգնութիւն սրբոց մարտիրո
սացն . բարեխօս ո՛ւնիմք առ քեզ
քրի՛ն տո՛ս . և աղաչեմք սրբօ՛ք
շնոր

Հորհեա՛ զԹողութիւն յանցանաց
մերոց՝ . և ՚ի կեանարդ յաւիտեանից
նորոգեա՛ և ըկե՛՞ն՝

Ի սյս ծագեաց արդարոց՝ . ուղղոց
սրտից եղև ուրախութի՛ն :

Ուրախ եղերուք արդարք ՚ի տէր . և
խոստովան եղերուք յիշատակի սրբ
բնութե՛ն նորա : և աղաչե՛՛ն :

Պատուակա՛ն նէ առաջի քն մահ սրբ
բոց իւրոց . ո՛տր ես ծառայքս եմ .
ծառայ և որդի աղախնոց քոյ :

Հատե՛ր ըղկապանս իմ . քեզ մտաու
ցից պատարագ օրհնութեան և զա
նուն անդ կարդացից . և աղաչեմք
սրբոք շնորհեա՛ զԹողութեան՝ :

Հանդիսացեալք ՚ի մարտրս պատե
րագնս՝ յանթող գրտայք . զբ՛ ըվե
թե՛ն կայք . քանզի ճանապարհ հոր՛
դեցիք ըմբ՛ զ յերկնային քաղութն
յերուսաղէմ . քանմարմնոցն դառա
վանս՝ և որելովք՛ ըզերս՝ ըզուրի՛ն :

12

12

2

12

Արե՛ ՚ի խորաննս սրբութեան եւ
 ժողովեալ օրհնել զքեզ զբոլոր
 տոնս՝ աղաչանօք սրբոց մարտիրոս
 օսաց ըզգաղտտաննս մեր մի՛ ա՛նտնս
 առներ՝ որ միայնդ էս բա՛շտ մողորմ
 թագա՛ւոր փա՛ռաց քս՛ :

Արե՛ձ է տէր առմենեւեան որբ
 կարդան առնա՛ . առամենեւեան որբ
 կարդան առնա՛ ճշմարտութի՛ն :

Օ կանա երկիւղածաց լւրոց առ
 նէ տէր . աղօթից նց լուսէ և կեցու
 ցանէ ըզնոսա՛ . աղաչանօք սրբոցն օ
 աչս անունս՝ և այլ սրբոց մարտիրոս՛ :

Առաքելոց և Ստրգարեից՝ աչս է :

Ոչ են բանք և ոչ են խօսք սրոց ոչ
 լրին ձայնք նոցա :

Բնդ ամ՝ երկիր եւ բարբառ նց .
 և մինչև ՚ի ծագս աշխարհի են խօսք
 նոցա՛ . աղաչանօք սրբ՛ :

Սահառանկք եւ վը կայք ՚Բ՛՛ ա՛ն
 տո՛նս ըծոյ՛ ընդ հանձնաբախեղէ՛ն

բանց քարոզք փրկելու է . որք զան
ձկերս ձե՛ր . մատուցիք պատա
րաս՝ զ և զէ նու մն անտու՛ ճոյ՛ հօր
Ի հետ անձնու շէջ . ճոյզովեր յոյ՛ Ի կա
տարե՛ր Լ զսիրտան Կ անու՛ն և ձե՛ր
բայ . բարեխօսեցիք առ ար վն քաւ
ու թե՛ր անձնաց ըմե՛ր յո՛յ :

Օ Երեքորք բեան անտու թիւնը քո
միաբան անձնաց յո՛ւ Լ ք տեր՛ .
անձնաց ք սրբոց մա՛րտիրոսացն
խրհայեա՛ր Ի մեզ և ը՛ կե՛ցո՛ :

Ա բա՛խ լիցին աննեկքեան որք յու
սացեալ եմ Ի զեղ . յաւխտեան ցրն
ճասցեն . և բնակեցիս դու Ի նա՛ :

Պրծեցի ն Ի բեզ սիրելիք անուան
քո . զե՛ օրհնեցես դու զարդարն .
ար՛ ուղ զինու հաճո՛ւ թք քով պրսա
կեցեր ը զնոսա՛ : աղաչանօք սրջն
ացս անու՛ն . և սյլ սրց մարե

Տօնէայսօք եկեղեցի սր զի շատան
կըս ձե՛ր սր ը վե՛ր Կայք . որք

զօ ւթեամբ սբ հոգւոյն վանեցիք
ըզպա տե՛րանդմ ջա՛րին . և ՚ի կամարս
լուսեղէնք թաղաւորեալք օրհնե՛լ
սո՛ւրբ զև՛ ըրողուքն :

Արե՛ոյն Արե՛փաննօսի է :

Այօր դասք հրե՛շտակաց ու
բա՛ձխա իւն ընդ ճրգնու
թի՛ օրհրոյն Ատե՛փաննօսի նախա
վրկա՛ ըմբ : Բա՛նք զե գո՛չե՛լ
է՛կեղեցի քո՛ Բե՛ր ստոն .
ըզը՛ յաղթանակ մա՛րտ հեղման
արեան սո՛րա՛ ՚ի վերայ ը՛մե՛ծի
անրո՛ւանքն քո՛ Տէր :

Բազու՛մ համարձակութի՛ է սորա
առաջի այ՛ ՚ի ձեռն հեղման սո՛ւրբ
արեա նն իւրոյ՛ . քա՛նզի յօժա՛րո՛ւ
թի՛ մատնեաց զանձն իւր ջա՛րաջար
և դա՛ռն տանջանաց՝ վա՛ մե՛ծի՛ ա
նրո՛ւանքն տն : Բա՛նզի արհա՛մար
հե՛լմ՛ վանա՛րգեաց զանցաւոր ը՛զ

Կեանս աշխարհիս եւ փառագեաց յա
ւիտեան կան հեծոցն. եւ միշտ եւ հա
նապազ, ուրախացնաց ընդ թն ի
յա՛նքս պա՛ռ ուրախս՛ն լծի՛սն:

Քանքզե՛ գոչե՛ եկե՛ղեցի՛ քո՛
Քրիստոս՛ յըլը յա՛ շրտանակ մարտ
հեղման ա՛րեա՛ն սո՛րա ՚ի վերայ ը
մեծի անուա՛ն քոյ՛ տէր:

Փա՛ռքք շօրն հակակի՛ Որդւոյն
միածնի՛ եւ ազա՛տիչ սբ հոգւոյն ը
վա՛յելէ: Փա՛ռքք պատիւ եւ իշ
խանս լծիւն. այժմ՛ եւ միշտ եւ յա
ւիտե՛ս յաւիտեանց ամէ՛ն:

Եւ յորժամ շա՛րժի՛ն երկինք եւ եր
կիր ՚ի՛ յասէ փա՛ռաց բանի՛ն թն
Ե՛ստ ու՛ծոյ: Յայնժամ նրառու
ցանէ՛ ընդ աջմէ՛ իւրմէ՛ ըզ սիրե՛լիս
անուան իւրոյ ՚ի լուսեղէն խորանսն
զուգաւորե՛ լով:

(Արի՛ստ զա՛նչիս քանն իկու.) Այսօր գա՛ն:

Լեւոյն Տրագաւայի Ծննդին Տեանն :
 * Լաւրէյ զբան իւր և բժշկեաց :
 Եւ թաստովն եղկցին ան սղորմուէց նր' :
 * Ի ջցի ույ անձրև 'ի վթ գեղ' . և այլն :
 Ծագեացի յաւուրս նր' արդարու " :

Լեւոյն Ծննդեան ԳԻՒՅԻ

Կիւերացին ժաման ըստ Յայնիս :

Լեւոյն իւր . ալէլուիայ . ալէլու :

Տէր Տոխուեացի դիս և

ինն ինչ ոչ պակասեցի :

Ի վայրի դարարու զանգ բնակեցոյց
 դիս . և առջուրրս հանդատեան
 սրնոյց զիս :

Լեւոյն իւր . ալէլուիայ . ալէլուիայ :

Ի ջցի որոյ անձրև 'ի վթ գեղման .

ույ ցող զի ցողէ յերկիր :

Ծագեացի յաւուրս նր' արդարու

Թիւն . բազում խաղաղութի մինչև
 կառարեացի լուսին :

Փանք և երկրորդու չոր և որդւոյ
և հողւոյն սրբոյ այժմ և միշտ և յա
ւիտանոս յաւիտենից ամէն :

Օրհնած քերական քոնի որ ամ շնոր
չբասն ասա :

Պանք հրեշտակաց օրհնեն զքեզ
քն ալիւնիայ : մարդկան ազգ սաղ
մոսեն քեզ ալիւնիայ :

Ալիւնիայ • ալիւնիայ • ալիւնիայ •
| իւր դուստր և տեւ • խոնարհեցն
զունիքն քո • մոռն ըզժողովուրդ
քո և ըզտուն հօր քո՝ զի ցանկա
ցաւ թագաւոր գեղոյ քոյ :

Սա ինքն է տերքո՝ երկիրպագցես
սրմա • և դուստր ծուրայ երկր
պագցի սրմա • և պատարագօք զե
րեորս սորա պաշտեսցեն մեծամեծք
ի ժողովուրդոց :

Ալի' : Սա կարդասցի առ իս՝ հայր
իմ ես դու • ամ ը ունօղ փրկուե՛ իմոյ
| Նա անդրանիկ արարից զնա • և
բարձր քան զամ թագաւորն երկրի՝
Փանք և եր' : այժմ և' : ալի' : երե' :

բձ

Մէլուխայ, ալէլուխայ, ալէլուխայ
Իջցէ ուն զանձրե ՚ի վր գեղման .
ուն ցող զե ցողէ՛ յերկիր :

Ծագեացի յաւուրս նր արդարու
Թիւն, բազում խաղաղութի մինչև
կատարեացի լուսին :

Փ

Մէ՛ : Աջոյց ար գեղեցութի իւր .
առաջի ազգաց յայտնեաց զարդա
րութի իւր : Յիշեաց սղորմութի իւրով
զյակօր . ճշմարտութի իւրով զտունն
խարայելի . և տեսին ամ ծագք երկրի
զգեղութիւն ան մերոյ :

Փանօք և եր՛ : անժամ և միշտ՛ : ալէ՛ :
Մէլուխայ, ալէլուխայ, ալէլուխայ :
Նա՛ կարդացէ առ իս՛ հայր իմ ես
դու . ամ ընդունող փրկուէ՛ իմոյ :

բձ

Նա՛ անդրանիկ արարից զնա . և
բարձր քան զամ թագաւորս երկրի :

Փ

Մէ՛ : Մեղքեզէ ըսկիզբն ա
ուրըն զօրութե . ՚ի վայելչութի սբց
բոց յարդանդէ յառաջ քան զարու
սեակ ճնայ ըզբեզ :

Արդուն ալ ար դաւթի՛ և ոչ ևս զըզ
Զասցի . Թէ դու ես քահանայ յաւի
տեան ըստ կարգին մեւքիսեդեկի .
և ար ընդ աջմէ՛ քումմէ :

Փառք և եր՛ : այժմ՛ և միշտ՛ : ալէ՛ :
Ըլէլուիայ . ալէլուիայ . ալէլուիայ :
Այոյց ար զիւրկուծի՛ իւր . առաջի
ազգաց յայտնեաց զարդարուի՛ իւր :
Յիշեաց՝ ողորմութիւն իւրով զյակօբ .
ճշմարտութեամբ իւրով զսուսնն իս
րայելի . և տեսին ամ ծագք երկրի
զիւրկուծիւն ան մերոյ :

Ալէ՛ : Յիշեալ ար զդաւիթ և զամ
Տեղուի՛ նր . Որպէս երդունաւ ան
և սուսոս եդ այ յակօբայ :

Փառք և եր՛ : այժմ՛ և միշտ՛ : ալէ՛ :
Ըլէլուիայ . ալէլուիայ . ըլէլուիայ :
Ընդ քեզ է ըսկիզբն աւուրըն զօ
րուծե . ՚ի վայելչութիւն նրց քոց
յարգանդէ յառաջ քան զարու
սեակ ծնայ ըզքեղ :

Արդուն ալ ար դաւթի՛ և ոչ ևս զըզ

զասցի. Թէ դու ես քահանայ յաւի
տեան ըստ կարգին մէջ լիսեղեկի .
և տէր ընդ ազմէ՛ք բու՛մի :

Մ. Ե՛ : Տէ՛ր ասաց զիս որդի իմ ես
դու . և ես այսօր ծնայ զքեզ :
Խընդքեա՛ յինէն և տայ քեզ զՏէ
Թանասս ՚ի Ժառանգաւ ՚ի . և իշխանու
Թի՛ք քեզ ընդ ամ ծագս երկրի :

Փանօք և եր՛ : ա՛յ թմ և միշտ՛ ալէ՛ :
Մէլու իայ . ալէլու իայ . ալէլու իայ :
Յիշեա՛ տր զբաւ իթ և զամ Տէ զու
Թի՛ւն նորաւ Սրայէ՛ս երդ ուաւ տն
և ուխտս եդ այ յա՛կորայ :

Մ. Ե՛ : Տէ՛ր հովաւեացի զիս . և ինձ
իւնց ո՛չ պակասեացի :
՚Ի մայի՛ դալարս ոչ անդ բնակե
ցոյց զիս . և առ զուրս հանդստեան
սընայց զիս :

Փանօք և եր՛ : ա՛յ թմ և միշտ՛ ալէ՛ :
Մէլու իայ . ալէլու իայ . ալէլու իայ :
Տէ՛ր ասաց զիս՝ որդի իմ ես դու .
և ես այսօր ծնայ զքեզ :

Եւ նորեւ յնկն և տայ քեզ զՏե-
Թանոսս ՚ի ժամանգ ութի . և իշխա-
նութիւն քեզ ընդ ամ ծագս
երկրի:

Մ.Ե" : Եւ զուսար և սեւ ի բանար
Տեցի զուսնն քո մտն զժողովուրդ
քո և զտուն հօր քոյ զի ցանկացաւ
Թագաւոր զեղոյ քոյ:

Սա ՚ի նքն է տր քո՝ երկիր պապցես
սրմա . և զուսարը ծուրայ երկիր
պապցի սրմա . և պատարազօք զե-
րեսրս սորա պոշտեպցեն մեծամեծք
՚ի ժողովրդ քոյ:

Փանք և եր' : ա՛յժժ՛ և՛ : ա՛յԷ՛՛ երկ

Մ.Եւ իւրաք Գարսեւանն Վ.Է :

Մ.Եւ իւրաք . ա՛յԷ՛՛ իւրաք . ա՛յԷ՛՛ իւրաք :
Ողորմութիւն ան լի է զև երկիր . և
բանիւն ան երկիրք հաստատեցան :
Եւ հողւով բերանոյ նր ամ զօրու-
թիւնք նոցա :

Մ.Ե" : Գարեաւ ամ և ցրուեցան

ամ Թշնամիք նր . փախեան ն ասե-
լէք նր յերեսաց նր :

Փանք և եր' : այժմ և միշտ' և ալի' :
Ալէլուիայ . ալէլուիայ . ալէլուիայ :
Չա՛մ փո հարէք ամ հեթանոսք . ա-
ղաղակեցէք առ ամ 'ի
ձայն ցր'նծու թե :

Տէր բարձրե ալ և ահարկու . Թագա-
ւոր մեծ 'ի վր' ամ' երկրի :

Ալի' : Հաճեցա՛ր քո ը երկիր քո .
և դարձուցեր զգերուի յակաբայ :
Թողէր զանիրաւուի ժողովողեան
քո . և ծածկեցեր զամ' մեղքս նց :
|| փառք և' :

Ալէլուիայ . ալէլուիայ . ալէլուիայ :
Յարեալ ամ և ցրուեցան ամ Թըշ-
նամիք նր . փախեան ն ասե-
լէք նր յերեսաց նր :

Ալի' : Տէր Թագաւորեաց վայել-
չուի' զգեցաւ . զգեցաւ քո զօրուի
ընդ միջիւր հաճ : || փառք և :

Ալէլուիայ . ալէլուիայ . ալէլուիայ :
ԹՎ 144 Հա

ճանեցա՞ր ար ընդ երկիր քո . և դար
ձուցեր զգերութի յանդառայ :

Թուղեր զանկրաւուի ծողովրդեան
քո . և ծածկեցեր զամ մեղսս նց :

Մ. Լ. Ե. : Օրհնեցէ՛ք մանկուհի զար
և օրհնեցէ՛ք զանուանին ան :

Ազգիք անուն ան օրհնել յայսմ հե-
տէ մինչև յաւիտեան : ॥ փառք է՛ :

Մ. Լ. Ե. Լուիայ . ալէլուիայ . ալէլուիայ :

Տէր Թագաւորեաց զվայելութի
ըզդեցաւ : զգեցաւ ար զօրութի
ընդ մէջ իւր էա՞ծ :

Մ. Լ. Ե. : Գողեան է՛մ զար . և օրհ-
նեա՞ զամ քո սիօն : Օ ի զօրացոյց ըզ
նիդս դրանց քոց . և օրհնեց զարդև

քո՛ ի քեզ : ॥ փառք է՛ :

Մ. Լ. Ե. Լուիայ . ալէլուիայ . ալէլուիայ :

Օրհնեցէ՛ք մանկուհի զար և օրհ-
նեցէ՛ք զանուանին ան :

Ազգիք անուն ան օրհնեալ յայսմ
հետէ մինչև յաւիտեան :

Մ. Լ. Ե. : Ահնդանի է՛ ար և օրհնել
Ս

ամ, և բարձր եղիցի ամ փրկուե
լինց: ՄԾ է որ խնդրի զլեծ իմ,
և հնազանդ առնի զժողովուրդս
լնդ ինև, «Փառք և»

դճ

Մ լելուխայ, ալելուխայ, ալելու" :
Պատեա՛ եղէմ՝ զտր, և օրհնեա՛ զամ
քո սիօն: Ս ի գորացոյց զնիդիս զլնց
բոյ, և օրհնեաց զորդիս քո՝ ի քեզ,
Մ լել" : Աղորմուք՝ ամ լի՛ եղև եր
կիր, և բանիւ՛ ան երկիրք հառուս
անցան: Եւ հողւով բերանոյ նորա
ամ զօրուե՛ք նց: «Փառք» :

ժ

ան

Մ լելուխայ, ալելուխայ, ալելուխայ:
Ս ենդանի՛ է տր և օրհնել է ամ, և
բարձր եղիցի ամ փրկուեթ ինց:
ՄԾ է որ խնդրի զլեծ իմ, և հնա
զանդ առնի զժողովուրդս լն ինև :
Մ լել" : Օմնիս հարկէ՛ք ամ հեթանաք
աղաղակեցէ՛ք առ ամ ի՛ ձայն ջրն
ձուե՛: Տէր բարձրեալ և ահարիու
թաղաւոր մեծ ի՛ զք ամ երկեզ
«Փառք և» :

ժ

Կա
Մ
Գ

Անբարձրացի համբարձման Բնի :
Անբարձրաց, ալեբարձրաց, ալեբարձրաց" :
Համբարձմանք իշխանք զգրուեսն ձեր
Ի վեր, համբարձման զգրուեսք յաւել
տենից և մտցի թագաւոր փառաց :

Ո՛վ է սա թագաւոր փառաց, տը հը
զոր զգրուեթ իւրով, տը կարող Ի
պատեցազնի :

ԱԼԵ" : Անք տը բերապատեցիք,
հազարք ուղղեցք, և տը Ի նա Ի սենե
սրբութի իւրով : Ա՛լ Ի բարձունս
և զերեաց զգրութի, հաւաւ աւարճ
բաշխեաց պարգևս և ետ սրբուց
մարդկանս : « փառք և » :

Անբարձրաց, ալեբարձրաց, ալեբարձրաց" :
Համբարձման տը օրհնութի և տը մեր
ձայնիւ փառաց, Սաղմոս ասացիք տը
մերոյ, սաղմոս ասացիք թագաւորին
մերուս, սաղմոս ասացիք :

ԱԼԵ" : Ար հովանեաց խորացի ի նա
յեաց որ առաջնորդես որդես խաչին
յովանիւս : Ար նախնիս Ի քրոջես :

յայտեանց առաջի եփրեմի՝ բեմի
մեմի և մանանի: ॥ փառք և ։

Մէլուհայ . ալէլուհայ . ալէլուհայ :
Մաք ալ բիւրապատիկ . հարարք
աւղղելք . և տէր ՚ի նս ՚ի սմէ սքաւ
Թէ՛ իւրմէ : Ա՛լ ՚ի բարձունս՝ գեր
եաց զգերութի . էսա աւար՝ բաշ
խոց պարզ և և էա որդւոց մարդիկ :
Մէ՛ : Մէ՛նէ յամպս զգնացս իւր .
և շղե նա ՚ի վր Թէ և ոյ հողմոց :

Ինաստովանութիւն և զմեծ վայել
չուի զգեցար . արկեալ ըզլոյս որոյ
յոթոց . ձգեցէր զերկինս ույ խորան
և արկեր ՚ի վր ջուրց զվերնայարկս
նր : փառք և ։

Մէլուհայ . ալէլուհայ . ալէլուհայ :
Որ հովանէսդ իհըն . նայեաց որ ա
ապարդէս որոյ խաչին յովանփու :
Որ նախ ալ ՚ի բրօքէս՝ յայտեանց ա
առաջի եփրեմի՝ բեմի ամբնի և մանանի :

Մէ՛ : Մէ՛նէ եղև մինչև յերկինս
ողորմութի . քս . և մինչև յամպս ձքշ
հարստութի . քս : Իւարձրեալ էս գու

յերկինս ամ . և յամ երկրի են
փառք քո : ॥ փառք և ։

Մէլուխայ . ալէլուխայ . ալէլուխայ :

Մէնէ յամոյս զգնացս իւր . և շք
ջեհա ՚ի վր թեոց հողմոց :

Խոտափանու թիւն և զմեծ վայել
չախ զգեցար . արկեալ զլոյս ող զօ
թաց . ձգեցեր զերկինս ող խորան . և
արկեր ՚ի վր շուրջ զէրնայարկս նր :

Մէ" : Տէր խոնարհեցո՛ զերկինս
և եջ . մերձեա՛ն ՚ի րեքինս և ծրխես
ցին : Փայլեա՛ն զկայլատակունս քո
և խառնեա՛ն զնս . առարեա՛ն զնետս քո
և ցրուեա՛ն զճն : ॥ փառք և ։

Մէլուխայ . ալէլուխայ . ալէլուխայ :

Մէ՛ծ եղև մինչև յերկինս ողորմուի
քո . և մինչև յամոյս ձկնարտուի քո :

Բարձրեա՛լ ես դու յերկինս ամ . և
յամ երկրի են փառք քո :

Մէ" : Խոնարհեցո՛ց զերկինս և
եջ . և մէջ ՚ի ներքոյ ոտնց նր :

Մէ՛լ ՚ի քորէս և թուեալս . սրացաւ
նա ՚ի թեւնս հողմոց : ॥ փառք և ։

Անբախտաց Տօփոյն որքոց Գալուփեան :

Անբախտաց . աչքաբախտաց . աչքաբախտաց :

Տանկապղի է նա . քան զուսկի . և քան զանհանս պատուհանս բազումս .

Քաղցր է նա . քան զմեղու խորխոս :

Քանզի ծնյ . քո պահեսցի զայս ՚ի պահել նմա հատուցումն բազում :

Անբախտաց : Թափաբ աղաւնոյ արծաթապատ .

և թիկնամէջնք ՚ի գոյն սկեռոյ :

՚ի գումարեւէլ երկնաւորին ըզ թափաբաւորա . ՚ի վր նորա՝ ճիւղասցին ՚ի սաղմոն .

« Գառք և :

Անբախտաց . աչքաբախտաց . աչքաբախտաց :

Արաւոր հաստաւեան յիս ան . և հոգի ուղիղ նորոգեան ՚ի փորի խնամ :

Անբախտաց զնաւոր . յերեսաց քոց . և զհոգի . քո սր մի . հանեց յիննն :

Անբախտաց : Գառք զղաւ ի թ ծառայ իմ . և իւղով սրբով իմով օծի զնա :

Չեան իմ ընկալցի զնա . և ք զուսկի իմ զօրացուսցի զնա : « Գառք և » :

Անբախտաց . աչքաբախտաց . աչքաբախտաց :

Թափաբ աղաւնոյ արծաթապատ .

և թիկնամէ շնր՝ ի դո՞յն սսկւոյ :

Ի դումարէ՞ լերկնաւորին ըզթագա
որս ի վրէ՞նր՝ ձիւնայցին ի ստղծօն :

Վ. Է՛ : Աւաքէս զոգի քս և ըտտա
նաս զնոսա . և նորոգէս զերէսս
երկրի : Եղեցի՞ ն փառք տն յաւի
տեան՝ և ար ուրախ եղեցի յարա՞
րածս իւր : « փառք և » :

Մ. Ելուիայ . ալէլուիայ . ալէլուիայ :
Գ. ար՛ ըզդաւիթ ծառայ իմ . և
իւղով որբով իմով օծի՛ ըզնա :

Ձե՛ն իմ ընկալցի զնա . և բազուկ
իմ զօրացուցէ՞ զնա :

Վ. Է՛ : Յայտնութիւն բանից քոց
լուսաւորէ . և իմաստաւն արնէ ըզ
տըղայոս : Օ բերան իմ բացի և ա
ւի զհոգի . ի պատուիրանս քս փա
փազեաց անձն իմ : փառք և » :

Մ. Ելուիայ . ալէլուիայ . ալէլուիայ :

Աւաքէս զոգի քս և ըտտանաս ըզ
նոսա . և նորոգէս զերէսս երկրի .

Եղեցի՞ ն փառք տն յաւիտեան . և
ար ուրախ եղեցի յարարածս իւր :

Մէջ: Տողի քո քր և բարի առաջ
նորդեցեցի ինձ 'ի յերկիր ուղիղ:

Ս անուանե քո քր կեցուցես զիս
արդարութ քով հանցես 'ի ներուէ
զանձն իմ: ॥ փառք և :

Մէջ: Երուխայ . ալէլուիայ . ալէլուիայ
Օ բերա՛ն իմ բացի և սախ զՏողի .
'ի պատու իբն քո փոփոզեց անձն իմ:
Նայեաց սախ՝ և սղորմեա՛ն ինձ բառ
իրաւունս սիրողաց անուան քոյ:

Մէջ: 'Ի սաստի՛ քումմէ քր և 'ի շրն
ճէլ հազույ բարկուէ քո: Նապեաց
ի բարձանց և ընկալաւ զիս . ընկալաւ
զիս 'ի ջուրց բազմաց: ॥ փառք և ':

Մէջ: Երուխայ . ալէլուիայ . ալէլուիայ :
Արդ իւր զի ի զանէ 'ի գլուխ և 'ի
ճորսւան ահարօծի . և 'ի մօրսւացն
ի զանէ 'ի դրապանս զդեատու նր:
Արդէս ցօղ զի ցօղի 'ի հերմօծէ 'ի վր
լերին սիօնի:

Մէջ: 'Ի վայրի դալարու զ անդ բբ
նակեցոյց զիս . և առաւ բբս հան
դրստեան սրնոյց զիս:

Ի արձնոց զանձն իմ առ իս . և առ աշ
նորդեաց ինձ Ի ճաննորձս արդարու է
զն անսուսն իւրոց : ॥ Բարք և :

Եւելուիայ . ալելուիայ . ալելուիայ :
Ի աստե՛ք քուսնի՛ք ար և Ի շնէ՛լ
Տողւոյ բարկու՛թէ քոյ :

Առարեաց Ի բարձանց և ընկալա
զն ընկալա զն Ի ջնւոց բաղնաց :

Եւել" : Ազնիրտ սբ Տաստատե՛ա
յիս ան . և զՏողի ուղիղ նորոգե՛ա
Ի փորի՛ ինււմ . Այ ընկե՛նուր զն
ար յերեսաց քոց , և զՏողի քո սբ
Սբ Տանէ՛ր յնէն . ॥ Բարք և :

Եւելուիայ Խաչի :

Եւելուիայ . ալելուիայ . ալելու" :
Ճնւոց քո և զաւազան՝ նոքա միի
Թարե՛սցեն զնս : Պատրաստ արա
րէր առաջի իմ ըզ սեղան . ախն յան
զխման նեղճաց խնոց .

Եւել" . Ասու՛ր երկիւղածաց քոց
նըշան . զի սարե՛սցին յերեսաց աղե
ղան : Այ՛ փրկե՛ցան սիրե՛լէք քո . կե
ցո՛ աջով քով և յու՛րմեղ : ॥ Բարք և " :

Ալէլուիայ . ալէլուիայ . ալէլուիայ :

Նեաք քո սրեալ են հզօր . և ժողովուրդք ի նեղքոյ քո անկցին ՚ի սիրաս թշնամեաց թագաւորի :

Աթոռ քո անձ յաւիտեանս յաւիտենից . գաւազան ուղղութե՛զաւազան արքայնութե՛քոյ :

Ալէ" : Տո՛ւր զօրութի ծառայի քոյ . կէցո՛ղ զօրդ ի աղախնայ քոյ . և արա՛ առիս նշան բարութե՛ :

Տեսցեն տտելք իմ և ամաչեցեան . զի դու տէր օգնեցեր ինձ և մխիթարեցեր զիս : ॥ խառք և" :

Ալէլուիայ . ալէլուիայ . ալէլուիայ : Ատո՛ւր երկիւղածաց քոյ նշան . զի տարեցին յերեսաց աղէղան :

Որպէ՛ս փրկեցան սիրելէք քո . կէցո՛ղ աջով քով և՛ լուր մեղ :

Ալէ" : Ա՛ն՛ պատրաստեցեր զուղղութիւն և զիրաւունս . և զարդարութի յակօքաց դու արարեր :

Բարձր արարէք զտէր անձ մեր . երկրպագէք պատուանդանի ռակց նր զի՛ սքե՛ : ॥ խառք և" : 755 ալէ

ալէ

Փ

բձ

Փ

բ

Եւ լուսնայ, աշխարհայ, աշխարհայ :
 Տաւր զօրութի ծառայի քո . կեց
 զարի աղակնայ քոյ . և արա՛ ստի
 նչան բարու : Տեպե՛ն աստ լիք իմ
 և անայտեպե՛ն , զի դու արօզնեցե՛ր
 ինձ և միտարեցե՛ր զիս ,

գ

Եւ լուսնայ : Ասաց ար ցո՛ր իմ նիստ ընդ
 ազմէ իմմէ , մինչև եզից զթշնամբս
 քո պատաճանդան սոխի քո :
 Գաւ ազա՛ն զօրութե՛ն առայտեպե՛
 քեզ ար ՚ի սիօնէ . և սփրեպե՛ս դու՛ն
 մեջ թշնամեաց քոյ « փառք և » :

դ

Եւ լուսնայ, աշխարհայ, աշխարհայ :
 Դա՛ւ պատրաստեցե՛ր զուղղուի և
 զհրաւուսս . և զարդարուի յսիրայ
 դու արարե՛ր . Բարձր արարե՛ք զար
 անձ մեր . երկիրդ ազեք պատաճան
 դանի սոխի նր՛ զն՛ սբ է :

ե

Եւ լուսնայ : Յայտնեպե՛ն և երկիրք ըզ
 վայելչութիւն փառայ նր , և օրհ
 նուք նր ըցան տիեզերք :
 Ճաւագայթք սո՞ղ ՚ի լուսոյ հասան
 ՚ի նմանէ , և եղջիւրք ՚ի ձեռին նր

դրտան, և անդ հաստատեցաւ զօրո՞
թի՛ փառաց նր՛: ॥ փառք և՛:

Մէջուխայ, արէլուխայ, արէլու՞
՛սաց ար ցար իմ՛ նխատ քեզ արժե՛

իմմէ, մինչև եդից զթշնամիս քո
սպասուանդան ընդից քոց:

Գաւազան ի զօրութե՛ առարկայե՛
քեզ ար ՚ի սիօնէ, և արկայե՛ս դու
՚ի մէջ թշնամեաց քոց:

Մէջ՛: Աշանեցաւ առ մեզ լոյս ե՛
րեաց քոց, և ետուր սարախութի՛
սրտից մերոց: Վազաղոյց ցորենոյ՛
դինուոյ և ձթոյ իւրեանց լցուցեր
ըզնոսա: ॥ փառք և՛:

Մէջուխայ, արէլուխայ, արէլուխայ:

Յայտնեցե՛ն երկինք զլայելութե՛
փառաց նր՛, և օրհնութե՛ նր լցան
տիեզերք: Ղառազայթք սոյ՛ ՚ի լու՛
սոյ հատան ՚ի նմանէ, և եդջիւրք ՚ի
ձեռին նր դտան, և անդ հաստատե՛
ցաւ զօրութի՛ փառաց նր՛:

Մէջ՛: Յուր քո և գաւազան՛ նա
քա մըխիթարեցեն զես:

26

Պ

26

Պ

Պատրիարքայ արարեր առաջի իմ Ըզ
սեղան . ակն յանդիման նեղչաց և
մոց : ॥ փառք և' :

դհ

Ալեքսեայ . ալեքսեայ . ալեքսեայ :
Նըշանեցաւ առ մեզ ըյս երեսաց
քոց . և ետուր ուրախութիւն սրբ
տից մեղոց : Ի պատգոյ ցարեմոյ դիմուոյ
ձիթոյ խելանց լցուցեր ըզնն :

փ

Ա. Ե' : Ներք քո սրեալ են հոգ . և
ժողովուրդ ՚ի ներքոյ քո անկցին
՚ի սիրտս թշնամեաց թագաւորի :
Ի թու քո ամ յաւիտեանս յաւիտե
անց . դաւազան ուղղութե՛ գաւա
զան արքայութե՛ քո : փառք և' :

Ալեքսեայ Նիշեցոյ :

աճ

Ալեքսեայ . ալեքսեայ . ալեքսեայ :
Ի սել ինձ դձայն օրհնութե՛ քո . և
դատմել զամ՝ պանդելիս քո :
Տեր սիրեցի զլայելչութի՛ տան քո .
և զտեղի յարկի փառաց քոց :

փ

Ա. Ե' : Արամի՛ զոր ընտրեցեր և ըն
կաշար . և բնակեցին ՚ի դաւիթըս քո :

Ե ցցուք մէք ՚ի բնորութենէ տան
քոյ . սբ է տանար քո զպանչելի ար
դարութիւն: «Փառք և»:

Ա՛յնուհայ . ա՛յնուհայ . ա՛յնուհայ:
Ս՛է՛ծ է ար և օրհնել է յոյժ . ՚ի քա
ղաք նոյ մերոյ ՚ի լեւանն ս՛բ նոյ:

Հաստարմատ զքնձացէ զնձութիւն
ամ երկիր . լեւնք սիօնի՛ կողմանք
հիւսիսոյ՛ ՚ի քաղաք թաթլորի մեծի՛:

Ա՛յն՛: Հիսնունք նորա ՚ի լեւանն սբ
նոյ . սիրէ տէր զգրունս սիօնի առա
ւել զքան զամ՛ յարկարն յահորայ:

Փռլորեանն խօսեցաւ վս՛քո . ահաւա
զիկ քաղաքդ նոյ: «Փառք և»:

Ա՛յնուհայ . ա՛յնուհայ . ա՛յնուհայ:
Արանի՛ զօր ընտրեցեր և ընկալար .
և բնակեացին ՚ի դաւիթքա քո:

Ե ցցուք մէք ՚ի բարութիւն տան քոյ .
սբ է տանար քո սքանչելի արդարութիւն:

Ա՛յն՛: Ղու՛ւ տէր յաւիտեանն կաա .
և ճիշատակ քո յաղդէ մինչև յարց:

Ղու՛ւ յարուցիլ դ՛թացիս ՚ի վո՛ սիօնի .
խանանի դ՛թալոյնո՛ր հասեալ է թամ:
Փառք և՛: 736 ախ

բէ

Անշուհայ, աշխուհայ, աշխուհայ,
Քիմնէք նորա ՚ի լեա և նբ նորա,
սիրէ ար դարուերս սիօնի առաւել
քան զամ յարկան յակորայ:

Փ

Փառաւորեալն խօսեցաւ զամն քո,
անաւաղի քաղաքդ ամ:

Վ

Վ. Ե՛: Այ՛ յօրէ զոր արք տրեկայք
ցնծոցուք և աբախ եղիցուք ՚ի ամն:

Փ

՚Ի ամն՝ եղև այս, և է սքանչելի ա
ւաղի աշայ մերոց: ॥ փառք և՛:

Գ

Անշուհայ, աշխուհայ, աշխուհայ,
Դու ար յաւիտեան կաս, և յիշա
տակ քո յազգէ մինչև յազգ:

Դու յապտցեալ դրժասցիս ՚ի վժ
սիօնի, ժամանակ դրժալոյ նր հա
սեալ է ժամ,

Վ

Վ. Ե՛: Ինտատովա ն եղէց քեզ արբո
ւորով սրտիւ իմով, աւաղի հրեշտա
կոց սաղմոս ասացից քեզ:

Օ ՚ի լուար զբանս բերանոյ իմոյ,
երկիրպաղից ՚ի սառնար ձբ քո, և
խոնովն եղէց անոճան քամ վժ սղոր
մուկ և ճշմարտուկ քո: ॥ փառք և

Փ

Վ. Ե՛

Ա՛լէլուիայ . ալէլուիայ . ալէլուիայ .
Ա՛յո՛րէ զոր արար տր . եկայք զձե՛զ
ծասցուք և ուրախ եղիցու՛ք ՚ի սմա՛ն .
՚Ի անէ՛ եղև այս . և է սքանչելի ա՛յ
ապրի աչաց մերոց :

Ա՛լէ : Տէր ո՛վ կացցէ ՚ի խորնի բունմ .
կամ ո՛վ բնակեացի ՚ի լէաւրն սբ քո :
Որ գընայ անբիծ . դործէ զարդա՛յ
բուրի . և խօսի զճշմարտութի՛ ՚ի սբ
տի իւրում : ॥ փառք և ։

Ա՛լէլուիայ . ալէլուիայ . ալէլուիայ :
Ուրախ եղէ ես ոյք ասեինցիս ՚ի տուն
ան երթիցուք մեր : Հասեալ կային
սարմեր առ դրունս քո երուսաղէմ :
Ա՛լէ՛ : Ի՛նչ ինչ զձայն օրհնուե՛ք քո .
և պատմել զամ ըսքանչելիս քո :

Տէր սիրեցի զվայելուի տան քո . և
զտեղև յարկի փառաց քոց : ॥ փառք :
Ա՛լէլուիայ . ալէլուիայ . ալէլուիայ :
Տէր ո՛վ կացցէ ՚ի խորանն քում .
կամ ո՛վ բնակեացի ՚ի լէաւրն սբ քո :
Որ գընայ անբիծ . դործէ զարդա՛յ
բուրի . խօսի զճշմարտութի՛ ՚ի օրտի՛
իւրում :

փ

Ա՛լէ՛: Սէ՛ծ է արև օրհնէլ է յոյժ
Ի քաղաք ան մերոյ ՚ի լեառն սբ՛նր:
Հաստարմատ ցնծասցէ ցընծութի
ամ երկիր, լեւինք սիօնի՝ կողմանք
Տիւսիսոյ՝ ՚ի քաղաք Թագաւորի՛
մեծի: ॥ փառք և՛:

Ա՛լէլու-իսայ զազարու յօրո-նէն

ան
շար

Ա՛լէլու-իայ, ալէլու-իայ, ալէլու-իայ:
Քարէր սուսեմ՝ զքեզ ար՝ զի բնկալար
զիս. և ոչ ուրախ արարեր ըզթշնա
միսն իմ յիս: Տէ՛ր ան իմ կարգայի
առ. քեզ և բրժըշկեցեր զիս. ար հա
ներ ՚ի դժօխոց զանձն իմ. և փրկ-
կեցեր զիս յայնցանէ՛՝ ոյք ի զանէ՛ն
՚ի գօւբ:

փ

Ա՛լէ՛: Ա՛հա՛ն զիս ՚ի գրոյ տառա-
պանաց. ՚ի կաւոյ և ՚ի՛ տրղմոյ:
Հաստատեաց ՚ի վի՛ վիմի զուս իմ. և
ուզղեաց զգընացս իմ. ॥ փառք և՛:

Ա՛լէլու-իսայ ծաղ կազարդին սըգոնեան:

72

Ա՛լէլու-իայ, ալէլու-իայ, ալէլու-իայ:
Տէ՛ր ան մեր երևեցաւ մեզ, աքրէք

տօնս ուրախուէ մինչև յանկիւնը
սեղանոյ: Ը՛ժ իմ էս դու՛ խոստո,
վան էղէց քեզ. ան իմ էս դու և
բարձր արարից ըզ քեզ:

Ա՛լէ՛: Երբ նք ցնծասցեն առա
ջն ան՝ զի դայ. և դայ նա՛ ՚ի դատել
զերհիր: Ղառո՛հ զաշխարհս արդա
րու թեամբ. և ըզ ժողովուրդս իւր
ուղղութեամբ: ॥ փառք է՛:

Ա՛լէլուսիայ առնոց առնոց շա՛ն խոսն:

Ա՛լէլուսիայ. ալէլուսիայ. ալէլուսիայ:

Օ ի նա՛ սասայ և եղեն. հրամայեաց
և հաստատեցան: Սարգեաց ըզ նա
յւան. սասման էդ որ նչ անցանեն:

Ա՛լէ՛: Դա՛ զբանէ ար ըզ հիմունս
երկրի հաստատեցեր. և զորձք ձե
ռաց քոց երկինք է՛:

Նորձ կորնչին և դու կաս և ճան
յաւխտեան: ॥ փառք է՛:

Ա՛լէլուսիայ. ալէլուսիայ. ալէլուսի՛:

Սացցէ՛ դիտոյ ընդ ազմէ քաւմէ ՚ի
հանդերձս սկիւհուս զարդարեալ

և պանուճեալ ընդ դուստր և տե-
խոնարհեցո՞ զուսկն քո . մոռա՞ զժո-
ղովուրդ քո և զսուսն հօր քո . զիցան
կայաւ թագաւոր գեղոյ քոյ :

Վ. Ե՛. Տարցի ն թագաւորի կու-
սանք զհետ նր . և զընկերս նր տար-
ցեն նմա : Վճցի ն ցնծուք և ու-
րախուք . և տարցին ՚ի տաճար թագա-
ւորի . և փոխանակ հարց քոց եղևցին
որդեր քո : ॥ փառք և՛ :

Վ. Էլուտայ . ալէլուտայ . ալէլուտայ :
Որ ուտէր ըզհաց իմ . յաճախեաց
առնել ինձ զխաբէ՞ութիւն :

Վ. Եւ դո՞ւ տր ողորմեա՞ ինձ և կանգ-
նեա՞ զես և ես հասուցցից նոցա :

Վ. Ը. Խորհեցան և խօսեցան ըզ-
հարուի և զապիրատուի ՚ի բարձունս
խորհեցան : Աղի ն յերկինս զբե-
րանս իւրեանց , և զլեզուս իւրեանց
ածէի՞ն զերկրաւ : ॥ փառք և՛ :

Վ. Էլուտայ . ալէլուտայ . ալէլուտայ :
Մո՞ւսցից սրբուք զձեռս իմ . և
շուրջ եզէց զսեղանով քո տր :

Տէր սիրեցի զվայելչութի տան քո .
և զտեղի յարկի փառաց քոց :

Մ. Լ. Ե. : Պատրաստ արարեր առաջի
իմ՝ ըղսեղան , ակն յանդիման նեղ
չաց իմոց : Օճեր իւղով զգլուխ իմ .
բաժակ քո որդէս անապակ արբե-
ցոյց զիս : ॥ փառք և :

Մ. Լ. Ե. լուխայ . ալէլուխայ . ալէլուխայ :
Օ արթեան ազեղն քո . ՚ի նետս հա-
պարճից քոց՝ արբեցուցեր զգետս ,
ցրունեցեր զերկիր . և զողացուցեր
՚ի սաստիութենէ անձրևի՝ սրբ անցս
նեն ընդ սա : Միդունդք աղաղակե-
ցին մեծապէս . լոյս փայլման արե-
գականն արգելաւ . և ծագումն
լուսնին դարարեցաւ :

Մ. Լ. Ե. : Ս'աանեցայ և ոչ ելանիի .
աչք իմ տիարացան յաղքատութի :
Միդաղակեցի առ տր զօրհնող . և համ-
բարձի առ քեզ ըզձեռս իմ : փառք :
Մ. Լ. Ե. լուխայ . ալէլուխայ . ալէլուխայ :
Նդի՛ն զիս ՚ի դբի հերքնումն . ՚ի խա-
ւարի և ՚ի ստուներս մահու :

Յիս հաստատեցաւ որովտուի քո
զամ զբօսանս քո ածեր ՚ի վր իս:
Մ. 15: Այդէ ես ոմ մարդ առանց
օգնականի. և ՚ի մեռեալս ազատ:
Արդէս վերաւորս որք ննջեն ՚ի գե-
րեզմանի: || փառք և եր' :

Յառ օրինակէ է այս:

Ի նքն ՚ի գերեզմանի գնաց և ՚ի տա-
պանի տըքնեցաւ: Բաղդրացան նը
մա խիճք հեղեղատի օ և զհետ նորա
ամ մարդ գընացէ: || փառք և եր' :

Մեղտոյն Պայծառալերդուէն Բի. որ
ստի վարդաւան:

Մ. 16: Եւ լուիայ. ալ է լուիայ. ալ է լու" :
Բո՛ էն երկինք և քո է երկիր. զ՞
լոի՛ իւրով դու հաստատեցեր:
Ս. Տիւսիս և զհարաւ դու արա-
րեր. Թաբօր և հերմօն յանուն քո
ցընծասցեն:

Մ. 17: Բարձրուի՛ք լերանց նր էն.
նր է ծով և նա՛ արար զնա. և զցա-
մաք ձեռքն նորա ըստեղծին:

Եկայք երկիրդ ազգուք նմա . անկ
ցուք և լայցցուք առ աջի քն արար
չին սերոյ : ॥ փառք և ։

Էջ

Ալեւուիայ . ալեւուիայ . ալեւուիայ :
Բարձրուիք լեւանց նր են . նր է ծով
և նա արար զնա . և զցամաք ձեռք նր
ստեղծին : Սովսէս և ասարոն է
բնուեց նր . սամուէլ ընդ այնոսիկ
որք կարգան զանուն նր :

Եւէ : Երբ նք ցրնծասցեն առ
ջի քն զի գայ . զի հասեալ է ար Ի
դատել զերկիր : Պատէ զաշխարհս
արդարութք , և զժողովուրդս եւր
ուղղութք : ॥ փառք և ։

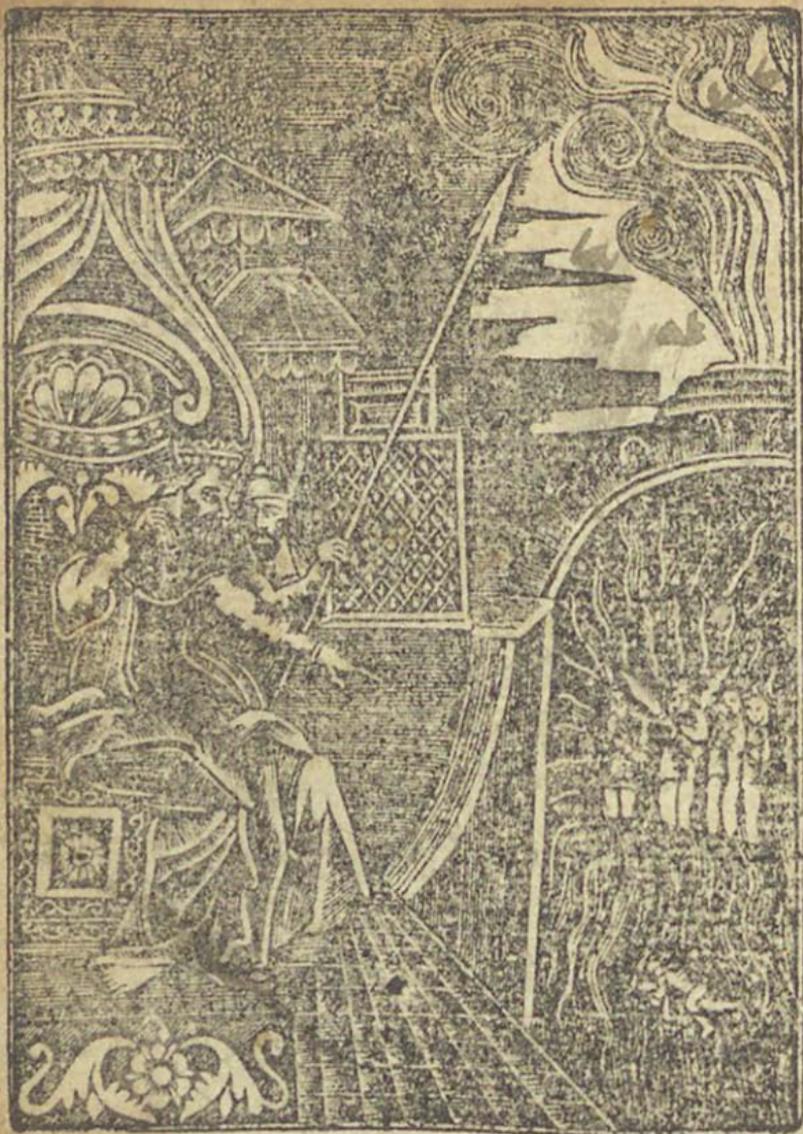
Փ

Ալեւուիայ . ալեւուիայ . ալեւուիայ :
Ի ձեռս նր են ամ տիեզերք երկրի .
և բարձրութիւնք լեւանց նորա են
Նորա է ծով և նա արար զնա . և զ
ցամաք ձեռք նորա ըստեղծին :

Էջ

Եւէ : Երբ նք ույ մոմ հալեացին
յերեսաց ան . յերմց ան ամ երկիր :
Պատմեցեն երկիրք զարդարութի
նորա . և տեսցեն ամ ժողովուրդք
զփառըս նր : ॥ փառք և ։

Փ

Երեք մանկու չքն՝ ՚ի բոց հնո
 Եւ հրէ շատկ թն՝ ՚ի մէջնո

ցին
 զինո

Արհաւորութիւն Տաւրախայ Առօրեայ Առա-
օտութեան իմացի ի գեղեցիկ Որդեաց
Թոյ: Որ երեւոյս ի զառեւրիս:

Յ Ա Ր Ա Ռ Ա Ն Օ

առ ողորմութիւն քով. զնծայաք
և ուրախ եղաք զամ
աւուրս կենաց մերոց:

Ուրախ եղաք փոխանակ, աւուրցն՝
յորս խոնարհ արարեր զմեզ. և ա-
մայն՝ յորս տեսաք զչարհարանս:
Հայեա՛նք ի ծառայս քո՛ւ և ի գործս
ձեռաց քոց, և ա՛ն զնորդեա՛ն որդեաց
նց, եղիցի ըյս թն այ՛ ի վր մեր:
Օ գործս ձեռաց մերոց ուղի՛ շարա՛նք ի

Ի մեզ ար. և զգործս ձեռաց մերոց
յաջողեա՛մ մեզ: Փառս Տօր և Ար՛: և
Եւ ևս խաղաղութե՛ք զքր աղաչեա
ցուք, ընկա՛լ կեցո՛ւ և ողորմեա՛մ
Օրհնուի և փառք Տօր և Արդւոյ
և Հոգւոյն սրբ. այժմ և՛

Օրհնուի Լսելի Մանկանցի
Դասիւելի

Օրհնեալ էս ար ամ հարցն
մերոց օրհնեալ փառաւո
րեալ անուն քո յաւիտն:
Յիրաւունս անցուցեր զայս ամ
ընդ մեզ. արդար էս դու ար, և ամ
գործք քո ճշմարիտ են:
Ճանապարհք քո ուղիղ են, և ամ
դատաստանք քո արդար են:
Դատաստան արդարութեան ամեր
ի վր մեր, ըստ ամի զոր ինչ ամեր
ի վր մեր, և քաղաքի սրբ հարցն
մերոց երուսաղէմի:
Ըողարուք և յիրաւի ամեր զայս
ամ՝ ի վր մեր՝ վր մեզաց մերոց:
Ընթրինեցաք՝ և յանցեաք ապստամբ

Ենիլ ՚ի քէն . մեղաք յամի և պատ
ուիրանաց քոյ մեք ոչ անասցաք :
Ոչ պահնցաք և ոչ արարաք որպէս
պատուիրեցեր դու մեզ , զի զբա
րիս գտցուք մեք ՚ի քէն :

Մտ՝ զամ զոր արարեր և զոր ինչ
ածեր ՚ի վերայ մեր , արդար դատաս
տանաւ աբարեր :

Սասնեցեր զմեզ ՚ի ձեռս Թըշնա
մեաց մերոյ , անօրինաց խտաց և
ապստամբողաց :

՚Ի ձեռս Թիւորի անօրինի և չարի
քան զամ երկիր , մատնեցեր զմեզ
Եւ արդ՝ ոչ գոյ մեզ ժամ բանալ
զբերնս մեր . զի անօթ և նախախնք
եղաք ծառայից քոյ և պաշտօնէ ից՝
Եւ մի մատնեք զմեզ իւրառ՝ վաճե
անսւան քո . մի ցրեր զախտս քո .
և մի ՚ի բացեաց առնեք զտղորմու
Թիւնս քո ՚ի մէնջ :

Ս քարբահամու սիրելէոյ քոյ , իսա
հակայ ծառայի քո , և ինչ ի սբյ քո :
Սոսասցար նջ՝ և սասցեր , բազմա
յուցից զգաւակ ձեր սոյ զաստեղա

Երկնից բնօրհու թիք . և ունի զաւաղ
աւելոր ծովու :

Եւ արդ տէր՝ նուաղեցաք մեք քան
զամ ազգս և եմք տառապեալք յամ
Երկրի այսօր զն մեղաց մերոց :

Ո՛չ գոյ ՚ի Ժամանակի յայտմի՛ն իշ
խան՝ մարգարէ և առաջնորդ . ո՛չ ող
ջակէղք պատարագաց , և ո՛չ խուճիք
օրինաց , և ո՛չ տեղի պատարագս մա
տուցանելոյ առաջի քո . և զողորմութի
զտանել ՚ի քէն :

Եւ յանձամբք խոնարհեալ՝ և հող
ւովք տառապանաց , ընդունելի լի
ցուք մեք ունի զողջակէզս խոյոց և
զուճարակաց , և որպէս զբիւրաւորս
գառանց պարարտաց :

Եւ յնպէս ընդունելի լիցին պատա
րագք մեր այսօր առաջի քո , զի կա
տարեալ գացուք զկնի քո . և չե՛ս
ամօթ յուսացելոցս ՚ի քեզ :

Եւ արդ՝ զամք զհետ քո ամ որաիւ
մերովք , երկն չիմք ՚ի քէն՝ և խնդրեմք
զերեսս քո՝ ար՝ մի յամօթ առներ զմեզ
Եւ յարս՝ առ մեղ ընհեզուէ քուս ,

և ըբազում սղորմունքում վրէտա
զմեզ վնարանչելեաց քոց ար. և փա
ռաւորեցի անուն քո յաւիտեան:
Յաւոթ լիցին ամենեքեան. որք չար
չարեն զճառայս քո. անաչեցեալ լի
ցին բռնութիցն: և ամ զգրութից
նց խորտակեացին:

Եւ ծանկէն՝ զի դու ես ար ամ
միայն, որ փառաւորեալդ ես ՚ի վե
րայ ամ տիեզերաց:

( ) Եհնեալ ես դու ար ամ հարցն մե
քոց. գովեալ՝ և առաւել բարձրա
ցեալ յաւիտեան:

Եւ օրհնեալ է անուն սբ փառաց
քոց. գովեալ և՛:

( ) Եհնեալ ես ՚ի տաճարի փառաց սբ
բութեան քո. գո՛ւ:

( ) Եհնեալ ես ՚ի վերայ աթոռոյ ար
քայութեան քո. գո՛ւ:

( ) Եհնեալ ես ար նստիս ՚ի քրօքէս՝
և հայիս յանդուդս. գո՛ւ:

( ) Եհնեալ ես ՚ի վերայ հաստատուե
լիցնից, գովեալ և՛:

( ) Եհնեցեք ամ գործք տն զար. օրհ

նեցէք և բարձր արարէք զնա յաւ :
Օրհնեցէք երկինք զոր . օրհնե՛ :
Օրհնեցէք հրեշտակք ան , և ջուրք
որ ՚ի վերայ երկնից զոր . օրհն՛ :
Օրհնեցէք զօրու թիւնք ան . արե
գանն և լուսնն զոր . օրհն՛ :
Օրհնեցէք աստեղք երկնից . անձ
րեք և ցօղք զոր . օրհն :
Օրհնեցէք ամ հողիք հուր և ջեր ը՛ :
Օրհնեցէք ցուրտ և ճօթ , ցօղ և
ձիւնարեք զոր . օրհն՛ :
Օրհնեցէք սառն և պարզ , եղեամն
և ձիւն զոր . օրհն՛ :
Օրհնեցէք տիւրք և գիշերք , լոյս և
խաւար զոր . օրհն՛ ,
Օրհնեցէք ամպք և փայլատակունք՝
և երկիր զոր . օրհն՛ :
Օրհնեցէք լեւիւք՝ բլուրք՝ և ամ
բոյք երկրի զոր . օրհն՛ :
Օրհնեցէք աղբիւրք՝ ծովք՝ և գետք
զոր . օրհն՛ :
Օրհնեցէք կէտք և ամ կայտառք ,
որ ՚ի ջուրս , և թռչունք երկնից զ՛ .
Օրհնեցէք գաղանք և անասունք ,

և որդիք մարդկան զոր . օրհ" :
 Օրհնեցի՛ խրայել զոր . օրհնեցի
 և բարձր արայցի զնա յաւիտեան .
 Օրհնեցի՛ք բահանայք զոր . օրհ" :
 Օրհնեցի՛ք ծառայք ձն զոր . օրհ"
 Օրհնեցի՛ք անձինք . և շունչք ար
 դարաց զոր . օրհ" :
 Օրհնեցի՛ք սուրբք և խնարքք սրբ
 տիւք զոր . օրհ" :
 Օրհնեցի՛ք անանիա՛ ազարիա՛ և մի
 աայել զոր . օրհ" : Պառք հօր և" :
 Լ . յԺմ՝ և միշտ և" :

Մարտանի :

(Օրհնեցի՛ք ամ՝ արարածք զԼորա
 լիչն արարածոց . զՏրն տերանց .
 զԺգլւրն . Թագաւորաց . զամն առ
 տուծոց Օրհնեցի՛ք գովեցի՛ք բա
 ղերանեցի՛ք . զի բաղցր է . զի յաւի
 տեան է ողորմու թիւն նր :

Բարոշ շինի հարդն :

Եկեալքս ամենքնն ՚ի սբ կաթու
 ղիկէ և առաքելական եկեղեցի՛

աղաչեացուք զմեծին որդին այ
 զարն մեր և զփրկիչն յն քն:
 Ար էջ փառօք Հօր 'ի մէջ հնոցին,
 և փրկեաց զերիս մանկաւնսն 'ի քաղ
 զէացւոց անտիր: | Աւսաւոր և Եր
 պասեացէ զմիտս մեր, զի մի երբէք
 խաբէացուք մեք 'ի մեղաց և 'ի ցան
 կուծեան աշխարհի: | Աւրժանի
 եղիցուք պատել զպատճիրանս նր.
 աւնուչ զպատկն լուսոյ և կենաց 'ի
 յանձինս մեր: Օգր խոստացաւ սի
 բեւեաց իւրոց ճշմարիտն ամ յն քն
 այ մեր՝ կեցն' և ողորմեա':

Տէր ողորմա՛ եղիք:

Արաքիկոց և այլոց փրակահախ փօնից:
 Հօր յարժօղ սքանչելագործ Եր
 մեծի յարուեն քի այ մերոյ վայելէ
 փառք՝ իշխանութի և պա՛:

Ա. ԶԻՆ Աւրփրոտաց:

Յօդեա՛ Տր զցօղ բարեբար ողոր
 մութե քո 'ի մեղուցեալ անձինս
 մեր. շնո՛ զբոց հնոցի յանցանաց մե
 թոց. և փրկեա՛ զմեզ 'ի յաւիտեան
 յան

կան հրոյն: Արա՛ արժանի ը երիս սբ
 մանկուհան՝ և ը երանելի սբ վկայսն՝
 օրհնել զքեզ և զգովել և քեզ զոհու
 թիւն և զհառս մատնցանլ հօր և
 Արդւոյ և հոգւոյդ սբյ . այժմ՝ և
 միշտ և՛: Առօրե՛ Պատհոյ:

Յօշեա՛ Տէր զցօղ բարեբար ողոր
 մաւ թե՛ քո՛ ՚ի մեղուցեալ անձինս
 մեր . շիջո՛ զբոց հնոցի յանցանաց մե
 րոց . և վրկեա՛ զմեզ ՚ի յաւիտենա
 կան հրոյն: Արա՛ արժանի ընդ երիս
 սբ մանկուհան՝ օրհնել ըզքեզ՝
 գովել և ասել:

Մ՛ք բաւեա՛ զիս զմեղաւորս
 Մ՛ք բաւեա՛ զիս զմեղաւորս
 Մ՛ք բաւեա՛ զիս զմեղաւորս ՚ի մե
 ղաց և կեցո՛ւ:

Ար՛ք Սարգիստաւ Ա՛հաճնիս
 Ե՛ծացուցէ անձն իմ ըզ
 տէր . և ցնծացէ հոգի
 իմ աստուծով փրկչաւ իմով
 Այցարար ՚ի վր խոնարհուե
 աղախնոյ իւրոյ . այսուհետեւ երա
 նկցեն ինձ ամ ազգք:

ՃԻ

Ա՛

Արար ընդ իս մեծամեծս հզօրն . և ար
է անուն նր :

Աղորմութի արար յազդաց յազդս
էրկիւղածաց իւրոց . և արար զօրութիւն
բազկաւ իւրով :

Յրոճեաց զամբարտաւանս ՚ի մտաց
որակց . և քակեաց զհզօրս յաթոռոց :
Օ խոնարհս բարձրացոյց , զկարօտս
էլից բարութ . և զմեծատունս ար
ձակեաց ունայնս :

Պաշապանէց իսրայէլի ծառայի իւրոց ,
յիշէլով զղղորմութի իւր :

Արա խօսեցաւ առ հարսն մեր , իւր
րահամու , և զաւակի նր յաւ իտէն :

Օ հարսն . Օ պարտաւոր հօրն Յովհաննու
Միքայի : Սուրբ . 1098 .

Օրհնեալ արամ իսրայէլի , որ յայց
էլ . և արար փրկութի ժողովըրդ
դեան իւրոյ :

Յարոյց մեզ զեղծութիւն փրկութեան
՚ի տանէ դաւթի ծառայի իւրոց . ուն
խօսեցաւ բերանօք սրբն որք յա
ւիտենից մարգարէքն էին :

Փրկութի ՚ի թշնամեաց մերոց , և ՚ի
ձեռ

ձեռաց ամ ատելեաց մերոյ:

Մենեւ զոգորմուի առ հարան մեր և
յիշել զկտակարանս սրբուէ իւրոյ:
Երդուսն՝ զոր երդուաւ արբահա
ժու հօր մերոյ, տալ մեզ առանց եր
կուղի զփրկուի ՚ի թշնամեաց մերոյ
Պաշտել զնա սրբուք և արդարուք
անջի նր, զամ աւուրս կենց մերոյ,
Եւ դու մանուկ՝ մարգարէ բարձ
րելոյն կոչեսցիր. զնասցես առաջի
տն՝ պատրաստել զճանապարհս նր:
Տալ զգիտուի փրկուէ ժողովրդէն
իւրոյ. ՚ի թողուի ամ մեղաց մերոյ,
Այս գթոյ ողորմուէ տն այ մերոյ,
որով երևեցաւ մեզ արեգակն ՚ի բար
ձանց շուքս արանել զխաւս մեր:
Ճագել զրոյս ՚ի վրայսոցիկ՝ ոյք նրս
տէսք ՚ի խաւարի, և ՚ի ստուէրս մա
հու, ուղղել զստս մեր ՚ի ճանապարհս
խաղաղութան:

Աշօհ Սիեօհի Ծախուեանս

Մեզ՝ արձակեա՛ զժառայս քս տէր
բատբանի քու՛մ ՚ի խաղաղութի. զի
տեսին աչք իմ զփրկուի քս, զոր պատ

բաստեցեր առաջի ամ ժողովրդոց :
| Եյս յայտնեցար հեթանոսաց , և
փառք ժողովրդեան քում ինչի :

Բարոյ զ կի թճացուոյնի

Ս ք զ' թճածինն և զամ սբս' բրիսոս
արասցուք առ հայր' ի յերկինս .
զի կամեցել ողորմեսցի և գթացել
կեցուցի զարարածս իւր . ամենա' :

Առջի Եւրոպիոսաց և պահաց :

Ի նկալ հեր զաղաչանս ամբ բարե
խօսութեք սբ ամածնին անարատ ծր
նողի միածնի որդւոյ քո . և աղաչա
նօք ամ սրբոց քոյ . (և որոց սյսօք է
յիշտակ .) | Սւր մեղ ար և ողորմեա
ներեա' քաւեա' և թող զմեզս մեր :

Արժանաւորեա' գոհութեք փառա
ւորել զքեզ ընդ Արդւոյ և ի սբյ
հոգւոյդ . Այժմ և միշտ և' :

Բարոյ զ կի թճացուոյնի կի-արիկէյ առ-ոյս

Ս ս սբ տեղւոյս շինուե և բարե
կարգութե' զար աղաչեսցուք .

Ս թ ժողովրդեանս որք մտանեն ընդ
դրունս սբյ եկեղեցւոյ' զար ա' :

Ս ս ընդունելոյ զպաղատանս սոցա
րաս մեծի ողորմութե իւրում . զ'

Եւ ընդ հոգւոյդ քում :

Եւ զիւ զածու թք լուարուք :

ՄԷ, Աւրբայ Ե՛ր Ի՛ն Եր Եւ Մաթեոս

Քառք քեզ ար արծ մեր :

Պաճխու մէ : Աստ անարժան :

ՄԷ, Աւրբայ Ե՛ր Ի՛ն Եր Եւ Մաթեոս

Եւ յերեկոյն շաբթուն յորում լուսանայր միաշաբաթին, եկն մարիամ մագդաղէն սցի . և միւս մարիամն տեսանել զգերեզմանն :

Աւ ահա շարժու ճն մեծ եղև . զի հըրե շտակ ան իջէլ յերկնից՝ մատուցել ՚ի բաց թաւալեցոյց զլէմն ՚ի դրանց անտի և նստեր ՚ի վճ նր : Աւ էր տե սիլ նր ի բրև զփայլակն . և հանդերձ նր սպխտակ ի բրև զձիւն . Աւ յաստ անտի նորա խառլեցան պահպան քն . և եղէն ի բրև զմեռեալս :

Պաճխու նի ետ հրե շտակն՝ և ասէ ցկանյան . մի երկնցիք դուք . գիտեմ, զի զյս զխաչէ լէ լն խնդրէք : Եւ աստ քան զի յարեալ, ույ ասացն . եկի՛ք և տե սիք :

Եւ
Եր
Եւ
Եւ
Եր

սէք զտեղին՝ ուր կայր՝ Եւ վաղվա
 զակի երթայք անցէք աշակերտացն
 նորա, թէ յարեալ. և ահա յառաջա
 նայ քան զձեզ՝ ՚ի գալիլէայ. անդ
 տեսանիցէք զնա. ահա առացի ձեզ
 Եւ ելեալ վաղվազակի՝ ՚ի գերեզմա
 նէ անտի ահիւ և խնդուք բազում
 ընթանային պատմել աշակերտացն:
 Եւ ահա պատահեցաւ նոյ յն և ասէ
 ողջ էք, և նորա մատուցեալ կարան
 զոտս նորա՝ և երկիրպագին նմա:
 Յայնժամ ասէ ցնս յն՝ մի երկնցիք.
 երթայք ասացէք եղբարցն խնոյ՝ զի
 երթիցեն ՚ի գալիլէայ և անդ տեսցեն
 զիս: Իբրև նորա գնացին. ահա ոմնք
 ՚ի զօրականացն եկին ՚ի քաղաքն՝ և
 պատմեցին քահանայատիցն զամ
 որ ինչ եղևն Եւ նորա ժողովեալ
 հանդերձ ծերօքն, խորհուրդ ասել
 արժաթ յոյժ ետուն զօրականացն:
 Եւ ասեն. ասասցիք թէ աշակերտք
 նր եկեալ գիշերի, գողացան զնա՝
 մինչ մեք ՚ի քուն հաք: Եւ թէ լուր
 լիցի այդ առ դատաւորն, մեք հա
 ճեացուք զնա՝ և զձեզ անհողո ա

արասցուք: Ալ նոյ ամէլ զարծամն
 արարին ուր ուսանն . և ել համ
 բաւո այս ՚ի հրէից մինչև ցայսօր:
 Իսկ մետաւան աշակերտքն զհարցին
 ՚ի գալիլեայ, ՚ի լեառն ուր ծամադիր
 եղև նոյ յն Իբրև տեօին զսա՛երկիր
 պագին նմա . և ոմանք երկուացան:
 (Ալ մատուցլ յն խօսեցլ ընն և ստե
 տուաւ ինձ ամ իշխանուի յերկինս
 և յերկի . որոյ առաքեաց զես հարց:
 և ես առաքեմ զձեզ: Գնցէք այսու
 հետև՝ աշակերտեցէք զամ հեթանո
 սքս . մկրտեցէք զնն յանուն հոր՝ և
 որդւոյ՝ և հոգւոյնսն: Աւսուցէք նոյ
 պահել զամ՝ զոր ինչ պատուիլուի
 ձեզ . և ահա ապիկ ես ընդ ձեզ եմ՝
 զամ աւուրս մինչև ՚ի կոթրած օր:

Է 11
 111
 1111

Ան Լ. Կրանիս Յի Բի որ լի Մարիամ
 Ալ իբրև երեկոյ եղև՝ քանզի
 ուրբաթ էր՝ որ ՚ի շաբաթն մը
 տանէր: Ակեալ յօտեփ՝ որ յա
 ընմամբեայն էր . սոր պարկեշտ նա,
 խաղար . որ և ինքն իսկ ակն ունէր

արքայու թնն այ . համարձակեցաւ
 եմուտ առ պիղատոս . և ինքրեաց
 զմարմինն յի : Ալ պիղատոս զար
 մացաւ . թէ այնչափ վաղ մեռաւ :
 և կոչեալ առ ինքն զհարիւրագետն ,
 եհարցունաւ . և ասէ թէ արդարեւ այն
 չափ վաղ մեռաւ : Ալ իբրև ստու
 գեաց ՚ի հարիւրագետն անախ , շնոր
 հեաց զմարմինն յօսէ փայ : Ալ յօ
 սէփ գնեաց կտաւ և իջուցել զնա
 պատեաց կտառովն . և եղ ՚ի գերեզ
 մանի . որ էր փորել ՚ի վիսէ , և թաւա
 լեցոյց զվէմ մի ՚ի դառն զերզմանին :
 Իսկ մտրիամ մազդղեհացի և մտրիամ
 յակօբայ և յօսեայ տեսին զտեղին
 ուր եղաւ : Ալ իբրև հանցաբ թն
 մտրիամ մազդղազեհացի և մտրիամ
 յակօբայ և սողով , չոգան պատրաս
 տեցին խաւնկս . զի է կեպեն և օծցեն
 զնա : Ալ ընդ առաւօտս միաշաբա
 թուն , գան ՚ի գերեզմանն լարեա
 զայն : Ալ ասէ ին ցմեմեանս , ով թա
 ւալեցաւ սցէ մեզ զվէմն ՚ի դրանց դե
 ռեզմանին : Ալ հայեցել տեսին զի

Թաւալեցուցեալ էր վէմն ՚ի գերեզ
մանէն . քանզի էր մեծ յոյժ : Եւ մը
տեալ ՚ի ներքս ՚ի գերեզմանն տեսին
զերիսարգ մի զի նստէր Է աջմէ կող
մանէ . զգեցէլ պատմու ճան սգիտի .
և զարհուրեցան : Եւ նա ասէ ցնձ .
մի՛ երկնչիք՝ զսո՛խնդրէք զնազորա
ցի զնաչեւեալն . յարեաւ . չէ՛ աստ .
ասաւ աղիկ տեղին , ուր եղին զնա .
Եւ յԵրթայք ասացիք ցաշակերտո
նր , և ցպետրոս , թէ ասա յԵրթայք
երթայք մի զձեզ ՚ի գալիլէյ , անդ տե
սանիցիք զնա , ոմ պատցն ձեզ : Եւ
իբրև լուան , ելին և փախեան ՚ի գե
րեզմանէն . քնզի զասի հարեւ էին և
նչ ումեք ինչ ասացին . զի երկնչէին :

ՄԷ՛ Մ Երբիս որ ըստ յուկաւս :
Եւ ասա այր մի՛ անուն յուեփ ,
որ էր նախարար՝ այր բարե
գործ և արդար : Սա չէր միաբա
նեալ ընդ խորհուրդս և բնդ գործա
նոցա . յարեմաթեայ քաղաքէ հեկ
իյ . որ և ինքն իսկ անն ունէր ար

բայու թէն այ: Մարմատուցեաց առ
 սիրտատոս՝ խնդրեաց զմարմինն յի:
 Եւ իջուցեալ զնա՝ պատէց պատա
 ռակիլաւ . և եղ ՚ի կռածոյ դերեզմա
 նին . սւր ճէր բնաւ զոր եղեալ: Եւ
 օրն եր ուրբաթ . և շաբթ ըստանայր
 Եւ երթային զՏեառնն կանայք՝ որք
 էկէլ էին թ նմա ՚ի դարիլէ է . տե սին
 զդերեզմանն . և ույ եղաւ մարմիննն:
 Վարձան . և պատրաստեցին խուռնիս
 և իւղս . և ՚ի շաբաթուէ հանդարտե
 ցին վս պատուիրանին: Բայց ՚ի միա
 շաբաթուէ վաղ քաջ ընդ առաւօտն
 էկին ՚ի գրզմանն, բերին զխուռնիսն .
 զոր պատրաստեցին՝ և այլ կանայք
 ընդ նս: Եւ գտին զվէ մն թաւալէ
 ցուցեալ ՚ի գերեզմանէ անտի:
 Եւ մտեալ ՚ի ներքս՝ ոչ գտին զմար
 մին թն յի: Եւ եղև ընդ հիանալն
 նց վս այնորիկ . և ահա արք երկու
 հասին առ նս ՚ի հանդերձս լուսւորս:
 Եւ իբրև զասի հարան՝ և խոնարհե
 ցուցին զերեսս իւրեանց յերկ՚ր .
 ասէ ցնս . զի՛ խնդրէք զկենդանին

Ը մեռելիս Ը է առա, այլ յարեաւ
 յիշեցէ՛ք՝ որո՞ց խօսեցաւ ընդ ձեզ
 մինչ էրն ՚ի դաշինէաց: Եւ աստէր թե
 պատ է սրբւոյ մարդոյ մատնից ՚ի
 ձեռս մարդոց մեղաւորաց, և ՚ի խաչ
 ելանէ՛լ և յերրորդ աւուր յառնել: Եւ
 Եւ յիշեցին զբանսն նր: Եւ դարձան,
 պատմեցին զայս ամ մետասա-
 նիցն, և այլոցն ամենեցուն: Եւ
 Եւ էին մարիամ մագդաղենացի, և
 յոհաննայ, և մարիամ յակօբայ, և
 այլք ընդ նոսա, որք պատմեցին զայս
 առաքելոցն: Եւ երևեցան առաջե-
 նց շաղվաղվառ թիք բանք նոցա՝ և
 ճաւատային նոցա: Բայց պետրոս
 յարուցլ ընթացաւ ՚ի գերեզմանն,
 և հայեցեալ տեսանէ զկտաւսն լոկ՝
 զէ կային, և գնաց ընդ միտս զարմա-
 ցեալ թէ զինչ եղև:

ՄԻՆ Ը-դրիս որ ըստ Եօհաննոս

Եւ այսորիկ աղաչեաց զպիշա-
 տոս յօսէփ, որ յարխնաթեայ
 էր աշակերտ յի ՚ի ծածուկ ՚ի

ԿՏԻՆ ՏՐԵԼԵՅ . ՂԵ ԲԱՐՁՅԷ ՂՄԱՐՄԻՆՆԷ
 յԻ . Ե ՏՐԱՄԱՅԵԱՅ ԱԽԴՊԱՌՈՍ . Ե ԿԻՆ
 Ե ԵՔԱՐՁ ՂՆԱՅ ԵՂԻՆ Ե ՆԻԿԿՈՂԵՄՈՍ
 ՈՐԵԿԵՆԱՆ ԿՐԱՍ յՍ Ի ՔԵԼԵՐԻ ՂԱՌԱ
 ՉԻՆՆԷ , Ե ԵՐԵՐ ՂՄԱՆՈՍ ԽԱՌՆ ԸՆԴ
 ՏԱՐԱՆԷՍ , ԿԵՐԵ ԸՄԵՐՈՒՅ : ԸՍԻՆ
 ՂՄԱՐՄԻՆՆԷ յԻ , Ե ԱՊԱՍԿՅԻՆ ԿՊԱԼՕՔ Ե
 ԼՆՆԿՕՔ ՏՊԱՆՈՒԵՐՁ . ՈՍՊ ՕՐԷՆ ԿՐ ՏՐԵԼԵՅ
 ԱՊԱՍԿԷ : ԵՂԵՐ Ի ՄԵՂԷՈՂՁՁ յՈՐՈՒՄ
 ԼՍԱՅԵՑԱԸ՝ ԱՊԱՐՄԿՂ . Ե Ի ԱՊԱՐՄԿԻ
 ԱՆՈՂ ՔԵՐԵՂՄԱՆ ՆՈՐ . յՈՐՈՒՄ ՈՂՈՔ
 ԵՐՐԵՔ ԿՐ ԵՂԵԱՂ :

ԸՆԴ ՎՅ ԱՐՂԱԹՈՒՆ ՏՐԵԼԵՅ՝ ՂԵ ՄՈՍ
 ԿՐ ՔԵՐՂՄԱՆ՝ ԵՂԻՆ ՂՍԷ : ԵՂԻ ՄԻԱ
 ՉԱՐԱԹԸՆԴՆ ՄԱՐԻԱՄ՝ ՄԱՂՂԱՂԵՆԱ
 ՉԻ ՔԱՅ ԱՌԱԼՕՌՈՒՆ ԸՄ ԱՐՉԱՂՈՒՆ՝ Ի
 ՔԵՐԵՂՄԱՆ ԱՆՈՂՐ . Ե ՄԵՍԱՆԷ ՊԿԷՄԷ
 ԲԱՐՁԵԱՂ Ի ՂՐԱՆՅ ՔԵՐԵՂՄԱՆԻՆ :

ԸՍՊԱ ԸՆԹՄԱՆԱՅ՝ Ե ՔԱՅ ԱՌ ԱԿԻՄՆԷ
 ԱԵՌՈՍ , Ե ԱՌ ՄԻԸԱ ԱՉԱԿԵՐՈՒՆ . ՉՈՐ
 ԱԻՐԷՐՆ յՍ . Ե ԱՍԷ ԿՆՍ . ԲԱՐՁԻՆ
 ՂՄՈՐ Ի ՔԵՐԵՂՄԱՆԷ ԱՆՍԻ , Ե ՈՂ ՔԻ
 ՄԵՄ , ՍԸՐ ԵՂԻՆ ՂՆԱՅ : ԵՂ ԱԵՌՈՍ Ե
 ՄԻԸԱ ԱՉԱԿԵՐՈՒՆ , Ե ՔԱՅԻՆ Ի ՔԵՐԵՂ
 ՄԱՆՆԷ

մանն: Բնթանային երկարքնն ՚ի միա
 սին. և միւս աշակերտն յառաջեաց,
 ընթացաւ վաղազոյն քան զպետրոս
 և եկն նախ ՚ի գերեզմանն: Ալ իս
 նարհեալ տեսանէ զկային անդ կր
 տաւքն. բայց ՚ի ներքս ոչ եմուտ: Ահն
 և սխտոն պետրոս՝ որ գայքն զկնի նր.
 և եմուտ ՚ի գերեզման. և տեսանէ
 զկտաւան, զի կային անդ: Ալ վար
 շամակն, որ էր ՚ի գլուխ նր՝ ոչ ընդ
 այլ կտաւան կայր. այլ ուրոյն ծա
 լեալ ՚ի մի կողմն: Յայնժամ եմուտ
 և միւս աշակերտն. որ եկեալն էր յա
 ռաջագոյն ՚ի գերեզմանն՝ ետես և
 հաւատաց: Ի չե ևս գիտէին ըշ
 դիրս թէ պարտէ նմա ՚ի մեռելոց յառ
 նել: Չոգան դարձեալ առ միմեանս
 աշակերտքն: Բայց մարիամ կայր ար
 տաքոյ գերեզմանին, և լայր. և մինչ
 դեռ լայր խոնարհեցաւ ՚ի գերեզ
 մանն: Ալ տեսանէ երկուս հրեշտակս
 ՚ի սպիտակս. զի նստէին մի ՚ի սմարտից
 և մի յանուտից՝ ուր կայր մարմինն յ:
 Ալ նորա ասեն ցնա. կին դու՝ զի

Լաս, ասէ ցնս. զի բարձրն զտրն իմ
'ի գերեզմանէ աստի. և ոչ գիտեմ
նաբէզին զնա. Օ այս իբրև ասաց
գարձաւ 'ի Թիւաւնս կոյս. և տեսանէ
զցն՝ զի կայր. և ոչ գիտէր Թէ յն իցէ:
Ասէ ցնա յն, կին դու՝ զի՛ լաս. զո՛
խնոյ զնա. նմա այսպէս Թուէցաւ Թէ
պարտիզպանն իցէ, ասէ ցնա. անբ,
Եթէ դու բարձեզ զնա՝ ասա՛ ինչ ուր
եղեր զնա՝ զի ես առից ցնա: Ասէ
ցնա յն՝ մարիամ, և նա գարձաւ,
և ասէ ցնա եբբայեցերէն՝ բարունի,
որ Թարգմանի վարդապետ: Ասէ ցնա
յն. մի՛ մերձե՛նար մի. զի չև ես ե
լեալ եմ առ հայր իմ. այլ երթ դու
առ եղբարս իմ, և ասա՛ ցնս. ելանեմ
եւս առ հայրն իմ, և առ հայր ձեր. և
անն իմ. և անձ ձեր:

Գայ մարիամ մազդուղենացի՝ և պատ
մէ աշակերտացն, Եթէ ետես նա
գոր, և զայս ինչ ասաց ցնա:

Երգոյն կենաց՝ մատթէ սին.
այս մարկոս՝ պատուար բեր զին:

Յետոյ դուկարն՝ յարու Թիւն.

յուսկ յօհաննէսն հնազանդուի:

Ի առակերպեան՝ սբ աթոս սին .
սոքա նման՝ ամենեւէ շին:

Սարդ և առիւծ՝ ցուլ և արծու ին
հանգիստ կամաց՝ ան արար շին:

Սարդըն քատակ՝ մատթէս սին:
առիւծն արի՝ տէր մարկո սին:

Ղուկասն հերկող՝ նրման է զն
յօհանն սլացող՝ ըստ արծը շին:

Լորդ շինի ի զաբերկոյ աւետարանին:

Փառք յարուծէ քո տր . ոչ դատա
բեցայց Իրիստոս՝ որ հնէլ ըզքեզ

զամաւուրս կենդանուէ իմոյ:

Փառք յարուծէ քո տր . ոչ դատա
բեցայց յո՛ զնվէլ ըզքե՛զ զամաւ

ուրս կենդանուծէ իմոյ:

Եւս ոչ դանդարեցայց վրովի՛ն փա
ռաւորել ըզք՝ զ զամաւուրս կեն

դանուծէ իմոյ:

Երբ աշուհայի կեցակիտն . երեց անհամ
տս՝ և յեպին Բարիս

Օ ամենայն աւուր ծ) . ծմմ . ընս
կենամ յ) . յ) ց ի մոյ . Ըստ յ Իս
նչ դանդարեւ ծ ի մոյց ծ Բարիս

Handwritten text in the left margin, possibly a reference or note, including the number '727'.

Ըզքէ՞ զբնզ Կն փըրը կէ՞սօ՞ճ շը
անսմ՞ Խ շիա՞ րհի Բմմ՞

Օ անհայն անու՞ն՞

Ի՞՛ զիշէրի Բ՞՞ Տանբարձէք Ը զ ձե՞
արս ձեր Ի՞՛ օրրբն Ըթըն. Ե՞՞՞՞

օրհնեցէք Ը զար՞

Խ՞ստ օրհնեցէ՞ Բ՞՞ անհայն ծա՞
անյք տն ըզար՞ Ի՞՛ օրրբն Ըթըն.

Եօրհնեցէք Ը զար՞

Ի՞՞ստ ր՞ուտդէ՞ Խ՞՞ ն զըւարթնո՞ցն
սպանէին մեծի՞ գայլստան ն Ը՞՞
տեան՞ ոն: Ե՞՞՞ Ը Երգէին Երգ
նոր՝ օրհնեալ է քո՞՞ քրգալո՞՞ Լստ:

Ի՞՞ Լսապայծա՞՞ Տրեշտա՞ կըն՞.
նստելով Ի՞՛ կենսասո՞՞ Ը զեթղմա՞ նին:

Ե՞՞՞ անւտէր կանանցն՞ յա
րեու անոր՞ Լա՞ ծ:

Տանբարձէ՞ Ի՞՛ ք Ի՞՛ շխանք՞. Ը զ ԴԸ
բուհը՞՞ ձեր Ի՞՛ զեր: Ե՞՞՞ Ը զա՞՞
մը՞տանէ փառօք Ի՞՛ փառս:

Ի՞՛ ջեալ հողի՞ն յառաքեալսն. Ե

Տ՞՞

Զրիհ

Տրձ

Տգ՞

ՅԼ՞

հրազինեաց զընտրեալսն . ա՛նկէ՞ զ՛ի
նք վերնատունս Ե՛ւ հանդեա՛ւ
նորք յա՛զգըս մա՛րդեհա՛ն զանա՛ զա՛ն
լեզու՛աց բաժա՛նմամբ :

Յընձայ թարօ՛րք հերմօ՛նիւ՛ .
և առաքեալքն ՚ի՛ հայրանկան՞ ձայնէն
Թը՛մբեա՛լք : Ե՛ւ կենդանեաց
և մեռելոց՝ տէր ծանուցին ը՛զքեզ
մեզսն՝ և հե՛ղե՛մս :

Բաբ՛տոսս եկե՛ . շ՛ . Լի՛փոխո՛ւմս
ա՛ծամծնին և ս՛բ կո՛ւսին մա՛րի՛ա
մու՛ : Ե՛ւ ՚ի՛ շ՛ . Բ . և զօրք երկնից ընդ
առաքեալն և ս՛բ կո՛ւսնսն գո՛վե՛ր :
Ե՛ւ յսօ՛ր եկեալ կամալ տէրն ՚ի՛
սամա՛ջ . և տարա՛ծեաց ըզբազո՛ւկս
իւր ՚ի՛ նմա՛ :

Ե՛ւ յի՛ք հոգեղէնք ընդ հո՛վիւ՛սըն
բարոզէին ՚ի՛ յանբանից մըսո՛ւր զբ
նընբա՛ զմեա՛լ : Ե՛ւ մո՛գքն աստե՛ղ
բըն գո՛ւ շակեալ մատուցի՛ն զընձայ
սըն խո՛րհը՛ր :

վրդ
փոխ
ման
խիջ
գիշ
նն

Տեասն ընդ առաջին :

Քան անօրեալ յ տղայ և տրն օրի
նադիր տնօրինաբար եկն ՚ի տաճրն :
Եւ սիմեօն գըգոճէր գրիօքն . և
յօրինաց կապից լուծո՞ւմն հայցէր
՚ի կեանս աւետարա՞նի :

Քարոզ զի ի դեբրից աւեդրին և երգացի :
Օղնարձացեալքս մեծաւ ուրա
խութեալ աւետօք յարուծեան մերոյ
և վրիչին յի քի : Սբ եղև պտուղ
և անդրանիկ ամենայն ննջեցելոց :
խորտակեաց զդրունս դժոխոց . և
եւրոյժ զբռնուի մահաւ , և ետ յոյս
հաստատուե՛ վերստին նորոգման
կենդանութեան մարդկան :

Խնդրեցորք հաւատով ՚ի վրիչին
մերմէ յի քի զի զմեզ արժանի արաս
ցի յարուե իւրոյ կերպարանակից
առնել զմարմին խոնարհուե մերոյ
ըստ նմանուե մարմնոյ փառաց իւրոյ :
Սբ զի զայս խոստացւ զմեծ և զամ
ճառելի շնորհս պարզեւել սիրե

աբ
Ի քի

Լեաց իւրոց ճշմարիտն ան յն քն ար
մեր . կեցո՛ւ և ողորմեա՛ն :

Մենակեցոյց՝ ճշմարիտ՝ սբ մեծի
յարուեն քի այ մերոյ վայելէ փառք
իշխանուի և պատիւն :

Սաղմոս . 50 :

Ողորմեա՛ ինձ ան ըստ մեծի ողոր
մուէ քում . ըստ բազում գթուէ
քում քաւեա՛ զանօրէնուիս իմ :

Մուաւել լու՛ն զիս յանօրէնութի
իմի . և ՚ի մեղաց իմոց սբ արա՛ զիս :

Օ անօրէնուիս իմ ես ինձէն գիտեմ .
և մեղք իմ առաջի իմ են յամ ժամ :

Ինչ միայն մեղայ տէր , և չար ա
ռաջի քո արարի :

Այ արդար եղիցիս ՚ի բանս քո , և
յաղթող ՚ի դատել գաս :

Կնօրէնութի յղայսու , և ՚ի մեղս
ծնաւ զիս մայր իմ :

Կու արդ ճշմարտութի սիրեցեր ,
զանյայտս և զծածկեալս իմաստութի
քով յայտնեցեր ինձ :

Յօղեա՛ յիս մշտեալ , և սբ եղէց՝

լուճա՛, և քան զձիւն սպիտակ եղէց
 | Եւ ի՛ արա ինձ տէր զցնծութի և
 զուրախութի, և ցնծացէն՝ սակեբք
 իմ տառապէտալք՝

Գարձ՝ զերեսս քո՛ ՚ի մեղաց իմոց, և
 զամ՝ անօրէնութիւնս իմ՝ քաւեա՛ յիւնէն:
 Արտա՛ սբ հաստատեա՛ յիս ամ, և հո
 ՚ի ուղ զնորոգեա՛ ՚ի փորի իմում:
 Այլ՛ ընէ՛ ուր զիս ար յերեսաց քոց,
 և զհոգիւն սբ մի հաներ յիւնէն:
 Տուր ինձ ցնծութի փրկութե՛ն, և հո
 գւորկ պետուէ՛ քո հաստատեա՛ զիս:
 Ասուցից անօրինաց զճանապարհս
 քո, և ամբարիշտք առ քեզ զարձիին:
 Պրկեա՛ զիս յարենէ՛ ամ՝ ամ փրկու
 թեան իմոց, ցնծացէ շեղու իմ
 յարդարութեան քում:

Տրեթէ զշրթունս իմ բանաս, բե
 բան իմ երգեսցէ զօրհնութիւն քո:
 Թա՛հ կամեցեալ էիր, պատարագս մա
 տուցանեալք, բայց դու ընդ ողջա
 կ՝ զս իսկ՝ չ հաճէ ցար:

Պատարագ մի հոգի խոնարհ՝ զսիրտ
 սբ և զհոգի խոնարհ՝ ամ՝ չ ար

Մ համար 55:

Բարի արա ար համար քովք սիօնի .
և շինեսցին պարիսպքն եկմի :

Յայնժամ հաճեսցիա լէ պատրազս
արդարուէ , յարժմու խտից պատարա
գլս հանցեն ՚ի սեղանքս զուարակոս
Բարոչ զինի Աշորեային :

Երկրպագեմք քեզ ար ան մեր՝ ան
ցեալքս ընդ երկարուի գիշերիս
և հանխեալքս ՚ի տեղւոյ խոստովա
նուէ : Մատուցանեմք զառաւօտու
աղօթս մեր : Օ քեզ ար՝ օրհնեմք և
փաւորեմք . և զքէն ար գոհանամք .
որ արժանի արարեր զգիշերս խաղա
ղուծք անցուցանել և հասանիլ ՚ի
ժամ առաւօտուս : Երժանաւորեմ
զմեզ տէր անձաւ խոստմանց քոց .
զոր խոստացաք սիրելեաց քոց ճշմա
րիտդ ան՝ յն քն տէր մեր . կեցո՛ւ և
ողորմեա՛ : Աղորմեաց մեզ ար ան մեր
լսա մեծի ողորմու թէ քում , ասաս
ցուք անքեան միտքա՛ :

Լորի Եարութեան :

Աղորմած՝ գթած՝ ճշմարիտ եք մեծի

Երե

յարութեանն թի՛ այ մերոյ վայելէ
փառք՝ իշխանութի՛ և պա՛ :

Մշտն Գահոյ :

Ողորմութեամբ և գթութեամբ քով լուրմեզ
տր և ողորմեա՛ . ներեա՛ քաւեա՛
և թող զմեզս մեր : Մթանաւորեա՛
գոհութեամբ փառաւորել զՏայր և զՈր
դի և զմբ Տողիդ : Մ. յ. ժ. մ. և՛ :

Մշտն Գահոյ :

Քարե խօսութեամբ և աղօթիւք սրբոց
մարտիրոսացն որոց այսօրէ յիշատիկ,
և ամ սրբ քոց՝ լուր մեզ տր և ողոր
մեա՛ . ներեա՛ քաւեա՛ և թող զմեզս
մեր : Մթանաւորեա՛ գոհութեամբ փա
ռաւորել զքեզ ընդ Տօր և ընդ սբ
Տողւոյդ : այ. ժ. մ. և՛ :

✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠

Մ. Լեւո-տա) Մ. Լեւո-տա) :

Օրհնեցէք զտր յերկնից .

Օրհնեցէք զնա՛ ի բարձանց

( ) Օրհնեցէք զնա ամ հրեշ

տակքնր . Օրհնեցէք զնա ամ զօրութիւնն

( ) Օրհնեցէք զնա արեգակն և լուսին .

Օրհնեցէք զնա ամ աստեղք և լոյս :

Օրհնեցէք զնա երկինք երկնից . և
Զուրբ որ'ի վերոյ քան զերկինս , օրհ
նեցէք զանուն յն :

Օ ի նա ասաց' և եղեն , հրամայեաց
և հաստատեցան :

Ասցոյց զնս յաւիտեանս յաւիտե
նից . սահման եղ' և ոչ անցանէն :

Օրհնեցէք զօր յերկրէ' վեշապքե
ամ խորք :

Հուր և կարկուտ' ճիւն և ստուն
հողմ' և մրրիկ , որք առնէք զքան նր' :

Լ' երինք' և ամ բարձունք' ծառք
պողարերք' և ամ մայրք :

Գազանք' և ամ անասունք , սողունք
և ամ թռչունք թեւաւորք :

Թափառք երկրի և զօրք իւրեանց .
իշխանք և ամ դատաւորք երկրի :

Երիտասարդք և կուսանք , ծերք և
տղայք' օրհնեցէք զանուն յն :

Բարձրացաւ անուն նր' միայն . խոս
տովանուի նմա յերկինս և յերկրի :

Բարձր առնէ ար զէշջիւր ժողովրդ
դեան իւրոյ . օրհնու թի' նմա յամ
սրց նր' . յորդւոցն խորայէլէ' ժողո
վոյն

վոյն որ մերձ է առ ար:

Օրհնեցէք զար յօրհնութի 'ի նոր .
օրհնութի նմա յեկեղեցիս սբբ :
Եւ բախասցի խորսցել յարարիչ իւր .
որդիք սիօնի ցնծասցեն 'ի Թաղա
ւորն իւրեանց :

Օ անուկնորին օրհնել ըստ սաղմոսիւք
և օրհնութ' սաղմոս երգեսցեն նմա :
Ճաճի ար ընդ ժողովուրդ իւր սբբ :
և բարձր առնէ զհեզս 'ի վրկաւէ :
Պարծեսցին սբբն փառօք , և ցնծաս
ցեն 'ի հանգիստ իւրեանց , և բարձր
արասցեն զանձ բերանօք իւրեանց :
Սուր երկասցի ետ 'ի ձեռս նց , առ
նուկ զհատուցու մն 'ի հեթանոսաց ,
'ի յանդիմանութի ամ ժողովրդոց :
'ի կապել զԹաղաւորս նոցա կապա
նօք , զզօրաւարս նոցա ձեռնակապօք
երկաթեօք :

Մանել նց դատաստանն ըստ գրոց .
և փառք այս են ամ սբբ նր :

Օրհնեցէք զանձ 'ի սրբութե նր .
օրհնեցէք զնս 'ի հաստատութեան
'ի զօրութեան նր :

Օրհնեցէք զնա 'ի զօրուէ նր . օրհ
նեցէք զնա 'ի բազում մեծուէ նր :

Օրհնեցէք զնա 'ի ձայն օրհնութե .
օրհնեցէք զնա սաղմոսիւք և օրհնութե :

Օրհնեցէք զնա ցնծութե . գովեցէք
զնա սերախութե :

Օրհնեցէք զնա 'ի բանս քաղցր .
գովեցէք զնա 'ի բացբառ լսելիս :

Օրհնեցէք զնա 'ի ձայն գոհութե .
ամ հոգիք օրհնեցէք զնր :

Պատք հօր և որ' :

Օ կի տր երկնիցի ասի օրհնի ստաստոս
տօայեալ յանմարննաց 12 և 'ի իստանգիս
պօլսոյ 15, ժողովոյն 28 Հայրնորդ' :

անք 'ի բարձունս . այ . և յեր
կիր խաղաղութի 'ի մարտիկ հա
ճութի . Ալ օրհնութեք ի
բարձունս . օրհնեալ ես տր ամ

մեր . օրհնեմք զքեզ և գովեմք զքեզ :
Նստաովանիսք տր զքեզ և երկիրդա
զանեմք քեզ . փառաւորեմք զքեզ .
գոհանամք տր զքէն զս մեծի փառեց
քոց : Տր թագաւոր' նք երկնային .
ամ և հայր անենահալ : Տր և որդի

Կոր միածին յս քս և սուրբ որդի:
 Տր ան գառն այ և որդի Կոր, որ
 աւեր զմերս ՚ի կուսէն. Աղորմեցար
 բարձեր զմեզս աշխարհի. Այն արդ
 ընկալ զաղաքանս մեր. Աքդ որ նըս
 տիս ընդ աջմէ Կոր՝ ողորմեաց մեզ:
 Օ ի դու միայնսբ՝ դու միայն բարձ
 ըտալ ես՝ դու միայն տր մեր յս քս:
 Տր և Հոգիդ սբ որ ՚ի փառս ան
 ընդ Կոր. ամէն:

Աւ յամ ժամ օրհնեմք զքեզ. տէր
 և գովեմք զանուն սբ քո՝ յաւի
 տեան և յաւիտեանս յաւիտենից:
 Արժանի արս՝ տր զղօրս զայս խաղա
 զուք. և սոնց մեղաց պահեա՝ զմեզ:
 Օրհնեալ ես տր ան հարցն մերոց.
 գովեալ և փնւորեալ է անունսբ քո
 յաւիտենս ամէն: Օրհնել տր ուսո՛
 ինձ զարդարութիս քո երես կրկն՝ ա:
 Տր ապաւէն եղերմեր յազգէ յազգ
 Ես աղաչեմ տէր ողորմեա՛ ինձ և բը
 ժըշկեա՛ զանձն իմ. ես մեղայ քեզ:
 Յոյց մեզ տր զողորմութիս քո. և ըզ
 փեր

Ֆրիգուհիս քո տնէր մէջ: Տրողորմուհի
քո յաւիտեան. զգործս ձեռաց քո,
մի անտես առներ: Տրիմ գրեզ ապա
ւէն ինձ արարի. ուստի ինձ առնել
դիման քո՝ զնդուես անձ իմ: Իր քէնէ
տր աղբիւր կենդանուէ. և լուսով
երեսաց քոյ տեսանեմք զոյս:

Չազեա՛ զողորմուհիս քո՝ որք ձա
նացէն զքեզ տր:

Փառք՝ պատիւ և երկրպագութի՛ն
բարձունս Տօր և Արդւոյ և Տոր՝
Աստուծոս երգի յարունի խորհուրտս զինք
Փառս՝ Ի բարչաւնսին:

Օ յարութի՛ն՝ փրկչին՝ օրհնես,
ցու՛ք զփրկչին մերոյ օրհ
նեսցո՛ւք ը՛զ յարութի՛ն:

Յարեաւ աստուծա՛ծ. և ցը՛րուէցան
անձ թը՛շնամիք նորա՛ն:

Օ յարութիւն փրկչին օրհնես
ցու՛ք զփրկչին մերոյ օրհնես՝:

Օ յարուցեալն զք՛ս օրհնեսցուք.
և զ յարութի նր՛ն փառաւորեսցուք:

Օ յարութի փրկչին օրհնես՝:

Արե՛լն ՚ի բարձունս և զերեսաց
Ղգերութի՛ն. Էսա աւար բաշ

ան

բն

դն

խեաց պարզեն և ետորդան յ
մարդկանս

72

Օ յարաբի փրկչն օրհնես :
Ո՞ր համբերեաց խաչն և եղան ՚ի
նորափոր վե՞մի՞ . և անձային յա
բուժեն ըզմահացեալսն վերա՞ն
բերեաց ՚ի կեանս :

Երգ համբարցման Քրի :

Անբարձաւ աստուծա՞ն օրհնե՞ք .
և տէր մեր ճայնիւ ինչո՞յն :

374

Օ դաւրճատ հողւոյն օրհնե՛ սրբ
դհողւոյն սք՛յ օրհնե՛ սրբ ըզգաց
լուստ : Յեկեղեցիք բարեբանեցիք
զսրճ . և ըզմոր յաղբերացն իհիլի :
Երգ Արամիսպատհոր :

82

Ո՞յս տուր Թէ անշաց ի մահ մճճ՛մ
մճճ՛մ . զի՛ մի երբէք նր ջղեցեց
ի՛ մահ : Ո՞ր ասացէ թը՛նամի ն
թէ յաղթեցի՞ նմա՞ն . կամ նեղի՞ չք
իմ ջրն ծնացէ ն թէ՛ կո սամնեցայց :

72

Ո՞րքն է տէր աշխարհ կեանս

Բայ. և լուսով երևաց քոյ տէրանէնք
Ընդ յս: Եւ առեալ զողորմալիս քո
որք. բաննաչէն ընդ քեզ. զարդա
բուիրս. քո ոյք ուղիղ ե'ն սրբախէք:
Ե'ս առացի տէր ո'չորմեալի
մմ մնձ. բժշկեալ զանձն իմ ես
մեղալ, քեմ' զ: Ե'րանի որ խորհի
զաղքատն և ընդարնալ նկն. յաւուր
չարի՝ փրկիչ. զնա' տէր:

Ես առ. քեզ ար' ազազալ կեցի՝ իբ'ս
'սմ' Եջ. ջ, ջ, Կարմ. անաւատու
աղօթք իմ ժամա նէս' յե'ն ան. քե' զ
Ի'նդէր տէր մերժեալ զանձն իմ'ս.
կամ զարձակցանեալ զէրեւրո քո՝
յի'նէնս

Արտցեն աղօթք իմ առաջի քո տէ
ր. խանարհեսցի ունկրն քո ՚ի' խը
շրուա՞մ իմ' մմ' Տէր անժ փրկիչ
Թեան ի մն' իջ. ՚ի' տուէ կարգացի
և գիշէրի՝ առաջի քո իմ' ս
Տէր հաներ ՚ի' գծո խոցղալ նձն իմ'ս

72

62

աւր

720

ՏՄ. փրկեցեր զիս յայնցանէ ո՛րք
ի շանէն ՚ի Կո՞ւր: Քա՛րծը առնեմ
ըզքեզ ար զի ընկալար զի՞ս, և ո՛չ
ուրախ արարեր զթշնամին իմ յի՛ս:

ՏԴ

Մյօօր մը՞ տանէ ՚՛ Տ՛ թա՞գաւո՛ւ
ըլն մեր քրի՛ստած Բժ մ՛ ԲՎՎՍ ՚ի՛յե-
րո մ՛ Լօսողէ մ՛ ընտր քաղաք զաւթի
՚նդ առամ՛ջ ելին ծերքն սատուք
ձիթե՛ս նեօձձք. և զամտու՛մ մ՛ Տ՛
որդին փառած լո՛րէ ՚ի՛ն:

ԲԵ

Ի սկը՞ դբանէ տէր զէրիկը հաստա
տեցե՞ծա՛ր. և Կո՛րծք ձեռաց քո՛ց
Էրկի՛նք և Բն. Արքա՛ կորընչին և
զու կա՛ս և մնա՛ս յաւխոեա՛մն:

ԿԶ

Տարցի՛ն թա՞գաւո՛րի կո՛ւսանք ը՛զ
հետ նորա՛ն, և զընկերքս նորա՛
տարցի՛ն նը՛ման: Մ՛ծցին ցընծու-
թք և ո՛ւրախութքն, և տարցի՛ն
ի տաճար թա՞գաւո՛րիմ:

ԿԸ

Խորհեցան և խօսեցան ըզջարո՛ւ
Թիձւն. և զամպիրատութի՛ ՚ի բարձ-
նունս խորհեցան: Արէ՛ն յեր-
կինս

Կենս զբերանս իւրեանց . և՛ զլե-
զուս իւրեանց աճէ ին զերկրաւ :

Սրասցան զանձն արդարոճյ , և
զարիւն ամբի ծ պարտաւոր անէ
լեռն , Ե՛ զլե տը անպաւէն իմս .

ամ օգնա՛ կան յուսոյ իմոնց :

Ստանեցայ և ոչ ելանէ ի . աչք իմ
սկզբացան յաղքատութենէ :

Մշակակեցի առ տը զօրհանանպաղ .
և համբարձի առ քեզ զձեռս իմ :

Փոխանակ սիրոյ իմոյ մատնէի
իս զե՛ր . ծ Բ Բ Բ Բ . Խ Խ Խ Խ Խ Խ ,
այլե՛ս յաղտութեան կայիմս :

Մտըւած ծ օրհնութեան իմոյ
մե՛ր լե՛ւե՛ր . զե՛ր բերան
մեղաւորի՛ բերան նեղաւորի բա՛
ցաւ ի՛ վերաբա՛նս իմս :

Օ քոն ընն սոս :

Ե՛ զե՛ն զե՛ն ի գբի ներքինս .

եւ

ուր

սզ

փ

շաբ

ւն

Լին՝ ՚ի խաւարի և ՚ի ստուէրս
 մահն՝ Ծ Զիս հաստատեցաւ սը բոս
 մըտն թի քո զառնեանն զբօսանքս
 քո ածեր ՚ի վերայ իմ :

սղ

Ե ՚ի ն զիս ՚ի գբի ^{մմ} Ենեի ^{մմ} Եբ
 Եո ^{մմ} Եմ ^{մմ} Լին ՚ի խաւարի
 և ՚ի ստու ^{մմ} Երբս մահն ^{մմ}

փ

Տէ ^{մմ} ր ան վերջութի ^{մմ} Ի ^{մմ} մոս
 մյ ՚ի ստուէր կարդացի և զի շէրի
 անան ^{մմ} զիս քո ^{մմ} մմ ^{մմ}
 Օ քոն քան աստ

մա

Պ աբա ան ան իմ ՚ի հանդի ^{մմ} ստ
 բոս ^{մմ} Եմ ^{մմ} Եմ ^{մմ} զի տէր
 կոչեալ ^{մմ} Ե զբե ^{մմ}

փ

Ա երեցի զի լուիցի տէր զճանն
 աղօթից իմն մմ ց՝ զի խոնարհե
 ցոց զո՛ւնն իւր անիս և ես յա
 լուրս իմ կարդացի մմ ան ան

Օ քոն քան աստացիս :

Տան քու մ' ը'վայե է սրբաւ լի
 տէ Տ. Մ. մ. ծ մ. Մ. մ. Տ. Մ. Մ. Մ. ընդ
 երկայնն անուն քո: Տի Թագ անորե անց
 վայե լինել ըզգե՞ցաւ. զգեցաւ ար
 զօրո՞ւն ընդ մէջ եւր է անձ
 Մի ան ք' Տանգի՞սա քո. զու
 ե անպանանկ կտակե սրբաւ լի քո:
 Քի շեան ան ըզգաւ լի Թ. և զամե
 նայն ճե զան թիւն նորա.

Բն են երկնք և քո է երկեր,
 զաշխարհս լըրիւ իւրով զո
 Տանտանե՞ցեր: Օ Տիւրիս և զՏա
 րան զոն անա՞բեր. Թա՞քօք և ճե
 մօն յանուն քո զընծա՞նցեն:

Ի ջրէ որպէս զանձրե ի՞նքայ
 գե զմա՞ն. որպէ՞ս ցօղ զի ցօղէ
 յերկեր: Մ. զիրաւո՞ւնքս քո
 արքա՞յն տա՞ն. և զարդարաւ ի
 ըս քո որդւոյ Թա՞գաւոցի:

Ետն ք երկիւ լի զամայ քոց նըշան

Եկը

տուց

Էրբ

ճեն

Խշե

զի անգրեացին յերեսաց անդէ՞ զան:

Որպէս վերկեցան սիրելիքքո .
կեցո՞ւ զսվքով և լո՞ւր մե՞ն զ:

Տըշ

(Օրհնեցէք ըզմք յերկինս . օրհ
նեցէք ըզնա՛րի բա՞րձուես:

(Օրհնեցէք ը՛զնա՛ն ամենայն հրէշ
տանիքք նո՞րա . օրհնեցէք ըզնա
ամենայն զօր՞ւն ը՛ք նո՞րա՞ն:

առք

Ո՞չ են բարեկո՞չ է՞ն խօսք՝ ո՞րպ
ո՞չ ընթին ձայնք նո՞ց: Ինչ ամ
երկիր էլ բարբա՛նս նո՞ցա . և մինչև
Իծագս Յի էն խօ՛սք նո՞ցա:

մրգ

Յեկեղեցի՞՞ ձմա՛ս բարեբանե՛
ցէք զաստը՞ձա՛ւա՞ն ձ՞՞ . և ըզ տե
մա՛ր յաղբերացն ի սրայ՛ի մի ձմ:

մրտ

Պարծեացին սո՞ւրբքն փառօք
և քննծացեն ի հանդիստս ի՞նչ
եանց: Օրհնեցէք ըզտե՛ր յօ՞րհ
նո՞ւ թի՛նս՝ ո՞ր օրհնութի՞նս նմա՛ յե՛
կեղեցիս սը՛բբոց:

Լ' ապքեա՛ս մսճ տէր ըզ ըյոքս
 և զճըշմարտութիւնը՛մն քո, ցոյց
 մեզ տէր զողո՛ւ բնութի. և քո ծառայ
 ինչըս լե՛ր օգնակամն. բարե՛ խօ
 տն էք՝ որքո՛ց մարտի՛րոնսացն՝ որոց
 ախօր է յիշատա՛մն. Թէ՛ կ: Գ ի
 տարօք առաջնորդէ լեզուք՛ ի լեառն
 արև. և ի յարկը՛ս քո մտից՛ առաջի
 սեղանոյ այ առ մե՛ծ որ ուրախ առ
 նէ՛ զմանկութի՛ն ի՛ծմմ: ցոյց մեզ՛:
 Լ' ընդ ա՛հն արդարո՞ւ թեամմ, ի՛նչ
 ի՛նչ մմ մմն. ախօր յա յար՛նե՛
 ցա՛. և ան՛ ի զգի՛ծ: Ծ ի
 մա՞մ զի՛նչ րդկանն: մա՛րդ է՛ ծ
 ղեա՛մ. և և՛ ծը՛ր բե՛ծ. Թ
 ծ ի՛նչ քո՞ ըզ ջա՛ն և րու. վե՛րածը՛
 նեա՛մ և ըզ ըմեզ մը կը՛ րտո՞ւ թէ՛ ըն
 որքո՛ւ մճ. յ հո՛մ զւո՛մ յն:
 Ի վանի լնութի՛ն վառա՛ց սը՛րբն.
 Լ թեամմն քո՛մ. ի՛մմ յ. ի՛նչ յա՛մ

ան
 մբա

յյտ

Գանդէ յառաջ քան զարուսեակ ծը
նայ՝ ր՛ զ քե՛ մ՛ գ: մարդ եղ՛:
Բարոյ Արարիկեց և Յիսակ:

սասցուք ամենեքեան միաբա
նուք՝ տէր ողորմեա՛ս
Ս ք խաղաղութեան ամ
աշխարհի՛ և հաստատուէ ծրջ եկե
ղեցւոյ՝ զտէր աղաչեսցուք:
Ս ք ամ ծր և ուղղափառ եպիսկո
պոսայ՝ զտէր աղաչե՛ս՛:
Ս ան հայրապետին մերոյ տեառն
(այն անան) կենայ՝ և փրկութեան
հոգւոյ նորին զտէր աղա՛:
Ս ան վարդապետայ՝ քահանայից՝
սարկաւազայ՝ դպրաց՝ և ամ ուխտի
մանկանց եկեղեցւոյ զտէր աղա՛:
Ս ան բարեպաշտ թագաւորաց և
ամ ասէր իշխանայ՝ զօրավարաց և զօ
րաց նոցին զտէր աղա՛:
Ս ք զ՛ տրն ամենակալ հնազանդե
ցուցէ առաջինց զամ պատերազ
մունս թշնամեաց՝ զտէր աղ՛:
Յաղգս հարց և եղբարցն մերոյ՝ որք

Ի դերուէ են և ՚ի չար ծոյուէ , զ :

Յաղագս ճշմարտորդաց և նաւորդաց
խաղաղութե՛ս հասանիլ ՚ի նաւասան
գիտան բարուէ , զտր աղա՛ :

Յաղագս հիւանդաց և ան՝ լշտացե
լոց՝ փութապէս աւողջուէ . զ՛ :

Յաղագս բարեխառնուէ օղոց՝ անճ
բեաց քաղցրուէ և պտղոց անտուէ :

Յաղագս ուխտաւորաց և պտղաբե
րից ՚ի սբ եկեղեցի այ , զտր՛ :

Եւ յաղագս այնոցիկ որք մատենէլք
են ՚ի ձեռս անօրինաց զն անուանն
քի , զտր աղա՛ :

Յաղագս հոգւոցն հանգսւցելոց որք
ճշմարտ և ուղիղ հաւատով ՚ի ք՞
ննցեցին , զտր աղա :

Յաղագս փրկելոյ զմեզ ան այ յե
րեւելի և յաներևոյթ թշնամւոյն ,
զտր աղաչեացուք :

Քարեխոս ունիմք սբ զՄարիամ
զՄճածինն զփոքել և զօրհնել միշտ
սբ կոյնն : սբ զՅօհաննէս մկրտիչն .
սբ զՄտեփաննոս նախավկայն : սբ
զՆաւաբեալսն և զՄլգրէնն . զսբի
և

Ե յաղթող ԹԲ զվկայսն: Եւ զմե: խոստմիտողն ԲԻ զհայրնսն մեր զԹԲ ԿՐԻԳՈՐԻՈՍԻՈՒՍԸ

Լորին հայաստանեայց Ծի:

Յիշե՛ս ի ք Ե զմ՛մ ԹԲս Ե նորք Ե զ՛

Օ առաւօտ լուսոյ Ե զառաջիկայ օրս խաղաղութ անցուցանել

հաւատով ՚ի ձնէ խնդրեցուք:

Օ հրէշտակ խաղաղութ զա՛հա՛:

Օ քաւուի Ե զթողութի յանցա՛:

Օ որբոյ խաչին մե՛ծ Ե կարող զօ՛:

Եւ Ես միա՛: Օ անձինս՛: Ողոր՛:

Բարոյ ՚ի ԹԲն Գործորե լուսաւորէն մեր
Տէ տապել զն ԹԲն հորիմիմեանց • այլ Ե զն
տապելոց Ե մարգարէից:

մե՛ծ հզօր Ե միւլորեալ
լուսաւորիչ ԹԲց Ե ՚ի ԹԲս
հանգուցել զճըգնութի
ԹԲց առաքելոցն բարե
խօս ունիմք առ քեզ աղաչեմք:

Եւ Ես Տէ՛ ՚ի Ե ողորմե՛:

Ար անդադար օրհնաբանիս ՚ի դա
սուց հոգեղենաց երկնաւոր զըն
արթնոցն, արժանաւորեա՛ն ըզ մեզ
ուղիղ փառատրութե՛ք ընդ սքս քո՛
երկրպագել մեծի և ահաւոր արու
թեանրդ քո . աղաչեմք :

Օրհնեմք ըզքեզ միաբան սիրով ՚ի
միշատակս վկայից քոց, որք հետե
օղբ եղեն լուսազարդ ճանապարհաց
քոց ար . որ վասն մեր յանձն առեր
զարչարանս խաչի և մահու . աղ
կատարիչք հաճոյից կամաց անու
թե՛րդ քո . զանձինս իւրեանց սա
տարագեցին ՚ի վկայութի ճշմարիտ
սիրոյ քո, և բուրեցին հոտ անուշից
արութե՛րդ քո . աղա՛ :

Արբեցին զանձինս իւրեանց տաճար
անուանրդ քում որբոյ . մարբեալք
զմիտս և զխորհուրդս իւրեանց եր
կիւղիւ՛րդ քով սքվ . և դասակիցք
եղեն հոգեղենաց երկնաւոր զընարթ
նոց . աղ : Եւ արեւստութ՛ք արք՛ :

Ինքոզ հայրապետաց և վարդապետաց :

Կ Եւ զհարգութիւնս մեզ ուղիղ
 դասցիւք ՚ի շաւիղս ալքայաւ
 երկնից մեծադայժան շահի՛հ հաւ
 աով և սիրովս իւրեանց . ծագեցին
 զէջս անձգիտութե՛ն ՚ի սիրտս մեր՛
 աղ չեմք : Պահտանուք խորհրդոց
 բանից և դորժոց մերոց . սրբութե՛ք
 վասաւորել զամենայն զերբորդու
 թի՛ն զհայր և զՊրոբ և զսբ հոգին
 յաւիտեանս ամէն՝ արա՛ :

Կարգ Կարգերսոց և Ք՛հնարաց :
 Բ ՂԶԳՆՈՒԹԻ՛ւն սբց մարտիրոսացն
 բարեխօս ունիմք առ բարեբար որ
 ղիդ ան . զի շորհեցէս աշխարհի
 զանշարժ զխաղաղութի . և պահես
 ցես հաստատուն մը զեկեղեցի . հաս
 տատեալ ՚ի վ՛ր հիման առաքելոց և
 մարդարեկի՛ աղաչեմք :

Բ ՂԶԳՆՈՒԹԻ՛ սբց մարտիրոսացն բարե
 խօս ունիմք առ բարեթր որդիդ ան .
 զի խաղաղացին խառնուելք . դուրեւ
 ցին յարձակմու նըք թշնամեց . անկեո
 ղի սէր և արդարութի՛ ՚ի յերկրի՛ ան :

Ղաչաճօք Ծրց մարտիրոսն Ծր որք
ճգնեցան վն անսւանրդ քու մ Ծրյ .
նայեա՛ յերկրպագութի ժողովէլոցս
և շնորհեա՛ մեղաց թողուի . և հան
մասն և բաժին ընդ Ծրս ամ , աղա՛ :
Ղաչաճօք Ծրց արեմբ նահատակել
վկայիցն Ծր՝ որք զանձինս իւրեանց
տաճար մարբէցին հիւշէ քու մ Ծրյ
պարգևեա՛ յերկրի մերում զբաղց
բախաան օղ . և ըզ զուարճակ ըզ
բոյս . առ ՚ի լցումն լինիլ ամ հարկա
ւոր պիտայից վերոց՝ աղ՛ :

Քարեխօսուք՝ սրբուհւոյ Վճաճ
նին և Յօհաննու կարապետին . Ծրյն
Ստեփաննոսի նախավկային , և Ծրց
Ղաւքեւոց Սարգարէից և Սար
տիրոսաց . և սրբոյն Վրէժորի մերոյ
լուսաւորչին : Քարեխօսուք և աղօ
թիւք Ծրցն (այս անսն) որոց սյսօր է
յիշատակ : Եւ ամ Ծրց քոց Ծր որք
միացան ՚ի սէք ամուսնրդ քո՛ յիշեա
ղհողիոննջեցեւոց մերոց և այց արա
՚ի քու մ զաշտեանդ՝ աղաչեմք :
Եւ ևս առաւել զյորդորումն սիրոյ
և զգործս բարեաց պարգևել մեզ
խնդ

խնդրեմք : Օ անձինս մեր՝ և զմի՝ :
Ողորմեաց մեզ՝ :

Կարող ճանդեանի՝ Քրի՛ստոսն և Տեառն ընդ
տառջին : Լույս աւետեաց՝ և փոխան

ՍբԲուհոյ Լուսամօճճնին :

այր ձբ սրանչե լի լուսոյն :
որ զլ՝ ճն ամ յաւ խոննց՝
յորովայնի թու՛մ կրեցեր .
և ցնծու թի աշխարհի ծը
նար զբանն արձաղացեմք :

Լ՝ զաչե՛ա վասն մեր զառ ՚ի քէն զմարմ
նացեալն արձ . որ խոնարհեցաւ ՚ի
հայրական ծոցոյ . էառ զմարմին ըստ
մարդկային բնուէս . առնել խաղա
ղութի յերկինս և յերկրի՝ աղա՛ :

Լ՝ զաչե՛ա՝ Երբեւ մեզ՝ անտեսս առ
նել զյանցանս մեր : և տալ օգնակա
նուի ընդ դիմակաց լինել հակառա
կամարտիցն ՚ի պատերազմի՝ աղա՛ :

Լ՝ զաչե՛ա՝ Օ ի լուեացին պատե
րազմուէք . դարդարեացին յարձակ
մուհրք թշնամեաց . արնկեացի սէր
և արդարութի ՚ի յերկրի՝ աղա՛ :

Մի զաչեան Մեծացուն յերկրի մե
բուամ զքաղցր բղխումն աղբերաց
զառասպաղաբերունի բուսոց և ասու
կոց. առ ի զաւարձաւի լինել ամ հար
կաւոր պիտոյնց մերոց՝ աղ՝:

Մի զաչեան՝ Ս) ի միաբանեացէ զեկե
ղեցի իւր սբ. շինեալ ՚ի վի հիման
առաքելոց և մարգարէնց. պահել
անարատ մինչև յօր երևելոյ դաւը
տեան իւրոյ՝ աղ՝:

Մի զաչեան վս մեր սրբուհի զմիածին
քոզորդին: Ալ վս հոգւոցն հան
գուցելոց ընդունիլ յարքայու թի
երկնից, և տալ մասն և բաժին ընդ
սուրբս սմենայն աղաչեմք:

Յեւեա՛ Տէ՛ր և սոյրճեա՛:

Ալ և սառաւել զյարգորումն սիրոյ
և զգործս բարեաց պարգևել մեզ
խնդրեմք: Տո՛ւրճե՛ղ Մե՛ծ ու՛սած:

Օ, անձինս մեր և զմիմեանս ան անձն

Քե՛ղ Տէ՛ա՛ն ըր յանցն էղիցո՛ւս:

Ողորմեաց մեզ տրամձ մեր՝ ըստ մե՛

Տէր ոչբեա՞ն, տէր ոչբեա՞ն Եւր
տէր և ոչբեա՞ն
Քաջոյ Ահոյ:

Իսաաւ որեւցուք զամենակալն ան
զհայր ան մերոյ յէ քի, զոհա
նալով զնմանէ՛ որ պահեաց զմեզ խա
ղաղութի՛ն զիշեբխ յայսմիկ:
Եւ առաջնորդեաց մեզ ՚ի խաւարէ
՚ի յոյս. ՚ի մահո՛ւնէ՛ ՚ի կեանս. յապա
կանութի՛ն յանաղայանութի՛ն, յանդի
տութի՛ն զիստութի՛ն ճշմարտութի՛ն իւրոյ:
Եւ զաչեւցուք և խնդրեւցուք ՚ի նր
մանէ, զի զերկարութի՛ն տու՛ր ճշեանս՝
խաղաղութի՛ն և ան՝ մտադիւր զո՛ւար
թութի՛ն անցէ անցուցանել ՚ի մէնջ.
Եւ պարսպել պահեսցէ զԺողովուրդս
իւր անձային զօրութի՛ն, որ ՚ի վր անի
բարեբրութի՛ն իւրով իշխանութի՛ն ունի:
Եւ ամենակալ ան ան մեր՝ կէ՛ն:

- Օ առաւօտս լուսոյ և զառաջի կայ
օրս խաղաղութի՛ն անցուցանել
հաւատով ՚ի անէ խնդրեւցուք:
- Օ հրեշտակ խաղաղութի՛ն պահա՛ն:
- Օ բաւութի՛ն և զԺողութի՛ն յանցա՛ն:

Օ սրբոյ խաչին մեծ և կարող զօ
Եւ ևս միա՛: Օ անձինս՛: Աշոր:

Առջեւ հոխ զան զօք անձն:

Գոհանալք զքէն տէր ան մեր
որ երեւելի լուսով քով զունար

Ճարուցեր զամ արարածս քո: Իսկ
իմանալի լուսով պատուիրնաց քոյ՝

զամենեւեան լուսաւորեցեր զհա
ւատացեալս ՚ի քեզ: Օ զրացո՛ւ և

զմեզ տր՛ ՚ի սոհ զանութիւն պատ
ուիրանաց քոյ ՚ի սուն ընդեանս յայս

իսկ և յամ ժամանակի: Այ զի լու
սաւորեալ մտօք՝ միշտ զհաճոյս քո

արասցուք, և հանդերձել բարեցը
հասցուք ընդ ամ քրս քո:

Ենորհօք և մա դասիրուք ան մե
րոյ և վերջին յի քի: Առում վայելի

փառք՝ իշխանութիւն և պատիւ:
Ա՛յ յիմ և միշտ և յաւիտեա՛:

Իսաազուր-Իւմ. Ա՛յ Երան:

Ստղազու թիւն մեր և կեանք՝ որ ՚ի
օրէ սուսքեցար միածին որդի ան
որ մեր և վերջի յի քո: Ծօ-ր մեզ

զիսաղաղութիւնքս՝ զոր շնորհեցեր
սրբոց քոց առաքելոց • փչմամբ քո
Ինն զիւնդանոցուցիչ և զամենազօր
հոգիդ քո սբ • Արմ զի՝ և մեր խա
ղաղացեալք յամ՝ աշխարհական սա
հեցմանց՝ լեցուք տաճար և բնակիլն
ամային շնորհացդ : Եւ դսհանալով
փառաւորեցուք զքեզ ընդ հօր և
սբ հոգւոյդ Բն ամ մեր • Այժմ
և միշտ և՛ :

Եւ ասի սբ ամ ըստ պատշաճի :

Յառար Աւետեաց՝ Ճանդեան և Թաւթա
բաւիւնն Բնի զայս աստ :

Սուրբ ամ՝ սբ և հը՛զօր՝ սբ՝ և
անմահ • որ յայանեցար վարն մեր
օղորմեա՛ մեզ

Բառասնօրեաց Գալստեանն Բարիպոսի և
Ճաղնաղարդին :

Սբ ամ • որ եկիր և դալոց էս ող՛ :
ԺԴ 224 Ո՛ :

Ուրբաթու ճապնուքեան գիւերին ։
Մբ անձ . որ մատնեցար վն մեր ող՛ ։
Ուրբաթու ճաշուե՛ն և ան փօնից արհոյց
Խաչի և Էփեղէց-ոյն ։ Մշ և յաւուրս

Պաշոյց

Մբ անձ . որ խաչեցար վն մեր՝ ող՛ ։
Ուրբաթու Էրեկոյնի՛ն և շաբաթու գիւերին ։
Մբ անձ . որ Թաղեցար վն մեր՝ ող՛ ։
Ս ապի և ան յարուքեան Սիւրաիէից ։
Մբ անձ . որ յարեար ՚ի մեռելոց ող՛ ։
Համբարջման Բրիտանոսի ։

Մբ անձ . որ համբարձար վառօք
առ հայր՝ ող՛ ։

Ղազարեան Հոգւոյն օԲն

Մբ անձ . որ Էկիր և հանգեար յա
ռարեալսն՝ ողորմեա մեզ ։

Սարգսիւտին ։

Մբ անձ . որ յայտնեցար ՚ի Թաբօր
լէրինն՝ ող՛ ։

Փոխան օԲ Մաճիկին ։

Մբ անձ . որ Էկիր ՚ի փոխու մն մօր
քոյ և կուսի՛ ող՛ ։

Թաղապետ աստիճանայ աստիճան
Փառաւորեւ և օրհնեւ միշտ թր կոյս
Աճաճին մարիամ մայր Բի. մատո՛
զաղաչանա մեր որդւոյ քո և այ մերոյ :

Մաղթանք :

Փրկէ՛ Գլխի քի փորձու թէ և յամ
վտանգից մերոց :

Քարոզ :

Եւ ևս խաղաղութեան զարե տգա՛ :

Ասան լսելի ինեւոյ տն այ ճայնի
աղաչանաց մերոց բարեխօսութե
ք մծածնին . Եւ իզանեւոյ ՚ի վթ
մեր ողորմութե և գթութե տն այ .
ամենակալ տր մծ մեր՝ կեցո՛ և ող՛ :

Օրհնութիւն և փառք Տօր և Որ
դւոյ և հոգւոյն սբյ . Այժմ՛ և՛ :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Պի. չայնե՛ զինի ասելոյ սբ անի . 260 :

Օրհնե՛ցէք մանկուկք զտր . և օրհ
նեցէ՛ք զանուկն տն :

Բաւարոս իրախից աստ ընթեանան լու
արատ բիւրիւն . և ներ փոնից քրանախանայ
ասղնայ և գիւր և ասփրանի ըտ ցոցախի :

Եւ ելեալ անտի յնի գնաց ՚ի
 հողմանս տիւրոսի և սիդոնի.
 Եւ ահա կին մի քանանացի ՚ի
 սահմանաց անտի նոյ. ելեալ աղաղա
 կէր և ասէր. ողորմեաց ինձ տր՝ որչէ
 դաւթի. դուստր իմ չարաչար այսա
 հարի: Եւ նա ոչ ետ նմա պատխանի.
 և մատուցեալ աշակերտքն նոյ՝ աղա
 չէին զնա և ասէին. արձակեա՛ զնա՝
 զի աղաղակէ զհետ մեր: Եւ պա
 տասխանի ետ և ասէ. ոչ աւրէք առա
 քեցոյ եթէ ոչ առ ոչխարս կորուսէլս
 տանն իէլի: Եւ նա մատուցէլ եր
 կիրպագանէր նմա և ասէր. տր՝ օգ
 նեա՛ ինձ: Պատխանի ետ նմա և ասէ.
 ոչ է բարեոք՝ առնուլ զհաց մանկանց
 և արկանել շանց: Եւ նա ասէ՝ այն
 տր. քանզի և շունք կերակրին ՚ի փրշ
 րանաց անկէլոց ՚ի սեղանոյ տն իւրնոց:
 Յայնժամ պատխանի ետ նմա յն և ա
 սէ. ո՞վ կին դու. մեծ են հաւատք բո
 եղիղի քեզ՝ ո՞վ և կամիս. և բժշկե
 ցաւ դուստր նոյ ՚ի նմին ժամու:

Եւ ելեալ միւսանդամ Ի սահմա
նացն տիւրոսի և սիրզօնի,
եկն ՚ի ծովեզրն գալիլեացւոց ՚ի
մէջ սահմանացն ՚ի դեկապօլիս:
Եւ բերին առաջի նորա խաւը մի և
համբ. և աղաչէին. զի ձեռն դիցէ
՚ի վր նր: Եւ առեալ զնա մեկսւտի
յամբոխէ անտի, էարկ զմտունս իւր
ընդ ականջս նր՝ և եթուք անդր. և
կալաւ զլեզուէ նր: Հայեցաւ յեր
կինս՝ յողւոց եհան՝ և ասէ ցնա.
Եփփաթայ՝ սր է բացեր: Եւ նոյն
ժամայն բացան ըտէրք նր. և լու
ծան կապանք լեզուի նր. և խօսէր
ուղիղ: Եւ պատուիրեց նց՝ զի մի
ու մէք ասիցեն. և որչափ նա պատ
ուիրէր նց՝ նորա ևս առաւել քա
րողէին: Եւ ևս քան զևս զարմա
նային և ասէին. զամ՝ ինչ բարեոք
գործեաց սա. զի խլից ըտէրայ՝ և
համերց խօսիւր:

Եւ եղև ՚ի վաղիւն մինչ ի ջանելին
 նորա ՚ի լեռնէ անտի , ընդ ա
 ուջ եղև նմա ժողովուրդ բազում :
 Եւ ասա այր մի ՚ի ժողովրդէնէ ան
 տի աղաղակեաց և ասէ . զարդա
 պետ . աղաչեմ զքեզ՝ հայեաց յորդի
 իմ , զի միամօր է ինձ : Եւ ասա
 այս հարկանի ՚ի նմա . և յանկարծ
 գոչէ՝ և զարկուցանէ՝ և թաւալեցու
 ցանէ զնա՝ և մրիթեցուցանէ . և հա
 ղիւն մեկնի ՚ի նմանէ խորտակեալ ըզ
 նա : Եւ աղաչեցի զաշակերտանքս :
 զի հանցեն զնա . և ոչ կարացին :
 Անտխանի էտ յն և ասէ . սի ապա
 անհաւատ և թիւր . մինչև յերբ է
 զէց ընդ ձեզ՝ և անսայցեմ ձեզ .
 մատն այսր զորդինքս : Եւ մինչդեռ
 մատչիւր , զարկոյց զնա դէն՝ և շարժ
 քեաց : Սաստեաց յն այսոյն պղծոյ .
 և բժշկեաց զմանուին . և էտ զնա
 ցհայր իւր : Եւ զարմանային ամբն
 ՚ի վր մեծամեծացն այ :

Եկն դարձեալ ՚ի կանայ գալիլեացւոց
 ուր արար զԶուրն զիսի . և անդ էր
 թ գլորազն մի՝ որոյ որդին հիւանդ կ'ըր
 ՚ի կափառն յու մ' . Եւ իբրև լուա եթէ
 յս եկել է՛ի հրէաստանէ ՚ի գալիլէյ , եկն
 առ նա , և աղաւեր , զի իջցէ , և բժշկեց
 զորդ ի նր . քանզի մերձ էր ՚ի մեռնիլ . Ըսէ
 ցնա յս . եթէ ոչ նշանս ինչ և արուեստս
 տեսանէք՝ ոչ հաւատայք : Ըսէ ցնա թա
 դաւորազն . սր , էջ մինչև մեռել իցէ
 մ' . նուկն իմ : Ըսէ ցնա յս . երթ , որդ ի
 բո կենդանիէ . և հաւատաց սյրն բանին
 որ ասաց ցնա յս , և գնաց յաւսինչ գետ
 իջանէր լէ առաջ եղեն նմա ծառայքն
 իր . աւետիս ետուն և ատեն , թէ մա
 նուկն նր կեդանիէ : Հարցանէր ցնա մ'
 ժամուն՝ յորում ասպքինեաց . և ատեն
 ցնա . երէկ յեօթներորդ ժամուն ե
 թող զնա ջերմնս Գիտաց հայրն նր՝ եթէ
 լայնմ ժամու յորում ասացն ցնա յս
 թէ որդին քո կենդանիէ , և հաւատաց
 նքն և ամ տուն իւր : Օայս դարձեալ
 ըկորդ նշան արար յս եկեալ ՚ի հրէ
 աստանէ ՚ի գալիլեայս

1997

ՏՐՆ Ի Թաղմանէ՛ փառօք յարօցեալ
 յորմէ պահապանքն՝ ահիւ պակուցեւ
 231 ԵրԿ

Երգ առաջնոց առաք Ռաշաբալին օ 'ի
խորհարդ տրարչօնն և յարսնն Քրիստոս

Սրտեղծեալ բնն յնկն ից
'ի սկզբն զերկինս երկնից
և զերկնային զօրս անմար
մնոց իմանալեացն զընաբ
թնոց և ըզգայի տրքս քառից՝ հակա
ռակց միաբնից՝ որով յուէ տ փառա
բանի երրորդ ութին անձառե ի լ' լ' օ
Երեքսրբեալն մի քրուի՝ միով
բնութի անութի՝ լոյսն որ անեղ
արարչական՝ ասաց լինիլ լոյս եղին՝
զոր և ծագեալց յօրն առաջին՝ միա
շաբաթ կիւրակէին՝ որով յա՛ :
Ի արուծորէն բացատրեացուք՝ զծած
կեալ խորհուրդն ծանկցուք՝ զի
լոյսն անտես իմանալի՝ մարուր հո
գւոց տեսանելի ը . 'ի սոյն ծագեաց
միաշաբաթ՝ մեզ յարուէ սբ ճառա
գայթ , եկայք փրկեալք ընդ զը
ւարթնոյն՝ ասոք օրհնուի յարուցե
լ' յն

Ահրոր սիրո՞վ խոնարհեցար՝ ՚ի՛ վոր
կուլի մեր մարմնացար՝ . նո՛վին մարմ
նս՛ վին խաչեցար՝ ՚ի գերեզման մահու
եդար՝ . այսօր յարեար ձծարբար՝ ՚ի
հրէշտակաց քարոզեցար՝ . եկայք՝ :

Արեւեցա՛ր խրնկաբերից յողջոյն
կենաց ուրախալից . և ՚ի լեւի՛նըն
գալիլեայ՝ առաքելոց մետաւանից . ար
ժանացո՛ զմեզ ընդ նոսին՝ զքեզ աե
սանել յօրրն վերջին՝ . եկայք :

Միօնի՛ որդիք զարթի՛ք՝ հարօին լու
սոյ տո՛ւք աւետիք՝ . եթէ փեսայն քո
յարուցեալ՝ յարթեաց մահու իշխա
նուք՝ . գայ պրսակէ՛ ըզքեզ փառօք
է՛լ ընդ առաջ պճնեալ զարդուք՝ .
երգեա՛ երգ նոր յարուցելոյն՝ նրն
ջեցելոց կենախ՛ց պր՛տողո՛յն :

Քարոզ Արամիւնի՛ց՝ Տերսնական Տօնից :

Խոնդրեոցո՛ւք հաւատով միարանու
թեամբ ՚ի անէ՛՝ զե գողորմութե
զնորհս իւր արասցէ՛ ՚ի վր՛ մեր : Տրն

ամենակալ կեցուցէ և ողորմեացի:
Աւցո՛ տր: Տ՛ր ողորմեա՛ւ. ք:

Առօրեայ:

Քաւմ ամենազօր և հրաշալի յարու
թե՛ղ. քս ան մեր՝ երկիրպագանեն
զօրք հրեշտակաց զի դու միայն ու
նիս զաննահուծի բնակեալդ ՚ի լոյս
անմատոյց: Աւ մեք հողեղէն արա
րածքս՝ խոնարհեալք երկիւղիւ՛ն եր
կիրպագանեմք. զսք և զհրաշալի և
զյաղթօղ յարուիդ. քս օրհնեմք և
փնրեմք: Աւ ք եկնային զօրսն մա
տուցանեմք զօրհնուի և զփառսրնդ
հօր և ընդ սբջ հոգւոյդ: սյժմ՛:

Օրհնեալ տր մեր յս. քս. ամէն:
Հայր մեր որ յերկինս ես՛:

Քարս յորձան ՚ի Ռափօց ելանեն:

Աւ ևս խաղաղուե՛ զտր աղաչեա՛ն:

Տէ՛ր ողորմեա՛ւ:

Սո՛ ՚ի վերո՛ւստ խաղաղուե՛ և փրկ
կուե՛ անձանց մերոց՝ զտր աղա՛ն:

Տէ՛ր ողորմեա՛ւ:

Ողորմեաց մեզ արամ՝ մեր՝ ըստ մեծի
ողորմութեան քու՛մ, ասասցուք ա-
մենեքեան միաբանութի՛ն:

Տէր ողորմեա՛, տր ողորմեա՛. տէ՛ր
ողորմեա՛:

(Ըրճնութի՛ն և փառք Տօր և Ու-
ղույ և հոգւոյն սրբոյ՛): Ա՛յժմ՝
և միշտ և յաւիտեանս յաւիտեից՛:
Ա՛մէն:

Ա՛յժլուիայ՝ արեւո՛րհայ արե՛:

(Ըրճնեսցի՛ և պահպանեսցի և նա-
խախնամեալ պահեսցի արեւելեան
կողմ՝ արևասիա. և հայրապետութի
հայոց՝ այս նշանաւ սբ Խաչիս և
սբ Ա՛ւետարանաւս և աւուրս շնոր-
հիւ՛. անուամբ Տօր և Ուղույ և
հոգւոյն սրբոյ՛. Ա՛յժմ՝ և միշտ և
յաւիտեանս յաւիտեից՛:

Ա՛ն գործուցանեն զերս յարմարս

Ա՛մէն: Ա՛յժլուիայ՝ արե՛:

(Ըրճնեսցի՛ և պահպանեսցի և նա-
խախնամեալ պահեսցի արեւմտեան

կողմ աշխարհիս : Ալ թագաւորու
թի քրիստոսնէկց . այս նշանաւ թբ'' :

Ալ շքեւն Գրաւան 'ի հարաւ :

Ա՛մէն : Ա՛լէլուիայ ալէ'' :

Օրհնեցի ե պահպանեցի ե նա
խախնամեալ պահեցի հարաւային
կողմ աշխարհիս . երկիր անդաստան ե
պաղարեբուիք տարւոյս . այս նշան'' :

Ալ Գրաւան դեռ 'ի հետո :

Ա՛մէն : Ա՛լէլուիայ ալէ'' :

Օրհնեցի ե պահպանեցի ե նա .
խախնամեալ պահեցի հիւսիսայ
ին կողմ աշխարհիս . վանքք անպար .
քաղաքք ե գիւղք . ե բնակեալ ժո
ղովուրդք 'ի նոսա . այս նշան'' : Ա՛մէն :

Ալ Գրաւան 'ի բէն ե ստէն Գարջեալ :

Օրհնութի ե փառք հօր Ա' :

Վարդ Բաբօրի :

Ա՛լ Խաչիւն աղաչեցուք զձր՝ զե
տուալ փրկեցէ զմեզ 'ի մեղաց . ե
կեցուցէ շարհիւ ողորմուէ իւրոյ :

Ա՛մենակալ ձր ամ մեր կէ'' :

Պահպանեն ո՛ր զմեզ քն անձ մեր ընդ
 հովանեաւ սր և պատուական խաչի
 քո ՚ի խաղաղութեան փրկեալ յերեւելի և
 յաներեոյթ թշնամւոյն: Արժեաւո
 բե ո՛ր գոհուի փնւորել զքեզ ընդ
 հօր և ընթաց հոգւոյդ: Ա. յԺԿ":
 Օրհնեալ քր մեր յն քն ամէն:
 Հայր մեր սր յերկնս ես":

Ըստ յայլ առարկայ յեր օր անձին և չարոյ ին
 Ստեփաննոս Բիւճե

Օրհնեցէ՛ք մանկուհիք զսր . և օրհ
 նեցէ՛ք զանուհի ան:

Եղիցի անուհի ան օրհնեալ , յայսմ
 հեաէ մինչև յաւիտեանս

Յերևելից մինչև ՚ի մուտս արեւու
 օրհնեալ է անուհի ան:

Բարձր է ՚ի վերայ ամ ազգաց սր .
 և յերկնս են փառք ծր:

Ո՛վ է ո՞յ սր անձ մեր ՚ի բրձուհս բնա
 կեալ . և զլսանարհս տեսանէ յերկնս
 և յերկրի: Յարուցանէ զաղքատս
 յերկրի . և բարձր առնէ զառ զեալս
 յաղբեաց:

Մատուցանի զնն իշխանս՝ ընդ իշ
խանս ժողովրդեան իւրոյ :
Բնակեցուցանի զամուլն ՚ի տան
ուրախամիտ , որպէս մայր որդւովք
բերկրեալ :

Փառք հօր և Որ՛ :

Մ. յ. ժ. և միշտ և՛ :

Ս :

Քարոզ զնն Եւնիւնցն

Քարոզ զնն Եւնիւնցն

Ս յաղագրութեամբ աշխարհի և
հաստատութեամբ սրբ եկեղեցւոյ ,
զոր աղաչեացուք : Մասցուք ամբն
միտքանութեամբ Տ՛ որդրսն . Թ :

Մշտ :

Ս Է տ ար ամ մեր՝ հօր և փառաւ
ւորեալ . որ նստիս ՚ի կառս քրօքեա
կանս և լոյս ծաղեւս յարարածս քո :
Ս յաւանդեալ զմեզ ար ՚ի ժամ առա
ւորակ . Թ զն՛ ՚ի ծաղիւ լուսոյ տը
ւրեղեանս , ծաղեւցի առ մեզ դուրս

Եւարդասիրուէ քոյ: Զեւացի՛ ՚ի մէջ
տը զեարեւելի ստի: Ե զբանութի
նր խորասկեւ՝ աղօթիւք և բարեխօ
սութիւնք ամ օրց: Եւ և զերկիր
պտղաբեր ՚ի սնունդս ծառայից քոյ:
Յորոց Տանապաղ փառաւորէ Լ զս
զի ամենայն Երրորդութիւն:
Եւ յԺմ և միշտ և՛

Սաղմոս 114:

Սերեցի՛ զ՛ շո՛ւրհիցե տը զձայն ա
ղօթից խնոց . զի խոնարհեցոյց
զուսկն իւր առ իս , և ես յաւուրս
իմ կարդացի առ նա:

Ե զԵցան զինև երկուեք մահաւ .
և միշտք դժոխոց գտին զիս :

Օ նեղութի և զանձնութի գտի ,
և զանուսն տն կարդացի՞

Ո՞ տը՛ փրկեա՛ զանձն իմ . ողորմած
ամ մեր . ողորմի՛ և պահէ զտղայս տը՛

Ես խոնարհ եղէ՛ և տը կեցոյց զիս .
գործ անձն իմ՛ ՚ի Տանգխատ քո :

զի տը օգնեաց քեո :

Իրկեաց զանձն իմ՛ ՚ի մահաւանէ .

Գոչս իմ յարտատունաց . և զոտս իմ
ի գայթակղուէ . հաճոյ եղէց առա
ջի տն յերկրին հենդանեաց .
հաճատացի զոր և խօսեցայ . և ես
խնարհ եղէ յոյժ .
Ես ապացի ՚ի զարմանալ իմում , թէ
ամ մարդ սուտ է :

Օ ինչ տաց տրիտուր տն՝ ընդ ամի
զոր և ետ ինձ .

Օ բաժանի փրկուէ ընկալայց , և զա
նուն տն կարգացից .

Օ աղօթս իմ տն տաց՝ առաջի ամ
ժողովրդեան նր :

Պատունահան է առաջի տն մահ սրբ
բոցիւբոց . ո՞տր՝ ես ծառայ քո եմ ,
ծառայ և որդի աղակնոյ քո :

հատե բողբաղանս իմ . քեզ մատուցից
պատարագ . օրհնու թէ , և զանուն
տն կարգացից .

Օ աղօթս իմ տն տաց՝ առաջի ամ
ժողովրդեան նր . ՚ի գաւթի թո տան
տն , և ՚ի մէջ քո երուսաղէմ :

Օ քննեցէք զահր ամ աղինք . զովէ
ցէք զնա ամ ժողովուրդք :

Չ զօրացի ողորմութիւնն ՚ի վրէ մեր .
և ճշմարտութիւնն մնացեալ յաւիտեան :

Ը յանունն քում կեցո՞ղիս . և ՚ի
զօրութե քում իրաւ արա ինձ :

Ը լուր աղօթից իմոց . ունկնդէր
բանից բերանոյ իմոց :

Օտարք յարեան ՚ի վր իմ . և հզօրք
խնդրեցին զանձն իմ , և ոչ համարե-
ցան զքեզ իմ առաջն իւրեանց :

Ը հա՛ իմ օգնական իմ . և ինք ընդու-
նող հոգւոյ իմոց :

Ի դարձուցանել զչարն ՚ի թշնամիսն
իմ , ճշմարտութե քով սատակեա՛ զնս :
Ես կամօք իմովք պատարագս մա-
տուցից քեզ , և խոստովան եղէց ան-
սէան քում տէ՛ր , զի բարի ե :

Յիմ նեղութի իմնէ վրկեցեր զես .
և ՚ի իշնամիս իմ ետես ակն իմ :

Տուր զօրութի ծառայի քո . կեցո՞ղ
զորդի աղախնոյ քոյ . և արա՛ առ իս
նչան բարութե :

Տեպե՛ն ատելիք իմ և ամաչեացե՛ն ,
զի դո՛ւ ինք օգնեցեր ինձ և մխիթա-
րեցեր զես : Փառք հօր և՛ :

Մաղկանք 'ի Տօնի ան սէր:

Բն ան մեր՝ զն խաչի քոյ պատանա
 կանն՝ զխաղաղութի քո տնւր մեզ ար
 Վն սրբուհոյ Մծածնին, և Յօ
 Տանու կարապետին, և նքյն Ստե
 փաննոսի նախապկային՝ զխաղաղութի
 քո տնւր մեզ ար:

Վն նքյ քոյ Մաքելոյ, Մարգա
 բեի, Վարդապետայ, Մարտիրոսայ,
 Հայրապետայ, Ղազարայ, Վու
 անայ, Սլանձանց, և Արկնային զօ
 բայն՝ զխաղաղութի քո տնւր մեզ ար:
 Վն սրբոյ հօրն մերոյ Գրիգորի
 Լուսաւորչին:

Բարեխօսութի յիշատակաւ և աղօ
 թիւք նքյն (այս անուն) որոց այսօր է
 յիշատակ: Օ խաղաղութի և զերկ
 նային զմեծ ողորմութիւն քո պար
 զեւեա՛ մեզ մ'ըզատէր տէր:

Քարոզ Առաքելոց և ան սրբոց :

Եւ ճգնաւորօքն աղաչեացուք զոր
որք զչարսն պարտեցին՝ նեղութեցն
հոգեբեցին : Աւսեղէն և երկնային
անժուամ պահպան արժանի եղէն :
Աղօթիւք նց և բարեխօսութեամբ
նեզ ողորմեացի : Անհապաղ ար ան
մեր՝ կեցն և ողորմեա :

Պօռն ՚Ի փօնի Առաքելոց և Երգարեցի .
Տարագեաց և Արդարաց :

Եր ընտրեցեր և ընկալար զերանե-
նի զվկայան քս (այս անն) ՚Ին Ա
Քր . և հաղորդս արարեր զնն կա-
մաւոր շարժար անաց քո : Ինք՝ բա-
րեխօս առքեզ ունիմք , որք աստ և
ընդ ան՝ արեղերս արք լցեն : Այ զի՝
աղօթիւք նց և բարեխօսութեան , խա-
ղաղացուողեո զկենցաղաւարութիո
մեր փրկելով յերևելի և յաներևոյթ
ժողովանցն : Եւ արհեստ մեզ ատեր
բաւ օրինակի նոցին կեալ . և զլօտ-
ճանն մեր կնքեաւ աւղախառ խոստո
լանութի ՚Ի յոյս կեն սցն յաւիանելց .

զի և մեր արժանի եղիցուք մտանել
յերկնային խորանան լուսոյ՝ և ժա
ռանգել զպատրաստեալն՝ ի սիզբանէ
աշխարհի մբց քոց զարքայութիդ :
Եւ ընդ նոսին գոհանալով փառա
ւորեցուք զքեզ ընդ հօր և ընդ
մբջ հոգւոյդ : Ա՛յժմ և՛ :

Ի սարկաւաֆ զարդայեալէ ասացեալս

Յիշեա՛ Տէր զդաշտօնեայս քո :

Օ ծնողսն մեր՝ Օ վարդապետս :
Օ եղբարս : Օ ընկերս : Օ կերակ
րիչս : Օ ուխտաւորս : Օ ճանա
պարհորդս : Օ հանգուցիչս : Վ՛զ
վաստակաւորս : Օ խոտաովանօղս :
Օ ապաշխարօղս : Օ գերիս : Օ հե
շանդս : Օ նեղեալս : Օ իշխանս :
Օ շարարարս : Օ բարձրարս : Ր՛զ
թշնամիս : Օ ատելիս : Եւ որք գլատ
ուիրեցին մեզ հաւատով :

Յիշեա՛ Տէր և ողբեա՛ :

Բարեբար՝ և բաղում՝ ողորմ՝ Ա՛ճ
քո անմուաց դիտութիւն և անբաւ
մարդասիրութիւն՝ յիշեա՛ զամ հաւա

տաց արս Ի քեզ և ողորմեա՛ւ անցնի

Օգնեա՛ւ և վրիեա՛ւ յիւրաքանչիւր
վրանգից և Ի փորձութեանց :

Արժանաւորեա՛ւ գոհուի փառաւո
րեւ զՏայր և զԱրիւի և զԵր Տո
գիւղ : Այժմ և՛

Աշո Եւրոպայի և Դճիւստայի և
Առասնայի :

Պատկիչ սբց Բա՛ սր պատկես ըզ
սբս քո . և առնես զլամն ելկիւղա
ծայ քոց . և նայիս սիրով և քաղցրու
թեամբ յարարածս քո : Այժմ և՛

յեղիկից Ի սրբուհի քումմէ բարեխօ
սուք սբ անձանիդ և աղաչանօք ան
սբց քոց . և որոց այսօր է յիշատակ :

Այժմ և՛ ողորմեա՛ւ . նե՛սուք ա
ւեա՛ւ թող զմեզս մեր ալ՛ : և՛
բեա՛ւ գոհուի փորեւ զքեզ ըստ Տօր
և ընդ սբ հոգւոյդ : այժմ և՛

Յիշեա՛ւ Տեր զսա՛լ . և այժմ :

Բարեբար և բարումողորմ ԱՅ՛ :

Օրհնեալ ար մեր յս քս . ամէն .
Տայր մեր որ յեղիկնս ես՛ .

He ykpaTu.
He nperobu co
He ydu.
He ykpaTu.
He nperobu co
He ydu.

7m7g
7m7g

Առն Ստեփանի խնային :

ամենակալ ան արքա հա
մու՝ իսահակայ՝ յակոբայ
և զուակի ից արդարոց .
ամենակալ ար՝ թող զմ զս իմ :

Ար արարե՞ր զերկինն՝ և զերկիւր , և
զիմ՝ զարդ նոցա . ամենա՛ :

Ար կապեցե՞ր զծով բանիւ՛ հր մա
նի . քո . փակեցե՞ր զխորս , կիպեցե՞ր ա
հաւոք և փնւրէլ անունամբ քովա՛ :

Ար ան ինչ սարսի և դողայ յերե
սաց ահի զօրութե՛ք քո . ա՛ :

Ահբաւ է մեծ վայելչութի՛ն փառաց
արբութե՛ք քո . սաստիկ է բարկութի
սպասնալեաց քոց՝ ի վն մեղաւորաց
անչան և անքնին են ողորմութի՛ք
աւեակաց քոց . ամե՛ :

Ղու ըն բարձրեալ գլխած . երկայ
նամիտ , բազում ողորմ՝ . և զղջանաս
ի վն չարեաց մարդկան . ամե՛ :

Ղու ան՝ ոչ եղեր սոգաշխարութի
վն արդարոցն՝ սքրսհամու իսահակայ
և յակոբայ , որք ոչ մեղան քեզ . ա՛ :

Վ. Եւ զեր ապաշխարութիւն վաւն
իմ մեղաւորիս զի մեղայ աւելի քան
զա ազ ծովու, և բազմացան անօ-
րէնութիւնք իմ. ամենա՛ :

Ք Վեմ արժանի հայիչ՝ և տեսանէլ ըզ
բարձրութիւնս երկնից, ՚ի բազմու-
թենէ անօրէնութիւնս իմոյ. ամ՛ :

Աորայց եմ ես ՚ի բռնութի կապանաց
երկաթից. և ՚չ գոյ ինձ հանգիստ, առ
Բարկացուցի զբրտնութի. և զչար
տաւաջի քո արարի. կանգնեցի պատ
կեր՝ և բազմացուցի զցատումն ան-
ձին իմոյ. ամենա՛ :

Եւ արդ ար՛ խոնարհեցուցանեմ ըզ
ծուեր սրտի իմոյ, և հայցեմ ՚ի
քաղցրութի. քու մէջ, ամենա՛ :

Մեղայ՝ ար մեղայ. և զանօրէնութիւնս
իմ ես ինձէն դիտեմ. ամենա՛ :
Ղաչեմ և ՚ընդրեմ ՚ի քէն՝ թող
ինձ ար թող ինձ. և մի՛ կորուսաներ
իս ըստ անօրէնութիւնս իմոյ, ամ՛ :

Մի՛ յաւիտեան բարկանար ինձ ար :
և մի՛ յ՚շէր զչարիսն իմ. և մի՛ պարտա-
ւորիս զիս ընդ իջեալն ՚ի ներքոյ
երկնի շարեօք. ամ՛ :

Օ Ի դու ամ՝ ամ ապա շխարհաց ես
և յիս ցոյց զբարեբարու թիւնդ քո,
որ անարժան եմ, աս :

Աեցուսցես զիս ըստ բազում ողոր
մունք քում, և ես օրհնե ից զքեզ
զամ աւուրս կենաց իմոց, աս :

Օ քեզ ար՝ օրհնեն ամ զո՛ւար
թունք երկնից, և քս են փառք
յաւիտեանս՝ Ամէն :

Փառք հոր, և Արդւոյ և Տիւրյն սբյ
Այժմ և միշտ և՛ :

Ա զայլեմ և ինդրեմ ի քէն տէր,
թող ինձ զմեղս իմ :

Բազում ողորմ ար, սղորմեա՛ կնձ :

Աստուած՝ քաւեա՛ զիս զմեղաւորս
ի մեղաց, և կեցո՛ւ :

Ա՛ճ՝ գթա՛ յիս ի մեղուցեալ ծա
ռայս, և ողորմեա՛ ինձ բազմամեղիս :

Ամէն օրհնեալ սբբուհի՛ և միշտ կոյս

Ա՛ճ ամին մարիամ, բարեխօսեա՛ սու
ար վասն մեր :

Ա՛մ սբբ այ՛ բարեխօսեցէ՛ք սու հայր
ի յերկինս վճ մեր մեղաւորացս :

Բն ողի այ՛ անոխակալ, բնկալ

աղաչանս մեր . զի 'ի քեզ են ապ
 և ինեւայ անհիջք մեր :
 Եւ զի թող զօրութիւնք և կենդան
 քոր և պատուական խնջի քս անի
 պահպանեան զմեզ :
 Իւստիւս ար զքեզ ապ խաղաղու
 թեան քս . որ եկեալ պահեացի զմե
 անկապիս 'ի ասեկ և 'ի գիշերս :
 Իւստիւս ար զքեզ յիշեալ զգ
 մեզ ար յիշեալ զմեզ , յորժամ գա
 ագրայութիւնք , և սղորակեալ մեզ :
 Իւստիւս :
 Ի կեանքս 'ի խառնակեանս ապաշ
 խարսե . հաւատով զյոյս միտմի
 որդւոյն . այ զիցո . ք 'ի սիրտս մեր .
 ինքեւ զով 'ի նմանէ զքաւու թիւն
 և զթողութիւն յանցանաց մերոյ :
 Այն զի նա ինքն է նախախնամ
 յաւիտեական . որ եկե կամաւ հօր
 'ի փրկել զարարածս . և ասաց զիցոն
 լենիլ քաւիչ մեղաւորաց , յոյս ա
 պաշխարարաց շորհելով զհանգիստ
 զխառնելոց . ընդունելով զծանրա
 ռեւանեալքս և զտաժանեալքս մեզ :

յսոյաշխարհութի քաւութի :
'որ' եկայք ամբեան . խոնարհեալ
անձամբք՝ բեկեալ սրտիւք՝ անկուք
և լացցուք առաջն ծն արարչին մե-
րոյ . զի անցուցի 'ի մէնջ զցատու
պատուհասի յանցանաց մերոց բո-
րեբարութեամբն իւրով : Ամեն
կալ ար ամ մեր՝ կեցն և ողորմեա :

Վրոն :

Տր ամ փրկութե մերոյ՝ որ ողոր-
մածդ ես և դժամ . երկայնամիտ
բազումողորմ և զղջանաս 'ի վն չա-
րեաց մարդկան . որ ոչ կամին զմահ
մեղաւորին . այլ՝ զդատնալ նր 'ի չար
ձանապարհին և զկեալն : Դու ար
առատ ողորմութե քով մխիթարեա՛
ղծաւայս քո . և տուր այց տեղն ապաշ-
խարութի : Հաշտեա՛ մարդասիրութե
քով , և արա՛ զսոսա անդամն եկեղե-
ցւոյ քում ոքի : Այ զի առողջացիւք
հողւով՝ խոտովանութե և ապաշ-
խարութե մնցեն յեկեղեցի քո ոք :
Եւ ընդ ժողովրդեան քում քեզ
հանչեն զօրհնութի և զփառս հօր և
Մեղւոյ և հող" : 251

Բանից իմոց ունկնդի՛ր ահր, և ՚ի
միտ առ զազազակ իմ :

Այլեա ՚ի ձայն անօթից իմոց, թա՛
զաւոր իմ և անձ իմ :

Այս զքեզ ազաչեմ անձ, ընդ առա
ւօսս ընդիցես ձայնի՛ իմում, ընդ
առաւօսս պատրաստ եղէց, յանդի
ման լինել առքեզ անձ :

Այլ թէ դու անձ կա՛րս զանօրէնուի,
և ոչ բնակիմս առքեզ չորք, և անօ
րէնք մի բնակեացիմս անձի աչաց քոց :
Ետեցեր զայ՛ստիկ, ոչք դորձեն զա
նօրէնութիւն, կորուսանես զամե
նեսեան ոչք խօսիմս զսուս :

Օ այր արիւնասեղ և զնե՛նդաւոր՝
պիղծ առնես դու անձ այլես լաբա
զում ողորմաւէ քում մտից ՚ի տուն
քո, և երկիրպագից ՚ի տաճար սբ քո
երկեղիւ քո :

Տր՛ առաջնորդեա՛ ինձ յարդարուե
քում, վասն թշնամեաց իմոց՝ ուղչ
արա առաջ՛ իմ զձանապարհս քո :

Օ ի ոչ գոյ ՚ի բերանս նոցա ճշմար

տու թի, և կրող նոյն անտառք էն :
Այ գերեզմն բայ էն կոկորդք նոյ և
է զուօք ի բնոյ նեւաւորք եղեն :
Ի ստեան զնս ամ՝ զի անկցին ՚ի խոր
հորդոց սրտից ի բնոյ, ըսա բազում
ամբարշտութե նոցա մերժեան զնս,
զի գառնացուցին զքեզ :

Սերախ լիցին ամբեան՝ սք յուս
ցեալ էն ՚ի քեզ, յաւխտեան ցնծաս
ցեն, և բնակեցիս դու ՚ի նս :

Պարծեսցին ՚ի քեզ ՚ի բեւեբ անոճան
քո, քի օրհնեցես դու զսրբերն, ար
նոյ զինու հաւաք քով արկեցեր զնս,
Ի յսք առաւօտու ողորմութե քով,
ցնծացար և սերախ եղար զամ
աւուրս կենայ մերոց :

Սերախ եղար ի թխանակ սուրբոց,
յորս խնարհ արարեր զմեզ, և ա
մացն՝ յորս անտաք զհարչարանս
այեա ար ՚ի ծառայս քո և ՚ի գործս
ձեռաց քոց, և առ ջնորդեան որդեաց
նոց, եղիցի լոյս ան ան ՚ի վթ մեր :

(1) գործս ձեռաց մերոց ուղ շարա
ն մեզ ար, և զգործս ձեռաց մերոց
յաջողեան մեզ : 253

Ի խորոց կարգացի առ քեզ արժար
 լուր ձայնի խնամ:

Առնիցն ակամօք քո ի լուել զձայն
 աղօթից խնոց:

Եւ զանորէ նու իս իմ քննեա արժար
 իսկ մ կարէ կալ առաջի քո. զի ՚ի
 քննէ քառու թիւն:

Այս անուան քո համբերի ար. համ
 բեր անձն իմ բանի քում. յուսացա
 սնձն իմ ՚ի ար:

Ի պահէ առաւօտու մինչև յերեկոյ
 ՚ի պահէ առաւօտու յուսացա
 լորայնէ ՚ի ատեր:

Ի անտանէ է սղարմու ի բաղում.
 Ի նմանէ է վրդու թի. եւ նա փր
 կեաց զխորայնէ յամ ներդուէց ճր:

Ի սելի սղա ինձ առաւօտու զողոր.
 մու իս քո զի ես ՚ի քեզ ար յուսացայ:

Օրոյ ինձ ձանդրճ յոր ե գնացից
 զի առ քեզ ար համբարձի զանձն իմ:

Փրկեա զիս ՚ի թշնամեաց խնոց ար.
 զի զքեզ ապաւէն ինձ արարի:

Աստ ինձ աւնէլ զհամա քո. զի դու
 ես ամ իմ. հոգի քո բարի՛ առաջ

Սորդեացի ինձ ՚ի յեղիկոս ուղիղ
յան անունն քո արկեցուցեա
լիս. արդարութեամբ քով հանցեա
լ ՚ի նեղութի զանձն իմ:

Ողորմութե քով սատակեալ ան զԹշնա
միս իմ, և կորսն զամ նեղիցս ան
ձին իմոյ. զի ես ծառայ քո եմ:

Եւ յանունն քում կեցնի զիս, և ՚ի
գորուել քում իրաւ արա ինձ:

Եւ ընդ արժօթից իմոյ, և նկնդե
բանից բերանոյ իմոյ:

Օտորք յարեան ՚ի վր իմ. և հորք
խնդրեցին զանձն իմ. և ոչ համարե
ցան դքեզ ան առաջի իւրեանց:

Եւ հա՛ անձն օգնական իմ, և ար ըն
դունից հոգւոյ իմո:

Ի դարձուցանել զչարսն ՚ի Թշնամիսն
իմ, ճշմարտութե քով սատակեալ զնս:
Կանօք իմովք պատարագս մա
ուցից բեզ, և խոտովան եղէց ան
ունան քում ար, զի բարի է:

Յամ նեղութի իմմէ փրկեցեր զիս:
և ՚ի Թշնամիս իմ ետես ակն իմ.

Փառք հոգ և լի:

ՄԷ Ե ՐՐՍՐԴՈՒԹԻ՛ մի անձու ԹԻԼԵ՛
անձամբ յանկարգիտլ անեղ բնու ԹԻ՛

Եւ Վ Տեան Ներսէսի Եւ Երեմիայի Կարգաբանութիւնս
 արարեալսն. և Երեմիայի ստորագրեալսն:

Քարչական բաժինն հրամանն ՚ի
 յերկնայեանն աւուր սկզբ
 րանն. բողբո՛րան ՚ի ջուրսն
 բովսնէց՝ հաստատութիւնս
 բունն էց՝ որով զճո՛ հողեղինց ան
 ջրպետէց ՚ի հրեղինայ. քնոսին որդիք
 շուսոյ՝ տէրօրհնութիւնսն արեւ
 ինքն յաւանտայ հայրք բրօքէից՝ եւ ի ք
 սրբեանդ սրօքէից՝ աստուք անեղ
 անձուրն համագոյ երրորդութիւնն.
 բարեխօս շրուք առ տր՝ վասն ման
 կանց ՚ի կեղեցւոյ. ընդ նո՛ւ
 Վերադա՛նն իշխանութիւք՝ և անփո
 փոխ միշտ տրուիք՝ անկաղթելի սք
 դորութիւն ՚ի յարաբնին իստատրութիւն.
 աղաչեղէք զտրն ողորմած՝ անտես
 չառնել զդործս ձեռայ. ընդ՝
 Պատիւ անմարմն յրդ պետութեց
 հրէշտակապետութիւնսն բարձրութեց.
 հողիք հրեղինք և սիգսաւորութիւնսն
 տակաց զնաւորութիւնսն. մարտեցեց
 զտրն տերանց վասն մարտչան երկ
 րաւորաց. ընդ. ԺԷ. 257 Եւ Վ

Եւ ընկաւ որանց դասուց վերնոց՝ օրհ
 նարանից շոց զընթացնոց՝ քաղցրաս
 ցի առ քեզ գրթած՝ որ վն մեր ձայն
 մարթնաց՝ զորս և տայես մեզ պահա
 պան՝ յայսրով հտատ մինչ ՚ի վախճանն բո
 ՛ւ օրուէց՝ և արուծեց՝ իշխանու
 թեց և պետուէց՝ . և ամ անուանե
 լոց՝ որք ՚ի յերկինս պաղատանօք՝ ըն
 կալ քո սերսխուծք՝ զմեզ յօր մա
 հու և յարուծե՛ն . ընդ նոսին օրհ
 նել հոգւով՝ որ քեզ բնդ հօր փա
 առն հարեալ ընկէ

Ի յոգ Ժան Երրորդի ասուար Դրասաւաթին .

Ի յոգ Ժան Երրորդի դարուան . և ՚ի Ծօհան
 նիս կրօնիկնս .

Ի անկան բանն որ բնդ Հօր՝ արար
 չակից և համազօր՝ . յերրորդ
 աւուր ոմուրարն զատոց՝ բզ բոցս
 և զտունկոս բղխեցոց՝ իսկ ՚ի յեր
 րորդ դարուն դարձեալ՝ զընթացն
 հ զեզ ցամաքեցոց՝ . զնոյ տապա
 նան իւր ապրեցոց՝ բզ կրնդան
 աջ սեռս անեցոց՝ . տուք օրհնութի

անձառ լուսոյն՝ հօր և Արդւոյ և
մբ ընդ զւսն յն:

Բնդ ծառոյ երկրի՝ զգալեաց՝ տրն
կեաց և զտաւնկս իմանալեաց՝ զհե-
ղեղ մեղացն ջաճուցեալ զգասս
արդարոյ բազմացուցեալ յորոյ և
մեծն ՚ի ծնունդս կանանց միջնորդ
չնորհաց և օրինաց՝ տուք օրհ :

Թափաւ յին երկնից զկնուոր ար-
քայուէն աւետաւոր խրդրեալ զը-
նեւէրս ՚ի սրտի առ ՚ի հովատս տրու-
մանկանէ՝ յաւիտէյ տեղեա մարտնկն
՚ի խոստացն արդւոյ մարդ կան՝ տո՛ :

Թան՝ ան ՚ին հօր սպասաւոր՝ և յոր
գանդէ երկրոպագօղ՝ կարապետ և
մղկրտանչ՝ այնմ որ մեղաց մերոյ բա-
ւեջ՝ լէր բաւեւոս աւնոյ՝ գըթամձ
ծնեթեւ ըզգիբ մեր յմեց մնաց՝ տո՛ :

՚ի՛ հօրէ յոյս ծագեցար՝ մեր էլ բնու-
թեա կենդանորար՝ աւաքեցէր յա-
ռաջնեաց՝ մբ զյ՛հ մենէս քաւոյ
կենաց՝ սորին հայց ճամբ աւեճակայ
ըզպաղատանը՝ մեր ընկալ՝ տո՛ :

Թւասալաւիղ յերկնս ելին հո-
ղա

Հանիւթեայ քբ հրէշտիկն՝ արժանա
ց՝ ըզմեզ նորին՝ նեղ և անճուկ ճա
նապարհին՝ . զի հետևողք գորովնո
րին՝ հօրքո վէրին օթևանին՝ . և եր
գեացուք ընդ երջանկացն՝ . որդւոց
լուսոյ քեզ եւ՛ր՛ ըզս վա՛ւ ա՛մ ց

Երբ վաս Չորրորդի աճար արարչութեան
և զն չորրորդի դարուն . և զն աճեալաց
Մարտաօմիկն :

Խաւարն անգոյ և սկրզքեածին՝
հալածեցաւ յօրն առաջին՝ .
լոյսն սոյն պայծառ յօր չորրորդին՝
յարեգական նիւթ հաւաքեալ՝ .
լուսինն ՚ի տիպ լուսոյ ստեղծեալ՝
և աստեղաց պարս յօրինեալ՝ . որով
օրհնի ստեղծողն էից՝ ՚ի բանաւոր
պաշտօնէ՛ր՛ ց :

Ծածկէլ խորհո՛ւրդն ծանուցաւ՝
չորրդ դարուն իսհլ՛ . ՚ի չորրդ օր
դարձէլ հրշտիկն՝ ետ զաւետիսընկու
սական՝ . թէ լոյսն որ ոչ բովանդակի՝
՚ի բէն մարմնով պարունակի՝ . յոր օրհ
նեցայք աղգք երկրածինք՝ առեք օր

Կութիւն պրտողոյ կոմ'ւսի'ն:

Մուսին նախնւոյ մօրն և այի' յորմէ
աղամբն հին պարտի' բարձան անէ՛ծ
քրն տրտամական' քօ սբ ճնրնդեմբ
կոյս մարիամ' . աղաչեա՛ զքօ միա
ծինն' թողուլ ըզմեզս որդւոց նո
ցին' . յոր օրհնե' :

Հարսն ընծայեալ յերկրէ յերկինս'
յոր համբառնամք առ քեզ զհօգիա'
յոր լուսելոյ քոյ զաւետիս խրնդրեա
լինիլ մեզ լուսելիս' . ճայն աւետեաց
քօ միածնին' եթէ եկայք օրհնեալք
հօր իմ' . յոր օրհնե' :

Չայնիւ առ քե՛զ տէր պաղատիմք'
և առաջի քոյ անկանիմք' . աղաչանօք
անձամբն' շեջո՛ ՚ի մէնջ ըզբոյ հնո
ցին' տուր արտատե՛օք զմեզս ջընջել'
և վերբարտին զմեզ նորոգել' . յոր' :

Պէկափա՛ր ճարտարապետ' անցեր ընդ
ծով կանցաղս անհետ' . վերաբերեա
լնդ պետրոսի' զմեզ ՚ի յալեաց մե
զաց ծովէս' . պաղատանօք գերազու
նի' անապական քու մ' ճընողի' . յոր'

Երբ թ Տիեզերորդի առաք Լարաւոս
Ե թ Տիեզերորդի դարան, և 'իսք Լ
սեւան Վիէ

Տա՛ւադայթեալ բանն 'ի հօրե
յօր Տիեզերորդըն հրամայէ .
բրդեիլ 'ի ջոց սեռս կայտառաց և
թեաւորս օգականաց, իւկ 'ի դա
րուն Տիեզ մըկըրտին՝ յամպն և ի
ծովս խորայէն Տին, տացուք հրա,
չլց ներդործողին պատիւ և փառս
անեղ բա՛նի՛նն:

Մաքրապէս օրինակի առաքելոցըն
քի՛, որք 'ի ծովէն տիրեցական՝ 'ի
յեղնայինսն կոչեցան, անցին ընդ
ծովայնաբհական և 'ի հագին մը
կըրտեցան . տացուք:

Շուրախու թիւնն անդրաւական
'ի հարսանիան անապական, զձեզ ա
ռաքեաց հայրըն փառաց հրաւիրա
տուք տըրտմականաց, սք հարսա
նեայն յայն հայցեցէք ընդ ձեզ լի
նիլ մեզ պարակից, տա՛ն:

Նորոգողք տին զերաց 'ի նոխահօրըն
յա՛ն:

յանցանայ . նորափետուր զարդարե
ցիք՝ զեկեղեցիս հեթանոսայ . պա
ղատեցիք առ հոյն դըժած՝ զմեզ
նորոգել ՚ի հոյ մեղաց , տա :

Ե նեղ էիրս համայնից՝ արարա
ծոց ՚ի յանգոյց . եոյն շինեցեր զե
կեղեցի՝ վեմդ ՚ի վթ վի մին բանի ,
ընդ եզեալ հիմունս ՚ի նոր սլօն ըզ
մեղ յողեա՝ շինամբ ՚ի նոյն . տա :

Ուրախացաւ դնացիւք գետոց քա
ղաք ՚ի քէն շինեալ յն . յորմէ վե
տակք շնորհաց հոսին զոգիս մարդ
կան ուսուցանեն . արբն է մեզ ՚ի ջրոյն
կենաց հայցմամբ հոգւոյն մատրու
ւակայ . զի բանաւոր երկիրս քո՝
պրազարեւոյն ՚ի փախաւ՝ ուր՝ յո քո :

Արդ Ե Ս էջերորդի աւար Աւարչուէն .
և Գն Ս էջերորդի Կարանի . ՚ի Խաչու

Բնն Բն :

Ս հանդուրժեալ բնութի բար
ւոյն՝ ունիլ միայն զանձառ բա
րէն՝ , այլ ստեղծեալ զմարդ մեթ
ղատկերին՝ ՚ի վեցեթէ աւաւօտին .

և ՚ի յեզրորդ ժամ զկողմինն՝ ՚ի յոգ
նուի ետ հողածնին՝ զորս ՚ի դրս
տին եդ վ. յեւէն բայց ՚ի պատշոյն
մահու ա՛րգէ ՚ւ

Պատանձեալ առ դատողին յետ յան
ցանաց ադամին հին՝ զկիներն պատ
ճառ եդեալ խաբամանն՝ և կինն զօ
ձրն դաւածան՝ որով երկիրս այս
անկիծաւ փաւ շ և տատասկ ՚ի սմա բու
սաւ՝ վրձիրս մահու մարդոյն տըւաւ
դառնալ ՚ի հողուստի՛ ստե՛ի՛ զճա՛ւ և
Վ Ե Ն Չ Է Է փու՛թս՛յր հայրն փառաց
Ը զ գ ի Բ պարտեաց մեր յանցանաց՝
որով զգէ յաւորդին դըթած՝ ՚ի վեց
դարուն զմարմին մեղաց՝ հօր հա
ճութեամբ ՚ի մահ խաչին՝ եկրն կա
մաւ ՚ի յուրբաթին՝ դառն զեհաւ
՚ի ճին զատին՝ փոխան դառանցն
Օրինա՛վ կի՛մ ՚ն

Ուս՛ հրէ լուսոյ պատուիրանին՝ ադ
դարուէ ճանապարհին՝ բարձրանա
լով բո՛ ՚ի խաչին՝ բարձրացուցէր զմեզ
՚ի յերկինս՝ քո անպատու՛մ խոնար
204 հու

յուլթբդ՝ և կամաւոր խաչելուքդ՝
հաշտեաց ընդ մեզ քր գըթուք՝ և
թո՛ղ ըզ մեղս ողորմ՝ Ի՛ւթեա՛մ մբ։

Սոսկալիդ՝ սերօթէից՝ և ահաւորդ
բրօթէից՝ խոնարհեցի՛ր ՚ի չարչարանս
հարչարելի բնուք մարդկան՝ ՚ի խա
չին զմեղս բարաներ՝ և զդատաւնիք
մահու լուծեր՝ հաշտեաց ընդ՝։

Ս՛է հագոցն բնութեց էից և արա
րիչ ըդ բոլորից՝ յորժամ ծագեա
զխաչիդ նըշան՝ ՚ի գալտեան քոյ
միւսանգամ զերկրպագուսայժմ՝ հա
ւատով լուսաւորեա՛ն նորին լուսով՝
զի համաձայն խաչաղգեցիցն՝ ըզբեզ
օրհնեմք յաւի՛տե՛ն՝ Ե՛կից։

Եւթ վ՛ Եթեթրորդի առօր Ե՛րարն-Էն
և վ՛ Եթեթրորդի դարուն և ՚ի իսբհո-րդ
հանգստեան անց։

Տ՛րն յեա ստեղծմա՛ն արարա
ծոց՝ հանգեաւ յեօթն օրն ՚ի
գործոց՝ այն որ հանգիստ աշխատե
լոց՝ և կամքըն գործ է եղելոց՝ ուս
տի և մեզ յոյս հաստատուե՛ն եւ հան

գըտեամբն շարածուն՝ , թէ աստ
գործել զգործս այ՝ անդէն հանդ
չիլ ընդ աստ՝ Ե. ծո՞յ :

Վա՛րունարար վարդապետիմք՝ յորի
նակէ տըն խրատիմք՝ , որ ՚ի յեբրայեր
արարչու են՝ յետ կատարման տնօրե
նութեն՝ յեթնութորդ օր հանդըս
տեան իջել մարմնով ՚ի գերեզման՝ .
զկապեայ հոգեան վերածեաց՝ զա
նանց հանդիտորն պատրաստեալ ցի
Յօդդ որ ՚ի քոյդ կողէ ցողեալ բը
ժըզկեպէ ըզհանգուցեալսն . իջցէ
՚ի հոդ մահու նոցն՝ և բուսուցէ
յորն վերջին , կենդնարար ձայնիւ
բո՛ւ կոչեա՛ զնս ՚ի կեանս քո՛ , և
դասեց՛ ընդ արեարայն՝ երգել քեզ
փառս ընդ զըստ՝ ըման՝ ցն :

Ի իւծեալ զբնութիս կենաց ու
նօղ՝ գործւոյց անցանքն ՚ի մահու
հող՝ ՚իսկ անմահիդ մեռելութիւն
չնօրհեաց դարձեալ զանմահութի՛ ,
զորս են թ քեզ թողեալ մահուամբ
աւաղանին մըկրտուք՝ , յարո՛ ընդ

բէզ քային փառօք՝ արեգահան ի ը
ման լովւոս՝ զի

Փա՞յլին արդարքն յարքս յուրթէ՝ և
ճգնաւորքն ՚ի հանգըսանն , մարտի
բոսքն պրսակին՝ և հուսանաց լազ
տեքք վառին՝ . դատեցո՛ւ տր ընդ նո ,
սին՝ որք զբէզ ան խոստովանին ,
արդարուք մի դատեցին՝ , այլ քո
Թուրթք քո քաւեի՛ցն՝ նո :

Բն անպատու մ խոնարհուրթ՝ որ
Թաղեցար մեռելուք՝ , և յարուցեր
յորդուոց՝ մարդկան՝ որք հաւատով
ի բէզ ահան՝ , յարո՛ւ և զմեզ արդա
րուք՝ և զներն ջեցալսն ողորմուք՝ ,
զի հենդանեացրո բերանով տացին
բէզ փառք ի հօ՛ւր հոն՛զն մի

Մաչ Բանս Ախայ յծր Լուրչակնին
Խրաչ քո եղիցի մեզ ապաւեն Տր
Յն : Յորժամ երեխս փառօք հօք
ընդ ամպս լուսաւորս , յայնժամ
մեք մի՛ ամաչեացուք յուսացեալքս
ի բէզ , այլ զօրուրթք քով մեծաւ

Երկրեսցուք ընդ ազմէ քու մէջ ուն
որդիս լուսոյ և որդիս առննջեան:

Քարոշ:

Մի զաչեսցուք զամենակալն անձ՝ զի
պահպանեսցի զժողովուրդս իւր Է
հովանեալ սր և պատուհական խա
չին իւրոյ ՚ի խաղաղութեան: Մենա
կալ ար ան մեր կեցո՛ւ և սղորմեա՛ն:

Մ. օր:

( ) զհետ մեզ անք օգնեա՛ն մեզ ան
փակիչ մեր՝ վն մեծի փառաց ան
ուն քո: Տր՛ փրկեա՛ն զմեզ և քա
ւեա՛ն զմեզս մեր վն անուն քո սրբոյ:
Պարսպել պահեա՛ն զառ ՚ի քեզ սպա
ւիմեալ զժողովուրդս քո ընդ հովա
նեալ սր և պատուհական խաչի քո ՚ի
խաղաղութեան: Փրկեա՛ն յերևելի և յան
երևոյդ թշնամւոյն: Մ. րժնաւորեա՛ն
գոհութեք փառաւորել զքեզ ընդ
հօր և ի սրբոյ հոգւոյդ այժմ և՛:

Յիսուս՝ Տեր զպաշտօ՛ն:

Քարերար և բազումողորմ՝ Մ. Ծ՛:

( ) Տեսեալ ար մեր յն քն ամէն:

Հայր մեր ոք յերկնս՛:

Արքայապետն զհարապետաց աղօթից լ'ընա
հաշի ժամուն: Որ խաբարի եղէն Տոբոյն
Եւ աշխ'ի գէն Տարսւին Քի. և երև
ման աշխիբոյացն:

Սղիցի անուան տն օրհնեալ
յաւիտեան. զի յառաջ
քան զարե է անուան նր
'Ի նա' օրհնեացին ամ' ազգք երկրի
և ամ' ազլնք երանիցնն ամա:
Օրհնել տր ամ իսրայէլի որ առնէ
սրանչէ լիս միայն. և օրհնել է անուան
մք. վառաց նր յաւիտեան. լցցի վա
ռօք նր ամ' երկիր. եղիցի եղիցի:
Փառք հօր և սրբոյ և':

Եւ Ես խաղաղութի զոր սղաջեա
ցուք ընկել կեցն և սղորակս
Օրհնութի և փառք Տօր և Որդւոյ
և Տողւոյն մբյ: Այժմ՝ և՛:

Երբ արեւագալնս

Յարեւելիք մի՛նչ ՚ի՛ մուտս՝ ՚ի՛
Տիւսիսոյ և ՚ի՛ Տարաւոյ . սմեմայն
ազգք և՛ սգի՛նք յօրհնութի՛նս
օրհնեցիք զարարիչն արարածոց .
որ ծագեաց ըզ լոյս արեգականն
այսօր յաշխարհս:

Ե՛կեղեցիք արդարոյ փառարա
նիչք սմեմասուրբ Ե՛րդո՛ւնն .
յառաւօտըս ըլլաոյ շառաւօտ խա
ղաղութի՛նս Քս գո՛ւցեք ընդ Տօր
և՛ Տողոյն . որ ծագեաց ըզ լոյս
գիտութեանն իւր՝ ՚ի՛ մե՞զ:

Յորդաւ:

Յարեւելից յարեմո՛ւտս մանչն էք
սիօնի՛ . ծագեցի՛ք միշտ արարար
ըզ ծագողըն լուսոյն:

Ե՛կեղեցիք արդարոց և՛ փառաբա-
նեցք, բարեբանեցէք որ ե՛տ զե՛-
մասորն լուսնի:

Քարոց:

Յարեւելից մինչև ՚ի մուտս արեւու
ընդ ամ տեղիս բրիտանէութե՛-
աւր և կարդան զանուն ծն սրբուք,
ար աղօթիւք նոց և բարեխօսութիւն
մեզ ողորմեցի: Աւետիւք զամ ա-
ղաչեցուք զե՛նա վրիտայէ զմեզ ՚ի
մեղաց և ՚ի ցանկութենէ տխարահի
Բնկայցի զուխտ և զանդրուածս
որտից մերոց և արժանի արայէ ըզ-
մեզ հաւատոց և պատուիքնաց իւրոց
ընդ ամ ծրս իւր ամենա՛:

Օ առաւօտս լուսոց և զառաջիկա,
օրս խաղաղութեամբ անցուցանել
հաւատով ՚ի քնէ խնդրեացուք:

Օ հրէշտակ: Օ քաւուի: Օ ծրց:
Եւ ևս միա: Օ անձինս: Ողորմեաց:

Ղոթի:

Յարեւելից մինչև ՚ի մուտս արեւու
հետալ ես ար, վաղի թաղաւոր

բաղցր ես. և անուն քո ասեղլ ընդ
ամ տիեզերս : Բաղցրացին սաղմոս
երգութիք մեր առաջի քոյ . ելցեն
իրաւունք յարդարութ. քու մէջ ՚ի տը
կարուին մեր . և վիճելոցի ամենամբ
անուն քո : Այլ մեք արժանի եղիցուք
կալ ՚ի պատուիրանի քում . և բեզ
երգել զօրհնութի և զխառս հօր և :

Սաղաւորիս Վիճելոցիս

Վճ մշտնջենաւոր՝ ամ յաւիտեանիս .
որ ՚ի ստորին աշխարհս լոյս ծագե
ցար՝ և լուսաւորեցեր զմեզ ՚ի խաւա
րային մեղաց մերոց : Ար վս մեր ՚ի
չարաւորութի եկիր անչարիդ ամ . և
հեղեալ ծաւալեցեր զչնորհս հոգ
ւոյդ ուրց յարարածս քո : Վ. յԺմ և
յաւիտեանս ժամանակաց բարեբա
նեալ ես ամենամեծդ Վճ ընդ հօր
և ամենամբ հոգւոյդ : Վ. յԺ և :

Փոքր :

Ղաղակեցէք առ տօր ամ երկիր .
ճառայեցէք ան ուրախութի :
Ստէք առջի նք ցնծութի . ծաներուք
զի նա է տօր ամ մեր :

Նա արար զմեզ, և չ մեք է աք. մեք
Ժողովուրդք և խաչն արօտի նր:

Մտէք ընդ գոռնս նր խոստովանու
Թք, և օրհնութի յարիս նր:

Խոստովան եղերուք տն, և օրհնե
ցէք զանուն նր:

Քաղցր է տէր՝ յաւան է ողորմու
նր. ազգէ մինչև յազգէ ճշմար
տու Թիւն նր: Քառք՝

Երգ:

Ճգնաւնի մը Վատն ծայ և
Ժառանգորդք երկնից արջարձեմն.

Երբ փոխան սկեան լք զանցա
ւորս՝ առիք զանանցոն և բանու իտն.

Բարեխօսեցէք մէջ տր զարն ման
կանց երկն շքուոյ:

Նահատակէք պանծալեք և սիրե
ցեալք ի յերկնս ոչ հօրնս ոմն

Երբ մը կրտսեցայք ընդ Քրիս
տեամբ ձերո ի ման խաչին. բա:

Մարտիրոսի մը ցանկալեք. և օթե
վանք

վանք հոգևոյն ճը շմարտո՞ւթե՛ ,
 ո՞ր ^{հոգևոյն} ըբ յաղթեցի՞ք հոգևով կա-
 րեաց և ցանկո՞ւթեց՝ . բարե՛ :
 Գովել լի ^{հոգևոյն} ք աշխարհի . և բաղձա-
 լիք վերնոցըն պետո՞ւթեց՝ . ո՞ր ^{հոգևոյն} ըբ
 երանութե մա՛սին հասի՞ք քան զա-
 մենայն օրդին մարդկան . բա՛ :
 Ամաւո ^{հոգևոյն} ք պատարագք՝ մա՛նկուեք
 տիօք և կատարեալք ի մաստո՞ւթե՛ .
 ո՞ր ^{հոգևոյն} ըբ փոխանակ կա՛թին արբի՞ք
 զգի՛նին զմայլեցո՞ւցիչ՝ . բա՛ :

Յարտարուի :

Տե՛գնաւ օրըք ճը շմարտո՞ւթե՛ վե՛
 կայք Վի՛ , բարեխօսեցէ՞ք առ
 Տէր վասն անձա՛նց մերոց :
 Ամա՛տա կըք կենդանիք սի՛րօղք
 Վի՛ , ո՞րք չարչա՛րեցա՛յք մարտո՞վ
 վասն անու՛ա՛ւրն Տեա՛ռն :
 Ամարտիրո՛սըք ցանկալիք մարդկան
 ըշձա եք . հայցի՛ցէք ի՛ սո՞ւրբ հոգ-
 ևոյն

Լոյն տալ մեզ ըզբարի ս :
Գոփե լեք վերնոց դասոց . պա՛ր
ծանք աշխարհի խը նդրեցէք զխա
ղաղութի՛ւն տա՛լ եկեղեցւո՛յն
Սամաւոր սր պատարա՛ւք . հասա
կաւ մանկուեք , հայցեցէք լինի՛լ
և մե՛զ ձեզ պրսա՛ կակից :

Սաղ Թան :

Մաղաք ողորմեաց տր բարերար .
աղաքեմք ողորմեաց : Սաղ Թից
սրց ձգնաւ ըցն աղաքեմք ողորմեաց :

Քարոզ :

Մք ձգնաւ որօքն աղաքեցողք զտր
որք զչարսն պարտեցին նեղուեցն
հոբերեցին : Սուտղէն և երկնային
անթառամ պատկացն արժանիեղէն :
Մոթիւք ոց և բարեխօսութեամբ
մեզ ողորմեացի : Մենակա՛լ տր ան
մեր՛ կեցո՛ և ողորմեա՛ն :

Սոթի :

Մք ես տր և ի սրս հանգուցեալ .
և մեք սր վկայիւքս աղաքեմք զքեզ

բարեխօսուք մբ Ա՛հաճնին և աղա
անօք ամ մբց քց՝ մի մերժեր զմե
յողումուհ քումի. այլ կէցո՞ զմե
աղօթիւք սոցին. զի դու ես բազում
ողորմ ամ. և քեզ վայելէ փառք իշ
խանու ի և պատիւ. այժմ՝ և՛:

Յեւա՛ Տեր զպաշտո՞՛:

Բարերար և բազումողորմ ամ՞:

Սաղմոս

Ա՛հ ամ իմ, ես առ քեզ առաւօտ
առնեմ. ծարաւեցաւ առ քեզ հոգի
իմ. քանի՞ պատիկ ևս և մարմին իմ:
Այ՛ է իկիր անապատ և անջուր՝ ուր
ոչ գոյ ինձ. ճանապարհ: Ա՛յսպէս
իմքս տուէ ցայց քեզ. տեսանել ինձ
զգօրու իս քո՝ և զփառս քո: Ա՛յ զի
լաւ է ինձ ողորմու ի քո քան զկեանս
իմ. և շթու նք իմ գովեսցեն զքեզ:
Ա՛յսպէս օրհնեցից զքեզ ՚ի կէանս իմ:
Ե յանուն քո համբալձից զձեռս իմ,
Սրա՛ս ՚ի ճարպոյ պարաք ունէ լցցի
ունն իմ, շթամբք ցնծուէ օրհնես
ցէ զքեզ բերան իմ: Օ՛ ի թէ յիշէ ի
զքեզ յա՛նդողնի իմում ի առաւօտս

Կանխեալ խօսի ը քեզ՝ Ի եղե
 իմ՝ օգնական, Ի հովանի թևոց քոց
 ցնծացայց: Այն զկնի քոյ անձն իմ.
 և զիս ընկալաւ աջ քո. և նորա Ի
 նանբ խնդրեցին զանձն իմ: Մտցեն
 Ի ներքոյ անդնդոց երկրի. մատնե-
 ցին Ի ձեռս սրոյ, և բաժինք աղուե-
 սուց եղիցին: Թափաւ որ յուսացաւ
 Ի ար. գովեսցին ամբէան ոյք երդ-
 նաւն նովաւ. խցցին բերանք այնո-
 ցիկ՝ ոյք խօսին զանիրաւնութիւնս:
 Ի սեր ամ աղօթից իմոց յաղաչել ինձ
 առ քեզ. յերկիւղէ թշնամոյն վրք
 կեան զանձն իմ: Մածկեսցէս զիս Ի
 ժողովոց չարաց. Ի բաղմուէ՛ ոյք գո-
 ծեն զանօրէնուի: Այք սրեցին ուղ-
 սուսեր զլեզուս իւրեանց լար: Ինն
 զաղեղունս իւրեանց իրս զառնուե:
 Չգէլ Ի գաղտնիս այնոցիկ՝ ոյք ու-
 ղիղ են սրտիւք. յանկարծակի ձգես
 ցեն Ի նս, և մի երկիցեն: Այք զօրա-
 ցուցին յանձինս իւրեանց զբանս չա-
 բուե. խորհեցան թաքուցանել ինձ
 որոգայթ. և ասացին ոչ տն սանկ զայս

Բննեցին զանօրէնութի . պատրաստեցան ՚ի քննել զքննութի : Մատիցէ այր ՚ի խորութի սրտի իւրոյ , և բարձր է շիցի ամ : Աետք արդայոց է շէն վերք նց . տկարացան ՚ի նմ լեզուք նց . և խռովեցան ամբեան ոյք հայէին ի նմ : Արկեաւ ամ մարտ ՚ի պատմել զգործս ան . և զարարածս նք ՚ի միտ առին : Աւրախ է շիցի արդար ՚ի արք և յուսասցի ՚ի նա , նովաւ գո լեպին ամբն . ոյք ուղիշ է և սրտիւք :

Երէ :

Այս անբարիչ լուսոյ անաջն^մ և լոյս բնակեա^մ լէ ՚ի լոյս անմատոյց Հայր երկնաւոր ՚ի զասուց լուսեղինացն օրհնեալ ՚ի ծագել լուսնոյ առաւօտուս ծագեալ ՚ի հոգիս մեր զլոյս քո ի մա նալի :

Այս ՚ի լուսոյ ծագումն արեգա^մ կն արդար , անձա^մ և ծրնաւնոյ Հօր Արդի . յառաջ քան զարեւ անուսն քո

գովեալ ընդ Տօր՝ ՚ի ծագէլ լու՛,
| յյս ՚ի Տօրէ բըղխուան աղբիւր
բարութե . Տօրի՛ սբ՛ ալ՛, ման
կունք եկե՛ղեցւոյ ընդ հրէշտակո
ւղ քեզ բարե՛բանեն . ՚ի ծագէլ
| յյս երբեակ և մի՛ ա՛նբաժանել լի
սբ ե՛րբո՛րդուի . զքեզ ընդ երկ
նայնոցն երկրաժիհքրս միշտ փա՛
ւաւորեմք , ՚ի ծագէլ :

Յարգարակ :

Մէկն զանէլէ՛զ | Տ՛ շա՛յր ամենա
կալ . ընկա՛լ զանշանքս մեր քոց
պաշտօնէից : ՚ի Տօրէ՛ ծագուան ան
ձա՛ն ա՛նբեգակն արդա՛ր՝ ծագեա՛
՚ի յանձինս մեր ըզ լոյսդ ողորմուէ :
՚ի Տօրէ՛ բըղխեալ Տօրի՛ աղբիւր
բարութե . շուսով քով լըց՛ւ ըզ
մեզ յայսմ առաւօտուս :

Երեք անձի՛նք և մի՛ բնութիւն .
մի՛ անութի՛ , զքեզ խոստովանիմք
յաւէ՛տ սբ երբո՛րդուի :

Լուսովո քով Վե ամբեան լուսա
 և որեցաք և ի մբ խաչ քո փրկիչ
 հաւատացեալքս ապաւինեցաք:

Ուր մեզ ան փրկիչ մեր անուր
 մեզ զխաղաղութի քո և արս անմեզ
 զողորմութիւն քո մարդասէր ար:

Վարդ:

Իւ ևս խաղաղութ զտր աղա՞:

Քառաւ որեցուք զամենակալն ան
 ար ծագեաց զայս անաւտու յարա
 րածս իւր ծագեաց և սցծմ զա
 ւատողորմութիւն ի վե փաբանչաց
 անունն իւրոյ: Վմենա՞:

Շօն:

Օ անաւտու աղօթս և զբանաւոր
 աշտօնս՝ ընկալ ամենակալ ամենա
 մեծք ան ի քո անապական և յերկ
 ն ին խորանսդ: Օ աղեւն ան մեզ
 զարդարուէ և զիմաստուէ զլոյսքո
 արս զմեզ որդիս լուսոյ և որդիս ար
 շնջեան: Ոյ զե ի գալ անուրս եր
 կիւ զածութ վարեցուք զկենս մեր
 և անանց գայթակղութ կարեցուք:
 զի դու ես օգնական և փրկիչ մեր:

Եւ զխոյնէ փառք իշ՞ 280 ՏԵ

Տէր հովո՛ւնեացէ զիս . և ինձ ինչ ո՛չ
 պակասեցի : Ի վայրի գալարու ջ
 անդ բնակեցոց զիս . և առ ջուրս հան
 գտեանս սնոյց զիս : Դարձոյց զանձն
 իմ առ իս . և առաջնորդեաց ինձ ՚ի
 ճանապարհս արդարուէ վն անունն
 իւրոյ : Եւսեպէտ և գնացից ես ՚ի մէջ
 ստունէրաց մահու ո՛չ երկեացց ՚ի չա
 րէ . զի դու ար ընդ իս ես : Ծուպ քո
 և գաւղան՝ նոքա միսթ յերեսցեն զիս :
 Պատրաստ արարէր առաջի իմ զտե
 ղան՝ ակն յանդ իման նեղչաց իմոց :
 Օճեր իւղով զգուռ իս . բաժակ քո
 ուր անուկ արբեցոյց զիս : Աշորմուի
 քո ար զհետ իմ եկեացէ զամ աւուրս
 կենաց իմոց . բնակել ինձ ՚ի տան ան
 ընդ երկայն աւուրս : Եւոյց իձն ճա
 նորհ յոր և գնացից . զի տաքեզ ար
 համբարձի զանձն իմ : Փրկեա՛ զիս ՚ի
 թշնամեաց իմոց ար . զի զքեզ սուրէն
 ինձ արարի : Ասո՛ ինձ առնել զիս ա
 քո զի դու ես ամ իմ : Հոգի քո բարե
 առաջնորդեացէ ինձ ՚ի յերկնս ուղիդ :

Ան անուան քո տը կեցուցեա զես,
 արդարութ քով հանցեա ՚ի նեղութ
 զանձն ին: Պորբու ք քով սնկեցեա
 զթշնա ին ին, և կորուսցեա զամ նե
 ղիչս անձին իննյ՝ զի ես ծնյ քո եմ:
 Ամեր ապաւէն և զորութ. օգնին
 ՚ի վնեղութեց ուր գարն զմեզ յոյժ:
 Ան ոչ երկնութ մեք ՚ի խառնել
 երկրի. ՚ի վովովիւ լերանոյ ՚ի սիրաս
 ծախու: Պոչեղին և խառնեցան ջուրք
 նոյ. խառնեցան լերինք ՚ի զորութ նո
 Պնացք գետոց ուրախ աննեն զքա
 ղաքն ան, և նո արար զյաւակս իւր
 բարձրեալն: Ան ՚ի մէնջ նոյ և նորա
 մի սասանեցին, օգնեցե նոյ ան ՚ի
 վաղորդենէ մինչե ՚ի վաղորդեան:
 Խառնեցան հեթանոսք և խոնարհե
 ցան թագաւորութք եւ զձայն իւր
 բարձրեալն և խառնեցաւ երկիր:
 Տը զորութեց ընդ մեզ ընդ անօգե
 մեր ան յակորայ: Անոյք և անսէք
 գործս ան, որ արար զնշանս և զար
 շեասս ՚ի վն երկրի: Ահար զպարգ
 ՚ի ծագաց մինչե ՚ի ծագս երկրի.

զաղէ զունս վշտեաց, զզնս խորտա
կաց և զասպարս սյրեաց հրով
Լրանիւ եղբ և ծանրաբ՝ զի ես եմ անձ
բարձր եղէց ՚ի հեթանոսս՝ և բարձ
րացայց ՚ի վր երկրի: Տ՛ր զօրուէց չ
մեզ ընդու նօշ է մեր ան յակորայ:
Մ՛ծ՝ յօգնել ինձ նայեաց, և ան յըն
կերել ինձ փութա՛ս: Մ՛մաչեացեն և
յամօթ լիցին ոյք խնդրելն զանձն իմ
զարձցին յետ և ամաչեացեն ոյք խոր
հեին ինձ ջարս: Մ՛արձցին առ ժամայն
ամաչեցիք՝ ոյք ասէին ինձ վա՛շ վա՛շ:
Յնձաացեն և ուրախ լիցին ՚ի բեզ
անքն՝ ոյք խնդրեն զբեզ անքն:

Մասացեն յամ ժամ մեծ է ան ոյք
սիրեն զփրկութիս բո: Ես սղջստ և
անանկ եմ անձ օգնեա՛ն ինձ, օգնական
և փրկիչ իմ ես դու անքն: մի՛ յամ
նար: Տ՛ուր զօրութի՛ն ծառայի բո:
Կեցո՛ւ զորդի աղականոյ բոյ, և արա՛ առ
իս նշան բարութեան: Տեացեն ա
տելիք իմ և ամաչեացեն, զի դու անքն
օգնեցեր ինձ և մխիթարեցեր զնա:

Փառք հօր և որդւոյ և՛

Նախա՛նքս անձրձ Ի՞նչ արարե՛ց և ճը՛շմարտ
 տա՛մբ արձա՛նքս Եթե՛ր և կեանքս անձրձ Ի՞նչ
 տա՛մբ անձրձ Ի՞նչ արարե՛ց և ճը՛շմարտ
 մերոց՝ յերկրէ՛ ելանէ՛ Լ յե՛րկրէ՛նս
 Դո՛ւմ ամ Լ արն կե՛նս Ի՞նչ արարե՛ց և ճը՛շմարտ
 մերոց՝ Եթե՛ր և կեանքս անձրձ Ի՞նչ
 և ճը՛շմարտ անձրձ Ի՞նչ արարե՛ց և ճը՛շմարտ
 Եթե՛ր և կեանքս անձրձ Ի՞նչ արարե՛ց և ճը՛շմարտ

Յորդանան

Նախա՛նքս անձրձ Ի՞նչ արարե՛ց և ճը՛շմարտ
 տա՛մբ արձա՛նքս Եթե՛ր և կեանքս անձրձ Ի՞նչ
 մերոց՝ յերկրէ՛ ՚ի յերկրէ՛նս
 Դո՛ւմ արն կե՛նս Ի՞նչ արարե՛ց և ճը՛շմարտ
 մերոց՝ Եթե՛ր և կեանքս անձրձ Ի՞նչ արարե՛ց և ճը՛շմարտ
 և ճը՛շմարտ անձրձ Ի՞նչ արարե՛ց և ճը՛շմարտ
 Եթե՛ր և կեանքս անձրձ Ի՞նչ արարե՛ց և ճը՛շմարտ

Սաղմունք

Տե՛ր ուղղե՛ա՛ զգնացս մեր՝ ՚ի ճը՛շմարտ
 խաղաղուէ՛: Տե՛ր ուղղե՛ա՛ և անույ՛
 նորդե՛ա՛ հոգւոց մերոց և անձրձ հաւա
 տացելոց գնա՛լ յարդարուէ՛ ճանա
 րարսն և ՚ի կեանսն յախտենից:

Եր 43
 Եթե՛ր և կեանքս անձրձ Ի՞նչ արարե՛ց և ճը՛շմարտ
 մերոց՝ յերկրէ՛ ելանէ՛ Լ յե՛րկրէ՛նս
 Դո՛ւմ ամ Լ արն կե՛նս Ի՞նչ արարե՛ց և ճը՛շմարտ
 մերոց՝ Եթե՛ր և կեանքս անձրձ Ի՞նչ արարե՛ց և ճը՛շմարտ
 և ճը՛շմարտ անձրձ Ի՞նչ արարե՛ց և ճը՛շմարտ
 Եթե՛ր և կեանքս անձրձ Ի՞նչ արարե՛ց և ճը՛շմարտ

Մ զաչէսցուք զամենակայն անձ զի
յաջողեալ ուղղեցէ զճանապարհս
ծառայից իւրոց ՚ի բարի և ՚ի խաղա
ղութի։ (Սենակալ ար)։

Ըրօրի։

Մ աջնորդ կենաց և պարգևիչ խա
ղաղութ քն անձ մեր, առաջնորդեա
մեզ գնալ ՚ի ճանապարհս քո արդա
րութ. և խաղաղութ ժամանել ՚ի նա
չահանդիստն կենաց և իրկութե՛
շնորհօք ողորմութե՛ քո։ զի դու ես
օգնիչ և իրկիչ մեր. և քեզ վայե՛։

Ըրօրի պահոց. յսրս րօն ոչ լինի՞

(Սրհնեալ ես ար անձ վերջէ մեր՝ որ
յամ ժամ ընդ մեզ ես. և ոչ երբէք
թողուս ՚ի ձեռանէ քում մէ զայնօսիկ
այք հաւատով և ճշմարտութե՛ կարդան
առ քեզ։ Մ զաչեմք և խնդրեմք ՚ի քեհ
ար ճայնորդակից լեր ծառայից քոց
քոյին վերակացութե՛ քո՝ պահելով ՚ի
խաղաղութե՛ և առաջնորդեա՛ մեզ
միւսանդամ խաղաղութ և խնդութե՛
հասանիչ յիւրաքան չիւր բնակութիւն
՚ի քն յն ՚ի ար մեր։ Արում վայե՛լէ՛։

(Օրհնեալ ար մեր յն քն. ամէն։

Տայր մեր որ յերկինս ես ։ 285

Դատիստատոսէլ շողին ան առաքեցիլ
 և զսոթըսն զվերն սան շնորհօք լցել

Արքա-որս-ն հասարակաց աղօթից ԼԵ
 բոբր ժամ-ն Լր իս արքի ՚ի գեմս թման հո
 ֆ-ոյն յԲոյն ԼԵ ՚ի գեմս նսխածօրն ճաշակ
 ճան և սղաքո-նէն ՚ի Կնէ :

ՐԶՆԱԼԱՆՈՂԻԳ
 սբ ԼԵ ճշմարիտ . ամէն :

Սաղմս . 50 :

Ողորմեան ինչ ամ ըստ մեծի ողոր
 մունք թում ըստ բազում գթունք
 թում քաւեան զանօրէնու իս իմ :
 Մաւեբ յունան զես յանօրէնու թի
 իմէ . և ՚ի մեզայ իմոց սբ արան զիտ
 Օանօրէնու իս իմ ես ինձն գիտեմ .
 և մեզք իմ առաջի իմ են յամ ժամ

Բեզ միայն մեղայ ար . և չը առա
ջի քո արարի :

Այ արդար եղիցիս 'ի բանս քո . և
յաղթեայես 'ի դատելքում :

Կորկնու թք յղացաւ . և 'ի մեղս
ծնու զիս մայր իմ :

Դու աք զճնարու թի սիրեցեր .
զանյայտս և շճածկեալս իմաստութ
քով յայտնեցեր ինձ :

Յօղեա՛ յիս մշտեալ . և սբ եղէց .
յունա՛ և քան զձիւն սպիտակ եղէց :

Լսելի՛ արս ինձ աք զցնծու թի և
զուրախութի . և ցնծասցեն ոսկերք
իմ տառապեալք :

Դարձո՛ զեբեսո քո 'ի մեղաց իմոց . և
զմամ ան ակնքս իմ քաւեա՛ յինէն :

Արտ սբ հաստատեա՛ յիս ան . և հո
գի ուղիղ նորագեա՛ 'ի փոխի իմում :

Այ ընկենաւ զիս աք յերեսաց քոյ
և զհոգի քո սբ մի՛ հաներ յինէն :

Տուր ինձ ցնծութի փրկուե՛ . և հոգ
ւով պետուե՛ քոյ հաստատեա՛ զիս :

Բառացից անօրնաց զճանապարհ
ս . և անբասիչոք առ քեզ դարձցին :

Փրկեա՛ զիս յարեանէ անձնս՝ անձնս փրկեա՛
թեան խնայ • ջնճասցէ շէջու իմ
յարդարու թեան քումս :

Տը եթէ գըրթուես իմ բանաս , բե
րան իմ երգեացէ զօրհնու ին քո :

Ինչ կամեցեալ էիր , պատարագս մա
տուցանէաք • բայց դու ընդ ողջա
կէզս իսկ ոչ հաճեցար :

Պատարագ այ հոգի խոնարհ • ըզ
սիրտ սուրբ և զհոգի խոնարհ անձ
նոց արհամարհէ :

Բարի արա ան կամօք քովք սիօնի •
և շինեցին պարիսպքն եկմի :

Յայնժամ հաճեցին ընդ պատրիար
արդարուէ , յորժամ ուխտից պատրիար
հանցեն ՚ի սեղան քո զուարակս :
Փառք հօր և որս :

Երբ երբորդի ժանա աւուրն յլի Աշու
նայիս :

( ) Եհնեմք ըզ քեզ Հայր անբա
կիզքն • էից էակ ՚ի յանդուխց •
բարձեր ձեռօքնիւ թ ՚ի հօշոյ և ըս
տեղձեր մարդ ՚ի պատակեր քո • Գո
րուխն ոտից խոնարհեցաւ զԷջպաս

Հիրան քո մոռացաւ . դարձեալ ա
սեմք ըստ անառակին . թէ հայր մե
ղաք քեզ 'ի յերկի նս :

Երկնաւորացն անբռնեւ լին . եղեր
մարդկան տեսանելի զգեցար պատ
կեր հողեղինի . Պատկերդ հօր ան
փոխելի . ելեր յերրորդ ժամ 'ի խա
չին . վասն առամայ նախատեղծին .
ընդ աւազակի քում խաչակցին . ար
ժանացո՞ ըզ մեզ դրախտի ն :

Սա՞նդաւո՞ր թագաւորաց՝ առատա
բուղիս հոգի շնորհաց . ժողովե
լոցն 'ի վերնատանն՝ առաքելոցն եր
կոտասան . 'ի հրոյ լեզուս երևեցար
յոգիս նոցա վերանստար . լուր յա
նուն քո ժողովելոցս՝ էջ եւ առ մեզ
յերրորդ ժամս լոս :

Մարտինս :

Յամ ժամու աղաչանք իմ այս են 'ի մե
ղաց խնոց մբ արա՞ զիս ար . և յօտարէն
պահեա՞ զճառայս քո մարդասէր ար :
Եւ ևս խաղաղութե՞ զո՞ր աղաչեա
ցուք՝ ընկա՞լ կեցո՞ւ և ողորմեա՞ս
( ) քհնո՞ւ թիւն և փառք հօր և Որ՞ :

Բարոզ Ե՛ծի պահոց 'ի Յովհաննու մանգա
խանաց առայեալս .

Ս հարան ամենեքեան զոհացարնուք
զմարդասիրեն այ և զփրկչեն մերմէ
յնէ քնէ . որ ազատեաց զազգս
մարդկան 'ի դատապարտութիւնն
ծիցն . և եբարձ զմեղս աշխարհի 'ի
ժամուս յոցմիկ խաչիւն իւրով .
և շնորհեաց առատապէս զպարգևս
Հոգւոյն սբյ երանելի առաքելոցն .
Խնդրեսցուք հաւատով՝ զի զմեզ
զամենեանն՝ արասդէ հաղորդ մե-
ծամեծաց և անձային բարեացն ահո
ղիկ . աղօթիւք և բարեխօսութիւն
անձ սբց որք աստ և ընդ անձ տիե-
զերս : Արմ զի անարատ վտուք և
ճշմարիտ առաքինութիւն կողեալք բոս
կամաց նր յայմ՝ աշխատհիս . զմանն
և զփիճակ ժառանգուէ ընկայցուք
ընդ անձ սբս նր . զբնակութի յւրի
տեհական և երկնային խորանացն :

Օ որ խոստացու իրելեաց իւրոց
ճշմարիտն անձ յն քն անձ մեր .
կեցո՛ և ողորմեա՛

Օ Ժամն և զառաջեկայ օրս խաղա՛ս :
Օ Տրեշտակ : Օ քաւուհի : Օ սրբ :
Եւ ևս մի : Օ անձինս : Աշորմեաց :
Ընթիւ :

Ար Ի քրօքէական և յանպատում
Տանգուցելէս յաթոս և այցելու
էս միշտ արարածոց քոց : Ար և Ի ժա
մուս յայսմիկ հեղեր յերանելի առա
քեալսն զչնորհս հոգւոյդ սրբոյ :

Ղու տր յառաջեկայ ժամուս և յա
ւէտ մինչև Ի կենցաղոյս աւարտումն
տպաւ որեալ միացն զմեղ ընդ ամբա
բէ շործուէ յորդորմունս և խոս
տացելոց բարեացդ հաղորդս լինիլ
զմեղ արժանի արա՛ս : Տր մեր և փրկիչ
յ՞ ք՞ : օր էս օրհնեալ ընդ հօր և
ընդ սրբ հոգւոյդ այժմ և միշտ և՛ :

Խաղաղութիւն Ընթիւ :

Ար էիր յառաջ քան զյաւիտեանս
բանդ ամբ և հակից հօր և արար
չակից սր հոգւոյդ : Ար և զմախաս
ոս զծին պատուիրանազանցու թիւն
զտղոյն ճաշակման նշանաւ ամենա

յաղթ խաչի քո 'ի ժամուս յայսմիկ
ենթադրեալ 'ի կենդանութի փո-
խեցեր. և զանորէնուխ մեր 'ի նմա
բեւեռեալ՝ կեանք անապական և նո-
րոգումն կենաց յուսացելոց 'ի քեզ
խոստացար: Արոց մասնաւորիւ և ըզ
մեզ արժանի՝ արա ար մեր յս քս.
որ էս օրհնեալ ընդ հօր և՛:

Տր ան օրհնեալ, օրհնեալ ար զօր,
հանադազ: Ա՛ծ մեր ան կենարար
և նա փրկեացի զմեզ: Տր ան օրհ-
նեալ, օրհնեալ ար զօր հանադ. առաջ
նորդեացի մեզ ան փրկիչ մեր:

Բարոզ:

Խնդրեացուք հաւատով 'ի անէ վա-
ճանապարհորդաց՝ հարց և եղբարց
մերոց. որք ընդ ծով և ընդ ցամաք
գնացեն, ուն զի առ ջնորդեացի նց.
խաղաղութի պահեացի և տարել հա-
սուսցի յիւրաքանչիւր տեղիս ար ան
մեր: Ա՛ն զի նա ինքն է առաջնորդ
կենաց և յոյս փրկուե, որ յաջողէ
ծառայիցիւրոց խաղաղութի հասանիլ
'ի նաւահանգիսան կենաց և փրկուե:

Երմեան:

Արտի

Մ. աջնորդեա՛ մեզ տր անձ մեր . և
 ուս՛ մեզ դնալ ՚ի ճանապարհս քո
 արդարութ . պահեա՛ ՚ի խալտողութե
 զկեանս մեր և զգնացս ՚ի հաճոյս քո .
 Ժամանեցո՛ զհողևոր և զմարմնաւ որ
 նթացս ծառ ալից քոց անառատ ճա
 հապարհաւդ յաւխտեանս ՚ի կենսդ
 Ե նորհօք միածնի քոյ ան մերոց և
 վրկիկն յէ քի . որ եղև մեզ առաջ
 նորդ կենաց և յոյս վրկութեան :

Մեղ որում օրհնելեա հայր ամենա
 կալ՝ հանդերձ կենդանաբար և ազա
 տիչ սբ հողւովդ : Մ. յԺմԷ" :

Յեւեա Տեր ըլ պաշտօնեացսս" :

Բարերար և բազում ողորմ ՄԺ" :
 Սաղմոս . 22 :

ՏԵ հովուէսցէ զեա . և ինձ ինչ ոչ
 պակասեացի :

Ի վայրիդ ալարւոջ անդ բնակեցոյց
 զեա . և առջուրս հնդստէն սնոյց զեա :

Ի արձոյց զանձն իմ առխա . և առաջ
 նոր

նորդեաց ինձ 'ի ճանապարհս արդա
րութե զն անունն իւրոյ:

Թէպէտ և գնացիցես 'ի մէջստուն
ըաց մահու, ոչ երկեայց 'ի չարէ,
զի դու ար ընդ իս էս:

Յուպ քո և դաւազան՝ ետքս մխի
Թարեւցեն զիս:

Պատրաստ արարեր աւազի իմ՝ զսե
ղան՝ ակն յանդիմանն եւղչաց իմոց:

( ) Ժեր իւղով զգլու իմ՝ բաժակ քո
ոպ անապակ արբեցոյց զիս:

Ողորմուի քո ար՝ զհետ իմ եկեացե
զամ՝ աւուրս կենաց իմոց. բնակիլ
ինձ 'ի տան ան ընդ երկայն աւուրս:

Յոյց ինձ ճանապարհ՝ յոր և գնացից.
զի առքեղ ար համբարձի զանձն իմ:
Փրկեա՛ զիս 'ի Թշնամեաց իմոց ար.
զի զքեզ ապաւեն ինձ արարի:

Ասո՛ ինձ առնել զկամս քո. զի դու
ես ամ իմ: Հոգի քո բարի՛ աւաջ
նորդեացի ինձ 'ի յերկիր ուղիղ:

Ս անունն քո ար՝ կեցուցես զիս.
արդարութե քով հանցես 'ի նեղութե
զանձն իմ:

Ողորմութեամբ քով սատակեա՛ զԹշնամիս
իմ. և կորո՛ զամենեղիչս անձին իմոյ .
զի էս ծառայ քո եմ՝

Պատ. ք Տօր և որ՛՛

Կարգ

Եւ ևս խաղաղութե՛ զոր աղ՛՛

Պատճաբանե լով աղաչեացուք զբարե-
րար հոգին ամ և խաղութեացուք զոր
մուխ՛ Ի նմանէ . զի անցուցէ Ի մէնջ
զցատումն պատու հատի յանցանաց մե-
տոյ բարերարութեն իւրով Եւն՛՛

Կարգ

Խաղաղութեամբ քով հոգիդ սբ ամ ճրչ
մարիտ՛ որ Ի վերէ քան զամ միտս
և զխորհուրդս մտիթարեա՛ զանձինս
ծառայից քոյ լուսնե լով զաղաչանս
մեր. Եւնց՛ Ի մէնջ զցատումն պա-
տու հատի յանցանաց մերոյ բարերա-
րութե քով. Սերեա՛ և լուր մեզ քա-
ւեա՛ և թող զմեզս մեր . արժանաւո-
րեա՛ գոհութե միււրեւ զբեզ լ Տօր
և ընդ սրբւոյն միածնի այժմ՛ և՛՛

(Օրհնեալ տր մեր յս քս . ամէն :

Հայր մեր որ յերկինս էս՛՛

Սարգստօրո-Բի հասարակաց աշտի, Ս էջ
 Էրորդի ժանո-հո Սր հասարցի 'ի դէն Տօր աջ
 Լ. Լ. 'ի դէն շարչարանաց Է Իացելո-Բէտն
 Արդ-ույ՝ աջ

ԲՏՆԵԱ, Տ ԼՅՐ

ար՝ Լժ ճշմարիտ . ամէն

Ստիւն : 50 :

Աշորմեա՛ ինձ ա՛ծ՝ ըստ մեծի ողոր
 մաւն քու՛մ ըստ բազում գթոււն
 քու՛մ քաւեա զանօրէնաւ ին՝

Եւս Գեղեքարդի ժանո-հո

Խաւարեցա՛ւ լոյսն արեուն՝ 'ի վեց
 Էրորդ ժամ ուրբաթուն՝ . ծանոյց
 Թի՛ լոյսն արարչական՝ նըսեմացոյց
 զլոյսն Էղական՝ . կախեալ ԸՂ Բէ՛Ղ

մերկ ՚ի խաչին՝ քողով ստուերաւ ըն
 ծածկէին՝ հերքեա ՚ի մէնջ ըզճան
 բութիւն՝ շարժող դիւին միջօրէի՝
 Չանձրուէ մա՛րտ այսոյն չարի՝ որ
 յայս ժամուս պատերազմի՝ ղողէլ
 հողւոց մեր հերքեայի՝ քոյնըջանա
 սրբոյ խաչին՝ ճըջմարտութե՛ք քո
 ճանապարհ՝ զառ ՚ի յերկն՝ ց անկեալ
 փայլակն՝ մերժէլ ՚ի մէնջ հաշածես
 ցի՛ և զմեզ լուսով քով վառեցի՛:
 Յայս միջօրէայ տուրնօն ժամուս
 վայե լչական աչաց մարմնոյս՝ յեալ ք
 գաղանկց մի՛ խոցիցուք՝ ՚ի իաւարէն
 որ ՚ի ծածուկ՝ շուրջանակի բունա
 կեօցին՝ ըզմեօք բանակըք հրեշտա
 կաց՝ որք պարակից մեզ լինելով
 ըզքեզ ընդ հօր փառատրելով:

Մաղխան:

Յամ ժամու աղաչանք իմ այս են՝:
 Եւ ևս խաղաղութե՛ք զմեր աղաչեա՝:
 Օրհնուի՛ և փառք շօր և Որդւոյ
 և հողւոյն նրջ: Եւ յժմ և՛:

Արթուրն մտօք և անդբօս խորհրք
 դով կացցուք միաբան յաղօթս ա
 ռաջի ան մերոյ և փրկչին յի քի:
 Հաւատով խնդրեսցուք ՚ի նմանէ
 դհրեշտակ խաղաղուէ պահապան ան
 ձանց մերոց որ եկեալ բանակեցէ
 շուրջ զմեօք և աներկիւղ պահեսցէ
 զմեզ յամ հրեղէն նետից սանցի որ
 թռչի ՚ի տունէ . յիրաց խաւարային
 գնացից ՚ի գայթակղութի դիւին
 ՚ի հասարակ աւուր: Անորմէ զգու
 շութիւ պահելով աղօթիւք և բարե
 խօսութիւ ան սրբ շնորհեսցէ մեզ
 մարդասէրն ան կեալ առաքինութի
 ՚ի փրկութի անձանց մերոց . ՚ի պատիւ
 և ՚ի փառս կենդանացուցիչ անունն
 իւրոյ: Այս հաղորդութի բնկալ
 ցուք ՚ի յայտնուէ միածնի որդւոյն
 այ . կերպարանակից առնել զմարմին
 խոնարհութի մերոյ՝ ըստ նմանութի
 մարմնոյ փառաց իւրոց: Այս զի զայս
 խոստացաւ սիրելեաց իւրոց ճշմա
 ըլտն ան յի քի ան մեր . կեցի և ող:

Օ Ժամն և զառաջնկայ օրս խաղա՞ն
Օ Տրեշտակ: Օ քաւուր: Օ սբյ:
Եւ ևս միա: Օ անձինս. Սղորմեաց
Լուսն:

Օ գեցն՝ մեզ ար ան մեր զէն արդա
րու թէ. զօրառէր և յաղթող լինիլ
ընդդէմ սանյական պատերազմաց.
Ե զանձն Տրեշտակն նեառ նր շիջուց սնե
լով՝ անկասկած լինուք յերաց խաւա
րային գնացից ՚ի գայթակղութի զի
չին ՚ի հասարակ աւուր: Եւ զգաս
տացեալք վայելչական տունց՝ ամբս
առաքինութի կացցուք ՚ի փրկութի
անձանց մերոց ՚ի պատիւ և ՚ի վառ
սբյ Երրորդութի. այժմ և՞.

Խաղաշուրիւն Լուսնիս

Երկնաւոր խաղաղութի քով պարոս
պեալ պահեա՞ զանձինս մեր ար զօ
րութեց. Ս զի դու ես ան խաղա
ղութի. և բաց ՚ի քէն զայլ ոք ոչ գի
տեմք. և զանուն քո ամենազօր՝ կար
գամք յօգնականութի անձանց մերոց:
Ե այեւոց յերկրապագութիս մեր, և
սուս մեզ առնել զարդարութի ճշմար

տու թե. Եւ գոհուի փառաւորե
ցուք զհայր և զոր'.

Սաղմս :

Տէ՛ր մի՛ յիշեր զմեզս մեր զառաջեանս .
Լաղվաղեացէ առ մեզ ողորմու թի
քո՛ զ. տղքաւացաք յոյժ : Օգնեա՛
մեզ ամ փրկիչ մեր՛ վն փառաց ան
ունան քոյ : Տէ՛ր փրկեա՛ զմեզ և քա
ւեա՛ զմեզս մեր վն անունան քոյ :

Բարոզ :

Ս ք հիւանդաց և ամ վշտացելոց՝
աղաչեացուք քիբկիչն մերքն, զի ողոր
մեսցի ըստ մեծի ողորմու ե իւրում .
և բժշկեացէ զախտս և զհիւանդու
թիս հոգւոց և մարմնոց ծառայից
իւրոց և կատարեալ առողջուի հա
տուսցէ զամեն ՚ի մշանջեանաւոր և
յանախտ կեանս . Ար առաքեցաւ ՚ի
հորե՛ ՚ի բժշկու թի ապրի մարդկան՝
միածին որդին այ . Տէ՛ր մեր և փրկ
կիչ յն քն . կեցի՛ և ողորմեա՛ն :

Լ. շօթի :

Փարատեա՛ զցաւս և բժշկեա՛ զհիւ
անդու թիս ՚ի ժողովրդենեք բուժմի՛

ան ան մեր . և շնորհեա՛ն ամենեցու
 զկատարեալ առուջու թիւն նշանա-
 ամ. նայալ թ խաչի քո . որով բար
 ձեր զտկարութի՛ն ապգի մարդկան,
 և դատապարտեցեր զթ շնամին կե-
 նաց և փրկութեան մերոյ: Ղաու ես
 կեանք մեր և փրկութի՛ն բարերայ
 և բազումն շորմ՝ ան . որ միայն կա
 րող ես թողուլ զմեզս , և մերժել
 զախտս և զհիւանդութիս ՚ի մէնջ .
 որում յայտնի են պէտք կարեաց մե
 րոց: Պարզեւիչդ բարեաց՝ պարգե-
 շեա՛ն զառատ ողորմութիւն քո ՚ի վթ
 արարածոց քոց՝ ըստ իւրաքանչիւր
 պիտոյից . յորոց հանապազ վառա-
 ւորեալ գովի ամենառք՝ Արրորդու
 թիւնդ . Ա՛յ թմ՝ և միշտ և՛ .

Յիշ՝ տ՝ Տէր ոչ պաշտօնէյս տ՛ն :

Բարերար և բազումն շորմ՝ ան :

Սաղմո՛ս :

Աշրանի որ խորհի զաղքատն և
 զանանկն . յուուր շարի փրկե
 զնա տը :

ՏԵ փրկէ զնա և կեցուցանէ . երանեմ
ն առնէ զնա 'ի վերելիչի . և ոչ մաս
նէ զնա 'ի ձեռս թշնամեաց իւրոց :
ՏԵ օգնական է նմա 'ի մահիւնս ցաւոց
իւրոց . զնմ' անկողնս նր' դարձա
ցանէ 'ի հիւանդութենէ նր' :

Լա սասայի ար ողորմեա՛ ինձ . բժշ
կեա՛ զանձն իմ , ես մեղայ քեզ :
Որ բնակեալն է յօգնութի բարձ
րելոյն , ընդ հովանեաւ այ յերկինս
հանգիցէ :

Լա սասայի ան ընդունօք իմ ես . ապա
ւէն իմ անձ , և ես յուսամ 'ի նա :

Լա փրկեացէ զնա յորոգայթէ որոն
զին , և 'ի բանիցն 'ի խռովութի :

'ի Թիկնամէ զ . իւր ընկալցի զքեզ .
'ի հովանի թեւոց նր' յուսացիտ :

Մի զէն շուրջ է զեցի զքեզ ճշմար
տութիւն նորա :

Ոչ երկնցէս դու յերկիւղէ գիշե
ր , և ոչ ինեան որ թուցի 'ի սուէն :

Նիւրէ որ շրջի 'ի խաւարի 'ի գայթակ
ղութի . իւրն 'ի հասարակ աւուր :

Մի կցին 'ի կողմանէ քումմէ հազարք .
և

և բիւրբ ընդ ազմէ քու մէջ . և

քեզ ինչ ոչ մերձեացին:

Քայց միայն աչօք քովք հայեացի
դու , և զհատուցումն մեղաւորա
տեսցես . զի դու ար յոյս իմ ես:

Օ քարձրեալն արարեր քեզ ապա
ւէն , զի ոչ հասցեն առ քեզ չարք և
աանջանք մի մերձեացին 'ի յարկս քո:
Հրէշտակաց իւրոց պատուիրեալ է
վասն քո , 'ի պահել զքեզ յամ' ճանա
պարհս քո:

'Իբազուկս իւրեանց ընկալցին ըշ
քեզ զի մի երբէք հարցես զքարի
զանն քո:

'Ի վերայ իժից և քարբից գնացես
դու . և առ ոտն կոխեսցես զառիւծն
և վիշապն:

'Քան զի յիս յուսացաւ , և փոկեցի
զնա . հովանի եղէց նմա , զի ծանեա
զանուէն իմ:

Կարդացցէ առ իս և ես լուսայց նմա
և առ նմա եղէց 'ի նեղութիւն:

Փրկեցից և փռւոր արարից զնա
էրկայն աւուրբք լցուցից և ցուցի
նմա զիւրկութի իմ: ԺԺԺ 304

մահաւ ստուերին՝ զասրդ լուսոյ
ճապայճառ՝ աւանդեցեց զհոգիւ
առ հայր՝ ուսհիւ կըցորդ ք զ' յե
կինս՝ ըզմեզ աւղղէս հոգւով քոյն:

Սանդարամն որք սարսեցն կայի
հոգիքն արձակեցն՝ Վէմք 'ի թմեզ
պատուեցան՝ 'ի տապանաց մեռեալք
յարեն՝ տարերք երկրի աատան ին
և աշխարհի սիւնք դողային . բա
մեարքս առ քեզ պաղատեցուք՝ զե
լնէ արդարորն դատեցուք:

Տոլցեր յայնժամ՝ ըսքանցելու՝ և
այժմ՝ մեզ սղորմեսցիս՝ լիւծեալ
բնութիս ըլ սղջացաւ՝ շնորհեա՝ և
մեզ լ'նից անցաւ՝ փոխան մահաւ քո
կ'նարար կեցո՞ղզմեզ ար բաներար .
քեզ պաղատեմք ըստ աւագակին՝ յե
լեա՞ ըզմեզ յօրն ահագին:

Յամ ժամու աղաչանք իմ այս էն .
Եւ ևս խաղաղութեան զ' ար աղ՝ .
(Օրհնութիւն և փառք հօր և որ՝ .
Քարոյ ինչի Պահպէ:

Դուրս սրակ և հաստատուն հա

ատով կաց դուք միաբան յաղօթա
 առաջի ան մերոյ և փրկչին յի բն :
 Յիշե լով զմեծամեծս նորա զանհաւի
 շնորհս , զհամբերութի կենսատու
 խաչին , և զհեղու մն ազատեցուցիչ
 արեան նորա , և զսոցին նմանս՝ որ
 յայսմ ժամու վն մեր մեղաւորացս
 կեաց նա : Եւ մեք զայս ամ զմտաւ
 ածելով՝ սրբեացուք ՚ի մեղաց զխոր
 հուրդս զբանս և զգործս մեր . կա
 տարեացուք ըզ սրբութիւն անձանց
 մերոց ահիւնն այ : Մի յապաղեցուք
 խոստովն լինիլ նմա զմեզս մեր և
 խնդրել զթողութի մեղաց մերոց ,
 զի մի կորիցիմք անապաշխար՝ զյաւի
 անեակիան կորուստն : Եւ մինչդեռ
 ժամանակս ՚ի ձեռս է , գործեացուք
 զբարիս ՚ի կեանս յայտասիկ . օրինակ
 վարուց մերոց ունելով զամ սբս և
 զյաղթօղ նահատակսն . որք միանգամ
 ՚ի սկզբանէ հաճոյ եղեն ան և փրկի
 չին բոլորեցունց : Երոց աղօթիւք
 և բարեխօսու ՚ի բն շնորհեացէ մեզ
 նարդասէրն ամ ըլ հաճոյսն իւր և

զօղուան մեր խորհիլ միշտ և առնել
և անպատու մ' պարզ և ա ն հաղորդօ
գտանիս: Օ որ խոտազաւ սիրե լեց
իւրոյ ճշմարիտն ամ՝ յնքս ար մերօ
կեցն և ողորմեա:

Օ Ժամս և զառաջեկայ օրս խաղ' օ
Օ հրեշտակ: Օ քաւու: Օ սբայ:
Եւ և ս մի': Օ անձինս: Աղորմեաց:
Եւ յօնի:

Տի զօրուեց' որ կամաւ որ մահո՛ւմբ
քով' ի Ժամուս յայսմիկ կենդանագու
ցեր զմեզ ի մեռելու է մեղաց մեռոց
և բեռնեցեր զկնիքդ առապարտու է
մերոյ ի խաչին . և շնորհեցեր աղա
տու է ազգի մարդկան ի ծառայու է
ապականութե յազատու է փառաց'
հեղմամբ արեան քոյ սբայ: Ենկալ և
այժմ զաղաչանս մեր . և յաջողեա մեզ
ուղիղ հաւատով և առ սքինասէր մա
րութ կեալ յայսմ աշխարհիս . և ար
Ժամաւ որ լինիլ յաւիտենակն և երկ
նային ուրախուեցն ընդ ամ սբս քո:
Եւ գոհանալով փառաւ որել զքեզ
ընդ հօր և սբայ հագւոյդ , այժմ և':

Խաղաղութիւն Անկեցուն:

Բազում ուղորմ ան և հաստիչ խա
 զաղուէ . հաստատեա՛ զանձինս մե
 քոյով խաղաղութ . որով ունիս յիւրա
 քանչիւր կարգի զամ արարածս քո .
 ուղիղ հրամանաւ զ մատակրարելով :
 Ասան զի այդ իսկ է կամք քո՛ խաղա
 զախան և հոգևոր սիրով կալ մեզ առ
 միմեանս . և սպասել արթուն մտօք
 յայտնութե միածնիդ այ և յիրէջիդ
 մե՛րց յի՛ քի : Արու՛մ արժանաւորք
 եղիցուք հանդիպիլ ամպո՛ղք ընդ ա
 ռաջ մն յօդս . զս՛ւարթ երես կայ
 ցուք յաջմէ քու մէ ընդ մքս և ընդ
 սիրելիս անուանդ քո մբյ . և ժա
 աանգեսցուք զպատրաստելն ՚ի սկզբ
 բանէ Յի մբց քոց զարքայութիդ :
 Եւ ընդ նոսին դոհանալով փառա
 ւարեսցուք զքեզ ընդ հօր և ամե
 նաարբոց հօգւոյդ : Ա՛յ յժմ" :

Ստորոհ :

Տ՛ր մի մատեներ զմեզ իսպառ վասն
 անուանդ քու՛մ սրբոյ . մի՛ ցրեք
 զու խոս քո . և մի՛ ՚ի բացեայ առներ

զողորմութիւնքո՛ր ի մէջ:

Ստանաբարհամու սիրելւոյ քո .
Էսասակայ ծառայի՛ ե ինչի սբ քո:
Տբ մի՛ մատներ զմեզ խոյառ վասն
անօճանքո՛ւ քո քոյ, միցրեր զուխոս քո
և մի՛ ի բացեայ առներ զողորմութիւնքո՛ր
ի մէջ:

Եր 4 Տեօն՝ Արտոն

Վահագեալին արբհմու՛ հայցմամբն
ընկալ տէր զաղաչանս: Եւ ծա
ռայինքու մասակայ՝ խրնդրոճա
ծովքն ի մեզ գրթա՛: Ի նտտեսին իս
բայելիս: Արով սրբոյն ի մեզ խնայ
եա՛: Երեքսրբեան երիւք սոցին:
Արբեա՛ զհողի՛ զմիտս և զմարմի՛ն:

Բարոյ:

Վաչե սցուք զկենատու փրկիչն
մեր քո՛ որ համաւոր խաչելուքն
իւրով զարարածս փրկեաց . և հեղ
մամբ արեան իւրոյ՝ զթողուի շնոր
հեաց յուսացելոց իւրոց . ամե՛ն:

Վ. զոնս:

Վնկեալ առաջի քո բարերար և բա
զու մողորմ անձ՝ աղաչեմք ամենայն

արտիւք մերոյք և խնդրեմք զբժու
 թի՛ր քէն ունիտատացար ծառայից
 բոց և ասացի՛ր զամ զոր ինչ խնդրե
 ցիք հաւատով յանուն Արդւոյ՛ր
 Հօրէ՛, տացի՛ ձեզ: (Եորհեա՛ և
 այժմ հաւատացե՛րցս ՚ի քեզ և կա
 տարեա՛ր ՚ի բարի զխնդրուածս մեր .
 զի՛ր քեզ եմք ապաւինեալ: Աւ քո
 առատ ողորմութե՛զ մտիթարեա՛ր ըզ
 մեզ ՚ի կեանս այսոսիկ . և առաջնոր
 դի ալ հասո՛ յանձառ երկնից արքայ
 ուրդ . ՚ի փառաբանուի և ՚ի պատիւ
 ամենայն Արրորդուե՛ղ: այժմ՛ և՛:

Յիշմ՛ Տե՛ր զդարձնեացս քո՛ն:

Ի արեբար և բազում ողորմ՛ ամ՛:

Սաղմոս, 114:

Արեցի՛ զի լուսնից՛ տը զձայնս ա
 ղօթից լմոց . զի խոնարհեցոյց
 զունկն իւր աւիս , և ես յաւուրս
 իմ կարդացի առ նա:

Երջան զինե երկունք մահու
 և վիշտը դժոխոց գտին զես:

Օնե՛ զաւթիւն և զաւճկուի՛ գտի:

Ե զանուն տեառն կարդացի:

Մեր՝ փրկեա՛ զանձն իմ. ողորմած
ած մեր սրբո՛ւն՝ Ե պահէ զտղայսն
Ես խոնարհ եղէ՛ Ե քր կեցոյց զիս.
Դարձ անձն իմ՝ ՚ի հանգիստ քո, քի
քր օգնեաց քեզ:

Փրկեաց զանձն իմ՝ ՚ի մահուանէ.
Գաս իմ յարտասունաց. Ե զուս իմ
՚ի դայթակղուէ. հաճոյ եղէց առա
ջի քն յերկրին կէսդանեաց:

Հաւատացի զոր Ե խօսեցայ. Ե ես
խոնարհ եղէ յոյժ:

Ես ասացի ՚ի զարմանալ իմում, թէ
ած մարդ սուտ է:

Օ ՚ի նչ տաց արիտուք քն՝ ընդ քեզ
զոր Ե ետ ինձ:

Օ քաժակ փրկուէ ընկալայց, Ե զա
նուն քն կարդացից:

Օ աղօթս իմ քն տաց՝ առաջի քն
Ժողովրդեան նր:

Պատունական է առաջի քն մահ սրբ
բոց իւրոց, ո՛ր քր ես ծառայ քո եմ:

Ծառայ Ե որդի աղախնոյ քո:

Հատեր զկատանս իմ, քեզ աստուծոց

պատարագ օրհնութե . և զանուն
ան կարդացից :

Օտղոթս իմ տն տայ առաջի ամ
ժողովրդեան նր . 'ի գտելիժս տան
տն , և 'ի մշ թուրուսաղէմ :

Օրհնեցէք զտէր ամ առիկք . գովե
ցէք զնա ամ ժողուրդք :

Օ օրասցի ողորմաւի նր 'ի վթ մեր .
և ճշմարտուի տն մեացէ յաւիտե
Փառք հօր և որ :

Երբայն Տէրուհեաց և Մարտիրոսց :

Որ ստեղծամբ ըստ պատկերի բա
նի պատուէցեր ը զմեզ . ընկալ
և այժմ ըզննչեցելոն 'ի բեզ ուղիւ
հաւատով . ըմեծելքում ողորմուի :

Որ շնորհօքք հոգւոյդ լուսաւո
րեցէք . յիշատակի իւրեանց զհո
գիս նց ընկալ մարդասէր . ըստ մե :

Որք հաղորդեցան մարմնոյ և արեան
քա՛նք . հանգն զհոգի՛ս նոցա ընդ
մբբս քօքն թրծ . քանզի գիկք մբ

արքային քո Են:

Միայն օրհնեալն ի կառնս մայր և
միշտ կոյս և իմանալի լոյս. ծրուօղ արք
չին մերոյ անդ ան ան ըստի բնեւոյն
(ակ)

Ի քարիչ անձ և ըստեղծ արգի
մարդ կան ան ի՛ր. անաւս աննէս ըր
ննդեցեալսն մեր. այլ հանդն զն
զիս նց ընդ սուրբըս քո:

Արդիչ մի ամին յարու թի օրեզե
քա ի՛նչ. մի անաւս առ:

Հոգիդ ճշմարիտ մըխիթարիչ ար
գաւորա ի՛նչ. մի ան

Հոգւոյն ըզբէ հովանացեալ միայն
սրբուհի. ծրուօղ ըր քանն ան ը
զաննաւեւոյ հօր ծրուօղ. և յոյս
նեցաւ միւթի երրորդուէ:
(բձ)

Ար կսեցեիր առքեզ ան ըզ օրե
զերս ան. ընկալ ըր մեր ըզննդեցիմ
ի դոդ նահապեալին անքա հանու
ողորմա՛ծ ան փրկիչ և բարեքա
Ար թողուեց եւ արեօղ ան ըձ. թնդ

Եղ մե՛ղրս մեր ննջեցե լոցն՝ . կարօ ք
յաւն՝ և հըզօր՝ . ս՛ղբր

Ար լուսաստու ես տիե՛ղե ըց քս ան՝
լուսաստորե ան և ըզ մեր ըզնն ջեցե լոցն .
լուսաստ կրան՝ ան և տ ըլաւ թնոցն . աչ

Յոցս մեր և ապաւէ՛ն մայր ան և
կնյս մը՝ . որ հօւր անուէն ոչ բոցս
կեղեւնց քս մը ըլաւ լոցն . բարեխօ
տեան՝ առ ան ըլաւ ն մերոյ կրկուէ :

(ԲԿ)

Ար որդեկ ես և բանոյ աստղ լուսն .
հաւաստասկից ընդ հօր յեռե .
առ ըլեզ կնքոյ անց մարդ ասե՛ր . Հան
դն ըհսոյ ի՛նչ ննջեցե լոց մեր ընդ
սքրս քս :

Ար ի՞նչ յերկնից զամն մեր . զառա
ջե՛նն տուեր զյանցանսն աղամայ՝ .
մե՛ղրս լուսն թք բարձեր ի զթիւսչին
անարատ ձեռօր՝ . հանն

Ար յաւ ծեր զկնն անաւ թիւն մահու
կամ աւրանիան մահաւանք քս քս .
առնաստորաց զայ զստանս՝ առ աղի քս

Տեղեւոյ մաղթեմք՝ հանս՝

Տիրա՛ Տի անարատ մայր ասն և կոյս
մայրիամ՝ քրթեական ատուր՝ զգեզ
անասց՝ ՚ի յերկրի՝ բարեխօսեմ առ
տր փառն մերոյ փրկութեանս

(43)

Այս բարեգուծ՝ որ գրթացար՝ի
յագջս որդւոց մարդկան՝ առաքե-
ցեց ըզմիածինդ ՚ի փրկութիւն՝
յիշեա՛ զհօգիս նրնջեցելոց մերոց
և հանդն ընդ սուրբըս քո՛

Արդե՛ղ միածին որ յարեարդ ՚ի
մեռելոց՝ ՚ի մեռանդամ գալըս
անանրդ քո՛ յարութի մեզ խոստա-
ցար՝ յիշեա՛ զհօգիս նրնջե՛

հօգից ճշմարիտ՝ մրխիթարիչ սև
գաւորաց՝ աղաչանօք մբ անձամբին
և ամ՝ քոց մբց՝ յիշե՛

՚ի բարեխօսելի՛ փութացիր մեզ
մբ անձամբին՝ առ ՚ի փրկելը ըզժողո՛
փութո՛ ՚ի մեղանց և յապակնութեանէ՛

(44)

Յանրոկըզեմայան ծոյն՝ յ հօր խո-
սանս

Եւարհեա՛ւ բանըդ մարմնացար ՚ի կու
սէ՛ն վաորն փրկուծէ մերոյ՝ աղա
չեմք զքեզ՝ զհնժեցե՛ւրն մեր ՚ի՛ թեդ
ուղիղ հաւատո՛ւ վ. յիշեա՛մ տէ՛րս
յորժամ գա՛ն թաղաւորուքդ քո՛
Անոխակալ քաղցրո՛ւ թէ՛ որդի՛ այ՝
հաճեցար բառեալ ըզ մեդս Յի՛ քո
խաչելու թի՛ն. աղա՛մ

Սամաւորահան մահո՛ւմբ քո լու
ծե՛ր զերկուծն մահո՛ւ. և արժանի
արարեր թողու՛ն յանցանաց քաւիչ
քո արեամբ. աղա՛մ

Որ փոխանակ մեզաւորաց ըզ մեա
նի՛ւ յանձն առեր՝ իջանելով ՚ի դժո
խս փրկեցեր ՚ի մեղսառէ՛ր բամ
տէ՛ն ըզ գերեալսն. աղա՛մ

Բաշե՛բ անեմք զանչափ քո՛ զմար
դասիրուիդ՝ որ երեքօրեայ յարու
ցեալ զկենդանու թի պարգև եցեր
աչաարհի՛. աղա՛մ

Մարութ և անբի՛ ծկոյս յետ ծըծ
ընդեան՝ որ մարմնով ծընար

զսր

զարձակօղն ՚ի կանկից մահու՛ . բարե
խօս լե՛ր զն անձանց մերոց՝ փրկել
՚ի սպաննալեաց դեհեկոյնս

(Գ Ը)

Յորժամ հարկանի փող զանլս
տանն քո տը՛ . յայնք՛ ժամ զարհո՛ւ
բեալ դողան արանածք ՚ի յօհե
քունմիէ . աղաչե՛մք ըզքեզ փերկե
հանգո՛ւ և ըզմե՛ր ըզ ննջեցեալսն
ընդ սուրբը՛ս քօ . որ, միայնդ ե՛ս
բազում շորմ:

Յահաբեկ լո՛ւսոյ ծագման քո
տը՛ . ցնծան դասք անաքիկն սցն ՚ի
փրոսյ լուսեղէն ամպոյն . աղա՛
՛ն իստկալ բազմա՛գո՛ւթ ողորմա՛ծ
տը՛ . մի անտե՛ս անտե՛ր ըզմե՛զուց
եալքը՛ս յահագի՛ն անուրն՛ , որ մի
Սե իջե՛ր ՚ի յերկնից և մարմնացար ՚ի
սբ կուսէ՛ն , ածառե՛լի քոյին ծնուն
դեմք՛ և զի՛ս մի՛ անտե՛ս անտե՛ր այլ
պհեա՛ պտու՛ն ապա՛ծ և ն՛ր իսպի՛շ ըն՛

23

117

Ար թագաւորդ ես յաւիտե՛նից
քո՛ անձ շնկալ ըզճառայս քո՛ ի
բարի՛ք և շնորհեա՛ ի յաջակողման
քում դասիլ՛

Ար աւնիս ի շնանոսի մահոս և կեն
սոց՝ հանդո՛ղ հողիս քոց ծքշից՛, ե՛ւ
Յորժամ կարգի աթո՛ռ արու՛թ երբ
քո՛ և հաստատի ատեանս դատաւարս
նին՝ յայնժամ խրհոցեա՛ ի ճառայս
քո՛, ե՛ւ շնորհ:

Ընկորհեալ անտմայր մարիամ՝
քերթեական աթոռ արբջին մերց
արևօրէնութեա՛նն, զոր՛ երանե՛մ
ան՝ ազինքք հանապաղ:

Պողոցն հանդուցի՛ լոցքն ան՝ արա
հանդ հատ և ողորմելի՛, և մեղ մեղաւ
բացս շնորհեա՛ զթողուել յանցանաց:
Քարոզ

Ա- և իստաւորեանս զակրօղս՛:

Ան հանդուցի զպողոցն արաջեա
ցուք զկրկրջն մեր քո՛ զի զնա՛ թար
դարան դասեացի՛, և զմեղ կեցուցի
շնորհի՛ ողորմուել ի բոյ, ամենա՛:

Տեղ քրտեա՛ ի կեր Լ. 201

Բնորդի մյ անսխակալ և բարե
 դու թ. գ թ. ա՛ քո արարչական սիրովդ
 ՚ի հոգիս հանդուցե՛լ ծառայից քոց
 Յիշե՛ա՛ յաւուր մեծի գալուստեան
 արքայութե՛ք քո: Մ. 201՝ արժանի և
 զարմուե՛ք աւուր և թողուե՛ մեղաց
 Վասաւորեալ պայծառացի լէ մքս
 քո յոջակողման դասուն:

Օ՛ր դու ես ար և արարիչ ամյուն
 գասաւոր կենդանեաց և մեռելոց:
 Եւ քեզ վայելէ փառք իշխանութի
 և պատիւ: Մ. 201՝ և՛:

Օրհնեալ ար մեր՛: Հայր մեր որ՛:

Մ. 2021:

Օ սողմոս երգուիս և զարուջանս՝
 ընկալցի՛ մարդասէրն ամ ՚ի հաճոյս
 բարերար կամաց իւրոց. մեր մեղաց
 և յանցանացն թողուե՛ շնորհեսցէ՝
 ՚ի չարեց փրկեսցէ. ՚ի մեղաց պճացէ՝
 և նմա փառք յաւիտեանս ամէն:

Օրհնեալ թագաւորութիւն Հօր և
 Արղւոյ և Հոգւոյն սբյ. սյժմ՝ և՛:

Ժամանակս ըստ կարգի անուրջ պարսկացի
Տօնի Տեառնականաց. և ամ Արք. :

ԳԻՏ
ԲԶ
ԳԶ
ԴԶ
ԵԶ
ԶԶ
ՈՒՐ
ԿԵԿ
ԾՆՆ

Ե՛ր Տօն առաքեցար Պրկիչ
և մարմնացար ՚ի սբյ կուռսէն
որ վն մեր ՚ի յեբկնից իջէր և
լուսաւորեցէր զտէգերս :
Օ խաղաղութի քո տուր մեզ ամ, որ
խաղաղութեց էս թաղաւոր. զնաղաս
ղութի և զողորմութի որ յամի էս
դու կարող մարդասէր :

Որ ըստ ամ միտս անցանէս, զխա
ղաղութի քո ամ տուր մեզ հանապազ
գրէղ աղաչեմք :

Միամին որդի և բանդ ամ և ան
մահ էուի. որ յանձն առեր մարմ
նանալ ՚ի սբբուհւոյ ամ ամենն և ՚ի
միշտ կուռսէն. անփոփոխէ ըդ մարդ է
ղէլ խաչեցար քն ամ մեր մահուամբ
զմահ կոխեցէր մինդ ՚ի սբյ երրոր
դութէն փառաւորակից ընդ հօր և
սբյ հոգւոյն կեցն զմեզ :

Միամին անհարսնացել զբանն անբո
կիզբն յղացար և զամն անխմնալե
ծնար. զանպարտութի ՚ի գիրդ քո
բար

արձեռ, նմա անդադար բարեխօ
սեան վն անձանց մերոց:

Տաճին գլխի խոստովանել էրկր
պագէ եկեղեցի ուղղափառաց քան
ղի ուրքերօրէքն բաղմաչէ այք և ւ
թառք հրանիւ թք և վեց թ և եան ակրօ
բէքն նայիլ ոչ իշխակին, կրեցեր ան
ս' բնապէս զօնապահանումն ի յար
գանդի քու մ ոյ աղակին զոր, և ծը
նար ոյ զմարդ զն քն բոլորից զմար
մնացին առ ի բէն զանձաա զբանն ի
փրկու ի ճի և կենք անձանց մերոց:

Տնն

Ղառեմը գլխի սբ կոյս Մարիամ

Տնն

Մաճիկն բարձրելոյն զօրութն հս
մանաւորել և սբ հոգւոյն եկաւ որու
թքն լուսաւորել, որ զամ գոյուեց
սան զծիչն յղացել ծնար անձառայս
մարմացելոն առ ի բէն բարեխօ
սեան կեցոցանել զանձինս մեր:

Երու ճն պսօր Մսկօն հոգւոյն
գար ի տձրն երևելով քերթելոյն
վե հոգոյն որոց թևօքն սաւառնել
նչ իշխակին նայիլ ի յա հեղ փառցն,
սա ի գիշիս խո բարձրէլ համբուրիք
հա

Տնն

Տամարձակասէս և գգուէր ուղ զ
նուկ . և աղերսով հայցէր արձակել
ի խաղաղութիւն :

Անկղբնական բանդ ամ . ՚ի վերջին
աւարս յանձն աւեր լինիլ մարդ
ի կուսէն . և արարիչը յաւիտենից
փակեցար ընդ ժամանակաւ . սբ սբ
սրբուէց և անկարօտ մաքրուէց . և
կիր ՚ի տաճարն քառասնօրեայ . զօր
նացն կատարեցեր զարդարութիւն . Օ սբ
բարձեայ սիմօնի զանպարագրու . ՚ի է
ի դիւրիս եւր հայցէր . որ արձակիչն էս
կատերոց՝ արձակեալ զիս ՚ի խաղաղութիւն
Այլ լէ ծերուհւոյն սիմօնի վերս
դաշեմք առ քեղ տր . սբ սբ սբ սբ
զօրուէց լինեալ քրիստոս և երկիր փա
սօրքս ՚ի վրկութի մեղ . Կա լ ծ
կաւար քեղ :

Օ զապարաւ զճնշումն՝ որով կանխա
գէտ յնշ առեիր . որ և ՚ի բեթանիա
յն ջեիր՝ զի յարուսցէս զսիրելին քո .
Երդ և մեք գոչելով առեմք . օրհնել
որ գտա ՚ի չարչարանս կամաւ հօր՝ ՚ի
վրկութի անձանց մերոց :

Յորժամ եկեալ կենարարոց ՚ի գե-
 րեզմանն զազարու յորժամ եկեալ
 կենարարոց ՚ի գերեզմանն զազարու և
 և տաւոր ձայնիւն աղիակէիք ասե-
 լով զազարէ արի եկ արտաքս: Եւ ի մն
 ուեալն ՚ի գերեզմանէն յարեւ և նոյն
 ինքնոց զանմահս և երարոց և սոց և սուր
 սիրել ըոյր և անձային ձայնիւն ՚ի գե-
 րեզմանէն կոչեցեր: Այ և մինկուեք
 եբբայեցեաց սատլքօրհնէին զմեծաճ
 թագաւորու ՚ի քո: Եւ նոսին և մեք
 ասեմք ովսանայ՝ օրհնել է գալուստ
 քո օրհնուի ՚ի բարձունս, օրհնել որ
 գալոցդ ես անուամբ ան:

Տղե

Յնձա՛ եհմ՛ և զարդարեա՛ զաւել աստ
 քս սիօն. քանզի՛ ասա՛ թագաւոր քո
 Բնասել ՚ի յաւանակի նորոյ՝ հե-
 ղուի ցուցանելով զայ մտանէ յաւա
 գատտ քո: Եւ մեք աղիակէմք օվսան
 նայ օրհնեալ եկեալ ՚ի յանուն ան.
 որ ունի զմեծ զողորմու թի:

Զայ

Մա յարեալ ՚ի մեռելոց մահս ամբ
 զմահ կոխեաց և յարուի ի սոց
 թեղ գնեանս պարգ և եայ նմա զատք
 յախտանս Եւ մն

Յին

Տաւոր և սքանչելի է խորհուրդ
ի հոգւն մերոյ . որ անսկիզբն ՚ի հօրե
անմահ . որ ար մարմնացաւ ՚ի կուսէն .
խնայ Տաճեթելով և կամաւոր մահ
ու՛նայն իւրով զկենդանութե մեզ
պարզ և եայ շնորհս :

Յին

Մանգի յարեւ ՚ի մեռելոց քմ ամ յա
ւրաբեկոյ՝ սրաբիչ և յարու ՚ի սպառի
մարդ կան, զորօ, հսեն անդարտար զին
էտրու ից հրե շնկոյ և ամ զու՛րթու կը
ե իմնոց : Ինդ որս զսչելով ասեմք
փնք ստկաչի յարաւե քո տր :

Տճբ

Եւ խոյան վերնական բազմու իք ան
սանելով զքեզ ՚ի հրե դէն կստարազ
մեռոյ՝ սարսեալ ասե ին . ով է սա որ դի
մեայ զայ յեղովմայ . և եկեալ մտանե
փառօք ՚ի փառս . ար փառք քեզ :

Տճբ

Որ յանդատու մ' ամոռ նասիս և յան
մարմնոցն վերօրհնիս , անհասանելի
բանդ ամ ՚ի յերկրի երևեցար ճշմա
րիս մարդ . զանօրհնու են կատարել
զխորհուրդ խաչի և մահու Տաճեթել
ցեթ . և զհրշաչի զճրուխդ քոցուցեր
հըր զօրուք այսօր Տաճեթճար փնք

Ի յերկինս և զկուսածին մարմինդ քո
 հրաշափուսայն լուսազարդեցեր զոր
 տեսել ես այլապէս նախաձայնել տեսեր
 ով է սա որ դիմել զայ յերկրէ: Տիա
 ցել պետուեց երկնից գոչելն առ մի
 մեանս, համբարձեք ի շխառք զդրուես
 ձեր ի վեր և մացել թգլբ փռց: Վոր
 որ յամի կարողու ես և հզօր շնորհեա
 ւ մեզ հինդ ի պիլ քեզ ամպովք ի միւս
 անգամ քո գալստեանդ որ միայնդ
 ես մարդ աւեր:

Մճ զքեզ խոստովն իմք զմբ հոգիդ և
 երկիրպիւնեմք որեւ պատճառ կենդա
 նու թե եղելոցս և խաղաղարար Յի
 սոր զտղխոու ի աշակերտացն բազում
 զհոուբ լցեր և ի հրեղէն լեզուս բա
 ժանել անձաւելեօք ցուցարնց աղա
 ղակեմք մեր խնայեա և կեցն զմեզ
 Մյօօր ի հրեղէն լեզուս բաժանել
 հինգեր յառաքելսն լուսորելով զնս
 և այժմ աղաչեմք ըզքեզ մեր հոգիդ
 անձ որ ես պատճառ կենդանու թե
 եղելոց և խաղաղարար աշխարհի
 խնայեա և կեցն զմեզ

Տ Գ

Բ ԶԵ

42

Այն և մեք զհոգիդ սբ ան լէ հօր և
լէ որդւոյ միասնկն խոստովանիմք. և
հայցեմք մեզ ՚ի վերնստուշկեզ զհոգե
ւորկան խաղաղուիդ. արք վառքքեզ:

43

Եւրեի արդ այսօր աշակերտացդ ՚ի թա
փօրական լերինն. և աշակերտացդ զար
հուրելք աղաղակելին ասելով. արաս
ցուք երիս տղւարս՝ մի անդ, և մի մօ
սիսի և մի եղիայի: Արդ՝ և մեք բանա
ւոր հօտքս երգեմք լէ քո ճշմրիտ վկայ
իցդ, անքեա՛ ՚ի մեզ զլոյս քո շնորհացդ
ի քոյ միասնկմ գալստեանդ և կեցնո՛ս:

44

Առաջի պաշտական ամենյաղթ խաչի
քո անկեմիմք երկրորդեւ լով և խնդրեմք
զթողուի յանցանաց մերոց. քանզի սո
վաւ բարձեր զդատապարտուի աղգի
մարդկան: Ալւայժ մ՛վս սբ, անային
քոյ նշանի շնորհեա՛ զերկնային զխա
ղաղութիդ ամ աշխարհի:

45
անի

Տբ մեր և փրկիչ յս քս, որ աղօթիւք ե
փոխորդեք բազմաչորհար վկային քո
և հօրն մերոյ սբն գրիգորի լուսւոր
չին, մեծաւ փառօք և բազմուք զօ
րացդ լուսեղինաց լ՛ջեր յերկնաց ՚իդ աշ

տրն արարատեն, ՚ի յայցելուի փոքու
 հօտիդ քոյ ազգիս հայոց՝ և ՚ի ցուցու
 յատկինի սիրոյդ և մեծի ողորմու
 և ոսկի ու աւամբ բաղխեցի զխորս
 արնոց, և հաւածեցեր զգու նդս սան
 դարմետակնց ուր և լուսաձև յօրին
 մամբ հրաշիկերսեցեր զմայր աթոռն
 մեր զմե և ջիւածին և արարեր զնա
 շտեմարան անսպառ ընդհնոց անձայ
 ոց ՚ի լինիլ ճնօղ՝ դաստիարակ և կա
 տարել զգործիչ ամ եկեղեցեցս հայաս
 տանեյց: Ըրդ՝ պահեա՛ դնա անրատ
 հոստատուն և անողոս, ՚ի պայծառա
 զարդուի եկեղեցեացս մերոց և ման
 կանցս սոցին մինչև ՚ի կատրած աշխար
 հի յողոց միշտ փառաւորի ամենաթբ
 անուն քո յաւիտենս յաւիտենից ամէն:
 Օ յատղաղուի շնորհե՛ս եկեղեցոյ
 քու մայր զխողողուի և զան շրթուի
 ՚ի թշնամեց պատե՛ր զմե և հաստատե՛ս
 ՚ի մի հաւատ զկրթիկե եկեղեցի զքեզ
 խոստովանիմք ան և ան կեցո՛ւ զմեզ:
 Օ յաճոյն թագաւի քո և զկարապե
 ուի մայ բանին ի սահանէլ կրծեւով

Է Է Է

Տ Ե

որ ՚ի ձեռն կնոջն զնախաստեղծն
 դրիստէն արտաքս ընկէց: Ա՛նկայ ՚ի
 զհոգիադա անօրէնութիւնք որբոքիւ
 և բազմելոցն հերոգիայ՝ զկարաւս ո
 տից աղջկնն հաճոյցոյց՝ զի դքոյդ հաս
 ցէ զգլուխ որ զամբան ձեռնդ բեցեր
 զգլուխն ՚Ին: Ա՛յ դու որ յանդիտէ
 բարբառոյ ձայն, գոչեա՛ որում ձեռ
 նադրեցեր պարգևել զխաղաղութի
 և զմեծ զողորմութիւն:

բստե

Յնձա՛ այսօր ցնձա՛ և զո՛ւարձացիր
 կաթուղիէ եկողի մբ՝ յիշտիաւ սոյն
 Մտեփաննասինախավկային քի վկայե
 ցելոյ հօր: Ա՛յ աղօթիւք բանայր զեր
 կինս զոր փակեաց աղամ և հրեշտա
 կակերպ տեսլեմբ տեսանէր զկերպա
 բանն հօր ՚ի կերպի աղամայ նստեալ
 ՚ի յաթոռ փառաց: Արդբա՛ լութի
 քարանցն որպէս զձաղնիս հաւաքե
 լ վբողորէր սրակս փոխանակ վշոցն
 և զաղանն: Ա՛յ զմարտիրոսահան ա
 ըւանն լուր խառնէր ընդ փրկական ա
 լանն ՚Ին՝ յոտեցելոյն ՚ի կողէն: Ա՛յ
 որոյ գոբա շանցել ՚ի փառս առաւել

քան զամ քան հայցե և վն մեր ՚ի
 վերնատունդէն զպարզ և սկե նայան
 վախճանից և զմեծ զողորմութիւն
 Յորովայնի բնարեալ սբն Ստեփան
 նա յորովայնի բնարեալ սբն Ստե
 փաննոս վկայ ճշմարիտ աւարելահան
 քարոզուէցն որ ՚ի վն անօրէն քարա
 ձգողայն աղօթէր առ քն Մծդ ասե
 լով մի համարիր սց զայս մե զս Մծդ
 ՚ի ձեռն սորին բարեխօսութեն շնոր
 հեւ մեզ տր զմեծ քո զողորմութիւն
 Յնծայ այսօր ցնծայ և զուարճանայ
 եկղցի սբ տօնելով մեծաւ հանդի
 սիւ զհանրատենց յիշտկս քո վգե
 բազանցելու ՚ի հարս սբ հայրամիտ և
 լուսաւորիչ տանս թորգոմայ սբդ
 Գրիգորիոս Սբ քոյով անտնելի չար
 չարանօրդ զաշխարհս ամ հիացուցեր
 Մօրինի ճգնութիւն զհրեզէնան զար
 մացուցեր որք և զուկո գուեդ յերկ
 նից ՚ի յերկիր խոնարհել ՚ի տես հան
 դիսի նահատակուելու փութային լու
 ան համեմատ համբերութիւն զգողող
 ցել արքայն իւրական զօրօքն լուս
 լուս

լուսե

A

լուսա

Իւրդ նուաճեցեր: Աւուսի հաճոյ ա
 շօթիւքդ զլուրցլ միտս նցին լուսա
 ւորեցեր և աւետարանին քիպաշտօ
 նեայս արարեր: Ենդ նմին և զագգս
 հայոց նորոգ հագեար ծննդեմբ ՚ի լոյս
 անձգիտուէ աներ: Այ և յատկապս
 լուսիպալեցր ՚ի մէջ ամսբց, և զառա
 քելահնն ընկղար զաթոռ և զպատիւ,
 և ընտսին պատկեցր ՚ի քսէ այ: Արդ
 ով հայր մեր և լուսւորիչ հոգւոյ մե
 րոց, աղաչեմք զքեզ միաբն ուխտիք
 եկղցւոյ քոյ, զի յաւուրս հրաշալւոյ
 տօնի քոյ, յատկապս բարեխօսացես առ
 քսւածն մեր, զի զեկղցիս և զմնացորդս
 ժողովրդեն քս պահեսցէ ՚ի խաղաղե
 վրկերով ՚ի հոգեոր և ՚ի մարմնաւոր
 թշնամեց, շի և մեք միշտ զմիշտկաքո
 կատարելով փնւորեցուք զհայր և
 զորդի և զմբ հոգին յաւանս՝ ամեն:
 Վերիգոր մբ քահանայապետ՝ որ զհա
 ւատս ուսուցեր և զբանկս զիւնացն
 հալածեցեր, մարգկան ուսուցեր քա
 րոզէ զերորդուին, պատկեցար յար
 քայուէն, արբարեխօս լեր առ մր
 վասն մեր:

E
 A
 Ի
 Ե
 Լ

Լուս

առի

որտ

մարտ

հայր

Առաքելք և վկայքքի աշամենկաշ
 հոգւոյն զորուքն զամսեան ը հա
 նուր յորդէգրուի կենաց կոչելով մի
 ամնակն որ երրորդուեն յորդորեցին
 երգել զվառն ՚ի յաւիտեն, ամեն:
 Այսօր ահաւոր ճայնք օրոտման հնչե
 ցին յերկնից ՚ի յերկրի կոչելով յորդէ
 գրուի զմեզ վերնոյն սիօնի. հաստա
 տուիքն հաւատոյ և պարծանքն եկե
 ղեցւոյ. որք ցօղով արեն իւրենց մաք
 րեցին զտիեզերս յանօրէն կռաշտու
 թեց. և միշտ հայցեն ՚ի քէ զքաւուի
 տօնողացս անուանց իւրենց: Այդ
 մաղթանօք սց ար՛ խնայեա՛ ՚ի փրկել
 քո ժողվւրդս որ միացնէ ես մրէսէր
 Տր՛ որ հիմնեցուցեր զեկղցի քո ՚ի վե
 վամի հաւատոյ, և կարգեցեր ՚ի սմա
 առաքելս և մարտիրէս՝ հովիւն և վար
 դապետս՝ առ ՚ի հաստատուի սրց և
 ձգնուք վկայից զթշնամին սորա վա
 նեցեր. ՚ի խաղաղութե զսա պահեա
 ւած՝ ույ մարտասէր:

Օ հրայտկենն զարդրեցեր աթառ ՚ի
 յերկրի, առ քէն առեր զպատիւ յերկ
 նուստ

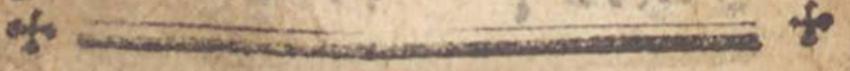
նուստ՝ ծնայքի՛ . ո՛վ էրանէ լիդ՝ Ի հարս
 ձբ հայրապետ: Բանզի՛քո վարդա
 պետուեդ սերմուեք՝ բարեւոյնուե
 բուսուցին հասկս. սերախուե՛ պտուղ
 հատուցնելով և հաւանցելոցս փրկու
 թի՛ շնորհելով . վն՛ բարեխօսեա՛ առ
 օր վն՛ անձանց մերոց:

Թ 14

Այ՛ յետ անասէր թգրին իէլէ եզե
 կիա՛ յարոյց ան՝ զյովսէ՛ որ զամ կու
 պաշտու իսն՛ի բաց ընկէց ուն և զբարե
 պաշտն կոստանդիանոս : որ զարիսի
 զմոլումն խափանեաց՝ և զմեծն (Թ) . է
 դոս յարոյց անձային նին՝ ճուէ վառել՝
 ք դեմ այնցիկ որք զմբ հողին հայհո
 եին: Լ. րդ՝ ո՛վ անարե՛լ և ուղղափառ
 քթ թգր՝ աղաչեա՛ զտր՛ի փրկել զմեզ
 ՚ի մարդապաշտ հայհոյուէ . զի և մեք
 սունեսցուք զյիշատիկս քո՛ խնդրելով
 ՚ի քէ զհաշտուի և զմեծ զողորմաւի:

Թ ագ

Այ՛ յետ անասէր թգրին իէլէ Եզե
 կիա յարոյց ան՝ զյովսէ՛ որ զամ կու
 պաշտու իսն՝ հնոյ ժողո՛ւրդեանն՝ ՚ի բաց
 ընկէցումն և ՚ինարումն յարոյց զմեզ
 նիկն թգրաց զբարեպաշտն Լ. բգա

րիոս ար'ի հեռաատունէ ծանեաւ զերկ
 նաւոր թիւորն զքս . և եղև քարոզ
 անձուէն ինքն ի ծագս տիւզերցո : Յետ
 նարին և զմեծն Տրդատիոս՝ որ խաղա
 հալածեց զբիււամուկ կուսապաշտուիսն
 յԾէս հայաստանէյց . և զարդարեց
 ճշմարտ և ուղղփառ հաւատով : իսկ
 ուր անձարեւ և բարեպաշտ սբ թիւր
 աղաչեալ զտր . ի փրկել զմեզ յանօ
 բէն բռնաւորաց . զի և մեք տօնելով
 զսիշակս քո խնդրեացուք ի քթէ զլսա
 ղաղուի և զմեծ զողորմու թիւ :
 Դատաւարի սբց և յիշակի մբց մար
 տիրոսաց՝ զձեռս համբառնալով աղա
 չեմք . բարեխօսուք մց և աղօթիւք
 զկենդանու թիւ մեր խաղաղացի՝ ան
 ույ մարդասէր :

մբո

Ը՛գնւորքքի . որք տան ջանաց անօրի
 նացն համբերեցիք և զմոլուի կսոցն
 խառնանեցիք : դասաւորեալք է հրէշ
 տակս ի յերկինս . որք ունիք զհաւար
 ձակելի՝ ի քթէ՝ բարեխօսեցէք կեցուցա
 ղի զանձինս մեր՝ զձեզ աղաչեմք :
 Իսկ ծագեցին մեզ յարեմուց ույ զա

ձգն

հուս

րեգակն, և լուսաւորեցին համանդա
 մայն զաշխարհս հայաստանեայց, իա
 րատեցին զխաւարն անգիտուէ կու
 պաշտուէ. և լուսաւորեցին զամ հողի
 հաւատով անգիտուէ: Մյ բարեխո
 սուքն քս ան՝ պարզ և ետ՝ աշխարհի
 քում՝ զխաղաղութի. և անձանց մերոց
 զմեզաց թողուի, ոպ մարդասէր ար
 Օ յաղթանակ ձեր զհանդէս զոճար
 ձացեղ տօնէ եկղցի սբ. քանդի սբ. և
 թբ ստացայք զկուսուծի. և իմարմ
 նի զանմարմնոցն ցուցիք զհանդէս:
 արանացելք քի երկնւոր իեայն
 դասերք վերին սիօնի. խնդրեցէք ՚ի
 քի զհաշտութի և զմեծ զողորմութի:
 Յաշխարհին ՚ի ճակամարտին, յաշխար
 հական ՚ի ճակամարտին և ՚ի մեծ պա
 տերազմին թ դիմամարտել լինէր անօ
 բինցն պատերզմ: Եւսկ երանելին հա
 տակքն՝ զմոլութի անօբինացն խափանե
 ցին և յաղթող գտան. քնզն՝ որոց ստա
 ցելէր զամայնն զօրութի, ՚չ ժուժկա
 լէր նյ մարմնաւորական պատերզմ:
 Լճն՝ Բձ Լճ՝ սոցա բարեխոսուքս
 խնայեա՛ ՚ի մեղ և ողորմեա՛:

ԳՅ

կուս

վար

Գրե
Էջ

( ) օրական և վկայ ճշմրիտ քաջ նա
 հատակդ քի սբդ (Թեոփոս) . ոչ փո
 խանակեցեր զմարմինդ ք հիւսդ քու մ
 փրկնա . և ոչ ածեր զմասւ զապաւնա
 շինն անօրէն բռնաւ ըցն : Այլ վրին
 ազդեցուքն դիտելով զայրեցուսն հ
 գւոց նոյ, վս այնորիկ լուցեր զտաճար
 կուոցն և անարդեցեր զպշտնունս նոյ :
 Արդ ՚ի յաղթօղ պատերազմի տօնոյ
 զայս զօր նահատկուէ քոյ քարէ
 խօսեալ առ տր վս անձանց մե ըոյ :
 Գնալով փնջ քոց ՚ի Կառս կաթուղի
 կէ եկնցի քոքս մեծապիս պայծաւոյ .
 քանզի թգւրեալքն ՚ի քէն դիմնալք
 ՚ի յերկինս , ՚իսերաստիայ նհտկին ՚ի
 յանօթ և ՚ի քարրնկեց յերեսս բռնաբ
 կուէին : Արք և քոջալերիին զմիմեանս
 զի մի լուծել ոք բաղանեօք անցաւ ո
 թիս պակասեցի . այլ գողալով առա
 քինաբար՝ զինքն ըղերձել ՚ի յանձն
 անօսին դանձուցն հարովոցի աղապիւ
 լով առ քս : Արդ մց բարեխօսու թբն
 րնկալ և զորդէ գրւի ժողովոցս մե ոյ
 ՚ի յոյս սկրազայ քոյ մո փառք քն ոյ

քառ

Որ

Երց
Տնչ

Որ ի վր քերթեց իցն հանգ չիս և ի զօ
րացն հրեղինացօր հնաբանիս ի զե և
բաբ լ լոն և փրկեց ք զէրիս մանկուհան
ի հրոյն բռնուէ տոք սղաղկե տլ գո
չին երգ նոր. մի գործք օրհնեց. ք և
բարձր արարէք: Թագւր փառաց և ա
րարիչ բողոքից որ մարդ աօրաւիցս գը
թացր ի ծր մանկուհան և փրկեց ք ի
բորբոքէլ բոցոյն. որք անարգ էջին ըզ
բռնուի Թագւրին և շեջուցին զգօրու ի
հրոյն. ք նսին և մեք քեզ վերգուչեմք
փրկեա զմեզ ի հրոյն յաւանից: Օ ի
դու միայն ես բաղմազու թ մր քեզ
փառք յաւիտեանս ամէն:

Տը

Օ որ օրհնեն անըտե լի ձյնիւ իմանլե
Օ օրու իք երկնաւ որ նահապետուիք
հրեշտակք և հրեշտակետք Սթոռք
և Տրուիք. իշխանաւիք և պետուիք
Սերօքէք և Քերթեք և մեք օրհ
նեսցաւք զնոյն ամենաւիք Նրորդու
Թին և զմի ամու թիւնն:

Վ յօր երկրաւ որս եկղցւոյ քահա
նայապետուի յցնծայ հրաշափառաւ
զերկնաւ որ քահնչապետուեցի իստա

Եւ Լսաղաղութե զար աղաչեա
ցուք . քնկալ կեցի՛ Լ ողորմեա :

Օրհնութի Լ փառք հօր Լ որդւոյ՛ :
Խաղաղութի ակեկեցան :

Խրատ : Աւերեց . Ճանդին , Տէ քառաս
թե , Աւարաւտութի . Վերախնան . Լ ան
որհից անաճիկն ճաշու փոխն այս է :

Սեծարցուցէ անձն՛ , Լ այլն , 186 :
Աղուհային , Օ աղիաղարդին , հոգեոյ փո
շարին . Խաչի , Լ իկեղեցոյ Լ ան Արարիկեց
ճաշու փոխն այս է :

Տէ Թաղաւորեաց զվայելչութի զգե
ցաւ , ոգեցաւ ար զօրութի ընդ մէջ
իւր էան : Հաստատեաց զաշխարհ զե
փ սաւանեոցի , պատրաստէ անժու
ք իտիղբանէ յաւիտենից դու ես :
Ամբողձան դետք ար , Լ անբարձին
գետք զձայնս իւրեանց . Լ յարիցեն
գետք ի գնացս իւրեանց :

Ղձայնէ ջուրց բաղձաց . սքանչելի
եղեն զբօսանք ծովու :

Աքանչելի ես դու ար իբարձուես .
վկայուեց քոց մեք յոյժ հաւանցար :
Տանքում վայելէ սրբութիւն ար
ընդ երկայն աւուրս : Փա՛ : Օ առեկն
Եւ ի հոգեոյ փաշուս՛ այս է ճաշու փոխն :

Վրոյնէն երուսաղէմ զտէր* * * * *
 Եւ օրհնեալ զամբ քո՝ սիօն* * * * *
 Օհ զօրացոյց զնիդս դրօնց քոց,
 Լ օրհնեալց զօրդիս քո՝ ՚ի քեզ*
 Ո՛հ դասհմանս քո՝ ՚ի խաղաղութի
 պարաբառութի ցորենոյ լցոյց զքեզ:
 Առաքէ զբան իւր յերկիր . վաղվաղ
 ընթանան պատգամք նր:՝ Վնէ զձիւն
 ույ զաոր . Լ զմէզ սպ փոշի ցանեաց:
 Արկանէ զսառն որպէս սլառառն .
 առաջի ցրաց նր՝ ո՛հ կարէ կալ:
 Առաքէ զբան իւր Լ հալէ զնոսա .
 ճնչեացեն հողմք՝ Լ գնացեն ջուրք:
 Աստուծ զբան իւր յակօրայ , զարդա
 րութիւն Լ զիրաւունս իէլի:
 Աչ այսպէս արար ամ ազգաց ձր . Լ
 զդատաւտանս իւր ո՛չ յայտնեաց նց:
 Անկայն սքց ասից ծաղա փոխն աչս է:
 Արեցի զէ լուկիցէ ձր զձայն աղօ
 թեց իմոց Լ այլն ույ ՚ի թիւն , 220:
 Եւ Բաբելոնացոց յօրս ասն ոչ ասի . Եւ ամ
 բեջաբաբի Լ ուրբաբի՝ յօրս պոհս լիկի
 ծաղա փոխն աչս է:
 Սրհնեցէք զտր ամ աղինք . գովե
 ցէք զնա ամ ժողովուրէք:

Օ օրացի ողորմուի նր'ի վր մեր .
և ճշմարտուի ան մասացի յաւիտեն :
Քասո Տօր և Որդոյ և' :

Եւ ապա առ շարական ը փոխց պատշաճից
և իրախիւի յարսւիէ :

Մք ան քր և հզօր քր և անմահ . և
այլն ը պատշաճի : Եւ իցս իրիւս
Եւ ևս իաղաղութ շաբ աղա' :

Ս ք իաղաղութ ան աշարհի . և
հաստատուէ քր եկեղեցւոյ զտրա' :

Ս ք տմենայն քր և սղղախաւ և
պիսկոպոսաց զտեր աղա' :

Ս ք հարապէտին մերոյ ան (ա. ս. ս. ս.)
կենաց և իրիւսէ հոգւոյ նորին զ' :

Ս ան վարդապետաց՝ քահանայից՝
ասրկաւազաց՝ դպրաց՝ և ան սղղախ
մանկանց եկեղեցւոյ զտր աղա' :

Ս ք բարեպաշտ թաղաւորաց՝ և
անասէր իշխանաց զօրաւարաց՝ և
զօրաց նոյին , զտր աղա :

Ս ք հոգւոցն' : Եւ ևս միաբան' :

Օ անձինս մեր՝ Ողորմեաց մեր՝

Սաղևանս

Օ ի սղորմած և մարդասէր էս անձ
գոռվ. և քեզ վայելի փառք իշ՝

Սաղևանս անձնս ար աբի յինանցն և յաւարն է
բէս քոյ . զի ինչև 'ի հսկոյ քաղաքս
հի քոյ Սաղևանս քաւի վարդապետի Լա
անցն քոյի վերջն երես աղջաւ աստ՝

Լարանեալէ այր՝ որ ոչ գնաց 'ի՝
ալէլուիայ . ալէլուիայ . ալէ՝

Սեղեր խաւէցան հեթանոսք և՝
Տէր զի բազում եղեն նեղիչք իմ՝

Համբարձանն անձնս սաղևանս կորդոս
Համբարձաւ անձ սրհնու թեամբ . և
անձ մեր ձայնիւ իողոյ :

Սաղևանս հարէք անձ հեթանոսք . աղա
ղակեցէք աւ անձ 'ի ձայն ցնծու թե
Տէր բարձրեալ և ահարկու . թագա
ւոր մեր 'ի վր անձ երկրի :

Հնազանդ արար զժողովուրդս մեր .
և զհեթանոսս 'իներքոյ սաղևանս .
Սաղևանս զնեզ իւր 'ի թաւանգուի .

զգեղեցկուի յակորայ՝ զոր և սիրեց:
Համբարձաւ անօրհնութեամբ. և
ար մեր ճայնիւն իողոյ:

Սաղմնոս ասացէք ան մերում, սաղ
մնոս ասացէք թագաւորին՝ մերում,
սաղմնոս ասացէք:

Թագաւոր մեծ՝ ի վր ան երկրի ան է.
սաղմնոս ասացէք նմա իմաստութիւն:

Թագաւորեաց ան ի վր հեթանոսաց,
ան նստաւ յաթոռ սրբուէ իւրոյ:
Իշխանք ժողովրդոց ժողովեցանաւ
ան արբահամու, զի այ զօրութիւնք
յերկրէ յոյժ համբարձան:

Բնեբրոտաճ՝ ի Գործոյ աստուծոց

Լ՝ ճայնս պաշտեմ զհայրենի անն
հաւատացեալ անի՝ որ ինչ յօ
րէնան և ի մարդարէս գրեալ է:

Ունիմ զյոյս առ ան. օրում և գորբա
խոյ անն ունին՝ թէ յարութիւն լե
նելոց է արդարոց և մեղաւորաց:

Յորում և ես իսկ ճգնիմ. անխիղճ
մատու ունիլ առ անձ և առ մարդիկ
յամ ժամ: Իբարզում ամացողորմու
թիս եկի առնել յաղգղ իմ, և ետու
պատարագիս: Արովք գտին զես
որբեալ ՚ի տաճարին:

Տոբոյ Գալտեան ճաշոս ասիոս իջորդ:
Տորիքս բարի՛ առաջնորդեցէ ինձ
՚ի յերկիր ուղիղ:
Տոբ լուր աղօթից իմոց: և այլն ոսյ
՚ի թիւն 19:

Տապանակին ճաշոս ասիոս

Ըբի տր ՚ի հանդիստ քո. դու և
տապանակի կտակի որբութէ քո:
Յիշեա՛ տր զդաւիթ. և զամ հե
զութիւն եր:
Արպէս երդու՛աւ ան, և ուխտս եդ
այ յակորայ:
Թէ՛ ոչ մտից ՚ի յարկս տան իմոց. թէ
եւ չից յանկողինս մահճաց իմոց:
Թէ՛ տաց քուն աչաց իմոց. կամ
իմջ արտեանաց իմոց. կամ հան
գիստ

զիտա իրանաց իմոց . մինչև գաղից ըզ
տեղի յարկի ան ան յախորայ
Ե՛հա լուսաք զնմանէ յեփրաթայ .
և գտաք զնա ՚ի դաշտս մայրեաց
Սոցուք ՚ի յարկս նր . երկիրաւոգոսք
՚ի տեղւոջ՝ ուր կացեալ են ասք նր :
Ե՛րբ ար ՚ի հանգիստ քո՝ դու և
տապանակ կտակի սրբուէ քո :
Բա՛հանայք քո զգեցցին զարդարու
թի . և սրք քո ցնծարով ցնծացեան :
Ա՛ն դաւթի սիրելւոյ քո . մի՛ դարձու
ցաներ զերեսս քո յօժելոյ քու մնէ :
Լըրդուաւ ար դաւթի ճշմարտուք
և նչ ատեաց նմա . ՚ի պտղոյ որովայնի
նր նստուցանել յաթոս նր :
Թե՛ պահեցեան որդիք քո զօրէնս իմ .
և զվկայուիս իմ . զոր ուսուցից նց :
Որդիք նց նստցին յաւիտեանս յա
ւիտեանից յաթոս քո :
Հա՛ճեցաւ ար լը սիօն . և ընտրեաց
բնակիլ ՚ի նմա . ասէ՛ այս է հանգիստ
իմ՝ յաւիտնս յաւանից . ՚ի սմա բնիկե
ցոյց՝ զի հաճեցայ լը սա : Օ՛ յարիս սր
օրհնելով օրհնեցից . և զաղքատս սր
լցուցից հացիւն : 340 Ե

Լ՝ ընդանց սր զգեցուցից զփրկուի .
 և սբբ սր ցնծալով ցնծասցեն :
 Ընդ ծագեցից եղջիւր 'ի դաւիթ .
 պարտտ արարից զճրագ օծելոյ խնդ .
 Եւ շնամեաց սր զգեցուցից զամօթ :
 այլ 'ի վր նր ծաղկեացի սրբուի իմ :

Սարգստոսի ծաղու սոլ :

Տր' ով կացցէ 'ի խորանի քում կամ
 ով բնակեացի 'ի լեան սբ քո .
 Ար գնայ ամբիծ . գործէ զարդրուի ,
 խօսի զճշմարտուի 'ի արտի իւրում :
 Ար ոչ նենգաւ որեաց լեզուաւ իւր
 ով . և չար ընկերի իւրում ոչ արար :
 Կախատինս 'ի մերձաւորաց ոչ առ
 նու . արհամարհեալ է առաջի նորս
 չարագործի :

Օ երկիւղածս ան փուռ առնէ . որ
 երդնու ընկերի իւրում և ոչ ստէ :
 Օ արծաթ իւր 'ի վարձու ոչ տայ . և
 կաշնս 'ի վր իրեանց ոչ առնու որդոյս
 արասցէ 'նա մի սասանեացի յաւթն :

Սերափոնիան անձնի ծաղու սոլ :

Ըրե' տէր 'ի հանգիստ քո . գու և
 տապալի : և այլն սոլ 'ի թիւն :

Մէ խաչին ճաշու սաղ՛:

Նշանեցաւ առ մեզ լոյս երեւոյց քոյ
և ետուր ուրախուի սրտից մերոյ:

Ի կարգալ իմում լո՛: և այլն . 479:

Շնչակալին եւ այլոց լախեցեաց փօնի՛

Ղաշու սաղնոս իցորտ:

Լ՛ծ զՏիմուհոս էարկ նմա յաւիտեն .
բնկալաք ան զողորմութիւն քո ՚ի
մեջ ժողովորդեան քո:

Մէծ է ար և օրհնէլէ յոյժ . ՚ի քա
ղաք ան մերոյ ՚ի լեառն սբ նր:

Տաստարմատ ցնծացէ ցնծուք ան
երկիր . լէրինք սիօնի կողմանք հիւսի
սոյ ՚ի քաղաք թաւորին մեծի:

Լ՛ծ ՚ի տաճարի իւրում յայտնի . ՚ի
ժամանակի ուն օգնական լինէր նոյ:

Մհաւասիկ թագաւորութիւնք երկրի
ժողովեցան և անկցին ՚ի միասին:

Ինքեանք տեսին այսպէս և զարմա
ցան . իւրովեցան՝ սասանեցան՝ և դո
ղումն կալաւ զնն:

Մնդ երկուք ուն ՚ի ճննդեն . և հողմն
սաստիկ վշրեացէ զնաւս ՚ի թարսիս:

Ան լուաք՝ սոյնն և տեսաք ՚ի քաղա
քի ան զօրութեց ՚ի քաղաք ան մերոյ:

ՄԾ զհիմունս էարկ նմա յաւիտեն.
ընկալաք անձ զողորմութի քո ՚ի մէջ
Ժողովորդեան քո:

Ստանուն քում անձ օղջակէս և
օրհնութիւն քո ընդ անձ տիեզերա.
և արդարութիւն լի է աջ քո:

Աւրախ եղիցի լեառն սիօն. և ցըն
ճասցեն դատերք յուղայ վասն իրա
ւանց քոց ար:

Երջեցարձեք զսիօնիւ պաշարե
ցէք զնա՝ և պատմեցէք զաշարկս նր:

Ինք զսիրտս ձեր ՚ի վր զօրութեց նր.
բաժանեցէք զամուրս նր՝ զի պատ
մել կարասջիք յազդ յայլ:

Մի է անձ անձ մեր յաւանս յաւանից.
և սա՛ հախճեացի զմեզ մինչև յաւանս
Ստեփանոս անձամբնիս ճաշու սաղ:

Տր ասցի զբան՝ ոյք աւետարանեն
զօրութիւն բազմաւ:

Յարկիցի անձ և ցրունեացին անձ թըշ
նամիր նր. վախիցեն աստիճիք նր
յերեսաց նորա:

Այ պակասի ծուխ՝ պակասեացին.
այ հալի մոմ աւաջի հրոյ՝ այնչա կորի
ցեն մեղաւորք յերեսաց այ:

Լ' րդարք սւրախ եղիցին՝ և ցնծաւ
ցեն առաջի նորա . և զաւարճացին
յուրախութեան իւրեանց :

(Օրհնեցէք զսփ մեր՝ և սաղմնս առա
ցէք անուան նր . ճանապարհ արարէք
այնմիկ՝ որ նստի ընդ արեմուտս . և
սր է անուան նր : Ցնծացեն առաջի
նր . և խառվեցին յերեսաց նր :

Ար հայրն է որբոց և դժուոր այրեաց
սփ ՚ի տեղւոջ որբութե իւրոյ :

Լ' Ծ բնակեցուցանէ զփակբոնս ՚ի
տան . և հանէ զկապեալս քաջութե
իւրով . սայնս և զդառնացողս՝ որբ
բնակեալ են ՚ի դերեզմանս :

Լ' Ծ ընդ ելանելն քս առաջի ժողո
վրդեան քս . ընդ անցանելն քս յա
նապատ՝ երկիր շալ ժեցաւ :

Վանդի և երկինք ցողեցին յերե
սաց այ սինախ առաջի այ իսրայէլի :

Լ' ԶԱրե. կամաց պատրաստեցեր սփ
ժառանգութե քում . թէպէտ և հիւան
դացաւ . սակայն դու հաստատեցեր
զնա . և գազնք քս բնակեցին ՚ի նմա :

Վատրաստ արարէր քաղցրութե քով

Բայց սակայն ամ զշրեօցէ զգլուխս
Թշնամեաց մերոյ . և զհերն կարճնո
վին՝ ոյք գնան յանօրէնուէ իւրեանց :
Եւ այ ամ ՚ի խորոյ անդնդոյ դար
ձուցից . և ՚ի միջոյ Ժանեաց՝ զայն ՚ի
դուրս կորզեցից :

Ուր Թացցի ոտն քո յարեն . և լեզուք
շահոյ քոյ յարենէ Թշնամեաց քոյ :
Եւ իւրեան գնացք քո ամ . գնացք
այ Թագաւորին մերոյ ծբյ :

Սանխեցին իշխանք հանել զօրհնուի
՚ի մէջ գուսանաց և գովչաց :

Յեկեղեցիս օրհնեցէք զամ . և զար
աղբերացն իհլի : Եւ իւր բենիամին ՚ի
տղայուէ զարմանալի . իշխանք յուրոյ
աւաջնորդք նր . իշխանք զարուղօնի՝
և իշխանք նեփթաղիմայ :

Տրամայեա՛ ամ զօրուք քով . զօրացն
զայս՝ զոր հաստատեցէր ՚ի մեզ :

Ի սաճարէ քու մէ յեմէ՛ քեզ մն
տուսցեն Թագաւորք զպատարադս :

Սաստեա՛ ՚ի գազան եղեգան . ՚ի ծո
ղովս զոճարակաց և ՚ի դասս երնջոց :
Ստանցին այնօքիկ ոյք ընտրեալ

Են արծաթով : ցրուէն՝ զհեթանոսս
ոյք կամին ընդ պատերազմ :
Եկեացեն հրեշտակք յեդիպասս :
հնդիկք յառաջագոյն ձեռքառու
լիցին առ ամ :

Թագաւորուծիք երկրի օրհնէցէք
զամ . և սաղմոս սաացէք ան
Ղանապարհ արարէք այնմիկ՝ որ նրա
տի յերկնից երկինս ընդ արևելս :
Մաս տացէ զձայն իւր ՚ի ձայն զօ
րուծեան . և առէք զփառս ան :

՚Ի վր իհի ձեծ վայելչուծի նր . և
զօրուծի նր մինչև յամպս երկնից :
Սքանչելի է ամ ՚ի վերայ մբց իւրոց
ամ իսրայէլի :

Մ' տացէ զօրուծի հաստատուծե
Ժողովրդեան իւրոց . օրհնէլ է ամ :
Սննդեանն ՚Բի ծաշս սող :

Տք ասաց ցիս որդի իմ էս դաւ . և
էս այսօր ծնայ զքեզ :

Քնդէր իսովեցան հեթանոսք . և
Ժողովուրդք իսրհեցան ՚ի անախա
Յանդիման եղեն թագաւորք երկ
րի . և իշխանք ժողովեցան ՚ի միտին
վն ան և վն օժեւոյ նր 347 լը

Խղեցուք զ՛սպանս ն՛յ և ընկեա
 ցուք ՚ի մէնջ զլուծ նոցա:
 Բնակեացն յե կինս ծիծաղեսցի բղ
 նոքօք. և տէր արհամարհեսցէ զնս:
 Յայնժամ խօսեսցի ի նա բարկօք
 խորով. և սրամտութք իւրով խոռով
 ցուսցէ զնս: Եւ կայի թագաւոր ՚ի
 նմանէ ՚ի վթ լեթին սիօնի սրբոյ նթ
 ՚ի պատմել զհրամանս ան:
 Տէր ասաց զիս որչի իմ ես գու
 և ես այսօր ծնայ զքեզ:
 Խնդրեա՛ յինէն և տայ քեզ զճեթա
 նոսս ՚ի ժառանգութիւն. և իշխա
 նութի քեզ ընդ անձագոս երկրի:
 Հովո՛ւնեսցես զնս գաւազանաւ երկ
 թեաւ. և ոպ զանօթ բրտի փշրեսցե՛ս
 զնոսա: Եւ զ՚ թագաւորք զոյս ՚ի
 միտ առէք. և խրատեցարուք ամենե
 քեան՝ ոյք դատէք զերկիր:
 Ծառայեցէք ան երկու զե՛. և զը՛
 ծացէք առաջի նթ դողութք:
 Բնկալարո՛ւք զսրատ նորա՛ զի մի
 բարկասցի տր. և կորընչելիք ՚ի ճա
 նապարհացն արդարութե:

Ի ժամանակի յորժամ բորբոքեացն
բարկուի նր: Երանի ամենեցուն
ոյք յուռացեալ են ՚ի ար:

Բառաւորեայ գաղտնան Քն Էալ՝
Տեսն ամ ծագք երկնի զերկուծի
այ մերոյ:

Օրհնեցէք զոր յորհնութիւն նոր՝
զի սրանչեղիս արար:

Փրկեաց զնա աջ իւր. և բազուկ
սուրբ իւր:

Եցոյց ար զերկուծի իւր. ասաջի
աղագայ յայտնեաց զարդարութի իւր:

Յիշեաց ողորմութի իւրով զյակօր.
ճշմարտութի իւրով զսուունն ինչի.

և տեսն ամ ծագք երկնի զերկուծի
այ մերոյ:

Ղաղակեցէք առ ար ամ երկիր.
օրհնեցէք՝ ցնծացէք՝ և սաղմս սաս

ցէք: Ասղմս սասցէք այ մերոյ օրհ
նութ օրհնութի ՚ի ճայն սաղմսաց:

Ի ճայն օրհնութի կռածոյ փառոյ՝ օրհ
նութ ցնծութ. և ՚ի ճայնեղէք փառոյ՝

աղագակեցէք. ասաջի թգլ որին ան:
Ասովեսցի ծով լիւ իւրոյ՝ և տիե
զերք

զերբ և ամբ բնակիչք նորա . և գերաբ
ծափս հարցեն 'ի միասին ձեռամբ :

Երկնք ցնծասցեն առջի ամն զի գայ
զի հասեալ է ար 'ի դատել զերկիր :

Պատէ զաշխարհս արդարութբ . և
զբողովուրդս իւր ուղղութեամբ :

Պատէ ողորմեանս որ է ծաշխարհիս ճաշ
Երկնք ցնծասցեն առաջի ամն զի
գայ . զի հասեալ է ար 'ի դա' :

Օրհնեցէ՛ք զար յօրհնութիւն նոր
և այլն այլ 'ի վերայ :

Հասարակաց Երբօրեկից ճաշու օտն
Բեզմայելէ օրհնութիւն ամ 'ի սիօն .

և քեզ ապցին աղօթք յեկմ :

Եւր աղօթից իմոց՝ զի առ քեզ ա
մենայն մարմին եկեացէ :

Բանք անօրինաց զօրացան 'ի վր մեր .
և զամբարշտութիւն մեր դու քաւեացեա :

Նարանի՛ զոր ընտրեցեր և բնկալար .
և բնակեցին 'ի դաւիթս քո :

Եցուք մեք 'ի բարութեան քո . զքե
տաճար քո սքանչելի արդարութբ :

Եւր մեզ ամ վրկիչ մեր , յոյս ամ
ծագաց երկրի՛ և որ 'ի ծով հեռի :

Կատրաստէ բզէրինս զօրութի
Լւրսի, և զգեցեալէ զօրութի:

Ո՛խօսվեցաւ ցանէ զմեծութի ծո-
վու, և զձայն ալեաց նր ցածուցանէ:
Խառվեցին հեթանոսք և երկիցեմ
բնակիչք երկրի՝ ՚նշանաց քոց:
Յելս առաւօտու ընդ երեկոյս զու-
արձասցին. հայեցար յերկիր՝ արբե-
ցուցեր զնա. և բազում արարեր զզ-
մեծութիւն նորա:

Գետն այ լի եղև ջուրը. կատրաստ
արարեր զկերակուր նորա. զի այս
պէս է կատրաստութիւն:

Օ՛վհօս նորա արբեցուցեր, և բա-
զում արարեր զարմտես նր:

Դ՛յօղէլնր զուարթ եղիցի բոյս նր.
օրհնցի պսակ տարւոյ քաղցրութիւնք:

Դ՛աշտք քո լցցին կարարտութի, որ
բարտասցին գեղեցկութիւնք անապատի:

Բ՛լուրք զցնծութիւն զգեցցին, և
զգեցցին խոյք մաքեաց:

Տո՛վիտք բազում արասցեն զցորեան
աղաղակեացեն և օրհնեացեն:

Տրեզարիապետաց՝ ճաշու տալի:
Ո՛րար զհրշմիս իւր յողիս. 351

Ե զպաշտօնէյս իւր 'ի հուր կիզէւոյ:
( ) Բհնեան անձն իմ զտրտէր ամ իմ
մեծ եղեր յոյժ:

Խոստովանուի և զմեծ վայելչաւի
ըղեցար . արկեալ զլոյս օպ զօթոց .
ձգեցեր զերկինս օպ զխորան . և ար
կեր 'ի վր ջուրոց զվերնայարկս նր:
Ս գնէ յամպս զգնացս իւր . և շրջի
նա 'ի վերայ թևոց հողմոց:

Ս արար զհրէշտակս իւր յոգիս . և
զպաշտօնեայս իւր 'ի հուր կիզէւոյ:
Ճ աստատեց զերկիր 'ի վր հաստատու
թէ իւրոյ՝ զի մի սասանեացի յաւտն:
Խորք օպ զգետս վերարկու է նր .

'ի վերայ լերանց կացցեն ջուրք:
'ի սաստէ քումմէ փախիցեն . և 'ի
ձառնէ որտալոյ քումմէ ասրսիցին .
Լ շանեն լեռնանան և իջանեն դաշ
տանան 'ի տեղի յոր հաստացեր զն:
Ս համան եղեր և ոչ անցանեն . և ոչ
ևս դառնան 'ի ծածկել զերկիր:

Մ աքեցեր զաղբիւրս Ք ծործորս .
'ի միջոյ լերանց գնացցեն ջուրք:

Մ բուցանել զամ գազանս վայրի .
ԻԻ 352 յա

յագէտցին զիւրք 'ի ծարաւս իւրնց:
Անդ թռչունք երկնից բոյնս դիցեն.
Եւ 'ի միջոյ վիմաց տացեն զձոյնս իւրնց:
Արբուցանէ զէրինս 'ի շտեմարա
նաց իւրոց . 'ի ստղոյ գործոց իւրոց
լցցի երկիր:

Բաւոռացէք զխոտ անասնոց՝ զդաշա
րի 'ի ծառայու թիւն մարդկան:
Տանէր զհաց յերկրէ . գինի ուրախ
առնէ՝ իւր զուարթ . և հաց հասաւ
տէ՛ զտիրա մարդոց:

Յագէտցին ծառք անտառի . և մայր
քրն իբր անանու զորս դու անկեցեր:
Անդ թռչունք երկնից ձագս հան
ցեն . և բոյն արագ լի ապաւենէ նոց:
Երկիւք բարձունք են եղջերո՛ւաց .
և վէմք ապաւենք նսպ ստտակաց:
Արարէր զուսին վն ժամանակի . արե
գահն ծանել զժամ մտանէ լոյ իւրոյ:
Արարէր զնաւար՝ և եղև գիշեր . 'ի
նմա գնան ամ գազանք անտառի:
Աորիւնք առ իւժուց մունչեն և յա
նր շտակեն . և խնդրեն յայ զկերա
կուրս իւրեանց:

Սի ծագել արևու ժողովին

և ՚ի մտքիս իւրեանց դադարին :
Եւ յանէ մարդ ՚ի գործս իւր . և ՚ի վա-
տակս ճեռաց իւրոց մինչև յերեկոյ :
Որպէս զի մեծ են գործք քո ար .
զնամինչ իմաստուք արարեր . և լցաւ
երկիր ստեղծութեամբ քովք :

Մ. յս ծով մեծ և անդորր . ՚ի սնա են
սողունք՝ որոց ոչ գոյ թիւ . զազանք
մեծամեծք և մանունք . ՚ի սնա և
նաւք գնան . վիշապն զոր ստեղծեք
խաղաչ նովաւ :

Մ. մենեքեան քեզ սպասեն . և դու
տաս զկերակուր նոյ ՚ի ժամու :

Տաս դու նոյ և կերակրին . բանաս
զձեռն քո և կերակրես զամենեւեմ
կամօք քովք :

Պարձուցանես զերեսս քո ՚ի նոցա
նէ . և խռովին . հանես զոգի ՚ի նոցա
նէ . պակասին և ՚ի հող դառնան :

Մարես զոգի քո և ստանաս զնն
և նորոգես զերեսս երկրի :

Եղիցին վառք տն յաւխտեան . և
տրուրախ եղիցի յարարածս իւր :

Մ. հաջի յերկիր և տայ գողալ սնա

մերձեցի ի լեռնս և ծխեցին:

(Օ) Տեսցից զար ի կեանս իմ, սաղ
մնս ասացից այ իմց մինչև եմ ես:
Քաղցր եղիցի նմս օրհնութի իմ,
և ես ուրախ եղէց ի ար:

Պակասեցին մեղաւորք յերկրէ .
և անջարչոց մի ևս գացին ի նմս .
օրհնեալ անձն իմ զար:

Աստուծոյ և ճարգարհի ճշտս սաղ:

Բնդ ամ երկիր ել բարբառ նց, և
մինչև ի ծագս Ծի են խօսք նց:

Երկիր պատեն զհասն այ, և
զարարածս ձեռաց նս ս պատմէ
Հարամութիւնս

(Օ) ր աւուր բղիւկ զբան . և գիշեր
գիշերի ցուցանէ զգիտութիւնս:
Ճեն բանք և իչ են խօսք որոց իչ
լսին ձայնք նց:

Բնդ ամ երկիր ել բարբառ նոցա .
և մինչև ի ծագս Ծի են խօսք նց:

Յարեաւ եհար զխորան իւր և ինքն
որդ իեռոյ՝ զի ելանէ յաւազաստ
բիւլի . և ցնծայ նա օրայնս հսկայ

Արևթանալ զճանապարհս իւր
 Դժագաց երկնից են ելք նր. և հան
 գիտա նր մինչև Դժագս նորուն. և
 ոչ գր իցէ որ թագեցէ Դժագոյ նր:
 Օրենք տն անբիծք են և գարձու
 ցանեն զհոգիս. վկայուի տն հաւա
 տարիմ է և իմաստուն առնէ զտղայս:
 Արդարութիք տն ուղիղք են և ու
 բախ առնեն զսիրտս. պատուիրանք
 տն լոյս են և լոյս տան աչաց. եր
 կիւղ տն սբ է և մնայ յաւիտեան:
 Դատատաան տն ճշմարիտ է և ար
 գար է Դժոյն:

Յանկալի է նա քան զսկի. և քան
 զականս պատուականս բազումս.
 քաղցր է նա քան զմեղու խորխոս
 Բանդի ծառայ քո պահեցէ զսյս.
 Դժագեւ ճմա հատուցումս բազումս
 Օյանցուածս իւր ով կարէ առնուլ
 Դժագոյ Դժագանից իմոց սբ արա՛ զեռ
 տր. և յտարէն պահեա՛ զճոյս քո
 Ազա թէ ոչ տիրեցէն ինձ, յայնժամ
 անբիծ եղէց և սբ եղէց Դժագոյ մե
 ծայ: Եղիցին քեզ հաճոյ բանք բե
 րանոյ

իմոյ . և խորհուրդ որակ իմոյ առաջի
քո յամ ժամ . որ օգնական իմ
և փրկիչ իմ :

Տարադեպայ և Վարդադեպայ ճաշ' :
Բահանայք քո զգեցցիմ զարդամ' :
Յիշեալ արդուաւ ի թ և զամ հեզու ի
նր : և այլն որոյ ՚ի թիւն , 383 :

Հանդէն Սարգիսոսայ ճաշու առ' :
Պատուական է առաջի անմահ օրոյ
իւրոյ . ո՞ր ես ծառայ քո եմ . ծա
ւայ և սրբի աշխնոյ քոյ :

Կաւատացի զոր և խօսեցայ : և
այլն որոյ ՚ի թիւն , 339 :

Յօհաննու տասեւոցն ՚ի խառն իրաց ա
ռաջին Ռշնոյն է ընկերդւած : 4.70

Արեւիք՝ սիրեցցուք զմեծանս .
զի սէր յայ է : Եւ ամ սր սիրէ
յայ է ծնեալ և ճանաչէ զամ . և
որ ոչն սիրէ՝ ոչ ճանաչէ զամ . զի
ամ սէր է : Եւ զի յայսմ էրեւցաւ
սէրն այ ՚ի մեզ . զի զարդին իւր միա
նին առաքեաց յաշխարհ . զի եղի .

ցուք նովաւ կենդանիք: Այլմէ
 սէրն, ոչ զի մեք սիրեցաք զամբ, այլ
 զի նա սիրեաց զմեզ, և առաքեաց
 զորդին իւր ի բաւուածի մեղաց մե
 րոց: Սիրելիք՝ եթէ ամ նոյնպէս սի
 րեաց զմեզ, ապա և մեք պարտիմք
 զմեծանս սիրել: ( ) ամ ուրաք եր
 բէք չիք տեսեալ, եթէ սիրեսցուք
 զմիմեանս, ամ ՚ի մեզ բնակի, և սէր
 նր ՚ի մեզ կատարեալ է: ( ) յառիկ
 գիտեմք եթէ մեք ՚ի նմա բնակեալ
 եմք և նա ՚ի մեզ, զի ՚ի հոգւոյն իւր
 մէ ետ մեզ: ( ) և մեք տեսաք և վը
 կայեմք զի հայր առաքեաց զորդին
 իւր փրկիչ թի: Ար որ խոստովանե
 ցի եթէ յմ է որդի ամ, ամ ՚ի նմա
 բնակի և նա յամ: ( ) և մեք հաւա
 տացաք և ծանեաք զսէրն ամ զոր
 ունի առ մեզ: ( ) սէր է, և որ կայ
 ՚ի սէրն՝ բնակեալ է յամ, և ամ ՚ի
 նմա բնակի: Այլմէ կատարել է
 սէր, նր ՚ի մեզ, զի համարձակուածի
 ունիցիմք յաւուրն դատատանի.
 զի որպէս նայն է՝ նոյնպէս և մեք եմք

Եւ յառաջի յայտմիկ : Երկիւղ ոչ
 գոյ ՚ի սէր , այլ սէրն կատարեալ ՚ի
 բնոյ մերժէ զերկիւղ . զի երկիւղ
 Ըտանջանօք է . իսկ որ երկնչի ճե-
 կատարեալ ՚ի սէրն : Եւ մեք սիւեա
 ցուք զամ՝ զի զի նախ նա սիրեաց
 զմեզ : Եւ թէ որ ասիցի եթէ սիրեմ
 զամ և զեղբայր իւր ասիցի , սուտ է
 որ ոչ սիրէ զեղբայր իւր զոր տեսալ
 նէ՝ զամ զոր ոչն ետես զեւորդ կա-
 ռիցի սիրելի : Եւ զայս պատուէր ու-
 նիմք առ ՚ի նմանէ . զի որ սիրէ զամ
 սիրէ նա և զեղբայր իւր :

Մեռեալի ճաշու յինանչն զկիսի հորժոյն .
 'իչսրիս շաբաթիս սխեա՛ :

Ղոզմեա՛ ելմն և այլն ՚ի թիւն 367 :

Բարձր արարէք զոր ամ մեր , եր-
 կիրպագէք պատուանդանի ոտնոյ .
 նր զի սր է :

Տր թագաւորեաց՝ բարկայան ժո-
 ղաւուրդք . որ նախա ՚ի քրօքէս :
 սասանեցաւ երկիր :

Տր ՚ի սիօն մեծ է , և բարձր է ՚ի վր
 ամ ժողովրդոց : 359 իսու

72
 62

Սաստուճան եղիցուք անուճան բուժ
մեծի՝ զի ասհաւոր և սբ է . և պատիւ
Թագաւորի զերաւուռնս սիրէ :

Դու պատրաստեցեր զուղղու թի .
զերաւուռնս և զարդարուի յակոբայ
զու արարեր :

Բարձր արիւք զար ան մեր . երկրորդ
գէք պատուանդ մի ասից նք զի սբ է :
Սովսէս և ասարոն երիցուէք նք .
սամուէլ ընդ այնսսիկ՝ ոյք կարդան
զանուռն նք :

Կարդային աւատէր՝ և նա լսէր նց .
և ՚ի սիւն ամպոյ խօսէր ընդ նս :

Պահէին զվկայուի նք և զհրամանս
զոր ետ նց :

Տր ան մեր՝ զու լսէիր նց . ան զու
քաւիչ լինէիր նց . և վրէժխնդիր
ի վթ ան գործոց նց :

Բարձր արարէք զար ան մեր . երկիր
գագէք ՚ի լեառն սբ նք՝ զի սբ է
ար ան մեր :

Տեսին ան ծագք երկրի զվերկու՝ :

Օրհնեցէք զար՝ ուր ՚ի թիւնս 393 :

Ընդ ողորմեա մեզ և օրհնեա զմեզ . է

Բեկցի՛ զեքսս քո՛ ի մեզ և ողորմեա՛ մեզ

Ճանչե՛լ յերկրի զճանապարհս քո.
յազինս ամ՛ զերկու-թի՛ս քո:

Խոստովան եղիցին առ քեզ ժողո,
վուրդք ամ. խոստովան եղիցին
առ քեզ ժողովուրդք ամ:

Ուրախ եղիցին և ցընծասցեն ա-
զինք. զի դու դատես զժողովուրդս
յուզղու-թեան. և ազգաց երկրի
դու առաջնորդես:

Խոստովան եղիցին առ քեզ ժողո-
վուրդք ամ. խոստովան եղիցին առ
քեզ ժողովուրդք ամ:

Երկր ետ զպտուղ իւր. և օրհնեաց
զմեզ ամ ամ մեր:

Ա՛ճ մեր օրհնեացի զմեզ. և ՚ի նմանե-
երկիցեն ամ՛ ծառք երկրի:

Քեզ վայելէ օրհնութի: և այլն ուր
՚ի Թիւն, 278:

Քեզ վայելէ օրհնութի ամ՛ ՚ի սիօն.
և այլն ուր ՚ի վերոյ:

ՏԷ՛ ուր զինու հաճութե քով պատ-
կեցեր զմեզ:

Քանից իմոց ուն: և այլն ՚ի Թիւն 278

ԿԷ
ԲԷ
ԴԷ
+

ՌԵՆԵՐՆԱԾԻ ԱՐՄԱՅԻՆ ԱՐԳԱՐԵ Է:
 ԻՍՅ՝ արևի և որ զիսկառայ յե
 ղոմայ. կարմրու թիւն ձորանց
 Էրոց ՚ի բասորայ. զեղեցիկ պատմու
 ձանաւ և բուռն զօրութի: Առ իս
 ոխմ զարդարութի և իրաւունս վեր
 կուէ: Ա զի կարմիր են ձորնք քո
 և հանդերձք քո իբրև հնձան հարի
 լից հնձանի կոխելոյ: Հնձան հարի
 միայն. և ՚ի հեթանոսն ոչ որ էր ընդ իս.
 կոխելի զնա սրամտութի և ձմեցի
 զնա բարկութի և իջուցի յեղիբ.
 և զմմ հանդերձս իմ թաթաւեցի:
 Օ ի հասեալ էր ՚ի վթ նոյ օր հասաւց
 ման. և ամ վրկուէ եկեղ հասեալ:
 Հայեցայ և ոչ որ էր որ օղնէր. ԸՂ
 մտու ամի և ոչ որ էր որ ՚ի թիկաւնս
 հասանէր. վրկեաց զնա բացուկ իմ
 և սրամտութի իմ միայն զգեմ կուլու
 Վոխելի զնա բարկութի իմով. և զե
 ի զնա սրամտութի իմով. և իջուցի
 զնա յեղիբ:

Երեսն Զաւր շահաւորաց ասոյ յոր
շնորհ:

Արքայուհի քո արքայուհի ամ յաւի
տեանց և արուհի քո յաղգէ մեջ
յաղգ: Զաւարիմ է ար յամբան
էր. և արդար է յամ գործս իւր
Երկրպագից Իտաճար սուրբ քո
Երկիւղիւն քո ար:

ԲԶ

Փ

Գ

Պարծեպին Իքեզ սիրելիք անուն
քո. զի օրհնեպես դու զարդարն:
Կեցն զճառայս քո ամ իմ որ Իքեզ
յաւասցայ:

Փ

ԴԶ

Ողորմեա ինձ տէր՝ զի առքեզ աղա
ղակեցի զօրհանապաղ:

Ե

Բարձր արարէք զտէր ամ մեր. եր
կրպագէք պատուանդանի սախ
նր զի սբ է:

ԵԶ

Տէր Թագաւորեաց՝ բարկացան ժո
ղովուրդք որ նստին Իքրօտէս՝ սա
սանեցաւ Երկիր:

Ե

Տեսին աննայն ծագք Երկրի զԵր
կուԹիւն այ մերս:

Ուր

Օրհնեցէք զար յօրհնուԹի նոյ՝ զի
սքանչելիս արար:

Փ

բշի

Ղարձն զիս ար 'ի մեղաց իմաց . և
զամ անօրէնութիւն իմ քաւեան յինէն :

ժ

Ողորմեան ինձ ամ ըստ մեծի սղոր,
հուծե քում . ըստ բազում գթուե

դշ

քում , քաւեան զանօրէնութիւն իմ :
Երանի ամենեցուն ոյք երկնչին 'ի

վի

անէ և զնան 'ի ճանապարհս նր :

դշ

Օ վաստակս ձեռաց քոց կերկցեա
երանի է քեզ և բարի եղիցիս :

դշ

Մի թողուր զիս ար ամ իմ . և մի
'ի բացեաց առնիր յինէն , Գայեաց

վի

յօզնել ինձ ար փրկուե իմց :

եշ

Տր առաջի քս է ամ ցանկութի իմ :

վի

Մի ընկենուր զիս ար 'ի Ժամանակի
ձերուե , 'ի պակասիլ զքրութե իմաց

վի

մի թողուր զիս :

վի

'Ի քեզ ար յաւսացայ' մի ամաչեցից
յաւիտեսն . յարչարուե քում փրկ

ուր

կեան և ապրեցի զիս :

վի

Մերձեացիե ինձ քո ձեռք իմ անջի
քս ար : Ըրանի քում իմաստուն ագոս

վի

զիս : Զայնի իմում . ընդ տէր ըստ
ողորմուե քում . և յիրաւունս քո

իտցի զիս

Մեծ գրի նալու Յարութեան:

Ամենայն երկիր՝ երկիրս պաշտօնքիդ .
և սաղմոս սասցէն անուան ըսում:

աճ

Աշաղակեցէ՛ք առ ամ ամ երկիր .
սաղմոս սասցէք անուան նորա . և
տուք զվառս օրհնուէ նր:

Մեծ արեք զար ամ մեր . և բարձր
արասցուք զանուն նր՝ ի միասին:

ախ

Օրհնեցից զոր յամ ժամ . յամ ժամ
օրհնու թիւն նր՝ ի բերան իմ:

բձ

Օրհնեցէ՛ք զար յօրհնու թի նոր :

Օրհնեցէ՛ք զար ամ երկիր . օրհնե-
ցէք զար և օրհնեցէ՛ք զանուն նր :

Օրհնեցէ՛ք զամ մեր՝ օրհնեցէ՛ք և
սաղմոս սասցէք ան ան :

բի

Տեք ամ օրհնուալ . օրհնուալ է ար
զօրհանապաղ :

Մեծ է ար մեր . և մեծ է զօրուի
նր իմաստուէ նր ոչ գոյ բաւ :

գձ

Օրհնեցէ՛ք զար զի բարի է . սաղմոս
այ մերոյ քաղցր եղիցի օրհնու թի :

Սաղմոս սասցէք այ մերում սաղմոս ս-
սացէք թիւրին մերում սաղմոս սացէք :

գի

Սաղմոս հարէք ամ հեթանոսք . աղա-
ղա

զակեցէք առ ամ 'ի ձայն ցնձուի:
Մէ է ամաւրքոսքանչելի արդբուք:
Բեզ վայելի օրհնուի ամ 'ի խօն.
Ե. քեզ ասցին աղօթք յեւմ:

ա ձ

ի

գ ի

Մասօրէ զոր արար տր. Եկայք զրն
ճասցուք և ուրախ եղիցուք 'ի սննս:
Խոստովան եղերուք ձն զի բարի է.
զի յաւիտեան է սղորմուի նրօ

գ ի

Մեծօրէ Մշտից Արարիկից
Ուխտս զիք և կարեցէք ձն այ մե'
Յայտնի է 'ի հէտաստանի ամ. և
յեւլ մեծ է անուն նրօ

Ստորեւ ձեռն: Ուրբախ Եւրուհի
Մասին Մարտոս 243

Յարեան 'ի մի իմ վնայք շարաց. և
տո ինչ ոչ գիտի 'ի շարցանէին ցիս:
Պատեան տր զայնոսիկ այք դմակն
զրս. մարտի քնդ այնոսիկ այք մար
արեւին ընդիս:

Երեւոր Մարտոս 243

Ես 'ի տանջանս պատրաստ եմ. և
յաք իմ առաջ ըմ են յամ ժամ
Տո մի սրանուք բով յաւիտեաներ
դիս. և մի սրիս. բով յարատր զիս:

Երեւոր Մարտոս 403

Մտանէր տեսանէլ զնանիրու թիւն .
խօսէր ՚ի սրտի իւրում . և ծողովէր
զանօրէնս թիւն յանձն իւր

Արանի որ խորհի զայլ քսան և զար
նանին . յաւուր չարի փրկէ զնա տր
Զորորտ Մատ. 228

Բաժանեցին զհանդերձս իմ ՚ի մէջ
իւրեանց . և ՚ի վերայ պատմուճանի
իմոյ վնձակս արկանէին :

Ընձ ան իմ նայեալ առ իս լնդէր
Թողեր զիս . հեռի եղէ ՚ի փոխուէ
իմմէ վն բանից յանցանաց իմց :

Զի՛վորորտ Մատ. 30

Պ՛ճեռսքո յանձն առնեմ զհոգի իմ
Պ՛քեզ տր յուսացայ մի ամուշեցից
յաւ խտեան յարդարութեան քում
փրկեալ և ապրեցն զիս :

Վ՛երորտ Մատ. 63

Ատուեն ՚ի կերակուր ինձ լեղի . և ՚ի
ծարաւ իմ արբուցին ինձ քայտա :
Սեցն զիս ան զի հասին ջուրք յանձն
իմ . ընկայ ես ՚ի խորո սնդնդոյ
աւր ոչ ոյ ինձ հանգիստ

Եօ՛նիորտ Մատ. 87

Լ՛ռէ ես ուն մարդ առանց օգնակա
նի . և ՚ի մեռեալս աշատ :

ՏԵ՛ անձ փրկուե իմոյ , ՚ի տունէ կար
դայի և գիշերի առաջի քո :

Ա՛նհերոգ Սաղմոս 101 :

Այեցաւ ոսկր իմ ՚ի մարմին իմ , նը
մանեցայ ես հաւաշաասան անապատի :

ՏԵ՛ ընդ տղօթից իմոյ , ազաղակ
իմ առ քեզ եկեացէ . և մի դարձուցա
ներ զերեսս քո յինէն :

Պօղոս առաքելոյն ՚ի Տիֆֆոսի առաջին
Թղթոյն է ընկերոցսն :

Պօղոս առաքեալ ՅԵ՛ ԲԻ ըստ
հրամանի փրկչին մերոյ Ա՛յ և
քԻ յԻ յուսոյն մերոյ Տիմօթեայ
որդւոյ սիրելւոյ հաւատովք շնորհ՝
ողորմուի՛ խաղաղութի յայ հօրէ և
՚ի անէ մերմէ յԵ՛ քԻ : Այ աղաչեցի
զքեզ կալ յեփեսոս՝ մինչ երթայի ՚ի
մակեդոնիա . զի պատուէր տայես
ամանց չլինիլ օտարուսմունս . և չը
հայիլ յառասպելս՝ ՚ի տոհմաթիւն
անչափս : Արք մանաւանդ խնդիրս

յուզեն. և ոչ զանտե սուրհն այ Տաւա
 տալք: Քանզե գլուխ պտտուիրա
 նին սերէ. ՚ի սբ սրտէ՝ և ՚ի մտաց բա
 շեաց՝ և յանկեղծաւոր Տաւաաց:
 Գորոց ոմանք վրիպեցան՝ խոտորէլք
 յուհայնուրի բանից: Ամին լինիլ
 վարդապետք օրինաց: Ինքեմք ոչ ի
 մանան զինչ խօսին. և ոչ վնյ պրն
 տէրէ և ն: Իստեմք՝ եթէ բարւոք են
 օրէնք. եթէ ոք զնմ օրինօքն կրեսցէ:
 Բայց զայս գիտասցէ՝ զե ՚ի վթ ար
 դարաց օրէնք ոչ կան. այլ ՚ի վթ անօ
 բինաց և անհնազանդեց. ասբարըշ
 տաց և մեղաւորաց. անաբոց և պող
 ծոց. զհայր և զմայր անարգողաց.
 մարդասպանաց. պտնկաց. արուազե
 տաց. մարդէլուղաց. ստոց ստեբդ
 մանց: Կըւ եթէ այլ ինչ լցէ հակեկ
 ողծամիտ վարդապետութեան՝ որ բառ
 աւարնին փառաց երանելւոյն այ է.
 որոյ եղէ եւ Տաւատարիմ:

Ի իւրիայն ճաշաւաւոց և պահոց սրբա

սին ըստ լայնից:

Պղի քո բարն՝ աշխորդեացն ինչ

Ի՛՛՛

369

՚ի

աճ

Դ

Ի յերկիր ու շնչ: Ա յանունան քո ար
կեցու սցես զիս, արդարաբ քով:

ա

Տ Ե՛ մի՛ սրտմտո՛ւք քով յանդիմաներ
զիս, և մի՛ բարկու՛ք քով խրատեր զիս:

հ

Օ զնայս իմ ուղիղ արա ինձ լաբանի
քում. և մի՛ տիրե՛սցես ինձ ամ մեղք:

բ

Արա իմ խառնվո՛ցաւ յիս. և երկիւղ
մահու անկաւ ի վր իմ:

գ

Ի արձ ար՛ և փրկե՛ս զանձն իմ. կե
ց՛ զիս ար քառ սղորմութե քում:

դ

Ա յանունան քո ար քաւեա՛ն զմեղս
իմ զի բազում եղեն յոյժ:

ե

Աղորմեա՛ ինձ ար զի հիւանդ եմ ես.
բժշկե՛ս զանձն իմ զի խառնվեցան
ոսկերք իմ:

զ

Յիտե՛ս ար զգթութիս քո և զսղոր
մութիս քո որք են յաւիտեանից:

ը

Օ մեղս մանկութե իմոյ և զանգի
տուե՛ մի՛ յիշեր. այլ յիշե՛ս զիս ար
քառ սղորմութե քում վա քաղցրութե
քո. զի քաղցր և ուղիղ ես:

թ

Տր՛ սղորմուի քո յաւան. զգործո՛ւ
ձեռաց քոյ մի՛ անոնս առներ:

լ

Օ մեղս մանկուե իմոյ. ող ի վերոյ:

Աղաղակեցի առ քեզ ար և առայցի՝
դու ես յոյս և բաժին իմ յերկրին
կենդանեաց:

Կ

Ելեա՛նք շաբաթագահոյ: Արի՛ն շաբաթի
Արեւ շաբաթի և Տինժ շաբաթին՝ երբ ան և
դի լին՝ շաջոտի առաւ: Իսկ էիք յաջխայ
նից՝ զիւրեանցն առաւ:

ԲԶ

Աղկայք ցնծացաւք ՚ի ար, աղաղա
կեսցուք առ անձ փրկիչ մեր:

ԳԶ

Արդեցէ՛ք ան երդ չոր, երդեցէ՛ք
ան անձ երկիր, երդեցէ՛ք ան և
բարձր արարէ՛ք զանուն նր:

ԴԶ

Բարձր արարից զընարեալն ՚ի ժողո
վորդեան իմմէ. զայ զդաւ ի՞ծ ծայ
իմ և իւղով սրբով իմով օծի զնա:

Անեւտի, Աշտի Աբրամի:

Աղաղակեցէ՛ք առ ար անձ երկիր.
Ճառայեցէ՛ք ան ուրախու թէ՛:

Մահէք առաջի նր ցնծու թէ՛. ծա՛ն:
Օ փոխ լապտա առա՛ն:

Անեւտի, Զաւու Յարութ ըստ յայնիս:
Իսկ յարուցեալ զԹաւայիս ՚ի վթ
սիօնի, ժաւա՛նայ զԹաւայ նր հա
ւեալ է ժամ:

ան

31

Թագաւոր մեծ ՚ի վր իմ երկրի մօտ է .
սաղմոս սասցէք նմա իմաստուն թի :

ան

Օրհնեցէք զտր յօրհնութի նոր .
օրհնութի նմա յեկեղեցիս ձրց :

բա

Օրհնիս հարեք իմ հեթանոսք աղա
շակեցէք առ մօտ ՚ի ձայն ցնծութե :

32

Լ՛ծ դու դարձել կեցուսցես զմեզ .
ժողովուրդ քո ուրախ եղեցի ՚ի քեզ :

բի

Լ՛սի տր մօտ իմ ՚ի հրամանս քո զոր
պատուիրեցեր . և ժողովք ժողովք
դոց շուրջ եղեցին զքե . զձայնս
բիկ ՚ի բարձունս դարձաք :

բա

Ուրախ եղև ի՛նչ յաթրիչ իւր . որդիք
սիօնի՛ ցնծացեն ՚ի թագի իւրեանց :

բի

Եկայք և տեսէք զգործս այ . ոպ զն
ասեզ են խորհրդով քան զիմ որդիս

բա

մարդկան : Հաճեցար տր բնդ երկիր
քու և դարձաւ ցեր զգերելի յակոբայ :

բի

Յարեաւ մօտ և ցրուեցան իմ թրշ
նամիք նորա . փախեան ասեղիք նր
յերեսաց նր :

Օ ասիիս

Հասեալ կային ոպ մեր առ դրուսն
քո երուսաղէմ :

Լսելու-իցս Օգոստի ցարս-Բեան յինանց
ճարս Լեփարանին:

Գրովեան եկամ զոր. և որհնեան զամբ քո
սիօն: և այլն ուր ՚ի Թիւն, 367:

Գրովեան երուսու և այլն ուր ՚ի վերայ:

ՏԵ ՚ի զօրուէ քում ուրախ եղիցի
Թագաւորն. ՚ի փրկութե քում
ցնծասցէ յոյժ:

Օջանկութիւն սրտի նր ետուր
նմա. և զկամս շրթանց նորա ոչ ար-
գելէր ՚ի նմանէ:

Ճաման արարեր զնա յօրհնութի
քաղցրուէ քո. և եղեր ՚ի գլուխ նր
պսակ ՚ի քարէ պատուականէ:

Սեանս խնդրեաց ՚ի քէն. և ետուր
նմա ընդ երկայն աւուրս՝ յաւի-
տեանս յաւիտենից:

ՄԵՃ են փառք նր ՚ի փրկութեան
քում. զփառս մեծ վայելուէ քո
զիցես ՚ի վերայ նր:

Տացես զնա յօրհնութի յաւիտեանս
յաւիտենից. և ուրախ արասցես զնա
յուրախութե երեսայ քոց:

զատ
կեր
բշ
գշ

Թագաւոր յուսացաւ 'ի ար, յոր
մահ բարձրելոյննա մի սասանեացի:
Գացի ձեռնքո 'ի վթ թշնամեացքոյ
և աջ քո դացի զամ ասելիս քո:
Վիցես զնս ուր հնոց հրոյ 'ի ժամա
նակի երեսացքոյ:

Տք բարիալք իւրով խուվեցաւացի
զնս, և հուր կերիցի զնս:

Պտուղ նոյ յերիտ կորիցի, և զա
ւակ նոյ յորդոց 'ի մարդկանի:

Խոտորեցան 'ի քէն չարալք, և խոր
հեցան զխորհուրդ զորոչ կարասցեն
հաստատել:

Ըրասցես զնս հարածեալս 'ի մասց
ւածս քո, և պարտեացես զերոս նոյ:

Բ բճր լեր ար 'ի զորութե քում
օրհնեացուք, և սաղմոս ասացուք
'ի զորութեան քում:

Քեզ վստելի օրհնուի մծ 'ի սիօն:
և այլն ուր 'ի թիւն, 394

Տե' ուր կացցի 'ի խորանի քում:
և այլն ուր 'ի թիւն, 384:

Տեր Թագաւորեաց' վայելչութի:
և այլն ուր 'ի թիւն, 394:

72

է2

ուր

Յե՛ծացէ՛ք առ անձողնակն է մեր,
աղաղակեցէ՛ք առ անձ յակորայ:

Ընէ՛ք սաղմոս, և անէ՛ք քրհուսի,
սաղմոս անցէ՛ք նմա ի ձայն քաղցրէ:

Փո՛ղ հարե՛ք ՚ի դուստր ամսոյ, յա,
և ուր նշանաւորի տարեկանս ց մերոց:

Տրաման է այս իորայէ ի, և իրաւ-
ունք էն անձ յակորայ:

Սկայու թի՛ն յովո՛ւփու՝ զըր եդ թ
նմա, անց է լանէ՛ք նա յէրկրէն եդ լայ

տացւոց՝ լեզու զոր ՚չ գիտէ՛ր լուսւ:
Իբաց անձ ՚ի բեռնոց զթիկուսն նր՝

և զձեռսն յորթ և ի թի ծառ յեղո:
՚Ի նեղութե կարգացէ՛ր անխ՝ և

փրկեցի զքեզ, լուսոյ քեզ ՚ի գաղտ-
նութե մրկիէն, և փորձեցի զքեզ

՚ի վերայ ջուրցն հոկառակութե:
Ի ուր ժողովուրդ իմ, և վկայեմ

քեզ, և իսրայէլ թէ լուսոյնս ինձ:
Մի ևս ելի ին քեզ աստուածք առ

ժամայիք, և մի երկիրացաւ անկցես
դու անց օտ ին:

Ես եմ անձ քո՝ որ հանի զքեզ
յերկրէն և գիտասցւոյ իբաց զԵ-

բան քո և լցից՝ զգաս: 375

Ժողովուրդ իմ ոչ լուսա ճայնի ի
 մում, և իհլ յիս ինչ ոչ նայեցաւ:
 Բարձի Թողի զնոսա երթալ զհետ
 կամաց սրտից ի-րեանց. զի գնացին
 նոքա ըստ կամս անձանց իւրեանց:
 Օ ի Թէ Ժողովրդեան իմոյ լուեալ
 էր ինձ, կամ իսրայելի զճանապարհս
 իմ գնացեալ էր:

Արպէս զուզինչ խոնարհ արարեալ էր
 իմ զթշնամիս նր, և ՚ի վր նեղչաց նր
 արկեալ էր զձեռն իմ:

Թշնամիք ան ստեցին նմա, և եղի
 ցին ժամանակք նոց յաշխարհի:

Աերակրեաց զնս ՚ի պարարտուէ ցո
 րենոյ, և ՚ի վիմէ մեղր յագեցոյց նոց:

Եւ ուրեալ եհմ զար, և օրհ՛ն և այլն
 ուր ՚ի վերոյ՝ մինչև ցհամբարձու մն:

Ընկերայի համբարձանն Վի:
 Ըր առ-լոց

Էջ

համբարձէք իշխանք զդրունս ձեր
 ՚ի վեր, համբարձին դրուք յաւի
 տենից և մայի Թագաւոր փառաց:

ուր

համբարձէք իշխանք զդրունս՝
 համ

Համբարձէ՛ք իշխանք զդրուհս՝

Հաբ

Համբարձէ՛ք իշխանք զդրուհս՝

Կիր

Համբարձէ՛ք իշխանք զդրուհս՝

ԲԶ

Համբարձէ՛ք իշխանք զդրուհս՝

ԳԶ

Համբարձէ՛ք իշխանք զդրուհս՝

ԴԶ

Համբարձէ՛ք իշխանք զդրուհս՝

ԵԶ

Համբարձէ՛ք իշխանք զդրուհս՝

ՍԼԲ

Համբարձէ՛ք իշխանք զդրուհս՝

ՉԲԹ

Մեզ շնորհ ծառայողսն անհոգիսն անհոգիսն

Ողորմութեամբ ան յի եղև երկիր . և բա

Կեր

նիւն ան երկիրք հաստատեցան . և

հոգւով բերանոյ նրամ զորուիք նր:

Եկեալք ցնծացուք ի նր . աղաղա

ԲԶ

կեցուք առ ամ փրկիչ մեր:

Երգեցէք ան երգ նոր . ծառայե

ԳԶ

ցէք ան ուրախութե:

Ս ան անուան քո տէր կեցուցեա

ԴԶ

ղիս . արդարութեք քով հանցես ՚ի

նեղութենէ զանձն իմ:

Ողորմեա ինձ արձի հիւանդ եմ ես

ԵԶ

բժկեա զանձն իմ զի խառնեցան

սակերք իմ:

Յիշեալ ար զբաւ իթ և զամ հեզու՝

ՍԼԲ

207

Եկեղեցիս օրհնեցիք զանձ . և զար
յազբերայցն իօրայելիս

Մեծախոյ Տաղանիի

Մի ար Ի հանգիստ քո . դու և
տաղանակ կտակի սրբու թե քո

Մեծախոյ ճաշու . յլակերդու թեանն ի .
որ իսկ Մ . յա զամար :

կեր

Միայ լուսաւոր հովանի լինէր եց .
ձայն եղև յամերոյն որ ասէ . դա՛ն է
որդի իմ սրբելի ընդ որ հանեցայց

ԲԶ

Բարձրու իք լեւանց նորա եմ . նք է
ճով և նա արար զնա . և զցամաք
ձեւք նորա ատղճինս եկայք երկիր
պարզուք նմա . անկյուք և լացյուք
առաջի ան . սրարչին մերոյ :

ԲԶ

Քո եմ երկիրք և քո է երկիր զԾս
բիւ իւրով դու հաւատանցեր . ըզ
հիւսիս և զհարս . դու արարեր . թա
սօր և հերմ ն յանուն քո ցնծասցէն :

Մեծախոյ յ զու հաւակաբեաց Սառի
և եկեղեցոյս :

զար

Մեծախոյ ար զսրիսն և ընտրեաց բն
նակիլ Ի նմա . ասէ . այս է հանգիստ
իմ

իմ յաւիտեանս յաւիտեանից . 'ի ամս
անակեցայց՝ զի հաճեցայ ընդ աս :
Տուր զօրուի ծառայի քո . կեցի՞ զոր
դիւազակնոց քո . և արս' առիս զնշան
բարութեան :

41

Եւտուր երկիւղածաց քոց նշան . զի
ապրեցին յերեսաց աղեղան :

42

Սիրեաց ար զսիօն . և ընտրեաց ըն' :

42

Տեր՝ սիրեցի զվայելչուի ասան քո .
և զտեղի յարկի փառաց քոց :

42

Ոչ սիրելիք են յարկք քո ար զօրու
թեց . ցանկայ և փափաղի անձն իմ
'ի գաւիթս քո : սիրտ իմ և արմըն
իմ ցնծացի առ աս՝ կենդանի :

42

Եւտուր երկիւղածաց քոց նշան :

42

Որպէս փրկեցան սիրելիք քո սիրտ
աջուլ քով և ընդ մեզ :

42

Չիմուէք նորա 'ի ընտան ար ար .
սիրի ար զգրուես սիօնի՝ առաւել
քան զամ' յարկն յախարաց :

42

Փառաւորեալն խօսեցաւ զասն քո
ասհաւարիկի քաղաքի մայ :

42

Տեր՝ ով կացցէ 'ի խորանի քում .
կամ ս'վ բնակեացի 'ի լեւան քո քո :

42

Ար զնայ ան' :

42

Լուչի

Նշանեցաւ առ մեզ լոյս երեմյ քոց
և ետուր աւրախաւ ի սրտից մերոց:

Նշեցուից Ծաղա Վերափոխի օրն անձա՛ն
նի ինն առաջ:

Կիր

Վասոր ծնաւ որ ՚ի հօրէ յառջ քան
զյաւխտեանս որդին . որ է օծեալ
աբ ՚ի քաղաքի դաւթի . ՚ի վայելչու
թի քրջ քոց յարդանդէ յառաջ քան
զարուսեակ ծնայ զքեզ:

ԲԶ

Աւրախ լեր բերկրեալը ար Է քեզ
որ հնեալ էս դու ՚ի կանայս . և օրհ
նեալ է պտուղ որովայնի քո:

ԳԶ

Վե՛ տէր ՚ի հանդիսա քո . դու և
առաջանակ կաակի սրբութե քո:

Նշեցուից Ծաղա Վերափոխի օրն անձա՛ն

Աւրախ լեր բերկրեալը: ուր ՚ի վերոյ:

Նշեցուից Ծաղա ճնդեանն ըստ առաջ:

Նգր

Որդին ար եկեացէ ՚ի քեզ . և զօրու
թի բարձրելոյն հովանացի քեզ:

Մ

Վասոր ծնաւ որ ՚ի հօ՛: ուր ՚ի վերոյ:

Բ

Հողուով ար զօրացէլ արն ստեփան
նոս

նոս . և ընարէլ յորովայնէ . ճշմարիտ
վկայ . սիրող և առաքել և առաքողիմ .
իբէ ընկալար զո՛ւարթնոցն զպատկի .
Սարապետն յովհաննէս զարհու
բեալ՝ ի յորովայնէ յորովայն երկըբ
պագէր . սպասաւոր եղև բանին այ .
և լուեալ զահաւոր զճայնն՝ աղալա
կէր ասելով . ասա՛ գառն այ որ բառ
նայ զմեզս աշխարհի :

Գ

Ուրախ լեր բէ : և այլն ուղ ի վերոյ .
Պառ մանուկ՝ մարգարէ բարձրելոյն
կսէ սփր . գնասցես առաջի անպատ
բաստել զճանապարհս նր :

Գ
Ե

Սահն զիս ի գբոյ տառապանադ . ի
կաւոյ և ի տղմոյ . հաստատեաց ի վր
վիմի զոտս իմ . և ուղղէց զգնացս իմ :
Պառ էս քահանայ յաւիտեան բառ
կարդին մեղքիս գեկի . և տէր ընդ
աջմէ քու մմէ :

Զ

Կաճ

Նորո՛ւնաւ ար գաւթի ճշմարտաբ
և ոչ ստեաց նմա՝ ի պտղոյ սրտվայնի
նր՝ նստուցանել յաթոռ նր :

Է

Ուրախ լեր բեբի : և այլն ուղ ի վերոյ :

Ը

Անբարեաց Կարգ Քառասնորեաց Գալու
սեանն Քի Ի Կոնստանդնուպոլս

Տը Ի աստուածոս ասարք իւրում . տե՛ր
յեղիկնս յա՛մ տա իւրում:

Անբարեաց Կարգն

Տը ան մեր երկեւցաւ մեզ . արարե՛ք
տօնս . ուրախու թե՛ կանխաւ . մինչև
յանկիւնս սեղանոց :

Անբարեաց Կարգ Տրեւրախարարաց

Ազոր Եւրք ան լի եղև երկիր . և բա
նիւ ան երկրի՛ք հաստատեցան . և հո
գւով բերանոց ճը ան զօրու թիք եց :

Յաճակուն Կարգեալն :

Գաւ մանաւել մարդ" : ան ի վերոյ :

Յաճակուն Գլխամուտ :

Կարգապետն յոյ՛հանն" : ան ի վերոյ
Հանօրեն Կարգարեկոց :

Յեկեղեցիս օրհնեցե՛ք զանձ . և ըզ
ան յաղբերացն ինչի :

Ընեալս Կրօնեւոց :

Կարգուսցես զնա իշխանս ընդ ասն
նայն երկիր . և յիշեացի անունն զ"
ընդ անձ արդս արդաց :

Եւ անկէ ի թիւս եւ ի քանակս ից. և
ճիշտ ի ծագս թի կն խոսք ից:

Ստանի և Նախագայ:

Յիշատի տր գրաւ իթ և գում ճեղու
Թիւն նր:

Վարհարցն:

Պատմէ զբան իւր յանդամայ. զարդա
բուծի և զերաւուեա խորայէլի:

Գորհորի և արդիս:

Տամբերեւոյ ճեղու ան. և նայե
ցաւ առիս և ընդ թիւն ճոց:

Տարապետայ և ի խոսքս:

Բնիչք քո զգեցցի և ի խոսքս
և ծրք քո ցնծալով:

Չփասարս:

Երանելի են որք բնակի և ի
տան մո. յաւիտեանս յից:

Օրհնեցեն զքեզ:

Ստանայ:

Վացցի զշնայ բնդացի քումնի ի
Տանդերնս ոսկեհուսս զարդա
բեայ և որաճաւճեայ:

Տարցին Թագաւորի կուսանք զճեւ
նր. և զընկերս նր տարցին նմա

Եւ անկէ ի թիւս եւ ի քանակս ից. և ճիշտ ի ծագս թի կն խոսք ից:

Տէր 'ի զօրութի քում ուրախ եղիցի
Թագաւորն . 'ի զիշու թիւան քում
ցնծացէ յիժ:

'Քառասնից' և երկուցի Բերանց:

Անցար մեք ընդ հուր և ընդ ջուր
և հաներ զմեզ 'ի հանգիստ:

Մեծի գիտաբանի:

Պատրաստ արարեր առաջի իմ զե
ղան ակն յանդիման նեղաց իմոյ:

Մտաց

Քնդ էրեզ . զիշու և լալիք . ան
աւուր . ան թախալթիւն:

Անցար յեզրս Մարտիրոսաց:

Տր սիր զիշու և ոչ ընդ լայր
հարկան զնքս իւր . այլ յաւիտեան
պահէ զնս:

Փրկուի ապարոյ 'ի անէ է . վերակ
ցու է նոյ 'ի թանանսն նեղութի:

Պարծեացին սարն իստու . և ցնծա
ցեն 'ի հանգիստ իւրեանց . և քարձր
պատյին զնե ընդ անոց իւրեանց:

Ոչս ծաղեաց ապարոյ . ուղղոց
որակց եղև ուր խալթիւն:

Պարծեցցին արքն վա՛ : ունի ՚ի վերայ :
Պարզացին արդարքն առ տէր՝ և ար
Լուաւ նոցա : յամ նեղութենէ նշ
փրկեաց զնոսա :

բձ
բհ

Ս Եր մեռանինք զօրհանապաղ :
Տամարեցաք ուն զսջևար ՚ի զեհուսն :
Ուրախ լիցին ամենեքեան որք յու
սացեալ են ՚ի քեզ : յաւիտեան ցրն
ճապեն և բնակեցիս դու ՚ի նս :

դձ
դհ

Մ Րդարքն ուն զարմաւենիս ճաղ
կեցին : ուն զճայրօծ լիբանանու
բաղումք եղիցին :

դձ

Բաղումնեղութիք են արդարոց :
յամէ փրկէ զնս ար : և պահէ զամ ոս
կերս նշ : և մի ՚ի նոցանէ ոչ կորիցէ :

եւ

Ն Եր ընկեանանիս - երարան ըստ զարաւմի :
և յետոյ ասի Տանգանան Միկիան :

Ա-ե րարան ըստ Ս Եր ընկեան :

Եւ տեսեալ զժողովուրդան՝ եւ
՚ի լեառն : և իբրև նստաւ անդ :
մատեան առ նս աշակերտքն նր :

Եւ բացեալ զբերան իւր՝ ու սուցա
նէր զնս և ասէր : Երանի աղքատաց

Եւ զայն զի նոյն է արքայաւ ին երկնից :
 Եւ զանի սգաւ որոց՝ զի նորա վիճա
 րեացին : Եւ զանի հեղաց՝ զի նորա ժու
 րանգեացին զերկիր : Եւ զանի որք քաղ
 զեալք և ծառերէ իցեն արդարու է
 նորա յաղեացին : Եւ զանի սղոր
 ւանաց՝ զի նորա զարդարման զայցեն :
 Եւ զանի այնոցիկ՝ որք սգք են սրտաբ
 նորա զանձանացեն : Եւ զանի խաղաղա
 արաց՝ զի նորա սրդիք այ կոչեացին :
 Եւ զանի որք հալածեալք իցեն վն
 արդարու թէ՛ զի նայան : արքայաւ ին
 երկնից : Եւ զանի է ձեզ՝ յորժամ նա
 խաւփցեն զձեզ և հալածեացեն • և
 ասիցեն զանձ բան չար զձե՛նդ սուս
 վն իմ : Եւ նմացե՛ց և ուրախ լերուք •
 զի վարձք ձեր բաղու մ էն յերկինս •
 զի այսպէս հալածեցին զմարդարէսն
 որք յառաջ քան զձեզ էին :

Ընդ որոն ըստ իմ արձանի 30 122
 Եւ զանի ՚ի լեւան և կոչե : սու ինքն
 զորս ինքն կամեցաւ • և չարան
 սու նախ յաւարար երկոստասանն՝ զի

Իցէն զնորաւ . և զի աւարեացէ զնո
 քարաղէւ : Եւ աւնիչ իշխանաւ թիւն
 բժշկելոյ զցառս և հանելոյ զդաւս
 Եւ եղ զանաւն սիմոնի՝ Պետրոս .
 Եւ Յակոբս՝ զերեթեայ և Յոհան
 նաւ եղբորն յակոբայ՝ եղ եղբայր
 նաւաւնս Քաներեղէս . որ է որդի
 սրբաւանն : Եւ զԷդրէաս . և զՖի
 յուպոս . և զՍարգսւղիս . և զՄ
 թէաս մարտաւ սրն . և զԹադմաս . և
 զՅակոբս աշիեայ . և զԹադէաս .
 և զՍիմոն կանանայի . Եւ զՅուդա
 իսկարիօտայի . որ և մարտեայ զնա :

Եւ Բարսան քոք Սոխոս . 14 . 12 .
 Եւ և զհաջնատէրն . յորժամ
 աւնիցեն ճաշ կամ ընթրիս .
 մի՛ հոշք զքարեկանս քաւ . և մի՛ զեղ
 բարս քո . և մի՛ զազդականս քո . և մի՛
 զդրայիս քո . և մի՛ զմեծամեծս . զիմի
 և նորա իսկարիէն կոչիցեն զքեզ և
 լինիցի քեզ հաւառցաւնս : Եւ յի
 ժամ աւնիցեն ընդաւնելաւ թիւն .
 Իցէն զաղբասս և զխեղս և զկաղս

և զկոբո: Աւերանելի լինցիս: զ
նչ ունին փոխարէն հաւաքնէ լյ թէ Չ
և հաւաքնի թէ զ փոխարէն ը յաւո-
թի արդարոց: Իբրև լուաւ զայս ոմն
Կրտսեան անուանի, սակցնա՛ւերանի
որ իբրևցէ ճաշ յարքայութեն այս

Ստորոհ ըստ (Յօդանոս 10. 112)
Այս էմ հովիւն քաջ. հովիւ քաջ
զանձն իւր զնէ ի վր ոչխարաց:
Ի սկ վարձկանն որ ոչ է հովիւ՝ որոյ
չ իւր են ոչխարքն իբրև տեսանէ
զգայն զի գայ թողու զոչխարսն և
փախցի. և գայն յախշոսակէ զնն և
որունէ: Ի մեղի վարձկանէ և չի փթ
նմա փոչխարցն: Այս էմ հովիւն քաջ.
և ճանչեմ զիմն, և ճանչիմ յիմոցն
ի այգիսն զիս հայր՝ գիտեմ և ես ըզ
հայր. և զանձն իմ զնէմ ի վր ոչխարց:
Վասն՝ այլ և ոչխարք են իմ, որքո՛չ են
յայտմ զաւթէ. և զայն ևս ունի
ինձ տծեւայսր. և ճայնի իմում լուի
ցեն. և եղևցին մի հօսա և մի հովիւ:

Արարի զիս արարի զիս:

Հանգանակ Արհեստի:

աւանդք ՚ի մի անձ Տայրն ամենա
 կալ . յաթիւնն երկնի և երկրի .
 եր՛ երեաց և աներևութից :
 Եւ ՚ի մի ար յս քս Արդ ՚ն այ . ճնէլն
 յայ հօրէ մթածին՝ սյսխքն յերէ
 հօր : Աճ յայ . լոյս ՚ի լուսոյ . ան
 ճշմարիտ . յայ ճշմարտէ (՝) նուեղ և
 ՚չ արած : Աոյն ինքն ՚ի բնութ հօր
 որով ան ինչ եղև յերկնս և ՚ի վթ
 ե կի . երևելիք և աներևոյթք :
 Ար յաղազս մեր մարդկան և վառն
 մերոյ գրկութե՛ իջեալ ՚ի յերկ՛ ից
 մարմնացաւ՝ մարդ աջաւ՝ ճնու կ սաս
 րե լապէս ՚ի մարիամայ ար իրևսն
 ճող ոյն սալ : Սրով էառ մարմն
 հողի և միտ . և զամենայն որ ինչ է
 ՚ի մարդ՝ ճշմարտանոյս և ոչ կարծեօք :
 Չարչարեալ , խաչեալ , թաղեալ .
 յերրորդ սուր յարուցեալ . եւ ալ
 ՚ի յերկնս նովն մարմնով նստաւ
 լուս մէ հօր : Բաղնոց ՚ն զի՛ն իր նովն
 և փսփօք հօր ՚ի գատել զկնդաննս
 և զմեռեալս . որոյ թաղաւ ու թե՛ն

Handwritten text at the bottom of the page, possibly a library or collection mark.

Գրոց վախճանն հաւատամք և յօր
 հոգին . յանեղն և ՚ի կատարեալն .
 Սր խօսեցաւ յօրհնս և ՚ի մարգարէս
 և յաւետեանս . Սր է զի ՚ի յորդանան .
 քարոզեաց զստարէլն . և բնակեցաւ
 ՚ի սբան . հաւատամք և ՚ի մի միայն
 ընդ հանրական և յաւսքեւական ե-
 կեղեցի . ՚Ի մի միտուի . յազաշեա-
 բուի . ՚ի քաւուի և ՚ի թողուի մեղաց
 ՚Ի յարուի մեռելաց . ՚ի դամանն յաւի-
 տեկից . հոգւոց և միմոց . Յարքյա-
 թին երկնից և ՚ի կեանսն յաւտնկնս .
 ՚Իսկ որք տակն էր . երբեմն յարժամ
 ոչ էր Սրդի . կամ էր երբեմն յարժամ
 ոչ էր սբ հոգի . կամ թէ՛ յաշէից եղեն
 կամ յայլմէ եւէ տակն լինիլ զսրդին
 այ և կամ զմք հոգինս և թէ՛ փախսիս .
 լիք են կամ այլայլէ լիք՝ զայնպիսիան
 հոգիէ կ՛թողէ և աւսքեկնսք եկեղեցի .
 ՚Ի որքոյ լուսուորիէն երկն սուրբաւ
 ՚Իսկ մեք փառաւորսցաւք որ յիջ
 քան զյաւտնս . երկիրայդանեւ լով
 սբ) Սրքարուեն և միայն անտ . թէն
 հօր և Սրդւոց և հոգւոցն որքայ
 ՚Իսկ և ՚ի 390

Առ ևս խաղաղութե՛ն զտէր աղա՛մ :
 Առ ևս հաւատով աղաչեցուք և
 խնդրեցուք ՚ի տնէ՛ն այ և՛ ՚ի փրկի
 ճէն մերմէ՛ յէ՛քէ՛ ՚ի ժամուս պաշտա
 ման և աղօթից : Օ ՚ի արժանի ըն
 դուհե լուծե՛ն արանցէ . ընչիցէ տը
 ճայնի աղաչանաց մերց : Բնկայցի
 զխնդրուածս սրակց մերոց . թողցէ՛
 որ յանցանս մեր՝ ողորմեացի ՚ի յը մեր :
 Եղօթք մեր և խնդրուածք յաճ՛ ժամ
 մացէ առաջի՛ մեծի տիրութե՛ն նր :
 Առ նա՛ տացէ մեզ միտքան միով հա
 վատով և արդրութե՛ն զատկիկ ՚ի գործս
 բարեաց : Օ ՚ի զողորմութե՛ն զչնորհն
 իւր՝ որանցէ ՚ի վե՛ մեր արն ումենա
 կալ . կեցուցէ՛ և ողորմացի
 Օ ժամս և զառաջիկայ օրս խաղ՛ :
 Օ հրեշտակ խա՛մ : Օ քուսութի՛ն :
 Օ սբլ խա՛մ : Առ ևս միա՛մ : Օ ան՛ :
 Աղաւմեաց մեզ՛ :
 Տը մեր և փրկիչ յէ՛քս . սր մեծդ եւ
 ողորմութեամբ և տառապարգեւոս
 բարեբարութե՛ն քա : Արդու քոյին
 կանաւդ ՚ի ժամուս յայմիկ համբե
 բե

ԲԵ

անգ

րեցեր չարչարանաց խանջի և մահաւ
յաղագոս մեղաց մերոց: Եւ պար
գեկեցեր առատապէս զպարգևս հո
գւոյդ սբյ երանելի առաքելացն:
Հաղորդս արա և զմեզ տր' աղաչեմք
զքեզն յաճային պարգևացդ Թողուե
մեղաց և ընդունելուե հոգւոյդ սբյ
Սպիտակ արժանաւորք եղիցուք գոհուի
ժառանգել զքեզ ընդ հօր և Է սբյ
հոգւոյդ, այժմ' և":

Երազարտութիւն Եկեցուն

Երազարտութիւն Բն վերջից մեր'
որ ՚ի վերէ քան զամ' միտս և զբանս
ամրացն զմեզ և աներկիւղ պահեա
յամ չարէ: Հաւատարեա՛ զմեզ ընդ
ճշմարիտ երկրպագուս քո. որք հո
գւով և ճշմարտութե՛զ երկիրպա
գանեն: Մն զի՛ ամենամբ երրոր
դուէդ վայելեն փառք՝ Եշխանուի
և պատիւ. այժմ' և":

Օրհնել Տր մեր Յն Բն. Տր ան
օրհնեացի զամենեսեանդ. ամէն:

Հայր մեր որ յերկինս ես":

Միայն մբ. միայն տր. Յն Բն ՚ի
ժառանգի հօր: Լ' մէն 392 Օր

Օրհնեալ հայր սբ' ՄԾ ճշմարիտ:
ՄԿԵ:

Օրհնել Որդիդ սբ' ՄԾ ճշմարիտ:
ՄԿԵ:

Օրհնել հոգիդ սբ' ՄԾ ճշմարիտ:
ՄԿԵ:

Օրհնուի ե փառք հօր և Որդւոյ
և հոգւոյն սբոյ: այժմ և":

հայր սբ': Որդիդ սբ': հոգիդ սբ':
Օրհնութի հօր և Որդւոյ և սբոյ
հոգւոյն: այժմ և":

Եղիցի անունն ան օրհնել' յայսմ հե
տէ մինչև յաւան: Երես Կրկնա':

Կատարուան օրհնաց և մարդարեւից
դու ես քձ անձ վրկիչ մեր, որ լցեր
զանձ հայրկամ անօրհնութիս քո • լնց
և զմեզ հոգւովդ քով սբոյ:

Օրհնեցից զտր յամ ժամ. յամ ժամ
օրհնութի նք' ի բերան իմ:

Օրհնեալք եղերաւք ի շնորհաց սբո
բոյ հոգւոյն. երթայք խաղաղութ
և ՏՐ եղիցի ընդ ձեզ և ընդ ամե
նեւեանդ • ՄԿԵ:

Յի հեռի սեղանոց լուսն ճարձմանօր իրբոյ
բոց և Ընդելեաց:

Պարտափեն զսեպանն հայրն և զարդարեն
կեղանքօր և խնկնին խորտակելիքօր: Ի տե-
ղն իրբեանց և հոյ ի խնամօրն, խնձարհա-
նայն և անկ առչևօ կորրե:

Մ չք անցուն ի քեզ յուսան և դու
տաս կեցանիւր նց ի Ժամու:

Բարբր առնեմ զքեզ ամ իմ և Թա-
ղաւոր իմ և օրհնեմ զանուան քո յա-
ւիտեան և յուստեանս յաւաննից:

Օ օրհնապապ օրհնեցից զքեզ և
զովեցից զանուան քո յաւիտեան և
յուստեանս յուստենից:

Մեծ է ար և օրհնեալ է յոյժ և մե-
ծութեան նք ոչ գոյ չափ:

Մզգ և ազգ զովեցին զգործս քո
և զչորութիւն քո պատմեցին:

Օ մեծ վայելչաւի փնց սրբաւ քո իս-
սեպին և զսքնելիս քո պատմեցին:

Օ զօրութիւն ասի քո աստուծոն և
զմեծութիւն քո պատմեցին:

Օ յիշատակ բազում բազորուի քո

Բնակեցին. և արդարու թէ քով զբն
 ծասցեն, Գլխած ողորմած է ար.
 Երկայնամիտ և բազում ողորմ.
 Բազցրէ ար առ ամեն, և գլխած
 Եր Ի վր ամ արտրածոց իւրոց
 Խոտաւան է զիջին առ քեզ ար ամ
 գործք քո. և ձքք քո օրհնեցեն զքեզ
 Օփառս արքայուէ քո ասացեն,
 և գորուին քո պատմեցեն:
 Ճանաչել որդւոց մարդկան զօրու
 թիւնս քո. և քիսառս մեծ վայելչու
 թեան արքայու թե քո
 Մտքայու ի քո արքայու ի ամ յաւնից
 և արու ի քո յաղգէ մինչև յաղգ:
 Հաւատարիմ է ար յամ բանս իւր.
 և արդար է յամ գործս իւր
 Հաստատէ ար զամ գայթակղեալս.
 և կանգնէ զամ զլքեալս
 Մէջ ամիցուն ի քեզ յաւան. և դու
 տաս կեբակուր եջ Ի ժամուս
 Բանաս զնեռն քո և լցուցանես զոս
 մեծեւեան քաղցուէ կանոք քուէ:
 Մտքար է ար յամ անկողնս իւր.
 և օր է յամ գործս իւր

Մերձ է տրառ ամսեան՝ որք կար
դան առ նա . առ ամսեան ոյք կար
դան առ նա ճշմարտութեամբ :

Օ կամս երկիւղածաց իւրոց առնէ
տր . աղօթից նց լսէ և կեցցնէ զնս :

Պատէ տր զամսն ոյք սիրեն զնա .
և զամ մեղաւոր . սատակէ տր :

Օ օրհնութիւն տն խօսեացի բերն իմ .
օրհնեացի ամ մարմին զարեւն որ նր
յաւ տն և յաւ տնս յաւ տնից :

Փառք հօր և որդւոյ և՛ :

Քահանայն :

Ողորմած գթած է տր . կերակուր
տայ երկիւղածաց իւրոց :

Ստիւտ . Քորդէ :

Եւ ևս խաշտղութիւն զտր աղ՛ :

Մըզեացի զամենակալն ամ՝ զե
պարգևեացի մեղ կերակուր ուրս
խաթէ և ըցուացի զսիրտս մեր ՚ի լե
ութիւն արարածոց իւրոց . ամն :

Քահանայն :

Սրճեա՛ ք՛ա ամ մեր հոգևոր օրհ
նութիւն զկերակուրս և զըմբիւրս

Ժամայից բոց. և շնորհեա՛ն աւարդը՛ն-ի
հոգւոյ և վարմնի: Այն զի կրօնաւո
րսն ան պարկեշտութեամբ յայտնուի
վարմնաւոր պիտոյիցս՝ անանկ բա
րեայդ և երկնից արքայութեանդ
Հաղորդս յիցուք ընդ ամ քրս
Լա գոհուք փերեպուր զբեզ ընդ
հօր և ամենայն հոգւորդ այժմս
Հայր մեր որ յերկնս ես՝:

Լա- օրհնող սղանոցն յաւիճկոնքսն՝ և ա
րեւել զհոգն՝ Բեկանե ընդ պա. աւանդացի
որս առընթիք խնօքան զհեքայնորի՝ որ պար
զաւոր է ճարչն. և նոցա առ անհնարեան. և
սէ: Աւշուկեցիք խաղաղութեմք
և ն. քն՝ ի ճար:

Իսկ երբ վանակնք եղեն. խն անպարտար
նսոցի մեն յեղբարց ի բարք գոյն անզու՛ն
և ամէլ ըրեանուցաւ զվերս անպիսն. և ա
րեւելեան սեկն գիտն ըրեք ճանն՝ անդ
սահ ճարայնա՛ք: Լա- երբ որ խեղբեպե
զըմս ան ինչ արաւ սահն յըւրցեն որս
կորոցն յե՛ն. և դարձել ճարս էն զտե՛նք.
ու պարտա՛ն: Լա- յեա առ էլոց ի սէ
շարչ: դասն զչարչիւն ի սեւ. և արեւոյց

Լա- աստի արհեստն

25

Եւ զայն ժամս Բարսիլէսայ քոյ:
Տայտար գոհուի տն յայ մեղոյ:

26

Եւ զայն ժամս Բարսիլէսայ քոյ:
Եւ այք յաւան յողորմութի նր:

Քրիստոս ի մահոյն զանձինս նյ,
Եւ կերակուել զնս ի սոխու:

Եւ զայն ժամս Տարսիլէսայ տն. զի
օգնական Եւ պաշտպան մեր է:

Եւ զայն ժամս Եւ զիցին օրաց մեր.
Եւ յանուն նր նր յաւանացուք:

Եւ զիցի սղորմութի քո օր ի մի մեր՝ սղ
յաւանացար ի քեզ Փառք:

27

Եւ զիցի Եւ սարսաբար ար՝ փառք
քեզ յաւանոյ քձ գոհմանք զքեն:

Եւ Եւ ի սղորմութի զար աղ՝
Եւ զիցի սղորմութի ի մի ի սղորմութի

28

Եւ զիցի սղորմութի ի մի ի սղորմութի
այ տն յայ մեղոյ: Ար կերակուել զմեզ

օրըստ քեզ առատապէս քաղցրութի կա
մօք Եւ ի սղորմութի: Եւ ի սղորմութի

Եւ ի սղորմութի սղորմութի Տարսիլէսայ
քեզ զիցի ի սղորմութի սղորմութի յաւան

այն մեղոյ: Եւ մեծակալ ար՝
Եւ սղորմութի

Եւ զիցի Եւ սղորմութի տն մեր՝ սղ կերակ
րէս

Ես զմեզ ՚ի մանկուէն և աստ կերտ
զուր ամ մեկ զինաց լցն աւրախութի
և բերկրութեամբ զտիրաս մեր: Ինչ
զի զամ բաւակահաւ ՚ի սահրցիմք ա
ստուելեալք ՚ի գործս բարութեան
՚ի քն յն ՚ի ար մեր: Արում վայելի
փառք իշխանութի և պա:

Ի սողաչաւիւն ՚ի ներսն:

Փառք քեզ ար՝ փառք քեզ թող
փառաց որ ետուր մեզ կերակուր
ուրախութի և լցուցեր զտիրաս մեր ՚ի
լիւնէ մեծարուական սղարմուէ քո
լցն և այժմ զմեզ հողւսիդ քով արմ
նի զի գացուք աւանջի քո հանոյք
և քանակէցիք: զի դու գաս և հա
տուցանես իւրաքանչիւր լն գործս
իւր և քեզ վայելի փառք իշխան:

Օրհնեալ ար մեր յն քն ամէն:

Հայր Իր որ յերկնս ես:

Օ կերողս յն օրհնեացէ սոգասա
ւորացի և երախտաւորացի վարձս
բարեաց պարգևեացէ և օրհնեացէ
զամենեանդ: Ինչ ամ որ զմեզ կերակ
րեաց և լիացոյց նմա փառք յաւի
տեանս ամէն

Կարգաւորաւ Հասարակաց Ընկեց Լսե
 ինքն ժամանակ Սոխաւորի ՚ի գին Սորոսն ոչ,
 Սր էջ ՚ի ինքն և պատել պատաստակաւ
 Էգաւ ՚ի Պերիզանիս

Ս ԸՆԿԵՑ ԸՆԿԵՑ ԸՆԿԵՑ
 ցի և նա լուսւ և ինձ յե
 թեկոյս ՚ի վաղարդեան
 և ՚ի Հասարակ աւարտ

Էնպատէի ոչ ինչ և անչ աւելի կ'
 նարսրէն ք ինչ զճառայս ի ք և
 կեցաւ յանկ:

Փառք օր և ճի՛ւ

Եւ և ի սոցալուսեմ զոր ո՛ւ

Օր նաւթիւն և փառք հօր և որ՛ս

Խաղաղութիւն Ընկեց

Իրանարհեցո՛ւ տէր զոսնին քո և
 լուր ինձ . զի աղքատ և տը
 նանկ եմ ես :

Պահե՛ա՛ զանձն իմ եր՛ար . և փրկի՛ւ
 զճնյո քո ան իմ որ՛իքեղ յառնայ :
 Աղարմե՛ս ինձ ար՛ զի առքեղ աղա
 դակե՛քի զորհանապաղ . ու թո՛խ արա
 զանձն ծառայիքո՛ զի առքեղ ար
 համբարձի զանձն իմ .

Օ ի դու տէր քաղցր և ուղիղ ես .
 բարու՛մ, ողորմ՛ առ աննե՛տեան՝ ոքք
 հարդան առքեղ :

Սուսնին դիր ար աղօթից ինց . և մայ
 ես՝ ի՛նչոյն խնդրու՛ածաց իմոց :

Յաւուր նեղու՛մե ինց հարդացի
 առքեղ և լուար ինձ :

Աչ որ է նմանքեղ յատու՛ածս ար .
 և ոչ որ է ան զգործս քո :

Օ ան աղգս զոր արարե՛ր էկեացե՛ն
 և երկիրպաղցե՛ն առ ազիքս տէր . և

փառք արասցե՛ն զանու՛ն քո յառնան ,

Սե՛ծ ես դու ար և առնես ոքանցե՛
 լիս . և դու միայն ես անձ :

Առաջնորդեալ ինձ ՚ի ճանապարհի
քուսմ. և գնացից ՚ի ճշմարտութեան
քուսմ. և սուրբախ եղեցի սիրտ իմ յեր
կրնչիչ յանաւանէ քուսմս :

Առաւելան եղեց առ քեզ արամ իմ
բողոքով սրտիւ իմով . և փառաւոր
արարից զանուն քո յաւիտեան :

Սէն եղև ՚ի վր իմ ողորմութի քուսմք .
և փրկեցեր զանձն իմ ՚ի գժոխոց
ներբնոց : Ս՛ ախորհէք յարեան ՚ի
վր իմ . և ժողովք հզօրաց յանդրեցին
զանձն իմ . և ոչ համարեցան զքեզ
ամ առաջի խրեանց :

Վշգուռ արամ իմ զթած ես և ողոր
մամ . երկայնամիտ բազում ողորմ և
ճշմարտ . նայեալ առ իս և ողորմեալ ինձ :

Տուր զօրութի ճնչի քո . կեցն՛ զսրդի
աղվանոյ քոյ . և արա՛ առ իս նշան քրութ
Տեղեան ասեւ լիք իմ և ամաչեայեալ
զ՛ դուստիւր օգնեցեր ինձ և մխիթա
րեցեր զիս : Փառք հօր և՛ :

Փառս ինչ անձ՛ փառս ինչ . յաղագո ան քո
փառս ինչ :

Նշ և սխաղաշուե զտր աղաչեացուք
լնկալ կեցո՞ն :

Սր Գուրի և փառք հօր և սրբւոյ
և հոգւոյն քչյ: Այժմ և:
Խաղաղութիւն Արեւելոս
Մարտոս, 139:

Արեւոյ զիս ար Ի մարտոյ չարի.
յառնէ անիրաւէտիբնէն զիս
Խորհեցն զանօրէնուի Ի սիրտս Իւր
եանց. զօր ամ պատրասեցն Ի պաշտմ:
Արեւին զէ զուս Իւրեանց ուղ զօճի.
և Թայնք ի թից Ի ներքոյ շրթանց նց:
Պատհաւ զիս ար Ի ձեռաց մեղաւորի
և Ի մարտոյ չարի փրկեա զիս:

Խորհեցն խափանել զքնացս իմ. Թա
քուցին անբարութեպ որոգայթ ինձ:
Ի արս ձգեցին որոգայթ ստից իմաց.
Շուք զչուղօք իմովք եղին ինձ
զգայթանկողութիւն:

Ասացի՛ տէր ամ իմ ես դու. ունկն
դիբ ար ձայնի աղօթից իմաց:

Տէր ար զօրուի վրկութի իմոյ. հոգա
նի գլխոյ իմոյ յաւուր պատերազմի:

Այժմանէք զիս տէր Ի ցանկութի
մեղաւորաց. այք խորհեցան վն իմ:

Ընդ վայր անկանել զիս:

Օ ի մի՛ երբէք բարձրացին , և
 խորհուրդք նոցա մի՛ կատարեցին .
 Վախճան կատարածի նոցա վաստակ
 շրթանց իւրեանց ծածկեցէ զնա :
 Արկշես ՚ի վերայ նց զկայծակունս
 Տրոյ՝ և կործանեցես զնա . ՚ի տառա
 պանաց մի՛ կարացեն կեանք :
 Մարդոյ լեզունուոյ մի՛ յաջողեցի
 ՚ի վերայ երկրի . զայր մեղաւոր՝ չա
 բեք իւր որսացեն ՚ի կորուստ :
 Ծանեայ զի առնես ար զդաստանս
 աղքատի , և իրաւունս անանկի :
 Արդարքն դոհացեն զանուննե
 քումս . և բնակեցին ուղիղք
 աւաջի երեսաց քոց :
 Տ՛ր՝ կարդացի առքեզ և լնոր ինձ .
 նայեա՛ ՚ի ձայն աղօթից իմոց ՚ի կար
 դալ իմուամ առքեզ :
 Ազնիզ էղիցին աղօթք իմ ող խաւնի
 առաջիքս ար . համբարձու մն ձեռաց
 իմոց՝ պատարագ երեկոցի :
 Վեր՛ք ար՝ զասագան բերանոյ իմոյ ,
 և դուռն ամուր շրթանց իմոց . զի մի՛
 կատարեցի յիրտ իմ բանիւն չարուէ :

6
 5
 4
 3
 2
 1

Ի պատճառել զպատճառս մեղաց ք
մարդս, ոչք գործեն զանօրէնութի.

Ե ոչ եղէց կցորդ ընտրելոց նոյ:
Խրատեսցէ զիս արդարն ողորմութ
Ե յանդիման արասցէ իւր մեղաւս,
Ըի միօժցէ զգլուխիմ, այլ աղօթք
իմ՝ ի համս նրա

Քրգեւան մերձ առ վեմին դասա,
Լսք նոցա, լուիցեն բանից իմոց՝
Ե քաղցրասցին

Ողթանձրութի հողոյ զի սփռեալ է
՚ի վերայ երկրի, ցրուեսցին ոսկերք
նոցա մերձ ՚ի դժոխս:

Մքքեզ արտէր են աչք իմ. ՚ի քեզ
յուսցայ արմի՛ հաներ զհողի յինէնս
Պահեա՛ զիս յորդայթէ՛ որ թագու
ցաւ ինձ, ՚ի գայթակղութենէ գոր
ծողին զանօրէնութիւնս:

Մնկցին ՚ի ցանցս նորա մեղաւարք,
միայն եմ ես մնցլ անյից:

Չայնի՛ իմով ես առ ար կարդացի.
Ճայնի՛ իմով զար աղաչեցի:

Սփռեցից առաջի ան զաղօթս իմ. Ե
զնեղութիս իմ առաջի նր պատմեցից:

Ի նաւաղիչ յինն հոգւոյ իմոյ դու
 ար ծանեար զշաւիղս իմ'ի ճանապարհ
 յոր և դնայի Թագուցաւ ինչ սրբոյ թ
 հոցի ի յաջմէ՝ տեսանէի և ոչ զքձա
 նաչէք զիս . հոգեւա յիննն զիս խուստ
 իմ և ոչ դուաւ իմ դրօշ անձին իմոյ :
 Ըզադակեցի առ քեզ ար և սասցի .
 դու ետ յոյս և բաժին իմ յեղբրին
 կենդանեաց :

Եայնն ար յաղօթս իմ զի ետ խոնարհ
 եղէ յոյժ . սայրեցն զիս 'ի հալածչաց
 իմոյ . զի հոգք եղէն քան զիս :
ՏԻ հան 'ի բանակ զանձն իմ . դու հա
 նամ զանուանէ քումմէ :

Եւ քեզ սոյաւե՛ն արդարքն՝ միջե
 հառուօցեա : Փառք հօր և" :

Աւետարան Աւետարան :

Եյս զո՛ւարթ . ար փառա յճ . ար
 նրմահի՞ հօր ե՛ր զինա՛ւորի սրբ
 բո՛ց կենարանի Օհանա՛ս Բրե՛ս
 տանի՞ կեանքս 'ի մրտանէլ արեգա
 կա՛ն . տեսար ը՛զ լոյս յեղե՛ կոյն :

Երջնեմք ըզհար և զմեզ և ըզ
 որ հոգեւ աստուծո՞յն Եւ անբն
 անմեք անհն : Երժանաւ որեւ ըզ
 մեզ յամ ժամ օրհնել ձայնիւ երգով
 զանուն փնց ամենք երրորդու եզ
 օրանց զկենդանութիւն . Եւ ան որոյ
 և աշխարհս ըզքեզ փառաւորէ :

Ս՝ զ՝ Ե՛ :

Երջնել ար որ բնակելու ես ի բար
 ձուես . և օրհնեալ են փառք մե
 ծուեք . որ հաստատեցեր զԵւ աս
 ւորս ի բարձուես ի յերկնց զԵւ ծա
 դեցեր Եւ ամ տիեզերս : Եւ արեք զա
 բեգտին լուսատու տունջէսն . զլու
 սինն և զատուղս լուսատու գիշերոյ
 և զլոյս արագի . զու ես լոյս գողեւի
 օր և անջին լոյսն ի բէն փայնու ի ա
 րն . և զլոյս քո կենդանիւն ար ծա
 դեւ ի սիրտս մեզ : Եւ մեք միաբան
 ստացուք օրհնել անուն օր փնց
 քո և քեզ երգեմք զօրհնութիւն և ըզ
 փառս հօր և որդւոյ և հոգւոյն սրբ

Եւ յժմ և :

Բարդ:

Գաւալքս ՚ի ժամ երեկոյ՝ օ ամբ
 համբառնայով զձեռս մեր իսաւաւ
 բեմք գգեց տր ամ մեր որ շորհե
 ցեր մեզ զտէս խաղաղութեանցու
 ցանել և հաւանել ՚ի ժամ երեկոյիս:
 Երժանաւ որեւ զմեզ տր՝ արտեւ
 և հրեշտկային երգով զգայրանուի
 մատուցանել ան այ ամ նակալդ:
 կեցո՛ւ և ողորմեա՛ւ: Եղորմեա՛ւ մեզ տր
 ամ մեր՝ ըստ մեծի ողորմութեան քում:
 առացուք ամբեան միարանուք:
 տր ողորմեա՛ւ ք:

Գաւալքս ՚ի ժամ երեկոյ՝ օ ամե
 ներեան՝ անդադար իսաւաւ որեմք
 շորհր և զՎարի և զմբ հողիւ:
 Երժմ և մշտ և՛:

Ետեղի երեկոյն ժամունք ամ
 աւուրց՝ Տօնից Տրուանից՝ Պաւոս
 և Տօնից արց ք աւուրց և ք Հայնից
 Եւթիւց՝ Օսկրեան՝ Տեւրաւանի և
 այլ ամ Տօնի Եւթիւց:

Եր առաց յես՝ որդի իմ և ողորմեա՛ւ

և եւ այսօր Տնայ զքեզ:

Բարեր խոսակցան հեթանոսք. և
ժողովուրդք խորհեցան ՚ի սնասխա:
Մեծացոսացի անձն իմ զար. և ցըն
ժայտ հարկ իմ ավ զբիչաւ իմով:
Օ ՚ի հայեցաւ ՚ի տառապանաւ աշտե
նայ իւրայ. ահա՛ յայսմ հեռեւ երաւ
նկցեն ինձ ամ ազդ:

Ի լեւ որոյ զանձրև ՚ի վր զեղման. և
որոյ ցող զի ցողի յերկիր:

Ի՞նչ զերուսւեծո քո արքայի տուր.
և զարդարուիս քո սրբայ թշրի:

Քառասորեւ, Գալսորեանն ՚ի՞նչ Ծառ
խորրդին և կրակակոյտից (Յնանց):

(Որհնեալ եկեալ անսլամբ անօրհ
նեալ որ դարոցդ ես)

Տր ան մեր երեկցաւ մեզ. արարեք
տօնս ուրախուէ կանխան միմչե յան
կիւնս սեղանոյ:

Սրբե՛ծէ Տրե՛ք շե՛քսին:

Ի սնացից սրբուք զձեռս իմ. և
չուրջ եղէց զսեղանով քով սիր:
Տր սիրեցի զկայե չու թի տան քո. և
զսեղի յարկի փառաց քոյ:

ՄԵՏԻ ՈՒՐՈՒՄԻ

Եւ զառն ՚ի կէրակուր ինձ լեղի . և ՚ի
ծարան իմ՝ արբուցին ինձ քայտիս
Եւ զիցին սեղանք նոցա առաջի նոց
յարտայթ՝ ՚ի հատուցուս և ՚ի դոյ
թակողութիւնս:

ԽՈՒՆ Ե՛ ԸՆՉԻՅ ԱՒՐՈՒՄԻ

Եւ զառն երկու շաճաց քոց նշան . զի
ապրեսցին յերեսաց աղէղան:
Որպէս փրկեցան սիրելիքքս . կեցի
աջովքով և լուր մեզ:

Ե՛ՎԵՆԵՆՈՒՄ

Վաս որ հետեցէ իմ՝ ծառայք տն զտր:
Ո՛հայք ՚ի տան տն ՚ի դաւճիթս իմ
մերոյ:

Ը՛ՆԿՈՅՆ ԱՒՐՈՒՄԻ Ե՛ՎՐՈՒՄԻ

Արեցի զի լուհցի տէր զճայն աղօ
թից լսնոց:

Օ յի խոնարհեցոյց զուսկն իւր առիս
և ես յաւուրս իմ չարդացի առ նա:

Մտերիւ Ե՛ՎՐՈՒՄԻ ըստ հոգնից որս յաւարս
հոգնոյ փոքրն և ի՛նչ արթնիս ևս տարն:

Տէր իմոց և հոգի . տր կաբող ՚ի
պատեքազիս:

Տեառն է երկիր լին իւրով. աշ
խարհ՝ և ամ բնակիչք նր:

ակ

Ըթողքո ամ յաւիտեանս յաւիտե
նից. դաւաղան ուղղութեան՝ դա
ւաղան արքայութեան քո.

Բողոքաց սիրտ իմ՝ դբան բարի. և
ասեմ՝ զգործս իմ՝ թագաւօջի:

բձ

Տըթագաւորեց՝ ցնծացէ երկիր.
ուրախ եղիցին կղ զիք բազումք:

Երեւցան փայլատակուեք նր տիե
ղերաց. ետես և սասանեցաւ երկիր:

բհ

Երգեցէք տն երգ նոր ամ երկիր.
Տառայեցէք տն ուրախութի:

Մտէք առաջի նր ցնծութեամբ.
Տանեցուք զի նա է տր ամ մեր:

գձ

Եկայք և տեսէք զգործս այ որ ար
ղնշանս և զարուեստս ՚ի վր երկրի:

Ըմ մեր ապաւէն և զօրութի օգնին
՚ի վր նեղուեց որք գահն զմեզ յայժ:

գհ

Ըմ մեր յերկրնս և յերկրի. զամ
զոր ինչ կամեցաւ և արար:

Յեւանելն ին լն յեզէպտոսէ ասան
յակորայ ՚ի ժողովրդենէ այլազգեց:

Եղիցի ձեռնքո՛ր ՚ի վերայ առն . աջ
քո ՚ի վերայ որդւոյ մարդոյ , զոր
զօրացուցեր զնա ՚ի քեզ :

Ար հովնակտը խրայելի նայեաց . որ
առաջնորդես ուն խաշին յսխեփու :

Մ՛ծ աստուծոց տր խօսեցաւ . և կը
ջեաց զերկիր՝

Յեղիցն արեգական մինչև ՚ի մուտս
արևուտ :

Մեռերի Մարտիրոսաց ըստ Յաննիս

Եղիցի սշորմութի քո ՚ի վերայ մեր
ուն յուսացաք ՚ի քեզ :

Յնծացէք արդարք ՚ի տր . ուղղոց
ժայելի օրհնութիւն :

Տր սիրի զիրաւունս և ոչ ընդ վայր
հարկանէ զքսս իւր :

Փրկուի արդարոց ՚ի տնէ է . վերսկիւ
ցու է նց ՚ի ժամանակս նեղուէ :

Աքանջելի է անձ ՚ի վր որդոց իւրոց
ան խրայելի :

Տէր անձ օրհնեալ . օրհնեալ անէր
զօրհանապաղ :

Օգնութիւն ինձ ՚ի տնէ եկեացի
որ արար զերկիրս և զերկիր :

Համբարձի դաշս իմ 'ի լերինո՝ սու
տի եկեօցի ինձ օգնութի:

42

ՄԾ փառաւորեալ է 'ի խորհուրդս
սրբ խորաց մեծ և ահաւոր 'ի վերայ
այնոցիկ սրբ շուրջ են զնախա:
Խառնովան եղևցին երկինք սրանց
Էացքոց ար. և ճշմարտութիւնք ք
յեկեղեցիս սրբոց:

44

Սերեցիցդքեղ արգօրաւ ի իմ. արհաւ
տաւիչ իմ, ապաւեն իմ և փրկիչ իմ:
ՄԾ օգնական իմ և ես՝ յօռտամ 'ի
նա. ապաւեն իմ. եղջիւր փրկութե
լինոյ ընդունող իմ է:

46

Սերձ է սեր առ աննեկոնան՝ սրբ
կարդան առ նա. առ աննեկոնան
ոյք կարդան առ նա ճշմարտաւր:
Օ համն երկեղունաց խորոց առ
նի ար. աղօթից նոցա շնորհե
ցուցանէ զնամ:

47

Նորասրն սոյ դարևաւենիս ծառ
կեացին. սոյ վնայսն լիւսնանու
բաղաւձք երկինս:

Տնէլք եղևցին 'ի տան ան. և 'ի դա
սիթս այ մեքոյ ծաղկեացին:

Մեծ զի ազախարութիւ

Տ՛լուկից ինձ ՚ի հարդու իմեւմ առ
նաւ ՚ի հարդու իմեւմ լուա ինձ
ամ ըստ արդարութի իմցո

աւ
դո՛հ

Մ՛ն առաջի թշնամին իմ թի յառ
թեցի նմա . համ եկ զիչք իմ ցնծաւ
ցեն թի ես սասանեցայց :

ան

Մինչև յերբ դարձաւ ցանկես զերեւո
քս յինէն . մինչև յերբ բարձրանայ
թշնամին ՚ի վր իմ . նայեա՛ւ և լուր
ինձ ար ամ իմ :

բ. 2

Բերան արդարոյ խորհի զիմատոս
և լիցու եր խօսեցի զիբառուս :

Մ՛ն նախանձիր ընդ ջարս , և մի՛ ընդ
այնտիկ այք դարձեն զանօրէ՛նս իմ
Քաղցրութի աղարեր ընդ ծառայի
քու մ ար՛ ըստ բանի քու մ :

բ. 4

Քաղցր ես դա ար . և քաղցրութի
քով խրատեա՛ւ զես
Նայեա՛ւ և լուր ինձ ար ամ իմ :

Մինչև երբ ար մեռանաս զիս խ
պա . մինչև յերբ դարձաւ ցանկես
զերեւոքս յինէն :

բ. 8

Վ՛թուկիք քս բո՛ւմ եմ ար . ըստ խրա
տանց քոց կեցի՛ զես :

բ. 9

Տէ՛ զխոնարհութիւնս և փրկեա՛ զխո
զի զբէնս քս ես ոչ ճուսցոյս :

17 յօգնէ ինձ նայեալց և Եր յընկե
րէ ինձ փութան : Կ՛մաչեացեն և յս
մօթ լըցին որք խնդրէին զանձն իմ :
18 Եր ան աղօթից իմոց՝ յաղաչէ
ինձ աւրբո՛ղ : Եր ինչիւ զէ թշնա
մնոյն փրկեա՛ զանձն իմ :

Եր անկէ քս զիս ի ժողովոց չարաց՝
ի բազմութիւնս քս քս զանօրէնս ի

Եր՝ Եր ի ժողովոց քս քս զանօրէնս ի
անանարձակաց քս քս Սոբոս :

19 Եր ի ժողովոց քս քս զանօրէնս ի
անանարձակաց քս քս Սոբոս :

20 Եր ի ժողովոց քս քս զանօրէնս ի
անանարձակաց քս քս Սոբոս :

21 Եր ի ժողովոց քս քս զանօրէնս ի
անանարձակաց քս քս Սոբոս :

22 Եր ի ժողովոց քս քս զանօրէնս ի
անանարձակաց քս քս Սոբոս :

23 Եր ի ժողովոց քս քս զանօրէնս ի
անանարձակաց քս քս Սոբոս :

24 Եր ի ժողովոց քս քս զանօրէնս ի
անանարձակաց քս քս Սոբոս :

Տայր ան մերոյ յի քի զԹագաւորն
խաղաղուէ՛ յաղաղս խաղաղութն .
և զանն միայնոյ սուրբ կաթաղնիկէ
և առաքելական եկեղեցւոյ :

Օ ի դառաղու՛մ ամս խաղաղութն տա
ցի՛ մեզ յար ան մեր . և զԹագաւորն
խաղաղաբ սրս առաքելացի առ մեզ .
վասն մեծի մբ և ահաւոր անուան
իւրոյ : Օ պետա դաւաւաւայ , զզորա
վորս , զզորագլուխս , զԺողովաւորս ,
զմուտս և զէլս մեր խաղաղութն պա
հեացի . և զան պատերազմուես թըշ
նամուսն խորտակեացի ՚ի մէջ . Տըն
ամենակալ կեցաւսցի և սղոմեացի :

Օ երեկս մերձեալ՝ և զսուազնկայ
գիշերս խաղաղութն անյուցա՛ :

Օ հրեշտակ խա՛ : Օ քաւութի՛ :

Օ քի խա՛ : Սա ևս միա՛ : Օ ան՛ :

Աղորակաց մեզ՛ :

Արեւ

Ի իւր ձայնից մերոց Տը՛ Ա՛ մեր
ընկա՛ զաղաչանս մեր զհամբաւ
նուսն ձեռայ մերոյ՝ և զքանս աղո
թից . ս բեւալ զերեկոյնի պատարագս

Ին

մեր

մեր ի հոտ անուշից ՚ի հաճոյս քեզ
 պատրաստել: Յաւել ՚ի մեզ ար ա
 մենակալ զհաւատ, զյոյս, զսէր
 և զամ գործս աւարտնութեան:
 Այ զի ըստ կամաց քոյ բարեւիրաց՝
 մշտ կրօնաւոր՝ ալք բարեպաշտութե
 ՚ի տունէ և ՚ի գիշերի՝ արժամաւորք
 եղիցուք յաղագս անձանց մերոց ի Ը
 կութեան. և զ՞ հոգեւոր կենացդ
 աղաչել զքեզ ար. և գտանել ՚ի քէն
 գշտահ, և զողորմութի. և գոհանա
 լով փառաւորեցուք զհոյս և զօրդի
 և զք հոգին. այժմ և՛:

Խաչ-ղո-թի-ն Մեծիցանս

Քեզ երկիրպագանելով տէր Աճ
 մեր՝ գոհանալք զքէն յաղագս խա
 զուղութեանք անցուցանելոյ ՚ի մեծ
 զե-կարութիւն տուն ընթեանս:
 Տուր մեզ ար աղաչելք զքեզ՝ զե
 րեկս և գաւառիկոյ գիշերս տուանց
 մեղաց և աւանց գայթակղութեան
 անցուցանել շաստատուն կար. և մը
 նալ ՚ի հաւատ ՚ի յոյս ՚ի սէր և ՚ի
 պատու լրանապահուէ քո: Խնդրե

լով զԵրեւոյ ջուրս զՏառապանս
Եւ անձանց մեքոց զԻրփուսի: Եւ զձ
բնգուհեւ լով ՚ի սէն զՏայցո՛ւածս մեր
Ե զձե՛ծ վայելչափան փառաբանուի
միշտ ՚ի բարձուհո առաջեւ սրբաւն
Յագոր տրուեալք քս ան մեր: Եւ յժմ
Լա-տոյ սք ան ըստ գառլաճի:

Եւ ան մեր Ե Տգոր սք Ե անմահ որ
խաչեցար վն մեր սղորմեա մեզ:

Եւ զձ ի կնիտ: Եւ զկնի զձ առա
ւորեալն գայեա ՚ի թիւն, 248:

Սաղ. Եւն:

Քրկեւ զմեզ ՚ի փորձութի Ե յամե
նայն վտանգից մերոց:

Եւ Ես ի սաղա-Ռեան զփէր ան:

Ս ան լսելի լինելոյ ան ան ձայնի
աղաչանաց մերոց բարեխօսուի սք
անձա՛ծնին: Եւ ի զանի լի ՚ի վն մեր
սղորմութ Ե գթութ ան ան: Եւ մենա
կալ ան ան մեր կեյն Ե ողորմեա:

Օրհնութի Ե փառք Տոր Ե Ռե:
Ի սաղա-Ռեան ՚ի Տեքոն:

Ս ան բարձի զաչս իմ ՚ի լեւինս:

աի եկեացի ինձ սգնու թիւնս
 ( ) Գնու թիւն ինձ ՚ի անէ եկեացի
 որ արար զերկինս և զերկիրս
 Արար ՚ի սասանու թիւ զուան քա.
 և մի ննջեացի պահապան քա:
 Այ ոչ ննջէ և ոչ ՚ի քաւն երթայ
 պահապանն ի որայելիս
 Տէր պահեացի զքեզ և ինք ընկաւցի
 աջոյ ձեռամբն իւրոյ
 Ընդգանն ՚ի սուէ քեզ մի մեղեցի
 և մի լուսինն ՚ի գիշերի
 Տէր պահեացի զքեզ յամ շարի
 պահեացի ինք զանձն քա:
 Տէր պահեացի զմեւ և զեւ ընդայս
 Տեակ մինչև յաւիտեան Փառք՝
 (ամ)
 Առբբ ես մի քո աւ թիւն զոր բնա
 կեայդ ես ՚ի երկինս և բարեբա
 նի ՚ի սրբոց քոց: Արկինս ին զո
 րս ի՞նչ սերբէք և քերբէք ան
 դարս քո օրհնէս մը պանու նոր քո
 ՚ի ահա նայք ընասի ն պաշտօնեայք
 ե ժողովւորք: Երկրոյ սգեացուք
 արու թիւն ըդ քոս: Եջուք որ յաւալ

բան զյաւիտեանս ՚ի հօրէ առարե
ցար . եւ լուսով իմանալեալ լընէր
զարասածս . օրհնեալ էս թագաւոր
յաւիտեանցս . Ար ըզ լոյն ՚ի սկզբ
բանէ հաստեցեց վերջոտի՛ն . եւ
զիւսաւնն անգիտութե՛ս յարուք՛ս
քս հալածեցեր . օրհն . Աւստի եւ մէք
լուսաւորեալքս ընդ լուսեղէն զը
նարթնցն . երգեսցուք ցրնծութի
՚ի յայտուե երեկոյսիս . օրհն :

Եւ ՚ի կնաքաղաքացին յովհաննէ՛ս
մեծն ՚ի ծնունդրս կանանց . քարո
զէր յանապատի ազդ արօղ բարբա
ռօզն . ըզ ծագու մին լուստ արեգա
կանն արդ բուէ՛ս . Նըշմարիտ մար
գարէ եւ ձեռնադրօղ արդւոյնն այ՛ .
յաւաջրն թայկաքապեա եւ պատեղ
անայնն օրինացն հօրդէր անա
պարհ թագաւորին յաւիտեանս .
Յանօրէ՛ն զիմարբու արն մօլ . ինչ
հերովդիսադայ . ՚ի պարգ եւ ՚ի յայն
խնդրէր ըզ զլուս մարգարէին զի
լուսանն լզարուսեանն եւ զան
ապտերնս . Արբուհայ անածնն :

բարեխօսու՛մք՝ պարգևեալ երկրաց
 գո՛ւարս ամենա՛ր Երրորդու՛նդ՝
 զյարու՛ի յուսոյ կենացն յաւիտե-
 ճից: Օ հաւատացե՛լ ժողովուրդը՛ն
 որ Երրորդու՛նդ՝ և զայաւ՛ի ննչո
 ՚ի խորան փառաց քոց. պահե՛ս անխը-
 ւով ՚ի խաղաղութեան ն:

Քարոզ

Մ ՚ի խաղաղութե՛ն ամ աշխարհի՛ և
 հաստատու՛ն որ, եկեղեցւոյ՛ զար-
 աղաչեցուք. ասացուք ամե՛ն:

Լ. Եր

Եւ այր գթամ՝ բարեխնամօղ՛ աբարիչ
 ամ արարածոց. ընկա՛լ զպաղատանս
 ծառայից քոց՝ ՚ի ժամ երեկոյիս. ոք
 առատդ էս առ ամենեւեան՝ պար-
 գևօք բարեբարութի՛ն քոց:

Ողորմեա՛ տր ամ աշխարհի՛ և եկեղ-
 եցւոյ քում՝ որ, հիւանդաց՛ վըշ-
 տացեւոց՛ ճանապարհորդաց՛ նաւոր
 դաց՛ խոստովանողաց՛ ապաշխար-
 լաց՛ և հոգւոցն հանգուցեւոց:

Օ ի դու ար ամենակալ՝ գիտես ըս
 պէտս մեր և զկարիս առաւել քան
 զոր խնդրեմք և խմանամք : և քեզ
 ընդ Արշուոյ և ամենայն Հոգւոյդ
 վայելէ փառք՝ էջ՝ :

Ազգային տո՛ր Տ՛ր ամենակալ և իւր սրբ
 և ազօ՛նի : յառաջո՛րս քանակ փայտ : Իսկ
 յայլ առա՛րս : Արբնակեալն : Ըջակման փոխ :
 Արբնակեալ է յօգնութի՛ բարձ՛ :
 և այլն ուր ՚ի Թիւն , 328 :

Աքեղար համբարձի զաչս իմ՝ ար
 բնակեարդ ես ՚ի յերկինս :

Այ աչք ճարի՛ ՚ի ձեռն ան իւրոյ և ուր
 աչք ազատեոյ ՚ի ձեռն տիկնոջ իւրոյ :

Այնպէ՛ս ե՛ն աչք մեր առ քեզ ար ան
 մեր , մինչև սղօրմեացիս ՚ի մեր մեր :

Ազօրմեա՛ն մեզ տէր սղօրմեա՛ն մեզ .
 զի բազում լցաք արհամարհանօք :

Եւ առաւել լցան անձինք մեր նա
 խատանօք , որք նախատելին զմեզ և
 արհամարհանօք ամբարաւաւ անիցի :

Ը՛ն յանուան քում կեցո՛ զիս և ՚ի
 զօրուէ քում իրաւ արա ինձ :

Եւ ըստ արժեքի իմաց . ունկնդիր
բանից բերանոյ իմաց :

( ) Կտորք յարեան Ի մի իմ . և հզօրք
ինդրեցին զանձն իմ , և ոչ համարե
ցան զքեզ ան առաջի իւրեանց :

Եւ հաւ ան օգնական իմ . և ար ընդու
նօզ հողւոյ իմոյ :

Ի դարձուցանել զչարն ի թշնամիսն
իմ , ճշմարտութիւնսս աստակեալ զնն :

Եւ կամօք իմովք պատարագս մա
տուցից քեզ . և խոտովան եղէց ան
ուն քում անբօղի բարի է .

Եւ անեղուէ իմմէ փրկեցեր զիս .
և ի թշնամիս իմ ետես ակն իմ :

Պատք հօր և որ :

Ս. զնն

( ) Բարձրեալն զՔս արասցուք
մեզ ապաւ էն՝ զի ոչ հասցեն առ
մեզ չարք . և տանջանք մի մերձե
ցին ի յարկս մեր :

Ք. Եւ զն

Եւ մեք միաբան զզորսն . Եւ ի անկ
ինդրե լով . ասասցուք անկն միա
բանութիւնսս ՏԵ՝ զն . Գ :

Մօզոն

Յոս կենաց ընդ աւանդ աղօթից՝ բա
 շխ մեզայ և կատարիչ ինչ բուն
 սաց ինչ մեր ընկալ զպաշա
 տանս մեր ի ժամ երեկոյնս՝ բարեխօ
 սու թք սր անձանիդ և աղաչանք
 ան սրբ քոց Վեր մեղ տր և ողոր
 մեւ . ներեւ քաւեւ և թող զմեզ
 մեր . աթանաւ որեւ գոհաւք քառ
 ւորեւ զքեզ ք Տօր և ընդ սրջ հո՛ :

Մեծ Տօր և սրբ . :

Բարերար և բազում ողորմած՝ :

Հար մե սր սերկն ետ :

Փօր Արեւելիս :

Մտ օրհնեցէք անձնք ան զանբ
 ո կայք ի տան ան, և ի գաւթնայ
 մերոյ՝ ի գիշերի համբ րձէք զձեռ
 ձեր ի սրբաւթի . և օրհնեցէք զսր :

Օրհնեցէ՛ զմեզ անբ ի սիօնէ
 արար զերկինս և զերկեր :

Խոստովան եղէց բեզ անբ բողբոզ
 սրտէ իմով . առաջի հրեշտակաց
 սաղմոս սասցից բեզ :

Ծ Եւ լուար զբանս բերանոյ իմոյ .
 Եւ զայնոց ՚ի սառնար մբ քո . Եւ
 խոստովան եղէց անուան քում , Եւ
 սպասուեալ եւ ճշմարտուեալ քո :
 Եւ ծարարեր յիմի զանուան մբ քո .
 յորում աւուր կարգամ առ քեզ ,
 զազիւն զայնի ընդ ինձ . Եւ բազում
 սպասցես շորս թի՛ս յանձն իմ :
 Խոստովան եղիցին առ քեզ ամ Թա
 դաւորք երկրի՛ զեւան զբանս բե
 րանոյ քոյ . Եւ օրհնեացեն զայրս քո :
 Եւ ծ են զառք տն . բարձրէ տէր .
 զխանարս տեսանէ , Եւ զբարձունս
 ՚ի հեռատանէ աննացէ :
 Եւ զնացից ես ՚ի մեջ ներդուեց , կե
 ցուացես զես ՚ի արկուէ թշնամւոյն :
 Զգեցեր զձեռն քո Եւ փրկեաց զես
 աջ քո . Եւ արհատուցէ բնդ իմ :
 Տքողորմուի քո յաւիտեն . զգործս
 ձեռաց քոց մի անտես աններ :
 Եւ անուան քում կեցո՛ զես . Եւ ՚ի
 զօր՛ : Եւ այլն ո՛ր ՚ի լեւոյ :
 Կ-բ-ը :

Խնդրեացուք հաւատով Բարեւուի

ի անէ՛ զի զողորմուէ՛ զշնորհո՛ւ եւ ի
արասցէ՛ ի վրձնոր՝ Տրճ աւերակաւ
կոցուացէ՛ և սղարմեացի՛ս Կեցո՛ Տրճ
Լ՛շնիս

Սագաւ արխաղաղութե՛ն օգնական
և փկլլչանճանց՝ մերոյ քնած մերս
Պարսարձ պահե՛ւ զժողովաւորս քո
ընդ հաժանեաւ սբ և պատուական
խաչի քս ի խաղաղութե՛ն փրկեա՛
յերևէ լի և յաներևոյթ թշնամւոյն
Լ՛ցժանաւորեա՛ գոհուէ՛ փռւորե՛լ
զքեզ ընդ հօր և ընդ սրբ հո՛ւ
Վհարս

ՄԷ խաչեւն աղաչեսցուք զսր՝ զի
սովաւ փրկեսցէ զմեզ ի մեղաց և
կեցուսցէ շնորհիւ՛ ողորմուէ՛ իւրոյս
Լ՛մեծախաղտր ամ մեր՛ կէ՛

Լ՛շնիս

Պահպանեա՛ զմեզ քնած մեր ընդ
հաժանեաւ սբ և պատուական խաչի՛
քս ի խաղաղութե՛ն փրկեա՛ յերևէ լի
և յաներևոյթ թշնամւոյն Լ՛ցժա
նաւորեա՛ գոհուէ՛ թք փառաւորե՛լ
զքեզ լէ՛ հօր և լէ՛ սրբ հո՛ւ

Իսրայել լուսն երկրագործին հիշել զ... յի
Արարի եղէ եւ՝ այք ասեին զհաւ. ի
ասոն տնն երթնիցաւք մերք ճասեւալ
կային սոք մեր աս դրուես թա եհմն
Երուսաղէմ շինեալ ուն զարարք.
Ե բնակու թի իւր շուրջ զնախաւս
Ինդ ելանէին ազգք՝ ազգք տնն. ի
վկայուի իսրայելի. խոստովան լինիլ
անունն տնն:

Ինդ արիւկալ եւն ամուսք դասանի.
ամուս արիւլ եւն ի տան դաւ թիս
ճարչէք զողջունն երուսաղէմի. եւ
դշեու թեւն՝ այք սիրէք դաւ թ:

Եղևի խաղաղու ի ի զորու երուս
Ե ինու ի յաշտարակո յամուրս թս

Ս յեղբարց ե ընկերաց ինոց խօսե
ցայ զխաղաղուի. զի թա ե զն տան տնն
այ մերոյ խնդրեցաք զբարութի ի թիս:

Տուր զորութի ծառայի թա. կեղև
զորդի աղախնոց թա. ե արա՛ աախ
Եշան բարութի:

Տեսցեն ասե լիք իմ ե ամաշեպեւն.
զի դու ար օգնեցեր ինձ ե միտի թա
բեցեր զիս: Փառք հօր ե՛:

Քարոյն

Սուրբ եկեղեցեացաւ ապա զայն ժամս
զոր՝ զի ստիւաւ վրկեացէ շնորհ
Թողց եկեցուցէ շնորհն ապա
մուտ իւրոյն Լ'Մեհա'
Լ'Չօհ' :

Լ'ադրան քոյ եկեղեցեացաւ եւ առա
ջի անձ ընկալ եւ պայծասացեալ քո
նշանացս՝ խոնարհել երկիւղիւն եր
կիրագագանեմք զսբ եւ զհրաշայի ե
զյաղթող արուժիդ քո՝ օրհնեմք ե
վասուա որեմք ե քեզ մատուցանեմք
զօրհնուի ե զխուս հօր ե սր՝ :
Փօի :

Լ'շաղակեցէք առ տէր անձ երկիր
ճառայեցէք ան ու բախու թք :
( ) քիւն ընտ առ . ե քառք քոյն
Քարոյն

( ) օրհնեացուք զամենակալն անձ ըզ
հայր ան մերոյ յի քի՝ օր արեւ
նի արար զմեզ կալ ՚ի տեղւ աջ վասու
բանուեի ե երգէլ զերգս հոգեարար
Լ'մենակալ անձ անձ մեզ՝ կի՝ :
4-9 Լ'այ

Լ՝ շԻՆ:

Դ՛ւնէջ տաճարիս և առջի անճրնկալ
 և պայծառ պիտալ սուրբ նշանացս
 և սուրբ սեղանոյս խոնարհեալ եր-
 կիւղի՛ւ երկիրպագանեմք . զսուրբ
 և զհրաշալի և զյաղթօղ յարուիր
 քո փառաւորեմք . և քեզ մատուցա
 նեմք զորհնութիւն և զփառս
 ընդ հօր և ընդ սբյ հ" :

Լ՝ շԻՆ:

Դ՛յարկի սրբուհ և ՚ի անդուզ փա-
 ռաբանութեան . հրեշտակաց բնա-
 կարանիս և մարդկան քաւարանիս .
 և առաջի անճրնկալ և պայծառ իշ-
 սուրբ նշանացս և սուրբ խորանարթ
 խոնարհել երկիւղի՛ւ երկիրպագա,
 նեմք . զոր և զհրաշալի և զյաղթօղ
 յարուիր քո օրհնեմք և փառաւո-
 րեմք . և ընդ երկնային զօրսն քեզ
 մատուցանեմք զորհնութի և զփառս
 ընդ հօր և ընդ սբ հոգւոյդ :

Լ՝ յԺՄ և միշտ և

յաւի :

Արժանորդս Գառարայաց Լ' շոհից Լազա
 շահանի ժամանակս Արեւիկի ' ի Գիւ Զ-Գառայե
 անց Լ' շուհի Գիւս (Լանիսն ան) որ երաւ ' ի Գի
 րեպանի . և ել ի Գիւսի . և խաղաղութի արագ
 Գոգուցի :

ՐՇՆԵՑԻՑ ՊՍԼՆՐ
 յամ ժամ , յամ ժամ որչ
 հաւ թիւն հր ի բերան
 իմ :

Ի տէր պարծեացի անձն իմ . լա՛ ի
 ցեն հեղբ , և ու բախ եղ' ցին :
 Մեծ արարէք զձր ինե . և բարձր
 արա ջուր զ ձու . և հր ի Գառայե :
 Ենդրեցի ի տնե և լուաւ իմ յամ
 նեղութի իմմէ փրկեաց զիւ :

Մատիք առ տէր՝ և առ էք զլոյս։ և
երեսք ձեր մի անաչե սցեն։

Լ. յապառաջ կարգաց առ տէր, և
ար լուաւ անա, յամ նեղուէ սորա
փրկեաց զսա։

Բաճակք հրշակաց ան շուրջ են զեր
կիւղածովքիւ բովք։ և պահեն զնո։

Փառք հոր և Որդւոյ և Զգլխն արչ։
Լ. յամ և մեշա և։

Լ. ան խաղաղութեան զոր։

Օրհնութի և փառք հոր և Որդ։
Լ. 4 Լ. ստեճանաց

Մեծղուէ իմում ես առ տէր կար
դացի՝ և լուաւ ինձ. տէր փրկեաց
զանձն իմ՝ ի շրթանց նեղուաւ սրաց
և ի լեղուէ չարի։

Օ ի՛ տացի քեզ կամ զինչ յաւել
ցի լեղու. նեղուաւ սր։

Օ իմանն բովանդակ աստօքաց անկ տէ
լու. չստեն օ զի երկ աստիճանաց ե։

Մարտի, 8։

Լ. Փրկում. թ. Լ. ինչ
իմանն կարգացի
և ի զիշեթի առ աչի քո։

Ի.

432

Մ.

Մայեն աղօթքիմ առաջի քո արօխո
նարհեացի ունկն քո՛ի խնդրու՛մս իմ,
Վառք հօր և որ՛:

Եւ ևս իաղօտեթե՛ն զտր աղ՛:

Սրհուեթի և վառք հօր և լք՛:

Խաղաղութիան Լ՛իկեցօն

Սաղմ 64

Վարդաշ իմու՛մ լու՛ար ինձ ամ,
Ըստ արդարութեան, ի նեղուե
ինձ անգորր արարեր, ողորմե՛ա
ինձ և լու՛ր աղօթից իմոց:

Որդիք մարդկան՝ մինչև յերբ էք
խառախրոցք, ընդէք սիրէք զնան,
բու՛թի, և խնդրէք զատուի:

Շաաներուք՝ զե սքանչելիս արարտր
սբջ լարու՛մ, և տեր լու՛իցէ ինձ ի
կարդալ իմու՛մ առ նու:

Բարկանոցք՝ և մի մեղանչէք, որ
ինչ ասէք ի սիրտս ձեր, յանկողնս
ձեր զղձացորուք:

Մատուցէք պատարագս արդարու
թե՛ և յուսացալ ուք ի տր

Բազուք ասէին, թէ ո՛ր ցուցցէ
Զ Բ՛ 433 զբա

գրարու թի տն . նշանեցու առ մեզ
լոյս երեսաց քոյ . և ետուր ուրա
խութիւն որոյց մերոց :

Պարտոյ ցորենոյ գինւոյ՝ և ձիթոյ
խրեանց լցուցեր զնա

Իւաղաղութ յայս և՛ի սոյն ննջուցուք
և զարթոյցուք . զի դու ար միայն առ
անձին յուսով քով բնակեցրցր զմեզ
Տը՛ մի սրամտու ք քով յանդիմաներ
զիս . և մի բարկու ք քով խրատեր զիս :
Աղորմեան ինձ ար զի հիւանդ եմ ես .
բժշկեան զանձն իմ , զի խոռոկեցան ոս
կերք իմ : (Ինձն իմ յոյժ խոռոկեցաւ ,
և դու ար՝ մինչև յերբ :

Պարձ ար և մեղեան զանձն իմ . կե
ց՛ զիս ար ըսա որդւմուք քում :

Չի ոչ որք՝ որ ՚ի մահու յիշէ զքեզ
կմ ՚ի դժոխս խամփս առնիցի առ քեզ

Աստաակեցայ ես ՚ի հեծուք իմում .
լուսացի քամ գիշեր զմե հիւս իմ և ար

առա՛ն ք իմովք զանկողինս իմ թացի
խոռոկեցաւ ՚ի սրամտու ք անին իմ և

մաշեցայ ես ՚ի վրամ թշնամեց իմոց :
Ի բոց կայք յինն անկեքեան

ոյք գործէք զանօրէնու թիւնս

Լուաւ ար ձայնի լաւոյ խնոյ . լուաւ
տէր աղօթից խնոյ . և տէր զխնդրք
ունածս իմ բնկալաւ :

Մատչեցէն և խոսիւցին յոյժ ամ
թշնամիք իմ . դորձցին յետս և ամաչես
ցէն յոյժ վաղձաղակի և խոսիւցին

Մինչև յերջ ար մոռանաս զիս իս
պատ . մինչև յերբ դարձուցանես
զերեսս քո յինչն :

Մինչև յերբ դնեմ զխորհրդս յանձն
իմ . և ցաւք սրտի իմոյ զաւուրս :

Մինչև յերբ բարձրանայ թշնամին
ի վր իմ նայեալ և լուրինձ ար ամ իմ :

Ո՞չս տուր ար աչաց իմոց , զի մի եր
բէք ննջցից ի մահ :

Մասացի թշնամին թի յաղթե
ցի իմա . կամ նե զիչք իմ ցնծացէն ,
թի ես սասանեցայց

Ես յողորմուիս քա տէր յուսացայ ,
ցնծացու սիրտ իմ ի փրկուէ քում .
օրհնեցից զարձ զբարե բարդ իմ :

Պահեալ զիս ամ իմ , զի ես ի բեզ
յաւ սացոյ . սասցի ճն , տէր իմ ես

դու՝ և բարիք իմ ինձ: Իքէն էն
Աքց քոց որք էն յերկրի քում. սքան
չելի արարեր զամ կամս իմ Ինձ:
Սաճիսեպին հիւանդու իքնց յէտ
այսորիկ՝ ապա վաղվա շէտցին:

Ոչ ժողվեցայ զի ժողովսնց յորէնց. և
չսիշեցից զնւանսնց իշրթունս իմ
Տ՛ր բաժին ժառանգութե իմոց և
բաժնի իմոց դու. ես որ այսրէն դար
ձուցանես զժառանգութի իմ յիտ:

Ս իճակք ելին ինձ ընդ ընտիրս. և
ժառանգութի իմ հաճոց եղև ինձ:
Սրհնեցից զար՝ որ իմաստուն արար
զու, մինչ ի շիշելի ևս՝ խրատեցին
զես երկամունք իմ:

Յառաջագոյն տեսանէի զար առա
ջի իմ յամ ժամ. զի է ընդ ազմէ
իմնէ, զի մի սատանեցայց:

Ս ք այսորիկ՝ ուրախ եղև սիրս իմ.
և ցնծացաւ յեզու իմ. ևս և մար
մին իմ՝ բնակեացի յաւսով:

Ս և ոչ թողցես զանձն իմ ի դէ
ժոխս. և ոչ տայես սրբոյ քում տե
սանէլ զապակահաւթի:

Յուզեր ինձ զճանապարհսս քո կե
նաց. շուջեր զիս ուրախուք երե
սաց քոց՝ ի քաղցրուէ վայելչութե
աջոյ քո՝ մինչ խապառս.

Ի հւր անձ արդարուէ. և նայեա՛ ի
խնդրուածսս իմ. ո՛ւնկն զիր անօթից
իմոց՝ զի ոչ չթամբք նենգաւորք:
Յերեսաց քոց իբաւուանք ինձ ե, ցեն
և աչք իմ տեսցեն զուղղութիւնս
Փորձեցեր զսիրտ իմ. և քննեցեր ի
գիշերի. փորձեցեր զիս՝ և ոչ գտաւ
յիս անիրաւուի.

Մխտոնեցի բերան իմ զգործս որդ
ւաց մարդկան. զձ բանից շրթանց
քոց՝ ես գահեցից զճանապարհս խիտաս
հաստատեա՛ զշաւիղս իմ ի ճանապարհի
քում, զի մի գայթակցի՛ն գնացք իմ:
Ես առ քեզ ար կարդացի՝ զի լուար
ինձ անձ, խոնարհեցո՛ առ իս զունկն
քո. և լուր բանից իմոց:

Սքանչելի արարեր զողորմութիւնս
քո՝ ո՛վքիւն գայնասիկ. ոչք յուսա
ցեալ են ի քեզ՝ յայնցանէ, ոչք հա
կառակ կան աջոյ քո:

Պահեա՛ զիս ո՞ղ բիբա՛յան . ընդ հո
վանեաւ թեոցքոց ծածկեացէս զիս
յերեսաց ամբարըշտաց , ոյք տառա
պեցուցին զիս :

Թշնամիք զանձն իմ պշարեցին . և ՚ի
ճարպս իւրենց արգելին . և բերանք
նոցա խօսեցան զամբարտաւածութիս :

Սերժեցին զիս , և այժմ դարձեալ
պատեցան զին և . ու շեղին խոնար
հեցուցանել զիս յերկիր :

Համարեցան ինձ որպէս աւիւծ՝ զի
պատարաստի յորս . և ունի որիքն աւիւ
ծու , զինտի դարձեալ :

Լ՛ըկտր՝ ժամանեա՛նց . և խափանեա՛
զնս . փրկեա՛ զանձն իմ՝ յամբարշտաց .
ի սրոյ և ՚ի ձեռաց թշնամեցն :

Տը՛ կորո՛ զնս յերկրէ . բաժանեա՛ և
խափանեա՛ զնս ՚ի կեանս իւրեանց :

Պաշտեա՛ զք թովք լցան որովայնք
նց . յագեցան կերակրօք և թողին
զմնացո՛ւածս տշայոց իւրեանց :

Ես արգարուք երկեցայց երեսաց
քոց . և յագեցայց յերկիւր փնջքոց :

Դա՛սս սրա ինձ անձ . և իրաւ արա ինձ
ի դատաստանի իմում :

Յայտէ որ ոչ է մը , ՚ի մարդոյ մեղա-
ւորէ նենգաւորէ փրկեալ զիս :
Դաւ ամ հզօրիչ իմ ես . ընդէր մո-
ւացար զիս , ընդէր արտում գնամ
ես ՚ի նեղէլ Թշնամւոյ իմոյ :
Ղոպեալ ար զոյս քո ե զՇնարաւ ի
քո . զի առս զնորդեցեան ինձ , ե հան-
ցեան զիս ՚ի լեառն մը ե ՚ի յարկս քո :
Մտից առաջս սեղանոյ անյ առ ամ .
որ սւրախ առնէ զճանկու թի իմ :
Երաստովան եղէց քեզ օրհնութիւն ամ
ամ իմ :

Քէ՛ ընդէր արտում ես անձն իմ ,
ամ ընդէր խռովէս զիս յուսն առ-
մ . խոստովանեալ նմա՛ փրկիչ երկ-
սոյ իմոյ ամ է :

Ծ յօգնէլ ինձ նայեաց , ե տէր
յրնկերե լ ինձ փու թա՛ւ :
մաջեցեան ե յամօթ լեցին , ոյք լսնդ
ին զանձն իմ . դարձցին յետս ե
ամաջեցեան , ոյք խորհէին ինձ չսր :
Դարձցին առ ժամայն ամաջեցե լք ,
ոյք առնին ինձ վա՛շ վա՛շ :

Յնձայցեան ե սւրախ լեցին ՚ի քեզ

ամբեան, ոյք խնդրեն զքեզ ար
 Կասցեն յամ ժամ մեծ է ամ, ոյք
 սիրեն զսրկո թիս քո

Ես սղքատ և տնանկ էմ ամ, ոյք
 նեւինձ, օգնական և սրկիչ իմ էս
 դու ար իմ մի յամեւար:

Տուր զօրութի ծառայի քո, կեցո
 զորդի աղախնոյ քո, և արա առիւ
 նչան բարութեան:

Տեսցեն աստիք իմ և ամացեոյ
 զի դու ար օգնեցեր ինձ և միւ
 բեցեր զքու վառք Տօր:

Երեւ

Ենորհեա մեզ տէր ի գիշե
 զերկնային զխաղաղութի քո
 պահեա զմեզ ի պատրանաց թի

նումայն ամենայաղ զօրութի
 ինչի քոյ: Տէր ամ սրկուէ իմոյ
 աստի կարդացի և գիշերի առա

քո: Մտցեն աղօթք իմ առաջ
 ար ի սնարհեցի սենկն քո ի խլնդ
 ձածս իմ: Եկեսցէ առ մեզ ար պ

հասպան ի բէն և պահեսցէ զմեզ յամ
 ժամ: Եւարեա ի մեզ ար զ զօրութի

ՄԱՐԿՈՍ ԵՎԱՆԳԵԼԻՍ
 ԵՎԱՆԳԵԼԻՍ
 ԵՎԱՆԳԵԼԻՍ

ար խաչին որ պահեցի զմեզ յամ
 ժամս Լորժանի արս տր զե բեկս
 զայս խաղաղութե և առանց փորձուե
 անցի ըզմեօք Լորժանաւորեան տր
 զգիշերս զայս խաղաղութե և առանց
 մեղաց պահեւ ըզմեզ Եւ զմեզ
 տր ամ զխոսանք Տե թանոսք և պար
 տեցարձք զե ամ ընդ մեզ է
 Եւ ըստ արուք զայս ի ծագաց մինչև
 ի ծագս երկրի զե ամ Եւ Տզօրա
 ցեալք պարտեցարձք զի Եւ զե
 թէ պա և դարձել զօրանայք դարձել
 ի պարտութե մասնես զԵւ Եւ զե որ
 Տուրդն զոր խորհեք խփանէ տր զ
 Եւ զբանն զոր խօսեք մի մասցի առ
 ձեզ զե Եւ քանզե յերկիւղէ ձերմ
 մեք ոչ երկիցուք և ոչ խռովեցուք զ
 Եւ զտր ամ մեր փոսաւոր արտա
 ցուք և նա եղեցի մեզ յերկիւղոց
 Եւ յուսացեալ եղեցուք մեք ի նա
 և նա եղեցի մեզ ի սրբութե զե Եւ
 յուսացեալ եղեցուք մեք ի նա և նա
 եղեցի մեզ ի փրկութե Եւ Եւ ահա
 շատիկ էս և մանկուք իմ զոր ետինձ
 ամ

անձ . զի : Եւ ժողովուրդ որ նստէր
 ՚ի Խաւարի՝ ետես ըղ լոցս մեծ . զի
 Եւ որ բնակեալս էր ՚ի Խաւարի եւ
 ՚ի տուներս մահաւ՝ լոցս ծագեացի
 առ ձեւ . զի : Եւ քանզի մանուկ ծր
 նաւ որդի եւ տունաւ մե զ . զի անձ :
 Եւ որոյ իշխանուի իւր ՚ի վր ուսոց
 իւրոց . զի : Եւ որ կոչի անուան ինք
 մեծի խորհրդոյ հրշիկ . զի : Եւ սքան
 ջե լի խորհրդակից . զի : Եւ անձ հը
 զոր իշխան . զի : Եւ իշխան խաղա
 ղու թե հայտ հանգերձեւոյ յաւիտե
 կից . Տր ան թ մեղէ : Եւ փառք
 հոր եւ Աղույ եւ հողւոյն սրբոյ :
 Եւ յժմ ե :

Ի մեր ճեւղ երկնոյն համառանմբ
 զնեւս մեր ի սրբու խոր ինչ մեղք
 այսոր խորհրդով բանիւ կամ գոր
 ծով ՚ի յանկոչնս մեր զշրանալով :
 Ի սասնակս եղիցուք զգաղանիս սրտից
 մերոց ծածկագիտին այ յուսալով
 յողորմու ի քո : Եւ մեք միաբան գո
 ժացուք յիշեալ զմեզ անք յորժամ
 էաւ արքայուք քով ե ողորմեա մեզ :

Եւ

Եւ Ես Իսպառնութեան զանք աչ՛:

Դո՛ս ցորնք զանկ որ Ի բով ա
զորմութբն առաջնորդեաց մեզ Ի
գործս տուրջնան. Ե շնորհեաց մեզ
միարան գալ Տասանիկ Ի հանգիստ
գիշերիս: Եւ մեք յամ ծամ աղա
ջեպուք զմարդատէրն ամ լինիլ պա
հասան անձանց մերոց. Ե Ես Ի բով
ազորմութբն պահեցի գմեզ. Ե ա
ռաջնորդել հասուողի յիւր բարու
թե հանգիստն. զոր խոստոցաւ սի
րելեաց Իւոց ճշմարիտն ամ յձ քձ

Տրն ամենակալ կեցուս՛:

- Օ հանգիստ գիշերիս խաղաղու՛:
  - Օ հրեշտակ իմ՛:
  - Օ բաւութի՛:
  - Օ քբ ի՛:
  - Եւ Ես միա՛:
  - Օ ան՛:
- Որորմեաց մեզ՛:

Տբ բարեբար՛ որ մեծաւ ութութբ
բով պատրաստեցեք զյաւտենկան
հանգիստն առաքինութեանք աշխա
տելոյն. Ե կոչեցէր առքեղ քաղցր
ձայնիւ զճանրաբեռնեպոն Ե զտա
ժանեպոն մեղոք՝ հանգիստ ան խոս
տանալով: Ե յորհեա Ե մեղոր ան

Խառով խաղաղութիւն զգիշերս անցու
գանելու ի ծանրութի մեղաց զաշ
խատեալքս՝ ապաստի՛նա՛ս ողորմութի
քով՝ և արժանաւորեա՛ն մշտնջենեոր
հանդատանն ընդ ամ սրս քո :

Եւ գոհանալով փառաւորեացուք
զքեզք հօր և ամենամբ հողւոյդ :
Մ. յԺԺ և միշտ և՛ :

Խաղաղութիւն ի մեկտեմն :

Պարզ և ստուշ բարեաց և աղբիւր
խաղաղութեան ար ամ մեր յամ սատա
նայական խառնուելոց խաղաղացի՛ ըզ
միտս մեր և զխորհուրդս ի գիշերեա
յայսմիկ և յամ ժամանակիւ Ուր զե
առաջնորդեալք յանցաւոր կեցա
ղոյս՝ ժամանեացուք յաւիտենական
երկնից արքայութեան քո, զոր պատրաս
տեցեր ի սկզբանէ Յի մբց քոյս
Եւ ընդ նոսին գոհանալով փորձու
ցուք զհայր և զորդի և զմբ հո՛ :

Սուրբ. . . 126 :

Տե՛ր լոյս իմ և կեանք իմ՝ ես յուսմի՛ն
երկեայց. ար ապաւէն կենաց իմոց՝
եւ յուսմի՛ն գողայայց :

Ի մերձեցաւ առ իս չարաց՝ աւտել
զմարմն իմ՝ նեղեցիք իմ՝ և թշնամիք
իմ, նորա տկարացան և անկանս
Թե՛ պատրաստիցի ՚ի վր իմ՝ պատե-
րազմ, ոչ երկնցէ սիրտ իմ, և թե՛ յա-
րեցէ ՚ի վր իմ ճակատամարտ, օ առ-
կայն և այսուիկ ՚ի քեզ ար յուսացայ
Օ մի խնդրեցի ՚ի անէ, օ և զտոյն ա-
զաչեմ, բնակիլ ինձ ՚ի տան ան զամ
աւուրս կենաց իմոց:

Տե՛սանէլ ինձ զլայել չու թիւն ան,
և հրաման տալ ՚ի տաճարի նր՝
Ճաճկեաց զիս ՚ի խորանի իւրում
յաւուր չարի, ընդ յարկաւ սրար
զիս ՚ի ճաճկոյթ խորանի իւրում:
Ի վիմէ բարձր արարե՛ր զիս, և այժմ
բարձր արա զգլուխ իմ՝ ՚ի վերայ:
Թշնամեաց իմոց:

Շուրջ եղէց և մատուցից ՚ի խորա-
նի նորա պատարագ օրհնութեան,
օրհնեցից և սաղմոս ասացից ան:
Ուր ար ձայնի իմ, և մ զի կարդացի
առ քեզ, ողորմեա ինձ և լուր ինձ՝ զի
քեզ անասց սիրտ իմ, և խնդրեցին ե-
տեւք

բեպ իմ՝ զերեսս քո ար խնդրեցինս
Սի դարձաւ ցաներ զերեսս քո յե-
նէն, և մի խառոյիք բալկու թք Ի
Տաւայէ քու մէջ:

Օգնին իմ լէր ար՝ մի անարգեղ զե-
ւ մի Թողուք զիս ամ փրկիւ իմ:
Տայր իմ և մայր իմ Թողին զիս, և
ար իմ ընկարաւ զիս:

Օրհնող է, ա արս զիս ար Ի ճաշս
դարձի քու մ. և առաջնորդեալ իմ
Ի շաւիղս քո աղօղոս:

Ս ան թ չամենայ խնոց, մի մաւաներ
զիս Ի մեզս ներշայ իմն:

Յարեան իմ թ իմ մկայք մերշայ, և
ստեղին իմ յանորէնուէ իւրե անց:
Ճաւ առայք անսանել զբարու Ի ան
յերկրին կէնջանեաց. համբէր ան
և քան զերեւոյց դարայի սկզա քո և
համբեր ան զբար քո հօր:

Եւ ի Տեան Երեմի:
այն ոչ սիրով հայրու զը-
թ ան Ի քո ստեղծեալ զօր
ճրա մեւայ. և ըրջ անախ
հէ շաւկայ:

տնէր պահագան մեզ արեւարացա՛
փրկեա՛ն զսնձինս ՚ի վորձանայ՝ ՚ի լատ
ւարի շարժ գիւնաց՝ զի՛ն՝ ՚ի տուն ըն
ջեան ե գիշերի տացաւք քեզ փառս
անլուե լի՛: Այն անեղ անը կը զ
բան՝ ծընուել անձառ սրդի ե բուն
որ ալարեր ըզսի՛ն գոյձոյ՝ ե ը՛ջ
գիշեր ՚ի հանգիւտքոյ՝. տնէր ՚ի ծըն
ջել աչաց մարմնոյ՝ արժուե լի՛նիլ
մեզ ըստ հոգւոյ՝. զի՛ն՝ ՚ի արուեստ հոգ
ւոց բանաւորաց՝ աղբիւր լուսոյ
բաշխող շնորհաց՝. ՚ի փակիլ դէրանց
բնութեց մարմնոյ՝ լոյս տնէր աչաց
սրբոց մերոց՝. ՚ի դիշերաց առ քեզ
կանխէ՛լ բնդ հետը նայն օրհնարու
նէլ զի՛ն՝. Առբբբբ սրբոց էրբբբ
դու՛ի ըզմեզ մարեան քեզ բնակաւ
թի՛ր. շնորհեա՛ն ընդ մանկանցն առա
գաստի՛ն հ գընլ բնդ քեզ ՚ի՛ յան
կընթ. տնէր ըզհայցուած բարեկա
մն՝ ըզփօխ ե ից նրկանա կն՝. զի՛ն՝
Արեւելի՛ լոյս ը տընդեր՝ գտի՛ն ե
գիշեր բաժանեցեր՝ ծագեա մեզ
որ ՚ի դիշերի՛ն Ալաւաւոյ զ. Իս լիւն

նալի՝ տուր յամ Ժամանակի՝ զպահ
 պանօղ ալ քո հովանի՝ զի։ Սիրոյ քո
 հո՛ր արկեալ յերկիր՝ բորբոքեացի
 ՚ի հոգիս մեր՝ զհուրհուրդ սրբախոյ
 մեր մաքրեացի՝ որոյս գիտութեան
 քո փայլեացի՝ ՚ի քնոյ մահու զմեզ
 զարթուացի զփարս բոցով քո վա
 աւեացի՝ զի։ ՚Ի քեզ նայիմք ըյստ
 անմատոց՝ ՚ի զգայական ծածկեալ
 լուսոյ՝ որ փարն մեր եղար ՚ի գրի
 և նրնջեցեր ՚ի տապանի՝ տու մեզ նրն
 զեա արթուան բնուի հերքեալ զչա
 լին ներգործուի՝ զի։ Այլ լու
 սոյ անբաւանի զաղաւանօք կամք
 առաջի՝ որ փակեալ դրամբք յերե
 կոյին՝ երևեցար մետաւանին՝ ընդ
 թօմայի առքեզ գործ քո ար և ամ
 գրե զգաւ մեմք՝ եւ զեւան մեզ յերե
 կոյի՝ և տուր զողջոյն քո ՚ի հոգիս
 Բանեալքս ընթեղ տր աղաչեմք՝ մեզ
 յոգնուի նայեալ հայցեմք՝ պահա
 պանդ խորայ ըն՝ անձանց մերոց լեր
 հովանի՝ յի՛ն առ մեզ յանդադար
 զի ննծեացուք անխաւփաբար՝ և ՚

Ա Ն Թ է ոյք գործեն զանօրէնուի
 ՚ի ճանապարհս նի գնացելն : Դու
 պատուիրէցեր զպատուիրանս քո՝ ՚ի
 պահել ինձ յոյժ : Լքանի Թ է յաջ
 զիչէին ինձ ճանապարհք իմ : ՚ի պա
 հել ինձ զարդարու թիս քո : Եւսն
 ժամեա ոչ անցէի : ՚ի զդու շանս
 ինձ ՚ի պատուիրանս քո : Կտուածան
 եղիցք էլ եր յուզուի սրտի իմց :
 ոյն աւայց զիրաւունս արդարու է
 քո : Օ իրաւունս քո պահեցի : սի
 թողուր զիս սինչ իսպառ :
 Ի՛նչ ուղղեաց իրիտասարդ զճանա
 զարհս իւր : այլ ՚ի պահել : զբանս քո :
 Եւսնով սրտիկ իմով ինչ : եցի ըզ
 քէլ : սի մերժեր զիս ՚ի պատուիրա
 նաց քոց : ՚ի սրտի իմում թաղուցի
 զբանս քո : ոյն զի սի մեղայց քէլ :
 Օրհնէլ էս դու ար : ուս ինձ զար
 դարու թիս քո : Ե ըթանք իմովք
 պատուցից զամ իրաւունս բերանոյ
 քոց : ՚ի ճանապարհս վեացու էցք ոյց
 զուարձացայ : ոյն յամ ք մեծու թիս :
 ՚ի պատուիրանս քո հոգացայ : ե

դԷ՛՛՛՛ շացայ ՚ի ճանապարհս քո
Օ իրաւունս քո խօսեցայ . և ոչ մի
ուայցայ զբանս քո : Հատն ծառայի
քում . զի կեցից և պահեցից զբանս
քո : Օ արթն զաչս իմ . և նայեցայց
ի պանչիւնս օրինաց քոց :

Պանդուխտ եմ եօյերկրի . մի թա
քուցաներ յինէն զպատուիրանս քո :
Քաւադեաց անձն իմ , ՚ի ցանկալ
ինձ յիրաւունս քո յամ ժամ : Սա
տեցեր ամբարտաւանից անիծելոյք
խտորեցան ՚ի պատուիրանաց քոց :
Իբաց արս յինէն զեսխատինս և
զարհամարհանս . զի զվկայու թիս քո
խնդրեցի : Բանցի նստան իշխանք
և չարախօսէին զինէն . այլ ծառայ
քո խորհէր յիրաւունս քո :

Օ ի վկայու թիք քո խօսք իմ էին .
և խորհուրդք իմ յարդարուէ քո :
Սեբձեցաւ անձն իմ ՚ի հող . տէր
կեցի զիս ըստ բանի քում :

Օ ճարհս իմ պատմեցի քեզ և լուար
ինձ . աւտն ինձ զարդարու թիս քո :
Ի ճանապարհս արդարու թեց քոց
իմա :

Իմաստուն արա զիս, և քննեցից զու
քանչէ լիս քո: Տքեցաւ անձն իմ աս
Իճանձրոնալ հաստատեալ զիս իրանս
քո: Օ Դանապարհս մեղաց ՚ի բայց
արս յինէն. և յօրէնս քո տղորմեալ
ինձ: Օ Դանապարհս ճշմարտութե
քո ընտրեցի. և զերաւուեսս քո ես ոչ
մոռացայ: Մերձեցայ ես ՚ի վիայու
թիս քո. տր մի յամօթ առներ զիս:
Ի Դանապարհս պատուիրանաց քոց
ընթացայ. զի անդորր արարեր սրբ
տի իմոյ: Օրէնագէտ արա զիս ար.
Ի Դանապարհս իրաւանց քոց. և
խնդրեցից զնա յամ. Ժամս:

Իմաստուն արա զիս տր. և քննեցից
զօրէնս քո. և պահեցից զնա բաւարով
սրբիւ իմով: Առաջնորդեալ ինձ ՚ի
շաւիղս պատուիրանաց քոց. զի
ընդ նա հաճեցայ: Խոնարհեցի ըզ
սիրս իմ ՚ի վիայութիւնս քո. և մի
յադահութիւնս Վարձն զաչս իմ.
զի մի տեսից զնանրութի, ՚ի Դանա
պարհս քո կեցի զիս հաստատեալ
ճառայի քում՝ զբան քո յերկիւղ քո

Հմն յիկն զնախատինս . զոր և կար
 ծեցի . զի դ աստանք ք քաղցր են :
 ՄՏ ցանկացայ դատանիսնց քոց ար ,
 յարդարութե քու մ կեցն զիս
 Մ կեցե ՚ի մի իմ ուղղուն ի քո ար .
 և փրկուի քո ըստ բանի քու մ :
 Տաց դատաւիտենի ոչ բնախատեն զիս
 բանիւք . զի ես ՚ի բանս քո յու նցոյս :
 Մի ՚ի բացեայ առնեք ՚ի բերանայ
 իմմէ որսմ չչնարտութեան մինչև
 ոչ ծ . զի յիբուռնս քո յու սացայս
 Քան ճեցի զբլնս քո յամ ժամս , յաւի
 տեան և յաւ իտեանս յաւ իտեանիցս
 Պնայի ես յանդ որբու . զի դպտա
 շիրանս քո իմնդ բեցի : Ինտեի ըզ
 վայաւ իս քո առաջն թաղաւորաց ,
 և իջ աննչեի : Իտորճեի ՚ի պատու ի
 բանս քո , զոր սիբեցիս : Համբարձի
 դնեա սիմ ՚ի դատաւիրանս քո՝ զոր սի
 բեցի . և իտորճեի յարդարութե քու մ :
 Օրէնն որսմն ծաւայի քո , յոր և
 յու սացուցեց զիս : Աս մի իմ աքեա
 չե զիս ՚ի խոնարհութեան իտում .
 զի բան քո կեցոյց զիս :

Ամբարտաւանք անկրաւեցան յի
 յոյժ, այլ յօրինաց քոյ ես ոչ խո
 սորեցայ: Անշեցի զկրաւունք քո
 յաւիտեկից ար, և միտարեցայ:
 Տրամուխի կաշա զիս ՚ի մեղաւո
 րաց, և ոյք թողին զօրէնս քո:
 Գոստի թեւ ինձ կրաւունք քո ՚իտե
 շուզ պանդխտու թէ իմոյ:
 Անշեցի ՚ի գիշերի զանուն քո ար.
 և պահեցի զօրէնս քո:
 Սա եզե ինձ աննապարհ ՚ի կեանս.
 զի զարդարու թիս քո խնդրեցի:

աժիմ իմ ես գու ար, անցի
 պահել ինձ զօրէնս քո: Այս
 շեցի զերեսս քո բարսով սրբ
 արե իմով: Եւ զարմեա ինձ լսաւ բանի
 քու մեկտորեցայ ՚ի աննապարհս իմ:
 և դարձուցի զսաս իմ ՚ի վիշտիս քո:
 Պատրաստեցայ և ոչ խառնեցայ, զի
 պահեցի զպատու իրանս քո:
 Տրամուք մեղաց պատեցան զինե.
 այլ զօրէնս քո ես ոչ մուսցայ:
 Եւ զգիշերի յաւանի խոստովանեցի

Ի՛նչ առ քեզ վասն իրաւանց և ար-
 դարութե քո: Հաղորդէի ես ամ
 երկու շաճայ քո, արց պահեալ
 էին զպատուիրանս քո:
 Աղորմութեամբ ան լի եղև երկիր:
 զարդարութիս քո աւսն ինձ:
 Բաղցրութի արարեր ընդ ծառայի
 քում քո, ըստ բանի քում:
 Բաղցրութի զխրատ, և զգիտութի ու
 սն ինձ զի ի պատուիրանս քո ես հա
 լատայի: Սինչև խոնարհել էի ես
 մեղայ, վնչ զբանս քո պահեցի յոյժ:
 Բաղցր ես դու քո, և բաղցրութի
 քով աւսն ինձ զա դարութիս քո:
 Բազմապան յիս անիրաւութիք ամ
 բարասուանից, այլ ես բոցարով սրտի
 իմով քննեցի զպատուիրանս քո:
 Սաճան որդիս կաթն սիրտդ նոցա,
 ալ ես զօրէնս քո խօսեցայ:
 Բարի է ինձ, զի խոնարհ արարեր զիս:
 արց աւայց զարդարութիս քո:
 Բարի են ինձ օրէնք բերանոց քոյ:
 քան զհազարս ոսկւոյ և արծաթոյ:
 Ընդ քո քո արարին և ստեղծին զիս

Իմաստուն արա զիս և ուսայց զպա
տուհրանս քո: Երկու շաբթ քո տես
ցեն զիս և ուրախ եղիցին. զի ես Ի
բանս քո յուսացայ: Պանեայ ար՝ զե
արդարութիւն և զաստատանք քո:

Յիրաւի խնարհեցուցեր զիս:
Եղիցի ողորմուհի քո Ի միտքարեւ
զիս. ըստ բանի քում, զճառայս քո:
Եկեացեն յիս գթութիւնք քո և կե
ցից. զի օրէնք քո խօսք իմ էին:
Եմաչեացեն ամբարտաւանք՝ որք Ի
տարապարտուց անիրաւեցան յիս.
այլ ես հոգացայ Ի պատուհրանս քո:
Երատեսցեն զիս երկու շաբթ քո,
և ոյք ճանաչեն զկայսուիս քո:
Եղիցի սիրտ իմ անբիծ յարդարու
թիւն քում. զի մի ամաչեցից:

Արթուացաւ անձն իմ Ի փրկութիս
քո. զի ես Ի բանս քո յուսացայ:
Ապանեցին աչք իմ բանի քում. ա
սացի երբ միտքարեայես զիս:
Եղե ես այլ արի Ի պարզի. զի զար
զարուիս քո ես ոչ մոռացայ:
Բանի ինչ են աւուրք ճառայի քո:

Եւ աշխարհս ինձ իրաւաւնս ՚ի հա
 լած չաց ինձց։ Պատմեցին ինձ ան
 րէնք զհարհարչայս ոչ ոն զօրհնս քո
 Ելեմայն պատուիրածք քո ճշմարիտ
 են . ՚ի նանիր հաշմեցին զիս , օգ
 նեւ ինձ : զորք մի եւ՝ և կորու
 սանն ին զիս յերկր . այլ ես ոչ թո
 զի պատուիրանս քո : Եւս ողորմու
 յեանս քու մ կեցն զիս . և պահեցից
 զիկայու թի . նս բեշանոյ քո :
 Եւս իսկեան տէր՝ բան քո կա . յեր
 կին . առգէ մինչև յազգէ ճշմար
 տան թի քո Զառարանեցեր զերկիր
 և կայ Զբանանի քու մ Զայ տիւ .
 զի ամբշեան ծառայք քո են :
 Եւ թէ ոչ օրհնք քո իսպք իմ էին .
 կեկիսաւ ևս արդէ օր կորուսեալ էի
 ՚ի իտեարհու թեան ինուան
 Զաւրանեան ոչ մաւաշայց զարդա
 բու ՚իս քո . զի նորք կեցուցեր զիս :
 Ին եմ ես , և կեցն զիս . զի զարդա
 բու թիւնս քո ինդրեցի : Ինձ սպա
 սեցին մեղաւորք ՚ի կորուսանեւ : զի
 զիկայու թիւնս քո ես ՚ի միս անի :

Եւմ կատարածի տեղի զվարձան.
 յոյժ անգորք էին ինձ պատուիրանք
 քա: Այ՛ տղեցի դոքեմ քո, զորքս
 նապաղ խօսք իմ էին: Բան զձեզ
 նաճիս իմ խնաման արարեք զիս
 ՚ի պատուիրանս քո: զի յախտան
 իմ էին: Բան զձեզ ուսուցիչս իմ
 խնաման է զի զի կայր թիք քո
 խօսք իմ էին: Բան զձեռան խնա
 ման է զի զի պատուիրանս քո քրն
 նեցի: Եւմ ճարհոց չարաց արդե լի
 զոսս իմ: ուր զի պահեցից դեմս քո:
 Սիրաւանց քոց էս ոչ խաւրեցայ,
 զի դու օրէնսդ էս արարեք զիս:
 Այ՛ զի քաղցր են ՚ի բիւնս իմ բանք քո
 քան զմեղք՝ բեցանոց իմոց:
 Ի պատուիրանաց քոց խնայեալ մ
 տեցի զձեզ: Եւմ նապարհս չարաց, զի
 դու օրէնսդ էս արարեք զիս:
 Դասդ են բանք քո ստեղծ իմոց: է
 լոյս տան շաղապ իմոց: Ի սրտուս ե
 Տասնասունցի, զի պահեցից զձեզ իրա
 լուսն արդարութեան քո:
 Խոնարհ է զի մեղքս յոյժ. ուր կեցի
 զիս

զիս ըստ բանի քուսմ: Մնդ կամս բե
բանոյ իմոյ հաճեաց տէր. և զիրաւ
ուսն քս ուսն ինձ: Մնձն իմ'ի
ձեռս քոն յամ ժամ. և զօրէնս քո
ես ոչ մտացայ: Լոզին ինձ մեղա
ւորք զորոգայթ, ի պատու իրանաց
քոց ես ոչ մոլորեցայ: Սառանգե
ցիս զվկայութիւնս քո յաւիտեան.
զի ցնծուի ե սրտի իմոյ: Խանար
հեցուցի զսիրտ իմ, ասնեւ զարդա
բուիս քո յաւիտէն, վն հատուցման:
Օ անօրէնս ատեցի, և զօրէնս քո
սիրեցի: Օ գնական և փրկիչ իմ ես
դու. և ես ի բանս քո յուսացայ:

Ի բաց եղերուք յինէն չաքք. և բըն
նեցից զպատու իրանս այ իմոյ:

Օ գնեալ ինձ ըստ բանի քուսմ, և կե
ցն զիս. և մի յամօթ ասնեւր զիս ի
յուսոյ իմմէ: Օ գնեալ ինձ և ար
բեցն զիս, և խորհեցայց յիրաւնուս
քո յամ ժամ: Մնարգեցեր զամենե
սեան՝ որք արդարեւք եղեն յարգա
բութեց քոց. զի անիրաւութբ է ին
խորհուրդք նոցա: Եանցաւորս հա

մարեցոյ զամ մեղաւորս երկրի . Վ
այսորիկ սիրեցի զպատուիրանս քո
Ի Էեռեւ ընդ երկիւղ քո զմար
մին իմ . զի ՚ի դատաստանաց քոց
երկեայց յոյժ :

Ըրարի իրաւունս և արդարուի .
մի մտաներ զիս ՚ի ձեռս նեղ
չաց իմոց : Ի նկալ զծառայյ՝ քո ՚ի բա
րի . զի մի ամբարտաւանք զզուէս
ցեն զիս : Ապասեցին աչք իմ զբկու
թի քում ար , և բանից արդարուէ
քս : Ըրա՛ ընդ ծառայի քում աէր
լստ ողորմութեան քում . զարդա
բութիս քո ուսո՛ ինձ : Ծառայ քո
եմես , իմաստուն արա զիս , և ծա
նեայց զվկայութիս քո : Սամէ պաշ
տել զար . խաւփանեցին զօրէնս քո :
Վ ա այսորիկ սիրեցի զպատուիրանս
քո քան զամ ոսկի և զտպազիոն :
Ըմ պատուիրոնք քո յաջողեցան ինձ .
զի առեցի ես զճանապարհս չարաց .
Սքանչելի են վկայութիք քո , վա
այսորիկ սիրեաց զնձ անձն իսն :

Եւ յանու թիւն բանից քոց լուսա
 ահի է, և իմաստուն աւել զարդայս:
 Օ բերան իմ բացի և առի զհագի՛ի
 պատու իրանս քո փափուգեց անէն իմ:
 Եւ յետ առիս և սղարմեա՛ն ինձ, ըստ
 իրաւունս սիրողաց անո՛ւան քո:
 Օ ճանապարհս իմ ուղիղ արա՛ ինձ
 ըստ բանի քում. և մի աշտե՛ս ինձ
 ամենայն մեզք: Փակե՛ա զիս ի զքո,
 պարտութի՛ մարդկան. և պահեցից
 զպատու իրանս քո: Եւ ինչո՛ւ զե
 րես քո ի ծառայս քո, և ուսն ինձ
 զորդարութիւս քո: Առաջիք ըստ
 իջին յայաց իմաց, զի ոչ պահեցիս քո,
 բնուս քո: Եւ զորք ես դու տը. և
 ուղիղ եմ դատաստանք քո:
 Ապառնիրեցեր զարդարութի՛ վեայս
 թեց քոց տը. և ճշմարիտ եմ յոյժ:
 Եւ աշխարհ զիս նախանձ քո. զի մաս
 ցան զբանս քո թշնամիք ինձ:
 Եւ նախաւղի բան քո յոյժ, և ծառայ
 քո սիրեաց զան: Եւ տեսի եմ ես և
 արհամարհեա՛նք. և զարդարութիւս քո
 ես ոչ ճառայայ: Եւ զարդարութի՛ քո

նն գայթակղութիւնս

Սպասեցի փրկուել քում արօ և
զգատուելիքանս քո սիրեցի:

Պահեաց անձն իմ ըզվկայուելս քո
և սիրեաց զնն յոյժ:

Պահեցից զգատուելիքանս և զվկայու
թիւնս քո. զի ամ ճանապարհք իմ
առաջի քոյ էն:

Մերձեացին ինդ ըրուածք իմ առա
ջի քո ար. ք բանի քում իմաստուելս
արա զես:

Մայե՛ն աղօթք իմ առաջի քո ար.
և բանիւ քով փրկեա զես:

Բողկեացէն շրթուք իմ զօրհնուելս
քո. յորժամ աւսուցես ինձ զար
դարութիս քո:

Խօսեացի լեզու իմ զբանս քո. զի
ամ պատուելիքանք քո արդարուք էն:

Եղիցի ձեռն քո ի կեցուցանել զէս
զի զգատուելիքանս քո ընտրեցի:

Յանկացայ փրկութե քում ար.
և օրէնք քո խօսք իմ էին:

Վեցցէ անձն իմ. օրհնեացէ զքեզ.
և իրաւուելք քո օգնեացէն ինձ:

Սուրբեցայ ես ոմ զոչխար կորու

սեալ խնդրեա՛ զճառայո . քո՛ զի զպա
տա՛ իրանս . քսեա՛ ոչ մոռացայ :

Փառք հօր և սրբւոց և՛ :

Եւ շնի ասի շքական :

Ի՛քէն հայցե՛ մք հայր գլխո՛ւն էց
և անձ մըխի՛ թարս՛ւթեանց՝ .

Ի՛ տրեգական գի՛շերայի՛ն և մե՛ք
ձեալ ժամուս՛ . մի՛ թարեա՛ ըզ

մեզ ի՛ տըրտմու՛թէց մեղաց՝ . և շնոր
հեա՛ զուրախ՛ւթի՛ւն գործս՛ մք սր

գա՛րս՛ւթէ . աղաչա՛նօ մսմ՛ ք սր
անձամբնի՛ն և ամենայն տրեգա՛րս :

Ի՛ սա քաղցրագո՛յն անձայի՛ն քո՛յ
հրամանի՛ կոչմա՛ն ո՛րդի աստու՛ծոյ

եկեա՛լ էմք առաջի՛ քս յե՛րեկոյի՛ս
աշխատեա՛լք և ծանրաբե՛ւնեալք՝ .

Թե՛թեացո՛ ի՛ ծանրու՛էց մեղաց զանձ
ձինս . և զօրացո՛ բառնալ կամաւ ըզ

քա՛ղցր լ՛ւծ քոց պատա՛ իրան
նայ՝ . աղաչա՛ :

Պաղատի՛ մք առ քեզ հագլով
Ի՛ հանգրտեա՛ն հանեալ ժամուս

մարդանէ՛ք հոգի աստու՛ծոյ . Եւ

յոյժամ նորոգես զերեսս երկրի և
վերջափն ըստ նաս զո՞գիս մարդ
կան՝ նորափետոս և ք զարդարեա՛ ըզ
ննջեցէ լին մեր ը՛զ ծնեա՛ լին ՚ի քէ՛ն
սբ աւա՛ զանաւն՝ . ազա՛ . Օ կենդա
նագիր անարատ ծրնողէ՛ քո արկա
նեմք առաջի անոխակա շարութե՛ .
ըզ քո՛ . յոյժամ գառ փառօք հօր
դատել ըզ թշնամի՛ն խա՛ջի՛ քոյ՛ .
նէրեա՛ յանցանաց մերոց բարեխօ
սուք՝ մօք քո և՛ կուտի՛ . աղաչեմք
ըզ քե՛ն զտէր պահպանեա՛ ը՛զ մեզ
ընդ հօխանեա՛ և խա՛ջի՛ քո սո՛ւ շրբ :
Պաղ՝ ըդ ստրա՛ն զմե՛ն ՚ի զտէր՛ ընդ
պէ՛ս քոյ առա՛ջելոցն , ո՛րք արժա
նի եղենտեսանել ըզ քեզ ՚ի՛ յարու
թեանն քո՛ , արժա՛նսւտրեա՛ տէ՛մ
մ՛ք տեսանել ըզ քեզ ՚ի միւսանգամ
քո՛ գա՛լը ստեանն՝ . Օրհնուք առա՛
քողի՛ն ՚ի՛ բարձօ՛ւնս : ՚ի նըստի՛ն
քո յատենի՛ դատաւօրա՛հեղ , աղա

Հանօք Թք Ի՞՞ Ծածնի՞ն յիշե՛ւ ըզեր՝ Ե
ընցեա՛ւ շըն ըմեր. յորժամ՝ գայցե՛ւ
ա՛ ծաւն փանօք. քանզի՛ քո՛ էն փամ
ս՝ (ՄԱՅ) Եք յաւիտեա՛նս ամէ՛նս

72

Սըրբու Տի՛մ Սա՛ղիա՛մ. սա՛ փո՛ր
ոսկի՛ և տապա՛նակ կտա՛ կարանայ. ^Մ
ո՛րժժ ք զ՛ի վերստ ը՛զ հացը՛ն կե-
նայ պարզ և է՛ցեր քո՛ զցեալ բնուէս
առ նա՛ միշտ բարեխօսեա՛ զաօր՛ն
քաւու՛ թեան մեղա՛ ջ մերո՛ց:
Ղանօք անմարմնո՛րց Տրե՛շտակայ. ^Մ
քե՛զ երանե՛ն ամէ՛նօրհնէ՛ն Լ կոյս մա-
րի՛ամ. ո՛րժժ ք զէակեց բա՛նն ո՛ր
անդ հօր կոեցեր ՚ի՛ քեզ ա՛նտ բնա՛,
պէ՛ս. առ նա՛ միշտ բարեխօսեա՛ զս
քաւու՛:

Ս անձ որչ և մե՛ք հաւատացե՛լք
քեզ երկր՛ ըպագէ՛քք ք՞ և արտա՛տ
ւօր. հա՛յցե՛մք ՚ի՛ քէն. բա՛ Տի՛մ
տ՛ւք Ի՞՞ Ծածնի՞ն զամձային ըյոքո
ծագեա՛ յանձի՛ նրս մեր՛. 468 օրհ

օրհնեմք ըզբեզ ՚ի յարութե երե
կոյիս անսառար թագաւոր:

Վաարեա՛հ Լք անսառար . ընա
րեալք ՚ի սիրճբանէ՛ն նախ քան զաշ
խարհս . ո՛հ Բք արժանի՛ եղէք
տե՛սանել զանտեսըն հրե շի՛նաց՝ .
բարեխօսեցէ՛ք առ ար՝ զարեման
կանց եկե՛ղեցւո՛յ:

Էք

Յարեկա՛հ Բք բրիտանի . հազա
րանդեաք անսառար ընդ ն խոր
հըրդոցն . ո՛հ Բք ՚ի հասնելու
մեղաց ճողէս՝ վերածեք զմարդէ՛ն
՚ի կեանս անմահ . բա
րեխօսե՛ն:

Յե՛րազո՛հ յն քան ըզ բնուս՝
անճառելայն հասիք երանու
թեան . ո՛հ Բք ՚ի դալըստեան
տեաւըն նստջիք յերկոտանսան ա
թուարն բրիտանի . բարե՛ն:

Պա՛րուհակեալ պահելին յանեզա
շէն դրախտի՛հն ըզ ճանա՛ղարհ
ճա՛ռոյն կե՛նաց՝ բրբեակա՛հն

42

հոյւքըն բոցեղէն որօքէիւք՝ անսօր
արտափայլել ցուցալը յերկրի ան
ազարդ փայտ կենաց և փրկուանէ՝
զքեզ օրհնեն մահովանք

սո՛ւրբ եկեղէցւո՛յ:

Ամբեկայ ծառոյն վերաբերեալ
խոյ յողջակէի՞ զփոխանակի՞ սա
համ կայ՝ այլ ՚ի վերաբ՞ ընդ զե
նաւ գառն անարատ ՚ի հաշտու
թիւն հօր և ՚ի բառնալ ըզմեղը
մեր՝ զքեզ օրհնեն ման՝:

Պարծանք զօղորտեան դառանել
ըզքեզ անային բանին՝ տեղի և
զե՛նարան՝ քանզի՞ քե՛ր՝ ապրե
ցալք ՚ի խածանող և յանարարն գա
զանէն . և ՚ի վերջոյ հեղեալ ընթր
անապահան արեանն՝ զկողածնիմ
ընթեաց ըզմեղս՝ զքեզ օրհն:

Եւ ՚ի կնաւո՞ր հօ՛ւս ընտրեալ՝ զսր
հուլիւքըն քաջ թողեալ յեկեղէնս .

Եկեալ ՚ի խընդեր մեզ մոլորե
լոցս . որով լըցեալ զԹիւ հարիւ
րոցդ . արար ուրախութի՞նք ՚ի՞ յերկիւնս
էրկնաւորացդ . ա՛ղաչեմք ըզձեզ
բարեխօս լէրուք առ տէր՝ վարդ
բաւութեան մեզա՛յց մե՛րոց :

Տեսանօ՞ղք անտէսին՝ . խա՛հար
դա՛ծուք խորոցն անստ՛ւծոյ . որք
իջեալք ընդ տա՛ծնին սպասաւորե՛լ
անօրէնս՛ թեանն՝ ՚ի՞ ծնընդեանն
աւետաւորք հո՛ վա՛ւցն , և կանանցն
իւղա՛բերից՝ կենաց քա՛րս ՚զք ըզ
կենդա՛նս . աղա՛չեմք :

Պա՛հապա՛րք աշխարհի՛ . բանա՛
կըք են շուրջ զերկիւղա՛ծովք . բա
րեկա՛մք աղբի մարդկան՝ սքնորք
մա՛հո՛ւ և յա՛րութեանն , միքայելե
քարրիէ՛ լմե՛ծք . որ կա՛յք միշտ
անապի ամենասուրբ Ե՛րրորդ
Թեանն՝ . ա՛ղաչեմք ըզ՛ :

Լճի հնաւոր փեռայ . անըստուհե՞ր
 Լոյս խմանալի՞ . ո՞ր ՚ի՛ յերկնից ՚ի
 քեր . ՚ի՛ սէր հարսին քո եկեղե՞մ
 ցւոյ . զոր խօսեցաւ քեզ բարե՞
 կամն եւ փեռաւէրն քո՞ յովհաննէ՞ս
 սորին մաղթա՞ծօք ողորմեա՞ :

Քանապէս լիցն անհաս եւ անտէ՞ս
 ՚ի՛ սերո՞ւրէ՛ ից՝ . սըրբութեանց սր եւ
 տէր բողոքից . խոնարհեցար ՚ի՛ յո՞ր
 դա՞մ՝ նան . հայցելով ՚ի՛ ծառայ
 էն . մաքրութիւն ջրոյ ՚ի՛ Լուանալ
 ըզմե՞ղս անամամո՞յ . սորին մաղթ

Ա՛ր յամլորդւոյն վեկայեցար դառն
 աստուծոյ բարձօղ մե՞ղաց՝ . զո՞ր
 գերագոյն արդարոց . ծանօցեր
 մեծ ՚ի՛ ծնո՛ւնդս կանա՞մ մե՞նց . եւ
 ճրագ օրի՞նաց . որ եւ ՚ի՛ դրժո՛խս ըզ
 փրկական գալուստըն քո՞ քարո՞

զեանց . սորին մաղթ

Մազեանս

Տոգուոցն հանգւցելոց քմ ամ' արա՛
հանգիտաւ և ողորմուի. և մեզ մեղաւո
քացս՝ շնորհեա՛ զթողուի յանցանաց:

Քարոյ:

Եւ ևս խաղաղուե՛ զտէր աղա՛:

Ս ք հանգուցել Տոգուոցն ազաչեւ
ցուք զփրկիչն մերքմ՝ զի զնմ չ ար
գարսն գասեսցէ. և զմեզ կեցուցէ
շնորհիւ՛ ողորմուի իւրոյ: Լ' մեհախալ՛:

Լ' զօրի:

Ս ք որդի թո՛յ անոխիլ և բարեգութ
գթա՛ քս ախրչախան սիրովդ ՚ի հոգիս
հանգուցել ծախց քոց: Յիշեա՛ յա
ւսար մեծի գալտաե՛ն արքայուե՛ քո:
Լ' բա՛արժանի սզորմուե՛. բաւուե՛ և
թողուե՛ մեզաց: Կաաաւորե՛լ որայծա
ւացի՛ չմբսքո յազկողման դասուե՛ն:

Օ ի գու ես ար և արարիչ թմիւն,
գաաաւոր կենդանեաց և մեռելոց՝
Եւ քեզ փոյելէ փառք՝ իշխանուի
և պատիւ: Լ' յժմ՝ և միշտ՝ յա՛:

Օրհնեալ ար մեր յն քմ. ա մէն:

Հայր մեր որ յերկինս ես՛:

Ի թաքօր երէւք՝ եւ տր մարմնա ցեալ .
յաղօթեին եղև՝ այլակերպե ցեալ .
պետրոս մինչ խօսեր՝ անկ հովանա ցեալ .
Գայր անայն ձայն հօր՝ Արդի սիրե ցեալ :

Արգաւորսի հասարակաց աղօթից հանգրո
 ցեան ծանօնէ։ Ար խաբարի ՚ի զէն հօր ան
 Օ ՚ի պահպանողական աջով քրտմնին պահեա
 յի զիջ ՚ի խաւարացի գեեւեւիս

ՌՄԻՆՍԼՐ ՕՂՈՅՍ

քո և զճշմարտութի քո զի ա
 դաջնորդ եսցեն ինձ և հանցեմ
 զիս ՚ի լեռնաք և ՚ի յարկս քո

Մտից առաջի սեղանոյ անյ առ անձ որ
 ուրախ առնէ զմանկութի իմ
 իյստմն եղէց քեզ օրհնութի անձ անձ իմ
 Մըդ ընդէր տրտու մե սանձն իմ իմ
 ընդէր իմ վե ս զիս յուսան առ անձ իստ
 տո՛վանե անմարտի ինչ երէսց իմոց անձի
 Փառք հօր և որդւոց և՛ այժմ և՛
 Եւ և սաղաղութի զոր աղմ
 Օրհնութի և փառք հօր և որ՛

Այլեւցէ 'ի վր' իմ ողորմուի քո ար .
 և փրկուի քո բառ բանի քում :
 Տաց պատասխանիոյ . ք նախտեն զիս
 բանիւք . զի ես 'ի բանս . քո յուսցայ :
 Ա' 'ի բացեայ առնէք 'ի բերանոյ
 իմմէ զբան ճշմարտութեան մինչե
 յոյժ . զի յերաւուեսս քո յուսացայ :
 Պահեցի զօրէնս քո յամ Ժամ , յաւի
 տեան և յաւիտեանս յաւիտենից :
 Գնացի ես յանդորրու . զի զպատ
 ոճիրանս քո խնդրեցի :
 Խօսի զզկայութիս քո առաջի Թա
 դաւորաց , և ոչ ամաչէի :
 Խորհի 'ի պատոճիրանս քո . զոր պի
 թեցի : Տամբարձի զձեռս իմ 'ի պատ
 ոճիրանս քո . զոր սիրեցի . և խաբ
 հի յարդարուի քում :

Յիշեա՛ զբան ծառայի քո , յոր և
 յուսացուցեր զիս :

Աս մխիթարեացի զիս 'ի խոնարհու
 թե՛ իմում . զի բան քո կեցոյց զիս :
 Ամբբուանք անիրաւէցի յիս յոյժ .
 այլ յօրինաց քոց ես ոչ խտարեցայ :

Յեշեցի զերաւունս քո յաւիտենից
տէր, և մխիթարեսցայ:

Տրամաւթի կալաւ զիս 'ի մեղանո
րաց, և ոյք թողն զօրհնս քո:

Գողեւի են ինձ իրաւունք քո 'իտե
ղոջ պանդխտութե իմոյ:

Յեշեցի 'ի գեշերի զանունս քո արք,
և պահեցի զօրհնս քո:

Սա եղև ինձ ճանապարհ 'ի կեանս
զի զարդարութիս քո խնդրեցի:

Չանօրհնս ատեցի, և զօրհնս քո
սիրեցի:

Օգնական և փշիւն իմ ես դու,
և ես 'իբանս քո յաւասցայ:

'Իբանց եղերուք յինէն չարք և բըն
նեցից զպատուիրանս մյ իմոյ:

Օգնեալ ինձ ըստ բանի քում, և կե
ցո՛ զիս, և մի յամօթ առնէր զիս 'ի
յաւոյ իմմէ:

Օգնեալ ինձ, և ապրեցո՛ զիս, և խոր
հեցայց զերաւունս քո յամ ժամ:

Ինչպէս եցեր զամենեանն ոյք ատրո
տանք եղէն յարդարութեց քոյ, զի
անիրաւութի ին խորհուրդք նոյ:

Յանցաւ որս համարեցայ զամ մեղա
ւորս երկրի . վասն այսորիկ սիրեցի
զգատուիրանս քո :

Բեւեռեալ ընդ երկրւոց քո զմար
մին իմ . զի ՚ի դատաստանաց քոց եր
կեսոց յոյժ :

Մերձեցին խնդրուածք իմ առա
ջի քո տէր . ըստ բանի քու մ իմաս
տուն արա զիս :

Մայեն աղօթք իմ առաջի քո տէր .
և բանիւ քով փրկեալ զիս :

Բողոքեցեն շրժուելք իմ զօրհուր
քո . յորժամ ուստեցես ինձ զարդա
րութիս քո :

Խօսեցի լեզու իմ ըզբանս քո . զի
ամ սխառուիրանք քո արդարութ են :

Եղեցի ձեռն քո ՚ի կեցուցանել զիս .
զի գգատուիրանս քո ընարեցի :

Յանկացայ փրկութեմ քում տէր .
և օրէնք քո խօսք իմ է ին :

Կեցցի սնձն իմ օրհնեցեցի զքեզ
և իրաւունք քո օգնեցեն ինձ :

Մարտեցայ քո ուր զոչխար կորուսել .
խնդրեալ զճառայս քո . զի զգատ
ուիրանս քո ես ոչ մոռացայ :

Աբեղ տը համբարձի զաչս իմ. որ
բնակեալդ ես 'ի յերկինս:
Արպէս աչք ծառայի 'ի ձեռն տն
իւրոյ, և որպէս աչք աղախնոյ 'ի
ձեռն տիկնոջ իւրոյ:

Այնպէս եմ աչք մեր առ քեզ տը
տն մեր, մինչև սղորմեսցիս 'ի վն մեր:
Աղորմեաց մեզ տը՝ սղորմեաց մեզ.
Ոյ բազում լցաք արհամարհանօք:
Դճ առ աւել լցան անձինք մեր նա
խատանօք, որք նախատին զմեզ. և
արհամարհանօք ամբարտաւան ից:

Մ յանուան քում կեցի զիս, և
'ի դորութի քում իրաւ արա ինձ:

Մ լուր աղօթից իմոյ. ունին դիւր
բանից բերանոյ իմոյ:

Օտարք յարեան 'ի վն իմ. և հզօրք
խնդրեցին զանձն իմ. և ոչ համարե-
ցան զքեզ տն առաջի իւրեանց:

Մ հա՛ տն օգնական իմ. և տը բնդու-
նօղ հոգւոյ իմոյ:

'Ի դարձուցանել զչաբն 'ի թշնման
իմ, ճշմարտութի քով սատակեալ զնա:
Ես կամօք իմովք պատարագս մա:

առցից քնզ . և խոստովանե զէցան
ոչանքում տէր, զի բարի է :

Յամ նեղուէ իմնէ փրկեցեք զնս .
և ի թշնամիս իմ ետերս ակն իմն :

Որհնեալ ես գաւ տը ամ հարցն մե
բոց . գովեալ և առաւել բարձրացի
յաւիտեանն :

Եւ որհն անունն մք փառաց քոց . զո՞ն :

Որհնեալ ես ի տաճարի փառաց սրբ,
բարձեանքս . գովեալ և՞ :

Որհն ի վր արժանաց արքայուէ քո՞ն :

Որհնեալ ես որ նախա ի քորուէս և
հայրս յանդուսնդս . զո՞ն :

Որհն ի վր հաստատուե եղնիցդո՞ն :

Որհնեցէք զամ ի որբութե նր .
որհնեցէք զնա ի հաստատութեան
ի որբութեան նորս :

Որհնեցէք զնա ի որբութե նր . որհ
նեցէք զնա ի բազում մեծութե նր :

Որհնեցէք զնա ի ձայն որհնութե . որհ
նեցէք զնա սաղմութեք և որհնութե :

Որհնեցէք զնա զնձութե . գովեցէք
զնա ուրախութե :

Որհնեցէք զնա ի բանս քաղցր . զո՞ն

վեցէք զնա ի բարբառ լսելիս
Օրհնեցէք զնա ի ձայն դոհուածի .

ամ հոգեջ օրհնեցէք զար :

Լորդ՝ արձակեա՛ զժառանգս զո անց՝
բառ բանի քում ի խաղաղութի . զի
անտին աչք իմ զփրկուի զո զոր պատ
բառտեցեր առաջի ամ ժողովրդոց .

Լ զս ի յայտնութի հեթանոսաց . և
փառք ժողովրդեան քում խարայելի
ձգեցէր զձեռն զո՝ և փրկեաց զիս
աջ զո . և ար հառուսցէ ընդ իմ :

Տի ողորմուի զո յաւիտն զգործս
ձեռաց զոյ մի անաես անկեր :

Տի՛ հան՝ ի բանատ զանձն իմ . զոհա
նամ զանուանի քում մէ :

Լ և քեզ սպասեն արդարքն մե՛նչե
հառուսցես :

Մեծացուցէ անձն իմ զոյր . և ջըն
ծացէ հոգի իմ ամ փրկչաւ իմով :

Լ յարար ի վերայ խոնարհութի
աղախնոյ իւրոյ . այսուհետեւ երա
նիցեն ինձ ամ ազգք :

Լ օրար ընդ իս մեծամեծս հզօրն . և
մբէ անուհն նորա :

Ողորմութիւն արար յազգաց յազգո
երկիւղածաց իւրոց . և արար զօ
բութիւն բազկաւ իւրով :

Յրոճեաց զամբարտաւանս ՚ի մտաց
որտից . և քակեաց զհզօրս յաթոռոց :
Ո խոնարհս բարձրացոյց . զկարօտս
էլից բարուք . և զմեծատունս ար
ձակեաց ունայնս :

Պաշտպանեաց ինչ ծառայի իւրոյ
յիշելով զողորմութի իւր :

Ուն խօսեցաւ առ հարսն մեր՝ ընդ ար
բահածու և զաւակի նր յաւիտն :

Տուր զօրութի ծառայի քոյ . կեցո՞
ղորդի աղախմոյ քո . և արս՝ առ իս
նչան բարութէ :

Տեսցեն ասելիք իմ և ամաչեացեն .
զի դու արօղնեցեր ինձ և մխիթա
րեցեր զիս Փառք հօր և" :

Մաղևանս :

Մեձն իմ ՚ի ձեռս քօէ յամ ժամ .
և ՚ի սր խաչ քո յուսացեալ էմ
Թագաւոր երկնաւոր . զբազմութի
սրբոց քոց բարեխօս ուճիմ առ քեզ :
Որ երկայնամիտդ ես առամենեան՝

Քի անտես առնէր զապաւինեալք 'ի
քէզ. այլ պահեալ պատուական և սր
խաչիւ քով 'ի խաղաղուէ:

Բարոզ

Մի շաչեացուք զամենակալն անձ. և
լինդրեացուք 'ի նմանէ զի առաքեացէ
զհրեշտակ խաղաղուէ որ եկեալ պա
հեացէ զմեզ յերկիւղեան գիշերիս.
'ի դիւանական խոռվուէ ամբողջ պահե
լով զհոգի և զմարմին մեր մինչև 'ի
կատարմն ժամանի յամաց մերոց. ա՛մ
Օ հանգիստ գիշերիս խաղաղու՛:
Օ հրեշտակ՛: Օ քաւու՛: Օ սբջ՛:
Իւր ևս մի՛: Օ անմիտ՛՝ Ողորմեաց՛:

Լռիս:

Տր անձ մեր դու պահեալ զմեզ խա
ղաղու թք 'ի գիշերիս յայտմիկ և
յամ ժամանակի: Մնդ սբ երկիւղ
քո բեռեալ պահեալ զմիտս և զխոր
հուրդս մեր: Որպէս զի յամ ժամ
քե պահպանել լիցուք յորոգայթից
Թշնամւոյն: Իւր քէզ հանցուք զորհ
նուի և զիտառս հօր և որդւոյ և՛:

Խաղաղութիւն անկեղծօ

Շրեշտակի խաղաղութ յանձն արտ
 զանձինս մեր Թ՛ր զօրութեց: Ար էկել
 պահեօցէ զմեզ անխառն Ի տունէ և
 Ի գիշերի՝ յարթնութ և Ի հանգստեան
 մերում: զի դու ես արարիչ լուսոյ
 և հաստիչ գիշերի: Լըւ այժմ աղա
 ջեմք զքեզ ար ան մեր՝ զհանգիստ
 գիշերիս շնորհեա՛ խաղաղութ անցու
 ցանէ և հասանիլ Ի զաշտօն առւօ
 տու յերկրպագութի և Ի փութանալի
 ամենաք երրորդութեդ: սյժմ է՛:

Սաղմոս, 43

Խաղաղութ յայտ և Ի սոցն ճնջեցաք
 և զարթնցաք զի դու ան միայն առան
 ձին յուսով քով բնկեցուցեր զմեզ:
 Ի կարող իմում լուար ինձ անձ լն ար
 դարութ Ի նեղէ ինձ անդորր արա
 բերողորմեա՛ ինձ և լուր աղօթից իմց:
 Ո՛րդեք մարդկան՝ փնջե յերբ էք
 իստասիրաք: Ընդ էք սիրէք զհանցու
 թիւն, և խնդրէք զառութի:

Չանկեքուք զի սքանչելիս արար տր
 սոյ իւրում: և ար լուրիցի ինձ Ի կար
 դալ իմում առ նա: 476 Քաթ

Քարհանայք՝ և մի մեղանչէք, զոր
ինչ ասէք՝ ի սիրաս ձեր, յանկողինս
ձեր զղլացարուք:

Սատուցէք պատիզս արդարուէ.
և յուսացարուք ի արք

Քաղուցէ ասէին թէ՛ ո՛ր յուցցէ մեզ
զբարութիւնս նշանեցաւ առ մեզ լոյս
երեսաց քոց, և ետուք առաքիտութի
սրախց մերաց:

Վառողոց ջորեկոյ գինոյ՝ և ձի
Թոյ իւրեանց լցուցեր զնս:

Խաղաղութիւն յայս և ի սոյն ճնջեացուք
և զարթոցուք, զի դու ար միայն առ մն
ձին յուսով բով բնիկեցուցեր զմեզ.

Մէջ լուսոյ Արթիւն: Խաղաղութիւն

Մեծեցուն: Եւ ընդ հոգւոյդ քու մ
Երթիւ զածուք լուսարուք:

ՄԻ՞ Լ՛ Երթիւ ՅԻ՛ ԲԻ՛ որ ըստ Եօհաննաս

Փասք քեզ ար ամ մեր: Պա՛ճ սխաւ մէ:

Լ՛ սէ ամ ծ: Տերն մե: Եւ՛ Բ՛ աս:

Լ՛ մէն ասէն ասեմ ձեզ. եթէ ոչ
հասն ցորեկոյ անկէ ալ յերկէս

մեռանկիցի, ինչն միայն կայ: Լ՛ յա

Եթէ մեռանկիցի՝ բազում արդիւն

ասէն: 477

Ար սիրէ զանձն իւր՝ արձակէ զնա .
և որ աստեայ զանձն իւր յճիս յայսմիկ
ի կենսն յաւիտենականս պահեսցէ
զնա : Եթէ որ զնա պաշտեսցէ՝ զկնի
իմ եկեսցէ . և ուր ենն եմ, անդ և
պաշտօնեայն իմ եղիցի, եթէ որ զնա
պաշտեսցէ, պատուեսցէ զնա հայրն իմ :

Փառս տէր օրն ամենի :

Այլ խաչիւն աղաչեսցուք զտէր՝ զե
տովաւ փրկեսցէ զմեզ ՚ի մեղաց . և
կեցուսցէ շնորհիւ ող :

Պահպանեա՛ զմեզ քն ամենի ընդ
հովանեաւ քր և պատուական խաչի
քո ՚ի խաղաղուէ . փրկեա՛ յերեսելի
և յաներևոյթ թշնամւոյն : Արժա
նաւարեա՛ գոհուք փռւորել զքեզ
ընդ հօր և թ քր յողւոյդ . այժմ ե՛ :

Օրհնեալ տէր մեր յն քն . ամէն :

Հայր մեր որ յերկինս :

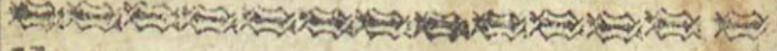
Անկանիմք առաջի քո սր . ամաճիւն
և աղաչեմք զանաբառ զկոյսդ՝ թարե
խօսեա՛ զք անձանց մերոց . և աղաչեա՛
զքիածին որդիդ՝ փրկել զմեզ ՚ի փոք
ձուրթենէ և յամ վաանդից մերոց :

Ար արձակիչդ ես կապելոց՝ պար
գեատու անցուն. այսօր հայցմամբ
ծերուհեոյն՝ արձակեա՛ն և զիս զբազ
մամեղս ՚ի կապանոց մահու ՚ի կենսն
յաւիտեանց:

Առ Քանի զօրանս ընդդէ՛ս արհաւիրաց Գի
լերայնոց: Առայեւ Արեոյն Գլխոյն
Նարեկացոյն: ԺԲ

Եկա՛ր քաղցրուք՝ ար անձ հզօր,
զըստնացողիս զաղաչանս. մա
տիք զթուծեամբ՝ առ պատ
կառեալս զիմօք. փարատեա՛ն անե
նապարգե և զամօթական տխրուիս.
բարձ յինէն՝ ոչորմած. զանբերելի
ծանրութիւնս. անծրպետեա՛ն հեա
բաւոր. զմահացու կրթութիւնս.
աւարեա՛ն միշտ յաղթօղ, զխաբողին
հանութիս. բացաարեա՛ն վերնային.
զմոլելոյն մառախուղ. կնքեա՛ն կե
ցուցիչ, զկորուսչին ընթացմունս.
ցրուեա՛ն ծածկատես, զըմբռնողին
չար գտմունս, խորտակեա՛ն անքնին.
զմարտողին զիմեցմունս: Տեառնա
դրեա՛ն քո անուամբդ՝ զլուսանցայց
երդ.

Չամազդէն . վերանայ մտաւ թնայ զնայ զի
 շէրն . ապաքարի տաշնայն . չքանան
 չարիքն . հաշանին յուսու հասուն իք .
 և խնդարի ձեռնքո ամենակարճ քա
 ճիչը ամբո . Արճեկիք կարու ամեն
 վարդկան հոգիս , այլ կեցուցանելը
 թող ինձ զանթիւ չարիան իմ բուզում
 ողորմութիւն . զի դու միայն ես յերկ
 նի անմահ . և յերկրի անշննին . ՚ի տար
 դոյնից և յերկր ծառայց ՚ի . ակիզան
 ամբո և յամբո , ամ լրմամբ օրհնելը
 ՚ի արարուեստ . Եւ քեղ ընդ հօր և
 հոգւայդ արյ վայելի փառք՝ յաւի
 տե անա . ամէն :

Առջեկ ի բարանդիբոց անշննց հասարակ
 դեւոյ ՚ի Բն : Օ ոք արարեալ է քն
 Ներսես հայոց կաթողիկոսի
 աւատով խոստովանիմ և եր
 կիւտադանեմ քեզ , հայր և
 Որդի և Ձե հոգի . անեղ և
 անմահ բնութի . արարիչ հրշակայ և
 մարդկան և ամ եղելոց . և ողորմեա
 քո արարածոց . և ինձ բարձրամեղիս

Հաւատով խոստովենիմ՝ և երկնորդ ա-
 գանեմ քեզ՝ անբաժնե լի լոյսմիաս-
 նական քր երբորդ ուրի և մի անուրի,
 արարիչ լուսոյ՝ և հալածիչ խաւարի
 հալածեա՛ ՚ի հողւոյ խմէ գիւտար-
 մեղայ՝ և անգիտուե. և լուսաւորեա՛
 զմիտս իմ՝ ՚ի ժամուս յայսմիկ՝ աղօ-
 թել քեզ ՚ի հաճոյս, և ընդունիլ ՚ի
 քէն գինդրուածս իմ. և օղոր՛ :
 Հայր երկնաւոր ան ճշմարիտ, որ ա-
 սաքեցեր զարդիդ քս սիրելի ՚ի խըն-
 դիր մոլորեալ ոչխարին. մեղայ յեր-
 կինս և առջի քո. ընկալ գիւտայ զա-
 նառնի որդին, և զգեցո՛ ինձ զպատու-
 ճանն զն զին՝ զոր մերկացայ մեղօք. և՛
 Արդի այ ան ճշմարիտ, որ խոնարհե-
 ցար ՚ի հայրական ծոցոյ և աւեր մար-
 մին ՚ի սբյ կուսին մարիամայ, լի մե-
 րոյ փրկուե. խաչեցար՝ թալեցար և
 յարեար ՚ի մեռելոց. և համբարնար
 փառօք առ հայր. մեղայ յերկինս և
 առ աջի քո. յիշեա՛ զիս սոյ գաւղափն
 յորժամ գասս արբայու թէ քով. և՛ :
 Հողի այ ան ճշմարիտ, որ լիճեր ՚ի

յորդանան և ՚ի վերնատունն, և լու
սաւ արեցեր զիս մկրտաւ ը մը աւ. ապա
նին, մեղայ յերկինս և առջիքո. մար
բեւ զիս վերտինն անային հրով քով
ող հրեղէն լեզուօք մը զամբլանն. և՛:
Լ՛կեզ բնութիւն, մեղայ քեզ մաօք
խնովք, հողւով և մարմնով ինով,
մի մեշեր շեղո իմ զառաջինս՝ զան
անուանդ քում մը, և ողոր՛:
Տեւօղ անի, մեղայ քեզ խորհրդով
բանիւ և գործով, ջնջեւ դձեւա
գիր յանցանաց ինոց. և գրեւ զանաւն
իմ ՚ի դարութե կենաց, և ող՛:
Բ՛ննօղ դաղանեաց, մեղայ քեզ կա
մայ և ախամայ, գիտութիւ և անգի
տաւ ը. թողուի շարճեւ մեղաւ. որո
ղի ՚ի ծննդեկէ մը աւաղանին մինչև
ցայտօր՝ մեղաւցել եմ առաջի անու
թեզ քո զգայարանօք ինովք, և ան
անդամօք մարմնոյս, և ողոր՛:
Լ՛ննախնամ ար՛ դե՛ր պհպան աչաց
ինոց գերիւղ քո մը՝ ոչ ևս հայիւ
յարատ, և ախնջաց ինոց՝ ոչ ախորժեւ
լսել զբանս չարութե, և բեղանոյ

Իմոյ ոչ խօսիլ զատուի, և սրտի իմոյ
 ոչ խորհիլ զշարուի, և ձեռաց իմոյ
 ոչ գործել զմեղքաւուի. և ոտից իմոյ
 ոչ զնայ ՚ի ճանապարհս անօրէնուե.
 այլ ուղղեալ զշարժումս սոցա լինիլ
 ի պատուիրօնաց քոց յամի, և՛:
 Թուր կենդանի քո. ըզհօւր սիրոյ
 քո զոր արկեր յերկիր. բորբոքեալ
 յանձն իմ, զի այրեացի զախտ հոգւոյ
 իմոյ, և որբեացի զխիղճ մտաց իմոյ՝
 և մաքրեացի զմեղս մարմնոյ իմոյ՝
 և վառեացի զլոյս գիտութեան քո
 ՚ի սրտի իմուամ, և՛:

Ի՛ մատուի հօր յձ, տուր ինձ իմաս
 տութի զբարիս խորհիլ և խօսիլ և
 գործել առաջի քո յամ ժամ. ՚իչար
 խորհրդոյ՝ ՚ի բանից և՛ ՚ի գործոց
 վերջեալ զես, և՛:

Կամեցօ՛ղ բարեաց տր կամարար, մի
 թողուր զես ՚ի կամս անձին իմոյ զբ
 ճալ, այլ առաջնորդեալ ինձ լինիլ
 միշտ ի կամաց քոց բարեսիրաց, և՛:
 Երբայ երկնաւոր, տուր ինձ զար
 քայութի քոյ, զոր խոստացար սիրե
 լեաց

Լեացքոց . և զօրացն զսիրտ իմ ատել
զմեզս , և սիրել զքեզ միայն , և առ
նել զկամս քս . և ողոր" :

Խնամօղ ա՛րրածոց , պահեա՛ն նշանաւ
խաչի քս՝ զհողի և զմարմին իմ 'ի
պատրանաց մեզաց՝ 'ի փորձուեց զի
նաց . և 'ի մարդոց անիրաւաց և յամ
վտանգից հողւոյ և մարմնոյ . և" :

Պահապան ամի քս , ազ քս հովանի
իցի 'ի վր իմ 'ի սուռէ և 'ի գիշերի .
'ի նստիլ 'ի տան , 'ի գնալ 'ի ճանա
պարհ , 'ի ննջել և 'ի յառնել , զի մի եր
բէք սասանեցայց . և" :

Ը՛ծ իմ որբանաս զձեռն քո . և շնուս
զամ արարածս ողորմուք քով . քեզ
յանձն առնել մ զանձն իմ . դու հողա՛
և պարստեա՛ն զպէտս հողւոյ և մարմ
նոյ իմոյ՝ յայտմ հետէ մինչև յետն . և" :

Վարձուցիչ մոլորելոց օ դարձն զիս
'ի չար սովորուեց իմոց 'ի բարի սովո
րուի , և բեւեռեա՛ն 'ի հողի իմ զսոսկա
լի օր մահուն , և զէրկիւղ գեհեմին .
և զսէր արքայուեն . զի զղջացայց 'ի
մեզաց՝ և գործեցից զարդարուի . և" :

Աղբիւր անմահութեան, ազգերացոյցի
արտէ իմմէ զարտաթուռն աղաչեալարու
Թեան ուր պտուղիին. զի լուսնից ըզ
մեղս անձին իմոյ՝ յառաջ քան զեւա
նեւն իմ յաշխարհէս. և՛:

Պարգեւիչ աշխարհութեան, պարգեւեա
լինձ ուղղափառ հաւատով՝ և բարի
գործով և թա մարմնոյ և արեան քո
հաշորդութեան գալ առ քեզ. և՛:
Բարեբաշտեաց, հրեշտակի բարւոյ
յանձն արասցէս զիս՝ քաղցրութե
աւանդել զհոգի իմ, և անխառն ան
ցուցանել ընդ շարութեան այտոցն՝
որք են ՚ի ներքոյ երկնից. և՛:

Ի զիս ճշմարիտ քնարժանաւորեալ քզ
հոգի իմ աւրախաւք անտանել զլոյս
փնջքաց ՚ի կոչման աւուրն, և հանգ
ջիւլ յուսով բարեց յօթեալս արդար
բաց՝ մինչև յօրմեծի գալանէն քս. և՛:
Ղառաւոր արդար յորժամ գաս փա
ռօք հօր՝ դատել զկենդանիս և ըզ
մեւեալս, մի՛ մտանէր ՚ի դատարան ի
ճնապի քում. այլ փրկէ՛ս զիս ՚ի յաւի
տեւանիան հրոյն, և լսե՛լի՛ արա ինձ

զէբանաւէտ կոչումն արդարոց յերկ
նից արքայու թիղ . և ողոր :

Մենողորմ ար, ողորմեա՛ն ամ հաւ
տացելոց ՚ի քեզ, իմոց և օտարաց՝ ծա
նօթից և անծանօթից՝ կենդանեաց
և մեռելոց . շնորհեա՛ն և թշնամեաց
իմոց և ատելեաց զթողու թի՛ որ ա
ռիս յանցանաց , և դարձո՛ղնս ՚ի չա
րեացն , զոր ունին վն իմ . զի ողորմու
թեղ քու՛մ արժանի եղեցին . և :

Փառաւորեա՛լ ար, ընկա՛լ զսողացանա
ծն յիս քո , և կտրեա՛ն ՚ի բարի զննդրո
ու՛ածս իմ . բարեխօսուք սրբուհւոց
անձանին , և յօհաննու մկրտչին ,
և սբյն սրեփաննոսի նախավկային ,
և սբյն գրիգորի մերոյ լուսւորչին :
Եւ սբց առաքելոց՝ մտքրեցի՛ վար
դապետաց՝ մարտիրոսաց՝ հայրա
պետաց՝ ճգնաւորաց՝ կուսանաց՝
միանձանց՝ և ամ սբց քոց . երկնա
ւորաց և երկրաւորաց : Եւ քեզ
փառք և երկրպագութի՛ անբաժա
նելի սբ Արքորդուեղ՝ յաւիտեանս
յաւիտեանից . Ամեն :

Մարտի 3

Աստուծոյ անձնի բարեխոսութեան տրեւելի զազաչանս մեր և կեցն զմեզ :

Քարոզ :

Անձնիս և զամբաստանութեանս արարչութեանս և զայն յերկնս զեկա մեցեալ ստորակցի և զթացլ կեցուցի զարարածս իւրամենս :

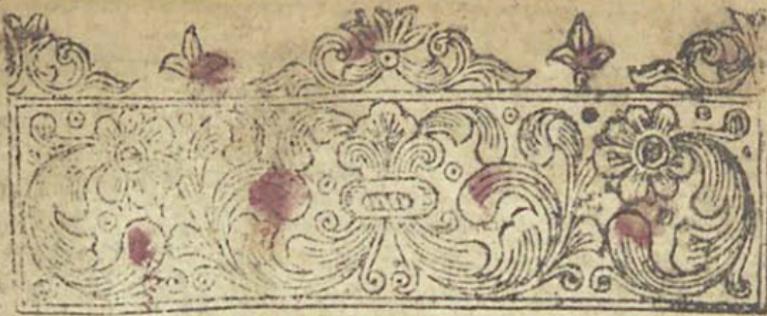
Ղոճ 3

Եկալ տր զազաչանս մեր բարեխոսութեանս անձնիս անարատ ճնոզի միածնի իբրևոյ քո և սղաչանօք ամբայ քոյ (և որոց այսօր է յիշատակ) իւր մեղտը և ոչորակեանքեան քաւեան և թող զմեզս մեր : Եւ թանաւորեան գոհուք ինչորեւ զբեզ ընդ սրբոց և ընդ սբյ հո' : Օրհնեալ տր մեր և ճայր մեր որ յե' :

Մարտի 3

Օհանգստեան աղօթս և զազաչանս ընկալ միջոցի անձնիս հաճոյս բարեբար կամայ քոց : Եւ մեր մեղաց և բղամ յանցանացն թողու ի շնորհեան և քեզ իառք յաւիտենս ամէն : Փառք քեզ տր անձն մեր, որ պարզ և եցեր զօրս զայս բարեւ և խաղաղութեան :

անցուցին է: Արդեհր անձ զան ջիկայ
 քիշերս որ ՚ի վր մեր գալոց է ՚ի մեղաց
 վրկեա՝ ՚ի չարէց ազատեա՝ և ՚ի գործս
 բարիս առաջնորդեա: Առաւօտու
 օրհնուեցին և ինքանուեցին արժանի
 արտ զամ հաւատացեալս անուանիչ
 քում սբյ. և պահեա՝ ՚ի խաղաղուէ: Տ
 Տր անձ մեր՝ տուր զքո խաղաղութի
 ամ օր. բա՛նք զցասու մն և զդատու
 հասն ՚ի յարարածոց քոց: Աղորմեաց
 հարց և եղբարց մերոց կենդանեց
 և հանդուցեւոց: Աղորմեաց զեկեղե
 ցի շինողաց, երանաւորաց՝ պաշտ
 տուից՝ սպասաւորաց, և այնոցիկ որք
 ք հովանեա սբյ տաճարիս են հան
 դուցեւ: Տր անձ՝ օգնեա՝ թգւորաց
 քրիստոնէից՝ և իշխանացն բարեպաշ
 տից զօրաց և զաւակաց նոցին՝ պա
 հեւով ՚ի խաղաղուէ: Տր անձ մեր՝ պա
 հեա՝ զառաջնորդս և զեղբարս իս
 մեր ամբողջ և անխռով ՚ի կամս ողոր
 մուէ քո: Աշանաւ մբ և պատու լկան
 խաչի քո հալածեա՝ զերեւելի և զան
 երեւոյթ թշնամին ՚ի սահմանաց մե

Երպիան հանդերձի յարժան
 զԳեհոս

ՈՐ ՏՈՒՐԳ ԽՈՐԻՆ
 անհաս անըսկիզբն՝ որ զար
 դարեցեր զվերին պետու
 լի՝ ի յառադասա անմատոյց լու
 սո՝ ի յն՝ գե՛րապանձ փառօք ըզ
 դասրս հրեղինացի

Մնձառասրաչ զօրու թք ստեղծեր
 զադամ պատկեր տիրակա՞ն՝ և
 նագեղի փառօք զգեոտաւորեցե՛ն
 ի՛ն՝ ի դրախտն յագեհնի տեղի
 բերկրանացի

Չարճա՛րանօք քո Սուրբ փառ
 նիդ նորոգեցան արարածք անե
 նա՞ յն՝ և վերրոտին մարդն ան

Տաճարացիք . զարդարել է զգեհա
անհողոպտելի

Եւ ձբեւածին բաժանի հրահոսանի .
որ հեղար յաւարեալսն ի նր վերնա
ւաճակ . հեղեւ ի մեզ հոգեիդ նր աւ
տըւա՞նք . ընդ պատմութեանի ն
զքո պնաստութի

Տան բուս վայելէ սրբութի . որ ըզ
գեցար ըզվայելութի սրբութի
փասաց ընդ մէջ բո՞ւստեան . ի՞նչ պա
տեան ըզմէջս մեր ճշմարտութե

Որդարարչագործ բազուկըս . քո՞ւս
բաժնեցիք ընդ գե՞մաստեղա՞ց .

Հաստատեան զբազուկըս մեր կարո
ղութե՞ք . ի՞նչ համբարձմամբ ձեռաց

աւ քեզ միջնորդելի

Ի՞նչ անամբ թագ ի գլուխ պատե
ցե՞նք զմեռս եւ ըզգայարա՞նք .

Խաչ ննչ ուրարամբ ըստ ահա
բո՞նի . ծաղկեալ յսկեթե՛ղ ի
զարդ խորանի

Ուսկից բարբիջ արհա՞ղէս անպետա
կա՞նք . նախարարացաւ արժի՞ղ զմեզ

զգեաաւորեցե՛մք . քու՛մ քր խոր
հրդո՛ց լինիլ սոյաաւոր
մա՛գաւոր երհնաւոր՝ զձե՛զ
քո անշարժ սյահեա՛ւ . և զերկայա
գա՛ւս անուանրդ քու՛մ պահեա
իսաղազօ՛ւն .

Սուացից սրբուք զձեռս իմ . և
չուրջ եղէց զսեղանով քով քր .
Պատարա ինձ քր՝ զի ես յանբժուէ
իմաւմ գնացի . ի քր յաւայցայ՝ զի քր
եղէց հիւանդ .

Փորձեա՛ զիս քր և քննեա՛ զիս . փոր
ձեա՛ զերիկամուս իմ և զսիրտ իմ .
Ողորմուք քո քր՝ առաջի աչաց իմց
և հաճոյ եղէց ճշմարտուէ քու՛մ .
Ո՛չ նստայց ես յաթոռս նանրաց . և
քանորէնս ես ոչ մտից .

Ստեղի ես զժողովս չարաց . և քամ
բարիչսս ես ոչ նստայց .

Սուացից սրբուք զձեռս իմ . և
չուրջ եղէց զսեղանով քով քր .

Սեղ ինձ զձայն օրհնուէ քր և պտա
մեղ զամ պրանչելիս քո .

Տր սիրեցի զվայելչուք աւն քո՛ և
զանդէ

զտեղի յարի՛ն փառաց քոյ:

ՍԿ՝ կորուսաներ ընդ ամբարիշտս
զանձն իմ . և մի՛ ընդ արս արկւնա
հեղս զկեանս իմ:

Արոց ձեռք խրեանց յանօրէնօւ
են . և ազնց լի է կաշառօք:

Ես յսոխձուէ իմում գնացի . փոք
կեանքիս տը և ողորմեան ինձ:

Ոտն իմ կայցի յուղլութէ . յեկե
ղէցիս մեծս օրհնեցից զքեզ: Փառ՛:

Եւ մի սրբուհւոյ անձանիս:

ՍԿ՝ զանձանիս և զամ սրբս բարեխօս
արօցուք առ հայր ՚ի յերկինս . զի կա
մեցեալ ողորմեսցի . և զթացէլ կե՛:

Րնկալ տը զաղաչանս մեր բարե՛:

Եւ ապա աօհ: Ասասովանիս առաջի՛:

Եւ երջենաց տահառայն աօհ, Աղորմես՛:

Եւ ինչն աօհ: Աղատեսցի և զձեզ՛:

Յիշեցիք և զմեզ ան զի անմահ գա
ռիմն այ: Յիշեալ լիջիք առաջի տմ՛:

Աղաղակեցիք առ տը ամ երկիր՛:
և այլն ուր ՚ի թիճն, 268:

բհ
բնզ

բհ

գո
բհ

փոխ

բնզ

ցուցի շնորհիւ ողորմութիւնոյ . ան
'ի մեզ տաճարիս և առաջի անձրն' :
Երբից առաջի սեղանոյ այ առ անձ .
որու բախտ առնի զմանկուսի իմ :
Դասարա իմ անձ . և իրաւ աղա
և այլն 'ի թիւն 2 24 :

ԲԾ

ԲԴ

(Երհնեցաւ զամենակալն ան զհոգի
ան մերոյ յիջի . որ արժանի արար
զմեզ կալ 'ի տեղւոյս փառքանու
և երգել զերջո հոգևոյս . ամեն' :
Ի յարկի սրբութե' և 'ի տեղւոյս փառք
և աղա յգե' զմարտիւնսն . և դպիրսն եղա
հալիսն յեղի դի շոք պաղտմի առաքի . Եւս
առջ խորհրդաւոր :

ԲԶ

Վերջաց

Բարբառ աւետից ճայնիւ . ինչ .
գաբբիէ ' զողորմութեանսն :
Վաքեզ առաջիմ մարտիր . կրիտ .
պատրաստեալ ' տեղի տե' բուսնոյն :
Սննդեան :

'Սո'ր ծա' զի' կ' աջոր բըղիէ' .
յարմա տոյն յետեալ : Եւս զի .
զաւթի . ծնանի' շոջիսն անձ :
Տն շորաւորիս :

Բճ փա' առ զ' Բուշաւա' լն . արար
Էկեւալ

Եկեալ յընծայուես: Սատարելով
ես զօրե՞ս. քառասորե այ գա՞
լը ստեանքն:

Օտչիազարի:

Եւս եւ յեղևո՞ց մահկանայն
զերգ ըլքորեկցն անեալ. հե՞
թանասկա՞ն գամո՞ք. աօնակից
վե՞հիցն ե՞ղեալ:

Օարթի:

Եւս ձայն զա՞նիւն յընծայուես
անեմ. սփռչե՞ս անեմ
թե՞րեմ սփռչե՞ս անեմ թե՞րեմ
Եւս քառասորե յեղևոցն քա՞ն
ձայն անեմ թե՞ սա՞նդ արանետան
կրիւ. ձայն անե՞մ

Նորիւն օրի:

Եւս սոր նոր անե՞լ հարեալ. թե՞ նորա՞
հրաշարեգանիւն. կրիւ. կրիւ.
Եւս սոր նոր շուշան ծաղկեալ
Եւս սոր անե՞լ թե՞ զանասանե՞լ

Համբարձման:

Այսօր անդրանիս կ'հօր մի'ածի, քն
որդի'ն. յերկի'նս սըլունայ անգա
մայի'ն կերպի'ն: Նըլագ ներբո
ղի'ց եղանակէն այսօր. հոյք հոգե
ղինաց երկնաւորացն խմբի'ց:

Հոգևոց օրհոյ Ղազարեան:

Նըլագե'մք հոգւոյն նըլագըն
վայելուչս: Սոյնընչ բանի'ն.
զարարչու թի'ւնն նախ ասեմք:

Սարգսվառի':

Ղա'հար վարդն վաւանեալ. կրկն.
գոհար վար: Ի վեհի'ց վարսի'ցն
արժե'նից կրկնի' վե: Ի վերայ Ի վե
վարսի'ցն պըղպըջե'ր ծաղի' կ'ծա
վայի'ն. պըղպըջե'ր ծա:

Փրիման:

Այսօր գարբի'ն հրեշտակաբան
եկեալ. բե'րեալ զբարիսն պըսակ
յաղթօղ կ'աւսի'ն: Այսօր կոչե'րով

ԿՈՒՐՆԱԿԱՆ ԵՐԵՄԻԱՍ ԵՎ ԵՐԵՄԻԱՍ
ԵՎ ԵՐԵՄԻԱՍ ԵՎ ԵՐԵՄԻԱՍ

ԿՈՒՐՆԱԿԱՆ

ԿՈՒՐՆԱԿԱՆ ԵՐԵՄԻԱՍ ԵՎ ԵՐԵՄԻԱՍ
ԵՎ ԵՐԵՄԻԱՍ ԵՎ ԵՐԵՄԻԱՍ

ՏՐԵՆԱԿԱՆ

ՏՐԵՆԱԿԱՆ ԵՐԵՄԻԱՍ ԵՎ ԵՐԵՄԻԱՍ
ԵՎ ԵՐԵՄԻԱՍ ԵՎ ԵՐԵՄԻԱՍ

ԿՈՒՐՆԱԿԱՆ

ԿՈՒՐՆԱԿԱՆ ԵՐԵՄԻԱՍ ԵՎ ԵՐԵՄԻԱՍ
ԵՎ ԵՐԵՄԻԱՍ ԵՎ ԵՐԵՄԻԱՍ

Յայն յարկ նախորանաց ուխտի
ան տաճարիս՝ ժողովեալքս աս
տանօր ՚ի խորհուրդ պաշտման պա
ղատանաց առաջնկայն սբ պատարա
գիս՝ խրնկօք անուշիւք խուճբ ան
ուեալ պարեմք ՚ի վերնայարկ սրահս
խորանիս՝ ուղղուք ընկալ զաշօթս
մեր՝ որպէս բուրումն անուշահոտ
խրնկոց տաշխից և կի՛նամանաց՝
և ը՛զմատուցօղբս պահեա՛ սրբբուք
միշտ և հանապաղ քեզ սպասաւորել
բարե՛ խօսմեթեամբ մօր քո և կուսի
ընկալ զաղաչանս քոց պաշտօնեկց։
Ա՛ր գերագոյն քան զերկինքս պայ
ծառայուցելք սուրբ զեկեղեցի՛ ան
րեամբ քո քո՛ւ և ըստ երկնայնոցըն
կարգեցէք ՚ի սմազդասս առաքելոց
և մարգարէից սբ վարդապետաց՝
այսօր ժողովեալ դասք քահանայից
սարկաւագաց՝ դպարաց և գղերկիս
սաց՝ խուճկ մատուցանեմք առաջ

բո թր յօրինակ ըստ հընու մըն զարքա
բիայ՝ ընկալ առ ՚ի մէջ ը՛գ խընիա
նոնէր մաղթանս՝ ուր զպտրդն արե
լի զնոյն և զաբրահամու՝ քարե խօ
սուք՝ վերին քո զօրոց՝ միշտ անշարժ
պահեան զաթու հայկազնեայ:

Խընդան յոյժ դուտարը լուսոյ մայր
քր կաթուղիկէ՛ մանկամբքքո սիօն,
զարդարեալ պրճնեայց հարսն պան
ծալի երկնանրման լուսաճէ՛մ խո
րան՝ ղի օծեալն ան էնն ՚ի յէտնան
ծախանդես ՚ի քեզ միշտ պարզի՛. հօր
ք՛ հաշտուի՛ մեզ ՚ի քաւուի՛ բաշխե
զմարմի՛ն և զարիւն իւր քր՝ վա՛սն
իւր կատարման քր անօրհնուէն՝ շնոր
հել զթ՛ո՛ղուի՛ կանգնողի՛ տաճարիա:
Օ անապա՛կան կայսրն մարիամ անճա
ծին խոստովանի՛ քր է՞ կեղեցի՛ յուռ
սի տը՛ւա հացն անմահուէ և բա
ժան կ՛ մեզ ո՛ւրախարար՝ անէք օրհ
նութի՛ նրմա հող և սր երգ ո՛վ:

Օրհնեալ տէ՛ր:

Օրհնեալ թագաւորաւի՛ն հօր է՛:

Եւ սո՛վ ժաւանա ըօր գաղտնի տուրն:

Եւ Լս խաղաղու՛: Օրհնեալ տէ՛ր:

Օրհնեալ Լ փանօք: Խաղաղու՛: Եւ՛:

Եւ ընդ հօգւոյն քո՛ւմ:

Ըստուծոյ երկիրդագեցո՛ւք:

Ըստ Երեմիայի տէ՛ր:

Տէ՛ր մե՛ք ուրոյ կարողութի՛ն ան՛:

Եւ սո՛վ քիչ և շատիմն ըօր գաղտնի:

Օրհնեալ տէ՛ր:

Օ քո Է կարողութի՛ն և զօրու՛:

Պա՛ստոս Եւմէ՛:

Սօցիոս և ընդ մե՛ն ըօր գաղտնի տուրն

Կիս և սոս:

Եւ Լս խաղաղութե՛ն ըզտո՛ւ աղա՛:

Տէ՛ր ողորմեա՛:

Ս Եւ խաղաղութե՛ն մե՛ն աշխարհի և

հաստատուե՛ն սոյ եկեղեցւոյ զո՛ր:

Տէ՛ր ողորմեա՛:

Ս Եւ մե՛ն սոյ և ուղղութեան եպիսո՛ս:

Տէ՛ր ողորմեա՛:

որհ
բն

արկ

Վ զ հայրաբանն մերոյ տն (այս անս-)
կեանց. և իրողուէ հողւոյ նարին զ' :

դդ

Տէ՛ր ողորմեա՛ :

արկ

Վ զ վարդապետաց քննից սարկաւոսաց
դարաց և ամ ուխտի մանկանց եկե-
ղեցւոյ զ" : Տէ՛ր ողորմեա՛ :

դդ

արկ

Վ զ բարեպաշտ թագաւորաց և
ամասէք իշխանաց՝ զօրավարաց և
զօրաց նոցին զամբն :

դդ

Տէ՛ր ողորմեա՛ :

արկ

Վ զ հողւոցն հանգուցելոց որք՝ :

դդ

Յե՛շեա՛ տոյ և ողորմեա՛ :

արկ

Եւ ևս միաբան վս ճշմարիտ և" :

դդ

Տէ՛ր ողորմեա՛ :

արկ

Օ անձինքս մեր և ըզ միւսեանս՝ :

դդ

Իե՛զ ատեաննոյ յանձն եղիցուք :

արկ

Ողորմեաց մեզ ատեր ամ մեր՝ ըստ՝ :

դդ

Տէ՛ր ողորմեա՛ տեր ողորմեա՛ տե՛ր

արկ

ողորմեա՛ : Օրհնեա՛ տե՛ր :

դդ

Օ ի ողորմած և մարդասէր ես՝ :

արկ

Գիրն Լեւո-ն Լ. քրն և Հասարակն

Ի Հայաստան Գիւր և Կարգա՛ն

Օրհնեալ տէր:

Իսկ մեր փառաւորեացուք որ յա՛:

Եւ ևս խաղաղութիւն զի քաղաքեա՛:

Տէր ողորմեալ:

Եւ ևս հաւատով անդաշտեացուք և

խնդրեացուք ՚ի տնէ այ և ՚ի փրօհ

չէն մերմէ յէրէ ՚ի ժամուսպաշ

տանան և աղօթից: Օ ՚ի արժանի

ընդունելութեան արասցէ. լուսնից

ձայնի աղաչանաց մերաց: Ինկալքի

ըզ խնդրուածս արտից մերաց. թող

ցէ զյանցանս մեր. ողորմեացի ՚ի վե

րաց մեր: Աղօթք մեր և խնդր

ուածք յա՛մ ժամ. մըտցէ առաջի մե

ծի տէրութեանդ: Եւ նա՛ տացէ

մեզ միտքսն միով հաւտով և արդա

րութիւնստակի ՚ի գործըս բարեց:

Օ ՚ի զողորմութեան շնորհօն իւր

արացէ ՚ի մեր. տրն ամենակալ կէ՛:

Ամէն յո՛ր տէր:

Օ ժամ մեր պատարագիս և զառա

ջիկայ օրս խաղաղութիւն անցուցա՛:

որհ
բհ
որհ
դու
որհ

դու
որհ

ԳԿ
ՕՐԼ
ԳԿ
ԱԿԿ
ԳԿ
ԱՐԿ
ԳԿ
ԿԿ
ԿԿ
ՕՐԿ
ԳԿ
ՕՐԿ
ԳԿ
ՕՐԿ
ԳԿ
ԿԿ
ԿԿ
ՕՐԿ
ԱՐԿ
ԿԿ
ԱՐԿ

Շնորհեա՛մ տե՛րք
Օ հրեշտա՛կ խաղաղու՛ե պահա՛մ:
Շնորհեա՛մ տե՛րք:
Օ քաճու՛թի՛ւն և զթողու՛թի՛:
Շնորհեա՛մ տե՛րք:
Օ սր՝ խաչին մե՛ծ և կարօ՛ւ:
Շնորհեա՛մ տե՛րք:
Իւ և ո՛ միաբա՛ն վա՛սըն ճրշմա՛ւ:
Տե՛ր ողորմեա՛ւ:
Օ անձինրո՛ մեր և ըզ միմեա՛նրո՛ւ:
Բեզտեա՛մ ոնդ յանձն եղիցո՛ւք:
Ողորմեաց մեզ տրա՛ծ մեր՝ ըսա՛մ:
Տե՛ր ողորմեա՛մ տե՛ր ողորմեա՛մ տե՛ր ողորմեա՛մ:
Օրհնեա՛մ տե՛րք:
Որպէս զի արժա՛ւ խաղաղու՛թի՛:
Եւ ընդ հոգւո՛յդ քո՛ւմ:
Բա՛տու՛ծո՛յ երկիրպագեացո՛ւք:
Բա՛ղի՛ քո՛ տե՛րք:
խաղաղութե՛ք քով քե՛ս փրկիչ մեր՛:
Օրհնեա՛մ տե՛րք:
Տե՛ր Թժ օրհնեսցէ զամենեւեանդ:
Ա՛խ ոք յերախայից՝ մի՛ ոք ՚ի թերա

Հանապետից . և մի՛ թի՛ յապաշխարհ
դաց և յանապետից մերձեցի՛ յան
այի՛ն իմ՛ ըհո՛ւրդս

դ. 12

Մարմին տէրու նախա՛ն . և աբխա՛ն
ժրոհչակա՛ն էա՛յ անաջի՛ . Երկնայի՛ն
զօրութի՛քն աներևոյ՛ թս . Երգեն և
ասեն անհանգիստ բախրբառով .

Սբ՛ սբ՛ . սբ՛ տէ՛ր զօրո՛ւ թեց՛
Մաղմո՛ս ասացէ՛ք ան՛ ան՛ մերոյ՛ .
Դէպի՛ք ճայնի՛ւ քաղցրութի՛ւն զերբ
Հոգևորոս :

դ. 13

Եւրդերն եշտանին շարբասացոյն ըսք
Իսրայրոյ, ասուրն :
Իսրայրեան : Եւրդեաց : Եւսո՛ւ ածաճնի :

Մաղմո՛ւք ըբ հրէշտակաց . և
զօրաց երկնաւորաց . Իջէա
՛՛ Լ՛ յերկնի՛ց ընդ բոկա
ծին թագա՛ւ . Ի՛նչ անբի՛ն :

Սբք երգէին և ասէին . ասէ՛ որդին
այ անբին ասացաւք՝ ուրախ լերուք

Երկինք և ցած ապեհն հիմն մմււնք
աշխարհի: Օ ի աստուծա՛ծըն յա-
ւրտեհա՛կա՛ն ի՛ յե՛րկին երեւեցաւ .
եւ ընդ մարդկա՛ն ի՛ն շըրջեցաւ . զի
կե՛ցուցէ՛ զանձի՛ն՝ եր՛ս մեր:

Մեծ: Հին 4 շաբաթի:

Ա՛ր Ի՛ վերայ նրա տի՛նս ի՛ կառու հրա-
հր՛մ նիւթս քանա՛կ երպեւան՝
նո: Մ՛ն ճա՛մ մմ՛ն է լի բա՛նը զ
անասու՛ն ա՛ծ: Մ՛ն յսօր եղեալ ի՛
յերկինս յնոցըն վասն զս՛ն աբարս՛
ծոց. յանձն ա՛ռեր բա՛ն զԼԼԸ նդ
ա՛շախտ՛մ կե՛րտոն: Լ՛ն՝ սերօրէքն
և քերօրէքն հիացել զարմնայի՛ն
և պետուիլք վերին զօրա՛ցն ըսքան
չացեալ աղաղակէ՛ն ին՛ն առե՛լ լով .
Սա՛ճ արբ՛ . Սո՛ճ արբ՛ . Սմմմաւրբ
տե՛ր զօրո՛ս լիւթեա՛նն:

Յինանցի:

Ա՛լ է՛ն թ՛ր աստուծա՛մ մմ՛ն ըմբօ՛ր .

Խաչեցաւ վառքն մե՛ր. Թաղեցաւ
և յարեալ. հաւատալիմ եղև աշ
խարհի և համբարձաւ փառօք:
Եւ իհայր ժողովո՛ւ ընթ. զօրհնուի
ընդ հրեշտակս երգեցուք նրմա՛
մ. սեղով. սո՛մմ. արբ. սո՛մմ. արբ.
սբ ես տր աստուած մեր:

Արարիէ: Եւ իհայրս: Տրե՛ցաւ:

Տրե՛ցաւ իհայրս իհայրս աւորն ընթ.
ընթ. աստուած մ. զքո՛ սբ. զե՛կե
զե՛ցի. հազարք հազարաց հրե՛շ
տակադեարք իհայրս առաջի քո՛յ.
Եւ բիւրբ բիւրբաց հրե՛շտակը
պաշտեն ըզքեզ տր. և ի՛մարդկա
նէ հա՛ճեցար ընդունիլ զօրհնու
թիմս՛ն: Չայնիւ ինք ընթ.
իհայրս. սո՛մմ. արբ. սո՛մմ. արբ.
սո՛մմ. արբ. տր զօրո՛ւմ ընթ. աստուած մեր:

Պատկոյ և նշեցեալս:

Ա՛ստուծ յիշատակի՛ հա՛նգս՛ցե՛

Արևոնարհուք ի ջեր 'ի յերկիր' .
քեզ պատարագըս մատուցանեմք :
Եւ որ զանուկքդ քո փառապի
րեմք . տեր որ պրսակիչդ ես քոյ
մբց (այս անուն) յի արևն զի սորա եւ
մեզբարե իս . տեր ամենակալ 'ի
քում արքայուկ' ք :

Եւ եկե հանդեսաւ որ ք շինի' և զնք խոր
հորդն զերաբերի լիակցես , այս է արար
չութիւնն Յորժամ յահանայն առե :

Տր ան որ հնե սցե զամենեւեանդ :
Սաղմոս առացեք առ առն աստու :
Եւ դդերն երգե՛ն Վեբաւայտիս ըսք
Խորհրդս , աւորն ' ինգնեալ :

Մի ոք յերախա՛յնց . մի ոք 'ի թե' :
Մարմին արուհական . և արիւն :
Եւ փան ինկարիւղ 'իսք Խորհորդն :
Յարևու է հար ըզ խորան իւր . և
ինքն ուղ փեւայ զի էլան է յառազա
տէ' իւրմէ :

Եւ ջնծայ նա ուղ հսկայ յը' թանալ
ըզ ճանապարհս իւր

ԲՏ
սրկ

սոկ
դ.դ

սրկ

դ.դ

Արդ՝ զի թագաւորն ամենեւն յուսն
ընդունիցի միջ:

ԳՈՍ

Համբարձէք իշխանք զգրուսն:

ԳՈԿ

Այլ է սա թագաւոր փառացի և ար
զորութեանց:

ԲԶ

Եւ ըզհրեշտակացն հանդիսացէս
ընծայե՛լ բերե՛մք ըզկարգ:

ԳՈԿ

Սա ինքն է թագաւոր փառացի:

ԱՐԿ

Եւ պարտափոշի երկրպագէ ահի՛ւ և բողոք
և ատեա՛ւ է Յէտաց օարջաւատին . և խաչաքն
իւ ՚ի ձր՝ ժողովրդեանն անւուծ:

Օրհնեալ եկեալ անսլամբ ան:

Եւ ի սմա՛ս քիսիս ընկա՛ւս և ի սմա՛ս

ԳՈԿ

Եւ ևս խաղաղութն ըզտէր աղա՛:

ԱՐԿ

Տէր ս զորմեա՛:

ԳՈԿ

Եւ ևս հաւատով և սրբութիցի
ցուք յաղօթս առաջի քրջ սեղանոցս

այ ահիւ: Մի՛ խրոջիւ և գայթակ
ղութի . մի՛նենգութի խոյամանկութի .

ԱՐԿ

մի՛ պատրանօք և խաբէութի: Մի՛
երկիւրսութի և մի՛ թերահաւատութի:

Այլ ուղի զ վարութի . պարզ մըտօք .

որի
դպ

Պատարագ՝ քմ՝ մատչե զառն ան՝
Ո՛ղորմութիւն և խաղաղութի և
պատարագ օրհնութեօ

որի
քՏ

Օրհնեա՛մ Տէ՛ր:
Եւորհք՝ սէր՝ և անծային սրբա՛ն:

որի

Բողոքուես ըզդրուես . ամենայն
մատուցեալք և զընչութի:

Դպեր ընծայեցուցէք ըզմատա ձեր
անծային երկիւղէ:

դպ
որի

Ո՛ւնիւք առ քե՛զ ար ամենակա լի:
Եւ՛ զօհայարմութիւն լի՛ն անի՛ բողորմ
սրբի՛ն:

դպ
որի

Մի՛ման և իրա՛ն
Օրհնեա՛մ ահ՛մ ք:

քՏ

Եւ ընդ սերօրհան և ընդ քերօ՛ն:
Ինչ՛ի հանդիսի առարս՛մանք զինի արժան
և իրաւին անէն զայնօ

որի

Եւ՛ զըստոյգ փրկութե՛ք օր մի՛շտ
ընդ աման շեօ զօհութի մատուցա՛լ
նեմք քեզ ք՛մ: Սրով և զհրա՛շարէ
զյարութիւն ք՛մ զովէն զօրութի՛ն:

և ամսաց կրօնաւորացն Պողոսի
Լեւոնի . պօղոս . մակարայ . սնոփրիտ
սի . աբբայ մարկոսի . որապիօնի . նեղո
սի . աբոենի . և . ադրի . պարսամայ :
Յօհաննիսեւանց և Միսեօնեանց .
պրոպ Ասիեանց և Սուքիասանց .
և ամսաց Տարաց և աշակերտելոց
նոյնն ընդ աիւղերս . եղեցի . յիշա՞ :
Յիշեա՞ տէր և սղորմեա՞ :

դպ

սրկ

Թագաւորաց հաւատացելոց Քրջո
Լեւոսրու . Սուտանդիանոսի . Տրո
դատայ . և Թեոդոսից . և ամսր և
բարեպաշտ Թագաւորաց և ամսաէր
իշխանաց՝ եղեցի յիշա՞ :

Յիշեա՞ տէր և սղորմեա՞ :

դպ

սրկ

Ընդ հանուր ամ հաւատացելոց .
արանց և կանանց . ծերոց և տղայոց .
և ամ շախու հասակէ հաւատով և
սրբուք իքսննչեցելոցն՝ եղեցի յի՞
Յիշեա՞ տէր և սղորմեա՞ :

դպ

սրկ

Օրհնեա՞ տէր

Եւ ևս առաւել զեպիսկոպո՞ :

Պատուութի՞ւն և փառաբանութի՞

սրկ

մատուցանենք քեզ ար ամ մեր լի
 սբ և անմահ պատարագիս որ ՚ի վր
 սրբոյ սեղանոյս զի զոն մեզ ՚ի սրբ
 բուխ կենդանուէ պարզ և եսցես
 Սոքաւ շնորհեալ զսբ զհաստատու
 թիւն և զըզձայն զեաղաղութիւն
 ամ աշխարհի: Անց եկեղեցւոյ և
 ամ ուղղափառ եպիսկոպոսաց:
 Եւ պատուեալն մերոյ և պատուեալսն
 հայրապետին ամ հայոց ամ (այս անուն)
 և մերոյ արհի եպիսկոպոսին և եւր
 նիկ բարաւնապետին ամ (այս անուն)
 և քահանայիս որ զպատարագս մա
 տուցանէ: Եւ վաւրն զօրութեց և
 յարթութեց թագաւորաց քրիստո
 սեկոյ և ի խանայրն բարեպաշտից:
 Եւ զաշուք և խնդրեցաք և վա
 սրն հոգւոցն հանդուցեցոց:
 Եւ սա առաւել վաւրն հանդուցեալ
 բարաւնապետացն մերոյ և շնո
 զոց մք եկեղեցւոյս և որք ընդ հօ
 վանեալ սորին և ն հանդուցեալ:
 Եւ զատուի եղբայր մերոյ գերեզոյ
 և շնորհ առաջիկայ ժողովրդեանս:

Հանգիստ հաւատով և սրբաբ'ի
քն հատարելոյ՝ եղիցի յիշա՛:

Բառ անկ' . և յաղաքս ամենեցունս
Օրհնեալ անկ' ք:

Եւ եղիցի ողորմուի մեծիս այ և՛:
Եւ ընդ հոգւոյն քունմ:

Եւ սարխաւս քարոյն ին՛:

Եւ ևս ի աղաղակ թեան զտից աղ՛:
Տեր ողորմեալ:

Լ մեծայն սրբովք զորս յիշատակե
ցոք և սուսանել լաղէս զտից աղա՛

Տեր ողորմեալ:

Ս ք մատուցեալ քբ և անձային որս
աարագիս սր'ի վք որք սեղանոյս՝ զ՛:

Տեր ողորմեալ:

Ոյ զի քք ան մեր սր ընկալաւ զսո՛
ի մբ յեղինային և յիմանալի իւր մա
տուցարանն , զիոխանակն սառքես
ցէ աւ մեզ զշնորհս և զդարգևս հո
գւոյն սեյ՝ զտից աղաղակ ողորմ:

Տեր ողորմեալ:

Ր ընկալիցն և ողորմեալ . և ողորմեալ
զմեզ քք քային շնորհիւն:

Սեցն անկ' և ողորմեալ:

ԴԵ

ՍԵ

ՔԵ

ԴԵ

ՍԵ

ՔԵ

ՍԵ

ԴԵ

ՍԵ

ԴԵ

ՔԵ

ԴԵ

ՍԵ

ԴԵ

արկ

Օ ամենասրբոս Տի զամճածինն ըզ
միշա կոյսն մարիամ՝ հանդերձ ամ
սրբովք յիշելով զտր աղաչեսցուք:

ԴԴ

Տէր ողորմեա՛:

արկ

Եւ ևս միաբան վն ճշմարիտ և՛:

ԴԿ

Տէր ողորմեա՛:

արկ

Օ անձինքս մեր և զմիմեանս՝ ան՛:

ԴԿ

Կեզտնդ յանձն եղիցուք:

արկ

Ողորմեաց մեզ ար ան մեր՝ ըստ՛:

ԴԿ

Տր ողորմեա՛ ար ողորմեա՛ ար ողոր՛:

արկ

Օրհնեա՛ տէ՛ր:

ԷԵ

Եւ տուր մեզ համարձակաձայն:

ԳԳ

Հանձր մեր ո՛ր յերկի՛նս էս սր¹⁰
եղիցի՛ անուանքս: Ե՛կեսցի՛ արքայ՛
ու թիւնքս . եղիցի՛ ն կամքքո՛ ուղ
յերկի՛նս և յերկրի՛: Օ հաց մեր
հանապա՛հորդ՝ տուր մեզ այսօր:
Եւ թող մեզ ը՛զ պարտի՛ս մեր . ո՛ր
դէս և մեք թողու՛մք մերոց պարտա
պանաց: Եւ մի՛ տանիր ըզ մեզ ՚ի
փորձուի՛ . այլ՝ փրկեա՛ ՚ի չարի՛:

Օրհնեալ տեղիս
Օրհնեալին և վարդ զոր և որ՝
Վարդն զայն որ . ո՛րչի՛նք . զո՛ր
զի՛նք . Օրհնեալ զոր և որդւոց
և որդւոց զնորդն . այժմ և միշտ
և յաւիտեան յաւիտեանից . Ամեն

Օրհնեալ տեղիս
Քրիստոս զանուրդ պատուան՝
Եւ յաշակոյն ի սոսանսն ի հոգն ի վերայ յո
ւրեղեանն և քառանց ի սբ սեղանն և քաղ
վն զմարտիրոսն և շարսէ սոբիա-տափե
Վարդն ասացէ . քան ից մերց զւրե
նայնիւ զաշխուհի զերես զոր և որ
Օրհնեալ վարդին սաղմոսք և որհ
նեալք . ալիւրք և երգք զոր և որդ
Օրհնեալ այք զանդերս երգող սաղ
մոսացիք . և զմարտիրոսն որհնեցիք

Վարդն եղանակն :

Քրիստոս զանուրդ զեւրդ . բարեալ
ի սբ սեղանն . ալիւրք զոր և որ
Օրհնեալ ի սբ սաղմոսք երգող սաղ
մոսացիք . ալիւրք զոր և որդ .

ալիւրք :

Մանիք առ Թր' և առ Եք ըզլոյս
անէլու իայ: Ճանչակեցէք և տեսէք
զեքս զգրէ տէք: անէլու իայ:

Օրհնեցէք ըզթրյեղի ձս: անէլու

Օրհնեցէք ըզնա ի բարձու ձս: անէլու

Օրհնեցէք ըզնա մամ հրեշտակէք
նորա, անէլու: Օրհնեցէք ըզնա մամ
զօրու թիւնք ձոքս, անէլու:

Լը՛ տարէն զլարագոյրն յեքս: Եր- սարիս
ապե տարուէ Բարիք Յայնիէ:

Երիւղիւն և հաւատով յառանջ մա
տիք և սրբաւք հաղորդեցարուք
Լը՛ ծագելո-րդն առն Յայնիէ:

Ը՛ մեր և Թր մեր երևեցան մեզ
օրհնեալ և կեալ անսակամբ նա:

Անցն' Թր զԺողովարդս քս: և օրհն'
Ղապիտալ տարէն զլարագոյրն:

Երաք ի բարու թեանցքոն ց Թր: Ճա
շակե ըզ զմայնի՛ն զս և զմայնի՛ն:
Պա՛ իսք ի բարձու ձս կեքս կրո
ղեղ ըզ մե՛զ: Ար հանապա՛ զ կեքս կ
րոն զմեզ, առաքեա՛ ի մեզ ըզլոյս

Գ. Լոր. քո զօրհնութիւն. փառք Ի
բարձուերս կերա կրօնիդ ընդ մեզ:

Մարտապէն արուցէ:

Մ. Եւս խաղաղութիւն զքեզ ազատեցուք
Եւ Եւս հաւատով ընկալեալք յան
ային սր երկնային անմահ անարատ
Եւ անաղական խորհրդոցս՝ զանէ գո
հացարուք:

Գ. Կ

Պատհանանք ընդքէն ամբողջ կե
րակրեցեր ընդ մեզ յանմահակա
սեղանս յ քո: Բարչևելով զմար
մին քո Եւ զարիւն Ի փրկութիւն
Եւ կեանք անձանց մերոց:

Քո՛ւ աստուծոյ զպիտան եղանակէն քաղս խոր
հրդաւորս՝ մեկն քահանայն հաբարեցէ
զկարէ աղօթիցն:

Եւ յորձան հոգոցդին արժանաւորին շարժե
ռն երգին զքաղս զայս:

Մայր հաւատոյ սր հարսնարան
Եւ անաղակատ զերանդրա կան
զոն փեսայիդ անմահ հա կան
Եւ զարդարեաց զքէզ անկախ խճան

S

Տէ

Տէր

Տէր Խոր

Տէր Գր

Տէր Ստեղ

Տէր Սէբ

Տէր Բարսեղ

Տէր Գրեգոր

Տէր Ստեփաննոս և

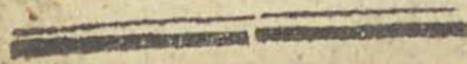
Տէր Թադդէոս

Տէր Մարգեալ

Տէր Գաւթ

Տէր Սեւերուհի

Տէր Արապիոն

127

128

129

130

131

132

133

134

135

136

137

138

Բ և վարե զիշխանութի
 աստ ԹԷՆ, և ան լապտի նմա
 Ըդ երկայն աւուրս:

ԽԹԹԹ

Ճ

ԽՐԻՍՏՈՍ ԵՎ ԿԱԹՈՂՈՍԻՆԻ ՊՈՐՉՈՒ
ԳՕԼԱՐՈՒԹՅԱՆ ԼՆԻՍՏԱՆԻ:

ալ զԹուականն յորում ամի և
իցեա ՚ի հանդիպակաց տիոյն ,
և առ զգիր տարւոյն որ է մերձ
նմին , (իսկ որք զյոզն են նօսոր
գրով , նահանջք են նորին ,) և գիտ
զնոյն գիր ՚ի հետևել խորանս առա
ջին աղիւսակաց :

Յորս իւրաքանչիւքն յայք են մինչ ՚ի
քէն գլխադիր տառիւք եղեալք են ՚ի
շարս սկզբան յերես զյոզ երեսս Թղ
Թոցն , և որ ինչ ՚ի դէմն իւր գրել է ,
այն է մինչև ցաւարտ տարւոյն անվրէպ :
Օ որ օրինակ Թոճական տարւոյս որ է
՚իմհ , գիր տարւոյն է տառն Մ : զոր
ըջեալ զԹուղթօն գտանես յերրոր
դում աղիւսակով , և որ ինչ է կից նմին
՚ի կարգի յայնմիկ , ցուցանէ յայտնի զա
մենեսին : Ն յսինքն զօր յոյանու են , զմի
ջոց ուտիսն , և զայն կարգ աւ մինչև ցօր
բարեկենդանի յայանու Թիան :
Լ , քի առնողին գիտուի քառք յաւի
տեսնաւ ամէն :

